

वे बोल ।

आ ग्रन्थने माटे खरुं कहिये तो वे बोल लखवा जेवुं छे ज नहि, छतां प्रचलित प्रणालिकानुसार वे बोलरूपे कंडक लखवुं ज जोइये एम जणायाथी, पूज्यपाद गुरुदेवना आ जीवनचरित्र लखवाना कारण तरीके जणाववानुं के लगभग बीस वर्षथी ए गुरुदेवना परिचयमां हुं आव्यो छुं, ते दर्म्यांन पूज्य गुरुदेवना सरलता दयालुता तपस्विता अने व्यवहारदक्षता आदि अनेक सदुणोनो मने परिचय थयो छे, तेमज प्रबळ तपतेज अने ब्रह्मचर्यतेजना प्रतापे तथा जगत्पूज्य महात्मा स्वर्गस्थ गुरुदेव श्रीमोहनलालजी महाराज साहेवनी उत्कृष्ट सेवा करी प्राप्त करेला तेओश्रीना शुभ आशिर्वादना प्रतापे, ए पूज्यवरना सदुपदेशथी अनेक स्थळे प्रतिष्ठा उपधान उजमणा जैन तीर्थोद्धार जीर्णोद्धार भागवती दीक्षा जैन पाठशाळा जैन उपाश्रय जैन धर्मशाळा जैन ज्ञानभंडार अने जैनोमां परस्पर सम्प वगैरे शासनोन्नतिनां अनेक सत्कार्यो तथा तेने अंगे अष्टाष्टमहोत्सवो शान्तिरनात्रो वरघोडाओ अने संघजमणो पण अनेक थयेलां छे ।

एवा परमोपकारी पूज्य गुरुदेवना जीवन सम्बन्धी ए पूज्यश्रीना भक्तो तरफथी वारंवार मने पुछवामां आवहुं होवाथी, तेओ वधाने प्रत्युत्तरो आपवानो पार नहि आवतो जणावाथी पार लाववाना साधनरूप आ जीवनप्रभा लखी काढवानो विचार उत्पन्न थयो । परिणामे केटलाक समय पूर्वे आ कार्यनो प्रारम्भ करवामां आव्यो हतो, पूज्य दादासाहेवनी तथा शासनदेवनी पूर्ण कृपाथी आजे ते कार्य समाप्त थहुं

હોવાથી આ તકે પૂજ્ય દાદાસાહેબનો તથા શાસનદેવનો ઉપકાર તો મારે માનવો જ જોઈયે ।

આ ચરિત્રમાં આવેલી હકીકતો પૂજ્ય ગુરુદેવ પાસેથી તથા પૂજ્ય ગુરુદેવના પરિચયમાં આવેલા સાધુઓ અને શ્રાવકો વગેરે પાસેથી, પ્રયત્ન કરીને મેળવ્યા વાદ તેની ક્રમસર સંકલના કરી પૂજ્ય ગુરુદેવને વાંચી સંભળાવી તેઓશ્રીની મૂચના અનુસાર ઘટતો સુધારો વધારો કરી આ ગ્રન્થ તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે ।

આ ચરિત્ર લખવાનો હેતુ એના વાંચનારને કંઈક પળ લાભ થાય એવો હોવાથી, તેવી જ હકીકતો આ ગ્રન્થમાં ટાંચલ કરી તે સિવાયની હકીકતોને અત્રે સ્થાન આપવામાં આવ્યું નથી ।

મારી માતૃભાષા ગુજરાતી ન હોવાથી આ ગ્રન્થની ભાષાને સંસ્કારિત કરવાનું, ખેસઝોંપી કરવાનું તથા મૂક સંશોધન કરવાનું કામ માસ્તર વિજયચન્દ્ર મોહનલાલ શાહને સોંપવામાં આવ્યું હતું । પૂજ્ય ગુરુદેવની ઉપર તેઓનો પૂર્ણ ભક્તિરાગ હોવાથી તેમને સોંપેલું કામ, વેતન લઈને પણ તેમણે પ્રશંસનીય કરી આપ્યું તે વદલ તેઓને ધન્યવાદ આપી, માનતે આ ગ્રન્થ-માંથી હંસની માફક સાર ગ્રહણ કરવાની વાચકવર્ગને મૂચના આપીને આ યે ચોલની સમાપ્તિ કરવામાં આવે છે ।

તા. ૨૧-૯-૧૯૩૯।
તેજુકાપાર્ક વિમલસીલા,
માટંગા—મુમ્બઈ ।

સત્ત્રનવૃન્દમનો—
મન્દિરસ્થાનામિલાત્રી
ગુલાવમુનિ ।

आ जीवनप्रभा छपावी प्रसिद्ध करवामां ललवाणी प्रेसना मालिक गुरुभक्त श्रीयुत छोगालालजी चम्पालालजी ललवाणीए घणो स्तुत्य प्रयास कर्यो छे, तथा पूज्य श्रीगुलाब-मुनिजी महाराज साहेबना सदुपदेशयी नीचे जणावेला सज्जनोए गुरुभक्ति निमित्ते उदार दिलथी मदद आपेली छे ते बदल तेओने धन्यवाद आपवामां आवे छे ।

१ माटंगामां सं० १९९४ ना पर्युपणमां तथा सं० १९९५ ना बीजा श्रावणना पर्युपणमां थयेली ज्ञानखातानी उपजमांथी हा. राव साहेब शेट रवजी सोजपाळ । रु. २००

२ माटंगामां सं० १९९५ ना तपागच्छीय पर्युपणमां थयेली ज्ञानखातानी उपजमांथी हा. शेट शान्तिलाल जीवणलाल शेट चुनीलाल कमलसी तथा शेट हीरजी गंगाधर भणशाली ।

रु. १०१

३ शेट लालचन्दजी मुंदडा मु० ठाणा रु. २५०

४ स्वर्गवासी शेट जवानमलजी हजारीमलजीनी धर्मपत्नी श्रीमती भिखीवाई मु० वोया । रु. २५०

५ शेट पूनमचन्दजी सुखदेवजीनी मुम्बईनी पेढीना मालिक श्रीयुत किसनचन्दजी पूनमचन्दजी मु० खजवाना । रु. १५१

६ शेट पुनसी मूरजी हा. श्रीयुत खीमजीभाई मु० कच्छ कोढाय । रु. १०१

७ शेट बालचन्द मगनलाल मु० पूना । रु. ३१

प्रकाशक—

क्षेत्री मूलचन्द हीराचन्द भगत ।

जेनाचार्य भट्टारक श्रीजिनक्राद्धिसूरीश्वरजी महाराज.

सवेगिदीक्षा पि० सं० १९५९ आषाढ शुक्र ६ पालिनाणा

पन्यासपद वि. सं. १९६६ मागसर शुक्र ३ गवालीयर.
 प्राचार्यपद वि. सं. १९९४ ना फागण शुक्र ५ ठाणा नगरे.

પોતપોતાનું કામકાજ બંધ રાખે એવો હુકમ કરાવ્યો, તેનો અમલ હજી સુધી પણ તે વન્ને રાજ્યોમાં ચાલુ રહ્યો છે, તથા તે વન્ને રાજ્યમાં ઉપરોક્ત યતિત્રયના ઉપદેશથી જૈન મંદિર અને ઉપાશ્રયના જે જે લાગા ઇટલે કર રાજદરવારમાં તથા રાજ્યની રૈયતમાં ચાલુ થયેલા તે લાગા પણ હાલ સુધી ચાલુ રહ્યા છે ।

એવા પ્રતાપી ગુરાંસાની પરસ્પરામાં યતિવર્ય શ્રીપૂનમચન્દ્રજી ચીમનીરામજી તથા હંગરમલજી નામના ત્રણ ગુરુભાઈયો થયા હતા, તેઓ પણ ઉપરોક્ત યતિત્રયની માફક ધર્મશાસ્ત્ર તથા ડ્યોતિષ વૈદ્યક અને મંત્રતંત્રાદિકમાં પ્રવીણ હોઈ જૈન તથા જૈનેતરવર્ગમાં જૈનધર્મને દીપાવનારા થઈ ગયા, તેઓશ્રીની ગાદીએ હાલ વર્તમાનમાં પૂનમચન્દ્રજીના શિષ્ય યતિવર્ય શ્રીયુત ઋદ્ધિકરણજી ત્રિરાજતા હતા તેઓ પણ ધર્મશાસ્ત્ર વ્યાકરણ કાવ્ય આદિના અભ્યાસી, મંત્રશાસ્ત્રમાં પ્રવીણ અને વૈદ્યક તથા ડ્યોતિષશાસ્ત્રમાં તો ઘણા જ કુશલ હોવાથી તે પ્રદેશમાં તો તેઓ અદ્વિતીય ગણાતા હતા ।

શ્રીઋદ્ધિકરણજી મહારાજે ચૂરુશહેરના જૈન મંદિરને પોતાના પૈસા સ્વર્ચી ઘણું સુંદર બનાવ્યું છે તે મંદિરની તથા દાદાવાડીની સાર સંભાળ પણ પોતેજ કરતા હતા, તેઓએ સં. ૧૯૯૫ ના ચૈત્ર વદી ૨ ને રોજ ચૂરુમાં સ્વર્ગવાસ કર્યો તે પહેલાં અસલ તેરાપંથીમાંથી સ્થાનકવાસી પૂજ્ય શ્રીજવાહરલાલજીના પરિચયથી ટૂંકક થયા બાદ પાછળથી જિનમૂર્તિની આવશ્યકતા સ્વીકારનારા કોઠારી હજારીમલજીના પુત્ર સરદારમલજી તેમના પુત્ર મૂલચન્દજી અને તેઓના પુત્ર શ્રીયુત ચમ્પાલાલજી કોઠારી

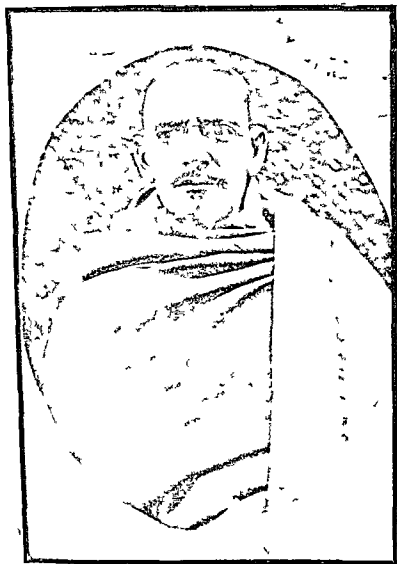

॥ श्रीवीतरागाय नमो नमोऽस्तु ॥

श्रीजिनऋद्धिमूरि जीवनप्रभा ।

राजपूताना देशान्तर्गत वीकानेर राज्यना चूरु शहेरमां श्रीवृहत्खरतरगच्छनी मोटी गादीना श्रीपूज्य महाराजश्रीनी आज्ञानुसार यतिवर्य श्रीयुत ईसरचन्दजी खेमचन्दजी अने जीवणरामजी नामना त्रण गुरुभाईयो रहेता हता । ए त्रणे गुरु-भाईयो यतिवर्योना समयानुसार आचारविचारोथी विभूषित होवा उपरान्त वैद्यक अने ज्योतिषशास्त्रनुं पण सारुं ज्ञान धरावता हता, तेथी तथा धर्मोपदेश आपवानी शक्ति पण सारी होवाथी सर्व जातिना धनिक पुरुषोने अने केटलाएक नाना मोटा ठाफोरोने पण माननीय गणाता हता, खास वीकानेरनरेश तर्फ थी तेमज सीकरना रावराजा तर्फथी तो तेओश्रीने केटलांएक गामो बक्षीस आपवानी कोशिप करवामां आवी हती परन्तु तेओश्री तेवी उपाधिमां नहि पढतां ते बन्ने राजाओने तेओए धर्मोपदेश आपीने पर्युपणपर्वना आठे दिवस माटे तेओना राज्यमां पाखी पाळवानुं शरु कराव्युं अर्थात् पर्युपणना आठ दिवसमां कोई पण माणस जीवहिंसा करे नहि अने घोवी रंगारा बंधारा हजाम भाडभूजा घांची मोची तेली तंबोली अने कंदोई वगेरे आरंभ समारंभना कामो करनारा आठे दिवस

पं. प्र. यति श्रीऋद्धिकरणजी.

यतिदीक्षा वि० सं १९४८ फागण शुक्ल २

राजपूताना चूक.

स्वर्गनाथ वि० सं १९९५ चैत्र वदी २

ચંગેરે ચાર સજ્જનોને પોતાની માલમિલકત ઉપાશ્રય શિષ્યપરિ-
 ચાર જૈનમંદિર તથા દાદાવાઢીની સાર સંભાલ કરવાનું સોંપી
 ગયા છે ।

શ્રીઋદ્ધિકરણજી મહારાજના નાના ગુરુભાઈ, ચીમનીરામ-
 જીના શિષ્ય અસલ બ્રાહ્મણજ્ઞાતિના શ્રીરામકુમારજી યાને આ
 ચરિત્રના નાયક હતા, એ વન્ને ગુરુભાઈયો સુસંસ્કારવાલા હોઈ
 મૂલથી જ વૈરાગ્યભાવનાને લઈને ત્યાગવૃત્તિવાલા હતા તેથી
 કરીને ઉપરથી તો વન્ને ગુરુભાઈયો હઠ્ઠીમઠ્ઠીને રહેતા હતા છતાં
 અન્દરસ્વાનેથી તેઓની વૃત્તિ એકવીજાની ઉપર આ ગાદીની
 જંજાલ શી રીતે ચઢાવી દઈ પોતે નિવૃત્ત થઈ જાય તે વાવતની
 ગોઠવણમાં હતી તેથી શ્રીમલ્હિનાથ પ્રભુએ જેમ પોતાના મિત્રોથી
 કપટ કર્યું તેમ આ ચરિત્રનાયક શ્રીરામકુમારજીએ પણ પોતાના
 વઢીલ ગુરુભાઈ શ્રીઋદ્ધિકરણજીથી કપટ રાખી પોતાના મનમાં
 વિચાર કર્યો કે “ આ ગાદીનો ત્યાગ કરીને શ્રીઋદ્ધિકરણજી
 જો મારા પહેલાં ચાલ્યા જશે તો પછી સ્વર્ગસ્થ ગુરુ મહારાજની
 આ રાજસાલુથી જેવી ગાદી રૂપી ગાદીની ઝૂંસરી મારા ગળા
 પર આવી પડશે અને પછી જોંદગી સુધી હું તેમાંથી છુટો થઈ
 શકીશ નહિ ” એવો વિચાર કરીને કોઈને પણ કહ્યા વિના એક
 દિવસે લાગ જોડેને ચૂરુથી રવાના થઈ ગયા પણ પાછલથી તપાસ
 કરાવી શોધી કાઢીને પૂનમચન્દજી પાછા ચૂરુ લઈ ગયા,
 નાશીજવામાં પોતે પાવરધા નહિ દોવાથી આવી રીતે ત્રણ વાર
 પોતે નાશભાગ કરી છતાં પણ તુરત ચારે કોર ચાંપતી તપાસ
 કરાવીને તાર ટપાલ અને ઝંટવાલા સ્વેપીયા માર્ફત ગમે ત્યાંથી

पत्तो मेलवीने पूनमचन्दजी रामकुमारजीने पाछा चूरु लई गया ।

आ प्रमाणे बारंवार पोतानी कार्यासिद्धिमां विघ्न आववानुं शुं कारण हशे एम विचार करतां करतां पोताना अन्तःकरण-यी एवो दैवी सन्देश सांपड्यो के अर्हीथी नाशीने हुं आ गाम ते गाम रखहुं छुं पण कोई तीर्थनी यात्राए जतो नथी तेथीज मारुं काम सिद्ध थतुं नथी माटे हवे ज्यारे लाग मळे त्यारे नाशी जईने तीर्थयात्रा करवी एवो निश्चय करीने नाशी जवाना लागनी वाट जोवा लाग्या ।

अगाड व्रण बार आपणा चरित्रनायक श्रीरामकुमारजीए नाश भाग करेली होवा थी हवे एओनी उपर पूनमचन्दजी चांपती देखरेख राखता हता, कोई काम माटे कोई जग्याए एमने एकलाने मोकले नहि, नजीकमां पण क्यांइ गया होयने आवतां विलम्ब थाय तो तुरत माणस मोकली तपास करावे, एवा प्रकारनो जापतो होवा छतां पुण्यवंतोने छांवे काळे पण जेम इच्छित वस्तुनी प्राप्ति थया बगर रहेती नथी तेम आपणा चरित्रनायकने पण रात दिन नाशी जवानी झंखना करतां करतां एक दिवस मोको मळी आव्यो एटले झट रवाना थई गया ने एकदम बीकानेर पहुँच्या, त्यांना रमणीय जैन मन्दिरांना दर्शन कर्यां अने त्यांथी नजीकमां श्रीनालदादाजीनुं प्रसिद्ध चमत्कारिक देवालय छे त्यांनी यात्रा करी खूब आनन्द अनुभव्यो, ते बखते तेमना अन्तःकरणने एम भास्युं के आ बखतना मारा प्रयाणमां विघ्न नहि आवे अने मारुं

धारेलुं कार्य सिद्ध थशे । सिद्धाचल गिरनार आवू वगेरे महा-
 प्रभावक तीर्थोनी यात्रा करवानो संकल्प तो एमणे चूरुमां ज
 करी राख्यो हतो परन्तु चूरुथी एमणे रुपया तो साथे लीधा
 न हता तेथी घणेदूरना तीर्थोनी यात्राए शी रीते जवुं ते वाव-
 तनी मोटी चिन्ता उत्पन्न थइ छतां वीजो कोइ उपाय न होवा-
 थी खूब हिम्मत करीने पगपाळा मुसाफरी करवानो दृढ निश्चय
 करी वीकानेरथी प्रयाण करी बिदासर सुजानगढ लाडनूं
 अने डेगांव थइने नागोर गया त्यांथी मूढवा खजवाना अने
 देसवाल थइने मेढताफलोधीमां श्रीपार्श्वनाथ प्रभुनी यात्रा
 करी जोधपुर पहुँच्या अने माणेकचोकमां गुरांसाहेब श्रीहर-
 देवजीना उपाश्रयमां मुकाम करी सर्वे जैन मन्दिरोनां दर्शन
 कर्या पछी पाली शहेरमां जइ श्रीपूज्यजीना उपाश्रयमां मुकाम
 करी श्रीनवलखापार्श्वनाथनी यात्रा करी त्यांथी गुंदोच
 ढोलाढा शिवगंज बेडा अने नाणा थइ खराढी (आवूरोड)
 गया अने दुनियाभरमां कोतरणी काम थी प्रसिद्ध
 थयेलां आवू तथा अचलगढनां मनोहर जैन मन्दिरोनी यात्रा
 करी, त्यां एक यतिवर्यनी मुलाकात थइ, तेओ त्यांथी जूना-
 गढ जवाना हता तेमणे आपणा चरित्रनायकनी द्रव्यना अभावे
 'पगपाळे यात्रा करवानी हकीकत जाणेली होवाथी पोतानी
 साथे रेलगाडीमां जूनागढ तेडी गया, त्यां गाममां दर्शन करी
 वीजे दिवसे यात्रा करवा माटे गिरनारना हुंगर उपर चढी
 श्रीनेमीश्वर भगवाननी टूंक सहस्राम्रवन राजूल रहनेमिनी
 गूफा तथा पांचमी टूंक सुधीनी यात्रा करतां करतां लगभग

सांज पढी गई त्पारे एम विचार कयोंके “ आजनी रात अहीं पांचमी टूँके ज रही जवुं ठीक छे ” एवो मनसूवो करी त्पां बेठा हता एटलामां रात्रि पढी गई होवाथी ते टूँकनी नीचे एक गूफामां कोई योगी रहेतो हतो तेणे गूफामांथी बहार नीरुळी पढकार कयोंके “ टूँक पर कौन बैठा ह ? यहाँ किसीको रात रहनेका हुकुम नहि है ” ते सांभळीने रामकुमारजी ते योगीनी पासे गया त्पारे योगीए पुछयुंके “ तुम कौन हो ? कहाँ रहते हो ? रातके वखत महाभयंकर ऐसे इस स्थान पर किस कामके लिए ठहरे हो ? ” त्पारे रामकुमारजीए जणाव्युंके हुं तो अहीं यात्रा करवा आव्यो छुं, हुं जैन श्वेताम्बर मूर्तिपूजक संप्रदायनो यति छुं, आ गिरनार पर्वत उपर अमारा बाबीसमा तीर्थकर श्रीनेमिनाथ प्रभु निर्वाण पाम्या होवाथी आ अमारुं तीर्थ छे तेथी यात्रा करतां करतां अने आ तीर्थनी रमणीयता जोतां जोतां संध्याकाळ थइ जवाथी तथा आ स्थान घणुं सुन्दर अने चित्तने शान्तिकारक जणायाथी श्रीनेमीश्वरप्रभुना चिन्तनमां आ रात्रि अत्रे ज रही पसार करवी एवो विचार करीने हुं निरांते बेठो हतो एटलामां आपनो अवाज संभळावाथी आपनी पासे आव्यो छुं, त्पारे योगीए कहुं के “ तुम भूखे होगे ? चलो इधर खाना तैयार है खा लो ” खाधा पछी योगीए पुछयुं के “ तुम इधरसे कहाँ जाओ गे ? ” त्पारे रामकुमारजीथी सहसा बोलाइ जवायुं के अहीथी द्वारिका जइ त्यांनी छाप लेवानो मारो विचार छे, स्यारे योगीए कहुं के “ अरे तुम तां

जैन हों और जैनोंका बड़ा भारी तीर्थ तो शत्रुंजय है, तो भला उस शत्रुंजय तीर्थकी यात्रा करना तुमको अच्छा है उसे छोड़कर द्वारिका जानेका तुमको किसने बतलाया ” ए प्रमाणे योगीना मुखथी शत्रुंजयनुं नाम सांभळतां ज रामकुमारजीने अगाड केटलीक वार शत्रुंजयनो रास सांभळेलो तेनुं स्मरण थयुं अने विचार आव्यो के आ योगी ते खरेखर योगी ज छे, मारा जेवाने आडे रस्ते उतरी पढतां एणे प्रमाणिकपणार्थी सीधे रस्ते चढाव्यो, त्यार पछी बीजे दिवसे ते योगीनो उपकार मानीने फरीथी श्रीनेमीश्वरप्रभुनी यात्रा करीने नीचे उतरी जूनागढथी सीधा पालीताणे गया अनं खरतरगच्छीय श्रीहेमचन्द्रजीना उपाश्रयमां मुकाम करी हमेशां श्रीसिद्धाचलजीनी यात्रा करवा लाग्या, ते बखते पंन्यासजी श्रीदयाविमलजी महाराजनी साथे यात्राए जतां आवतां परिचय थयो अने संवेगी साधुओंना आचार विचार संबंधी माहितगार थतां थतां पोताने पण संवेगिपणुं स्वीकारवानी तीव्र अभिलाषा जाग्रत थइ त्यारे ते बात एमणे पं० श्रीदयाविमलजीने जणावी त्यारे तेमणे जणाव्युंके तमे खरतरगच्छना यति छो माटे तमारा ज गच्छना उत्तम क्रियापात्र वचनसिद्धिवाळा परमयोगी तथा जशनामकर्मना उदयवाळा श्रीमोहनलालजी महाराज हालमां अत्रे यात्रा करवा माटे पधारेलो छे तेमनी पासे जइ तमारा मनोरथ सफल करो, ए प्रमाणे पोताना गच्छना एवा उत्तम मुनि श्रीमोहनलालजी के जेमनी अन्यगच्छवाळा मुनिओ पण आवी तारीफ करे छे तेमनी पासे जवानी उत्कंठा थइ अने बीजे

જ દિવસે યતિવર્ય શ્રીદેવચન્દ્રજીના વગીચામાંથી પાકાં લીંબૂ
 લઇને શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ પાસે જઈ સાથે લાવેલા લીંબૂ
 મહારાજશ્રીને ભેટ ધર્યાં, પોતાની આગળ પાકાં લીંબૂ ભેટ
 મુકેલાં જોઈને મહારાજશ્રીએ જણાવ્યું કે અમે સંયેગી સાધુઓ
 કાચા પાણી અગ્નિ તથા લીલી વનસ્પતિને અહકતા નથી,
 મુનિશ્રીનું એવું કથન સાંભળીને મુનિઓને અકલ્પ્ય એવી વસ્તુ
 પોતે ભેટ ધરી તે વદલ કાંડકુ ગ્લાનિ થઈ છતાં પણ પોતે મોઢે
 ભાવે ફઢની ભેટ ધરેલી હોવાથી ‘ ફલેન ફલમાપ્નુયાત્ ’ એ
 ન્યાયે મને ડચ્છિત ફઢની પ્રાપ્તિ તો અત્રે થશે જ એવી ધારણા-
 થી મનન સંતોષ થયો ત્યાર પછી મુનિશ્રીએ રામકુમારજીને
 આકૃતિ ઉપરથી જ વોધ દેવા લાયક જાણીને ઉપદેશ રૂપે
 જણાવ્યુંકે હે મહાનુભાવ ! જ્યારે તમે આ સંસારના ત્યાગિપ-
 નાનો વેપ લીધો છે તો હવે એ લીધેલો વેપ યથાર્થરીતે ભજ-
 વાય એવો પ્રયત્ન કરવાની આવશ્યકતા છે, લીધેલા વેપને
 યથાર્થ નહિ ભજવી શકાય તો તો પછી ઉભયતો ભ્રષ્ટ જેવી
 સ્થિતિ થાય છે માટે હવે સમજીને કે સમજ્યા વિના જ્યારે
 આ ત્યાગિપનાનો વેપ લીધો છે તો હવે પૂરેપૂરા ત્યાગી થવા
 માટે આત્મવ્રત્ત ફોરવવાનો પ્રયત્ન કરશો તો જરૂર સફલ થશે
 એવી મારી અન્તરની આશિષ છે ।

એ પ્રમાણે થોડી પણ અત્યંત મધુર વાણી સાંભળીને સૂઝ
 પ્રસન્ન થયેલા રામકુમારજીએ પં० શ્રીદયાવિમલજીની ભલામણ
 સહિત પોતાનો મનોગત ભાવ જણાવ્યો, મુનિશ્રી પણ પોતાના
 ઉપદેશનું અત્યંત શીઘ્ર ફઢીભૂત થવું જોઈને ઘણા પ્રસન્ન થયા

अने रामकुमारजी साथे थोडो परिचय थया पछी भागवती
 दीक्षाने योग्य जाणी सं० १९४९ ना आपाढ सुदी ६ ना
 रोज श्रीमोहनलालजी महाराजे रामकुमारजीने दीक्षा आपी
 पोताना वडील शिष्य श्रीयशोमुनिजीना शिष्य तरीके श्रीक्राद्धि-
 मुनिजी नाम स्थापन कर्युं, त्यार पछी एक दिवसे आ नूतन
 मुनिने उपवासनुं पारणुं हतुं त्यारे शीरो रावडी दूध बगेरे
 पौष्टिक वस्तुओ मोटा महाराजे पारणामां वापरवा अपावी ते
 चखते आ नूतन मुनिने एवो विचार उत्पन्न थयोके साधुओए
 तो अरस विरस लूखो सूको आहार करवो जोइए छतां ते
 चखते ते विचार मनमां ज राखीने मोटा महाराजनी गरमथी
 कांड पण बोल्या विना पारणुं करी लीधुं अने पछी बपोरना
 टाइमे दरेक साधुओ ज्यारे पोतपोताना क्रियाकांडमां हता ते
 चखते आ नूतनमुनि लाग जोइने कोइने पण कह्या विना
 त्यांथी रवाना थइ गया अने तलाटीमां वाचूना मन्दिरमां
 दर्शन करी पहाड उपर आवेली श्रीपूज्यजीनी टंकमां जइने
 पहेली रात्रि त्यां ज पसार करी, त्यां रह्या रह्या विचार करवा
 लाग्याके अमारा यतिपणामां गुरु महाराजनी कृपाथी खावा
 पीवानी खूब मोज मझा करता हता ते मोज मझानो त्याग
 करवा माटे तो त्यांथी महामुश्केलीए छुटीने हुं अहीं आव्यो
 तो अहीं पण ए मोज मझा तो वे ढगलां आगळनी आगळ ज
 आवीने खडी थइ गइ, ठीक छे हुं पण जोडं लुं के ए मोज
 मझा क्यां सुधी मारी आगळ टकी शके छे एवा एवा विचा-
 रमां रात्रि पूरी थतां प्रातःकालना नित्यकर्मथी परवारी

શ્રીઆદીશ્વરપ્રભુની મોટી ટૂંકમાં દર્શન કરી ત્યાંથી ચન્દન તલાવડીએ ગયા, ત્યાં સારી મોટી શિલા ઉપર મુતા મુતા કાઝસ્સમગધ્યાનમાં કેટલોક ટાડમ વીતાવી ત્યાંથી ભાઢવાના હૂંમર ઉપર જઈ ત્યાં આવેલી દેરી પાસે ત્રણ દિવસના ઉપવાસ કરી ત્યાંજ રહ્યા, વીજે દિવસે ત્યાંનો પૂજારી આ નૂતન મુનિને જોડ ગયેલો તેણે પાલીતાણા ગામમાં આ મુનિની શોધાશોધ થતી સાંભળીને શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢીમાં જઈને વાત કરી દીધી, ત્યાંના મુનીમે તે વાત તરત શ્રીમોહનલાલજી મહારાજને જણાવી, પછી વીજે દિવસે પેઢી તરફથી ઢોઢી મોકલાવી નૂતનમુનિને સ્વર આપ્યાકે અહીં પહાડ ઉપર રાત રહેવાનો સરકારી હુકમ નથી માટે તરત શહેરમાં પધારો, તે વાત સાંભળીને ઢોઢીવાઢાની સાથે જ આપણા ચરિત્રનાયક શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ પાસે આવ્યા, મોટા મહારાજજીએ ગંભીરપણાએ કરીને કાંઈ પણ ઠપકો આપ્યો નહિ, પછી મોટા મહારાજજીની આજ્ઞાથી અઢમનું પારણું કર્યું ।

અગાડ યતિપણામાં જ્યારે ઉપવાસ કરી પારણું કરતા ત્યારે આ નૂતન મુનિને ડલટી થયા કરતી હતી પરન્તુ ભાઢવાના હૂંમર ઉપર રહીને અઢમ કર્યા પછી પારણું કરતાં તે તકલીફ સદાને માટે બંધ થઈ ગઈ એ પ્રતાપ પવિત્ર ગિરિરાજનો અનુભવમાં આવ્યો તેથી આ નૂતનમુનિને એ પવિત્ર તીર્થ પ્રતિ ઘણીજ શ્રદ્ધા પ્રગટ થઈ તથા આજ સુધીના દીર્ઘકાઢના દીક્ષાપર્યાયમાં એમણે જે જે કઠિન તપસ્યાઓ કરી છે તે વધો પ્રતાપ એ પરમ પવિત્ર સર્વોત્કૃષ્ટ તીર્થનો જ છે ।

ત્યાર પછી ઘર રજાએ ચાલ્યા જવાનું અને હૂંઠા ઉપર જ અઢમ કરીને રહેવાનું કારણ મોટા મહારાજજીના જાણવામાં આવ્યાથી તેમણે આ નૂતનમુનિને હિતશિક્ષા આપેલી કે સર્વ વસ્તુ ઉપર ત્યાગવૃત્તિ રાખીને મુખ્યતાએ જંગલમાં જ રહેવું અને આહાર વિના જ્યારે ધર્મધ્યાનમાંથી ચિત્ત ચલાયમાન થવા માંડે ત્યારે જ વસતિમાં જઈ મુનિને કલ્પે એવો નિરસ આહાર લાવી શરીરને ટકાવી રાખી ધર્મધ્યાનમાં મસ્ત રહેવું એવો મુનિનો ધર્મ છે, અને એવા ઉત્કૃષ્ટ માર્ગને અનુસરનારાઓને જોડેને હું ઘણો ખુશી થાઉં છું, પરંતુ હજી તમારી દીક્ષાને જ્ઞાણો ટાઈમ થયો નથી તેથી તમે પહેલાં તો ઘીજા મુનિઓના સંસર્ગથી જ્ઞાન સંપાદન કરો અને ત્યાર પછી તમારી ભાવનાનુસાર ઉત્કૃષ્ટ માર્ગનું આલમ્બન લેશો તો તમારું જલ્દી કલ્યાણ થશે, એવા પ્રકારના શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ સાહેબના સમયોચિત ઉપદેશથી આપણા ચરિત્રનાયકનો શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ ઉપર ઘણો જ ભક્તિરાગ પ્રગટ થયો તે કારણથી જ શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના સ્વર્ગવાસ સુધી તેમની સેવા ભક્તિ અને છત્રછાયામાં મોટે ભાગે રહ્યા અને પઠન પાઠન તપ જપ વિનય વૈયાવચ્ચાદિ સત્કાર્યોનો લાભ લીધો ।

શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના શિષ્ય પ્રશિષ્ય્યાદિકમાંથી ઘીજા પળ કેટલાક મુનિરાજને મોટા મહારાજની સેવામાં અહર્નિશ રહેવાની ભાવના ધરી અને તેવી પ્રાર્થના પણ તેઓ કરતા પરંતુ તે વધાને એવો લાભ મોટા મહારાજજીએ જ્ઞાણો આપ્યો નહિ જ્યારે આપણા આ ચરિત્રનાયકના વિનયાદિક ગુણો અને સેવાભક્તિથી

મોટા મહારાજની એવા પ્રસન્ન રહેતા કે પોતાની અન્તિમાવસ્થા સુધી તેમણે આપણા ચરિત્રનાયકને ઘણે ભાગે પોતાની પાસે જ રાખ્યા હતા, એટલા ઉપરથી વાચકવર્ગને પણ સ્વાતંત્રી થઈ દશે કે શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ ઉપર આપણા ચરિત્રનાયકને કેવી નિર્મલ અને અનહદ ભક્તિ હતી ।

એવા જગત્પૂજ્ય ક્રિયાપાત્ર પરમયોગી દરેક ગચ્છના સંઘોને માન્ય અને વચનસિદ્ધિવાળા સદ્ગુણી અનુપમ સેવા ભક્તિથી જ આપણા ચરિત્રનાયકના ઉપદેશથી કેવાં કેવાં જૈનધર્મની પ્રભાવના કરવાવાળાં સત્કાર્યો થયાં છે તે વધાં અનુક્રમે આગળ લખવામાં આવશે કે જે જાણવામાં આવ્યાથી વીજાઓને પણ ઉત્તમ સદ્ગુણી સેવા ભક્તિ કરવામાં પ્રોત્સાહન મળશે એ નિઃશંક વાત છે ।

સં. ૧૯૬૩ ની સાલમાં શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ મુરતમાં સ્વર્ગવાસી થયા ત્યાં સુધી તો પ્રાયઃ સદૈવ તેમની હજૂરમાં જ આપણા ચરિત્રનાયક રહેલા હોવાથી સ્વાસ્થ એકાદ બે પ્રસંગ સિવાય કાંઈ વિશેષ જાણવા યોગ્ય ન હોવાથી તે એકાદ બે પ્રસંગ જણાવીને ત્યાર પછીના એમના સ્વતંત્ર વિહારના પ્રસંગોનું સવિસ્તર વર્ણન કરવામાં આવશે ।

આપણા ચરિત્રનાયકનાં સં. ૧૯૪૯ થી સં. ૧૯૫૫ સુધીના સાત ચોમાસાં મોટા મહારાજની સાથે જ અનુક્રમે પાલીતાણા મુરત મુંબઈ મુંબઈ અમદાવાદ પાટણ અને મુરતમાં થયાં હતાં, સં. ૧૯૫૬ ની સાલમાં વલસાડના શ્રાવકોની વિનંતિથી પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે વલસાડ જવાની ગુરુમહારાજની આજ્ઞા થવાથી મુરતથી

વિહાર કરી નવસારી થઈને શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી મહારાજ
 વલસાડ પધાર્યા, ત્યાં શા. ઢાહ્યાભાઈ કેસુરજી તથા શા.
 મંગનભાઈ રાયચન્દ તરફથી એમના સાન્નિધ્યમાં ત્યાંના
 જૈન મંદિરના ગોશ્વલામાં પ્રભુપ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા કરાવી અઢાઈ
 મહોત્સવ તથા શાંતિસ્નાત્ર વગેરે ધાર્મિક કાર્યો અને આઠ
 દિવસનાં સંઘજમણ ઉપરોક્ત વન્ને શેઠ તરફથી કરવામાં
 આવ્યાં હતાં ત્યાર બાદ વલસાડથી વિહાર કરી સુરત પધારી
 સં. ૧૯૫૬ તથા ૧૯૫૭ નું આઠમું તથા નવમું ચોમાસું
 એમનું સુરતમાં મોટા મહારાજની સેવામાં થયું હતું ત્યાર
 બાદ સુરતથી વિહાર કરી સં. ૧૯૫૮ નું દશમું ચોમાસું
 મુંબઈમાં મોટા મહારાજની સાથે કર્યું. ચોમાસા બાદ રોહિડાના
 શેઠ રાયચંદજી મૃધાણ મુંબઈમાં શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ
 પાસે આવીને પ્રાર્થના કરી કે અમારા ગામમાં જૈન
 મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરાવવી છે મોટે આપના શિષ્યોને અમારે
 ગામ મોકલવાની કૃપા કરો, તેમની વિનંતિથી મોટામહારા-
 જજીએ પોતાના મુખ્ય શિષ્ય શ્રીયશોમુનિજી આદિ ૮ શિષ્યોને
 મારવાડ જવાનો હુકમ કર્યો તેથી શ્રીયશોમુનિજી તથા
 શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી આદિ મુનિઓએ ગુરુ મહારાજની આજ્ઞાનુસાર
 મુંબઈથી વિહાર કરીને સુરત અમદાવાદને રસ્તે શ્રીતારંગા અને
 કુંભારિયા તીર્થની યાત્રા કરીને સ્વરાઢી થઈ આવૂ તથા અચલ-
 ગઢની યાત્રા કરીને રોહિડામાં ધામધૂમથી પ્રવેશ કર્યો, ત્યાં આઠ
 દિવસનાં મહોત્સવ તથા સંઘજમણ પૂર્વક સં. ૧૯૫૯ ના માઘ
 સુદી ૫ ને દિવસે શુભ સુહર્તે જૈન મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરાવી,

પછી રોહિઢાથી વિહાર કરી શિરોહી જિલ્લાની નાળા નાંદીયા
 વગેરે પંચતીર્થોની યાત્રા કરી ક્ષાઢીલી પિંડવાઢા.અંજારી અને ઘેઢા
 થઈ વીજાપુરમાં રાતા મઢાવીરની યાત્રા કર્યાવાઢ સેવાઢી
 લૂળાવા અને સાઢઢી થઈને શ્રીરાળકપુરતીર્થે પધાર્યા.ત્યાં આવેલા
 ૧૪૫૨ સ્તંભવાઢા સર્વે જૈન મન્દિરોમાં મોઢામાં મોઢા મન્દિરની
 યાત્રા કરીને તે મન્દિરની વાંધળી જોઈ તે વંધાવનારે ર્વર્ચ
 કરવામાં કરેલી ઉઢારતાની પ્રશંસા કરી આનન્ઢ પામ્યા, ત્યાર
 પછી ત્યાંથી વિહાર કરી ઢાળપુરા સાયરા ઢોલ અને મોઢાગામ
 થઈ ઉઢયપુર પધાર્યા, ત્યાંના જૈન મન્દિરોનાં ઢર્શન કર્યા વાઢ
 ઘળા જૈનેતરો પણ જૈને કાઢીયા વાવાના ઉપનામથી પોતાના
 ઇષ્ટઢેવ તરીકે માને છે ંવા મઢાપ્રભાવક શ્રીકેસરીયાજી તીર્થની
 યાત્રા કરવા ગયા અને આનન્ઢ પૂર્વક યાત્રા કરી પાછા ઉઢય-
 પુરને રસ્તે ઘાળેરાવની નાલ ઉતરી ઘાળેરાવ ઢેસુરી નાઢલાઈ
 નાંઢોલ તથા વરકાળા પાર્શ્વનાથની યાત્રા કરીને રાળીગામ
 સ્ત્રીમેલ સ્ત્રૂઢાલા શિવગજ પોસાલીયા તથા પાલઢી થઈને જાવાલ
 પધાર્યા ત્યાંના ઢર્શન કરી પાછા શિવગંજ ગયા ત્યાં ઢુંવઈથી
 શ્રીમોઢનલાલજી મઢારાજનો હુકમ આવ્યો કે હમણાં જોઢપુર
 જવાની આવશ્યકતા છે મોઢે જલઢી ત્યાં જઈ ચોમાસું કરો તેથી
 શિવગંજથી વિહાર કરી શ્રીયશોમુનિજી ઋઢ્ઢિમુનિજી પ્રતાપ-
 મુનિજી ઢક્તિમુનિજી છગનમુનિજી અને સિઢ્ઢિમુનિજી આઢિં
 જોઢપુર જઈને સં. ૧૯૫૯ નું ચોમાસું આઢોરના ઢાકોરની
 હવેલીમાં કર્યું, ં રીતે આપળા ચરિત્રનાયકનું અળીયારમું
 ચોમાસું જોઢપુરમાં થયું । ચોમાસા વાઢ મોઢા મઢારાજજીં

श्रीऋद्धिमुनिजी छगनमुनिजी तथा सिद्धिमुनिजीने मुंबई
 बोलावी लीधा तेथी ए त्रणे मुनिओ जोधपुरथी विहार
 करी मुंबई गया अने मोटा महाराजनी सेवामां चोमासुं
 कर्तुं ए रीते श्रीऋद्धिमुनिजीनुं सं० १९६० नुं वारसुं
 चोमासुं मुंबईमां ययुं । चोमासा वाद आपणा चरित्रनायक
 श्रीऋद्धिमुनिजी मुंबईथी विहार करीने ठाणा पनवेल लानोली
 तलेगाम डाभाडा वावागाम घोडनदी अहमदनगर औरंगाबाद
 जालना अने लूणारमां धर्मोपदेश आपता अने देवदर्शन करता
 आ कलिकाळमां पण पोतानो प्रभाव देखाडी रहेला श्रीअन्त-
 रीक्षपार्श्वनाथनी यात्राए सीरपुर पधार्था, भक्ति अने उल्लास
 पूर्वक त्यांनी यात्रा करीने त्यांथी विहार करी वाळापुर स्वाम-
 गाम मलकापुर जलगाम अमलनेर धूळीया नेर कोडावारी
 ईसरवाडी नवापुरा सोनगढ व्यारा वाजीपुरा अने वारडोली वगेरे
 स्थळोमां देवदर्शन तथा धर्मोपदेश करता करता सुरत शहेरमां
 पधार्था अने अंकलेश्वरना श्रावकोनी घणी विनति होवाथी
 अंकलेश्वरमां चोमासुं करवा माटे श्री गुमानमुनिजी साथे विहार
 करवानुं नकी कर्तुं एटलामां सुरतमां गोपीपुराना मैनरोड उपर
 मोहनलालजी जैन उपाश्रयने नामे प्रसिद्ध थयेलो राजमहेल
 जेवो नवो उपाश्रय बंधावनार शेठ नगीनचन्द कपूरचन्द झवेरी
 तथा शेठ कस्तूरचन्द कल्याणचन्द झवेरी ए वन्ने जणाए आवीने
 महाराज साहेबने कहुं के आ नवा उपाश्रयमां ज आप चोमासुं
 करो एवी अमारी विनति छे, जवावमां महाराजजीए जणाव्युं के
 में हजी वधारे ज्ञानाभ्यास कर्यो नथी माटे आ मोटा शहेरमां

મારા જેવા થોડું મળેલાને ચોમાસું કરવાની વિનંતિ શા માટે કરો છો મારો તો અંકલેશ્વર જેવા નાના ક્ષેત્રમાં ચોમાસું કરવાનો ભાવ છે ત્યારે તેઓએ કહ્યું કે અત્રે પંડિત પાસે મળવાનો યોગ છે માટે અત્રેજ સ્થિરતા કરીને ચોમાસું કરો અને મળવા ગણવાનું કરો અત્રેથી આપને અમે જવા દઈશું નહિ, એ અરસામાં શ્રીચતુરમુનિજી ત્યાં પધાર્યા પછી વન્ને મુનિઓ સુરતના શ્રાવકોનો આગ્રહ હોવાથી મોટા મહારાજની આજ્ઞા મંગાવી સુરતમાં જ રોકાઈ ગયા, શ્રાવકોની ભક્તિ તથા મળવાનો સારો યોગ મળી જવાથી આપણા ચરિત્રનાયક શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીનું સં૦ ૧૯૬૧ નું વારસું ચોમાસું તથા સં૦ ૧૬૬૨ નું તેરસું ચોમાસું પણ સુરતમાં થયું તે દર્મ્યાન મહારાજજીએ અભ્યાસ પણ સારો કરી લીધો, વચમાં સં૦ ૧૯૬૧ ના ચોમાસા બાદ બુઢારીમાં જૈન મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરવા માટે ત્યાંના સંઘનો ઘણો આગ્રહ થવાથી સુરતથી વિહાર કરી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી તથા શ્રીચતુરમુનિજી બુઢારી પધાર્યા અને સં૦ ૧૯૬૨ ના માગસર સુદી ૫ ના શુભ મુહૂર્તે ત્યાંના મંદિરમાં આઠ દિવસના ઉત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર અને સંઘજમણ પૂર્વક શ્રીવાસુપૂજ્યસ્વામીની પ્રતિષ્ઠા કરાવી, તે વખતે જૈન ધર્મની સારી પ્રભાવના થઈ હતી તેમજ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગના દરેક કાર્યો નિર્વિઘ્ને સમાપ્ત થયાં હતાં । પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે ઉત્સવના દિવસોમાં જૈન મંદિરની બાહરના મંડપમાં ત્યાં ભેગા થયેલા લોકો એક ગ્રામોફોન વાજું લાવી વગાડવા લાગ્યા તેમાં અનેક તરેહનાં ગાયનો પૈકી કેટલાંએક અશ્લીલ ગાયનો પણ હતાં તે સાંભળવા માટે ઘણાં માણસો

भेगां थयेलां हतां, ते बखते आपणा चरित्रनायके ते टोळा-
 मांना आगेवानोने बोलावीने कहुं के आवां अश्लील गायनो
 आ स्थानमां नहि वगाडो कारणके एथी धर्मनी आशातना अने
 हांसी थाय छे, त्यारे ते लोकोए महाराज साहेबना कथनने
 नहि गणकारतां जवाब आप्यो के आपने एमां शुं हरकत छे,
 अमे अमारे वे घडी मोज करीये छीए एम कहीने चाल्या
 गया, पछी महाराज साहेबे पोते मौन धारण करीने जे कंइ
 करवानुं हतुं ते करी लीधुं, पेला लोको मंडपमां जइने बेटा
 पछी बाजावाळाए गायनो वगाडवानुं शरु कर्धु परन्तु बाजा-
 मांथी अवाज नीकळवो वीलकूल बंध थइ गयो, कांइ वांकुं
 चुंकुं थयुं हशे एम समजी ते बाजावाळाए तथा बीजापण
 केटलाकोए वारीकीथी तपासी जोयुं पण कांइ वांकुं चुंकुं
 थयेलुं जणायुं नहि तेथी ते दरेक जणाए बाजुं वगाडवानी
 जात जातनी कोशिप करी जोइ परन्तु बाजाए तो सर्वथा मौन
 धारण करनारा योगीनी माफक अवाज नहि कर्यो ते नहि ज
 कर्यो, आखरे बधा समजी गया के आ चमत्कार जरूर महा-
 राज साहेबनी चमत्कारिक शक्तिथी ज थयेलो छे माटे
 महाराजश्रीने मनान्या सिवाय आपणो दहाडो वळे एम नथी
 एवो निश्चय करीने केटलाक आगेवानो महाराजश्री पासे गया
 अने कहुं के साहेब अमे आपनी अवज्ञा करी ते बदल
 माफी मागीए छीए अने हवे कृपा करीने आपनो चमत्कार
 पाछो खेंची लो, महाराजश्रीए तेओने जणाव्युं जे तमे तमारे
 वे घडीने बदले वार घडी मोज मझा करी लो, एवो जवाब

સાંભળીને વીજા વધા તો ઠીક પળ પેલા વાજાનો માલિક ઘણી
 પીંકરમાં આવી પડ્યો અને કરગરીને કહેવા લાગ્યો કે સાહેબજી
 આમાં મારે વહુ નુકશાનમાં ઉતરવું પડશે માટે મહેરવાની કરો
 હવે મંડપમાં હું વાજું નહિ વગાડું ત્યારે મહારાજજીએ વાજા-
 વાળાને કહ્યું કે તારું વાજું ઉઠાવીને દેરાસરની હદની બાહર
 લઈ જઈને વગાડી જો તે પ્રમાણે તેણે કરી જોયું તો મહારાજ
 સાહેબના મૌનવ્રતની સાથે વાજાના મૌનવ્રતનો પણ અંત
 આવેલો જણાયો તેથી વધા લોકો સ્વસ્થ સ્વસ્થ થઈ ગયા અને
 મહારાજશ્રીનો આવો ચમત્કાર देखी चमत्कृत થઈ થયા, એ
 ચનાવથી આજ્ઞા સુરત જિલ્લામાં આપણા ચરિત્રનાયક ચમત્કારી
 મહારાજ તરીકે પ્રખ્યાત થયા અને કેટલાક જૈન જૈનેતરો તો
 એમને વાજું બંધ કરાવનાર મહાત્મા તરીકે જ ઓળખવા લાગ્યા ।

ત્યાર પછી બુદ્ધારીથી વિહાર કરી સુરત પધાર્યા અને મોટા
 મહારાજશ્રીએ મુંબઈથી સુરત તરફ વિહાર કર્યો ત્યારે શ્રીકૃદ્ધિ-
 મુનિજી મહારાજ મુંબઈ તરફ મોટા મહારાજજીની સામે વિહાર
 કરીને દાહણું મુકામે શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની સેવામાં
 હાજર થયા, ત્યાર બાદ મોટા મહારાજજીની સાથે વિહાર
 કરતા કરતા સુરત પધાર્યા ત્યાં સં. ૧૯૬૩ ના ચૈત્ર વદ ૧૨
 ના રોજ શ્રીમોહનલાલજી મહારાજનો સ્વર્ગવાસ થયો, ત્યાર
 બાદ વિહાર કરી કઠોર પધાર્યા અને શ્રીકાન્તિમુનિજી તથા
 શ્રીકલ્યાણમુનિજી સાથે આપણા ચરિત્રનાયકે સં. ૧૯૬૩ નું
 પંદરમું ચૌમાસું કઠોરમાં કર્યું, ગુજરાતી અને મારવાડી સાથમાં
 પરસ્પર ક્લેશ ચાલતો હતો તે ઘણા પ્રયત્નથી મહારાજશ્રીએ દૂર

कराव्यो तेनी खुशालीमां सायणवाळा शेठ पानाचन्द नानचन्दे संघजमण कर्तुं हतुं तथा श्रीसंघे त्यांना मन्दिरना चोकमां नकशीदार आरसनो गोखलो करावी तेमां महा प्रभावक जगत्पूज्य श्रीमोहनलाळजी महाराजना चरणनी स्थापना करी होती ।

कठोरना मारवाडीसंघे नवुं जैन मन्दिर तैयार कराव्युं हतुं परन्तु पैसा घटी पडवाथी अने कुसंप हतो तेथी प्रतिष्ठानुं काम अटकी पडेलुं हतुं ते वावत त्यांना मारवाडी समाजना आगेवान शेठ जयचन्दभाईने तथा शेठ भीमाजीने वोलावीने महाराजजीए कहुं के हवे तमे ज्यां सुधी रु. १००० टीपमां न भराय त्यां सुधी कठोरमां पग मुकवो नहि एवी प्रतिज्ञा करीने वाहेरगाम टीप करवा जाव, महाराजश्रीनी आज्ञा शिरोमान्य करीने महा-राजश्रीए आपेला एवा शुभ मुहूर्तमां टीप करवा कठोरथी प्रयाण कर्तुं के बीजेज दिवसे रु. १००० लइने पाछा कठोर आव्या, ते उपरथी तेओने तथा आखा मारवाडी साथने एवी सचोट श्रद्धा बेसी गइ के आ महाराजजीनी कृपादृष्टिथी आपणा दरेक विघ्नो दूर थइ प्रतिष्ठानुं काम पार पडशे तेथी प्रतिमा लेवा जवा माटेनुं मुहूर्त काढी आपवानुं महाराजजीने जणाव्युं, महा-राज साहेबे तेओने कहुं के आजे अहीं शान्तिस्नात्र तथा संघजमण छे तेनो लाभ लइने आजे ज तमे प्रतिमा लाववा माटे रवाना थइ जाव तो तमारुं काम जल्दी थइ जशे एवां आजनो दिवस छे, महाराजजीना वचनमां विश्वास उपजेलो होवाथी चीजुं वधुं काम पडतुं मुकीने ते ज दिवसे संघना माणसो रवाना

થયા ને મારવાડમાં આવેલા પોસીના તીર્થમાં પાંચ જૈન પ્રાચીન મન્દિરો છે ત્યાંથી સંપ્રતિરાજાના વચ્ચતની શ્રીશાન્તિનાથ ભગવાન આદિની મનગમતી ત્રણ પ્રાચીન પ્રતિમાઓ લઈને કઠોર આવ્યા તે વચ્ચતે ત્યાંના રાજ્યમાન્ય નગરશેઠ મોહનલાલ લક્ષ્મી-ચન્દ દસાહીયાએ પોતાના વંગલામાં પહેલાં પ્રતિમાજીને પધરાવ્યાં હતાં તેનાં દર્શન કરવા જૈન જૈનેતરોનાં ટોળે ટોળાં ઉતરી પડ્યાં હતાં, પ્રતિમાનું કદ મોટું હોવાથી લોકો એમ ધારવા લાગ્યા કે જે ત્રણ જણાથી આ પ્રતિમા ઊંચકાશે નહિ પરન્તુ ઉપાડી જોતાં તો ઘણી હલકી જણાઈ તેથી લોકો સમજવા લાગ્યા કે પ્રતિમાજી વધુ ચમત્કારી જણાય છે, ત્યાર પછી સં. ૧૯૬૪ ના માગસર સુદી ૩ ના શુભ મુહૂર્તે આઠ દિવસના મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર અને સંઘજમણ પૂર્વક શ્રીશાન્તિનાથ ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરાવી, તે પ્રસંગે મહારાજશ્રીના પ્રભાવથી ઉપજ પળ ઘણી સારી થઈ હતી, મારવાડી સમાજે ઝ્યારથી કઠોરમાં શ્રી-શાન્તિનાથ ભગવાનની પધરામણી કરાવી છે ત્યારથી કઠોરના મારવાડી સમાજની આજ સુધી ઉત્તરોત્તર દરેક પ્રકારની આવાદી થતી રહી છે તેમજ એ લોકોની ધર્મભાવના પણ ચઢતી રહી હોવાથી એમણે વીજાં પણ અનેક સત્કાર્યો કર્યા છે ।

કઠોરની પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે વયોવૃદ્ધ મહારાજ શ્રીશાન્તિમુનિજી ત્યાગમૂર્તિ શ્રીદેવમુનિજી મારવાડમાં મહદુપકાર કરનાર શ્રીકેશર-મુનિજી તથા એ કઠોરનો વીસાશ્રીમાઝી શાતિમાંથી ચાલ્યયમાં દીક્ષિત થયેલા વિદ્યાવિલાસી શ્રીક્ષમામુનિજી આદિ શ્રીમોહન-લાલજી મહારાજના ઘણા શિષ્ય પ્રશિષ્યો કઠોરમાં પધારેલા

हता ते वधाए परस्पर एक बीजाना विचारो जणावी एवो निश्चय करलो के हवे आपणा समुदायमां पं० श्रीयशोमुनिजीने आचार्यपदे स्थापवा अने ते वावतनी वधा साधुओए सही करीने ते कागळ त्यां हाजर रहेला सौथी वढील महाराज श्री-कान्तिमुनिजीने सोंप्यो हतो ।

त्यार वाद कडोद गामना आगेवान शेठ मोतीचन्द जगनाथजी तथा शेठ मोतीचन्द राजाजी वगेरेए आवीने आपणा चरित्र-नायकने विनति करी के जेवी रीते आपे अत्रे प्रतिष्ठानुं काम सांगो-पांग पार उतार्थु तेबीज रीते अमारी उपर कृपा करीने अमारा गाममां पधारी प्रतिष्ठा करावी आपो, ते टाइमे पं० श्रीहर्षमुनि-जीना उपदेशथी शेठ नगीनचन्द कपूरचन्द झवेरीये सुरतथी छ री पाळतो झगडीया तीर्थनो संघ काढेलो ते कठोर आवी पहाँच्यो होवाथी महाराजजीए कडोदवाळाने कहुं के आ संघ साथे झगडीयानी यात्रा कर्या वाद कडोद आववानि मारी भावना छे तेथी कडोदना श्रावको घणो संतोष पाम्या । त्यार पछी संघ साथे झगडीया तीर्थनी यात्रा करीने मांगरोळ तडकेश्वर अने बहुधान थडने महाराजश्रीए कडोदमां धामधूमथी प्रवेश कर्यो अने धर्मोपदेश चालु करी पहेलां तो त्यांना संघमां घणा वखतथी कुसंप चाल्या करतो हतो ते दूर कराव्यो, गाममां संप थड गया पछी प्रतिष्ठाना काम संबंधी उपदेश आपीने सर्वेने हळी मळीने प्रतिष्ठानुं काम पार पाडवा तैयार कर्या अने आठ दिवसना महोत्सव तथा संघजमण पूर्वक सं० १९६४ ना माघ महिनामां शुभ मुहूर्ते श्रीशान्तिनाथ भगवाननी प्रतिष्ठा करी ।

પરસ્પર કુસંપના કારણે અટકી પડેલાં પ્રતિષ્ઠા જેવાં મોટાં ધાર્મિક કાર્યો આપણાં ચરિત્રનાયકને હાથે નિર્વિઘ્ન પાર પડતાં હતાં તથા અળધારેલી શાસનોન્નતિ થતી હતી તેથી આસપાસનાં વીજાં જે જે ગામોમાં પ્રમાદ અને કુસંપે પોતાનો પગદંડો જમાવી પ્રતિષ્ઠા વગેરે ધાર્મિક કાર્યો અટકાવી રાખેલાં હતાં તે પ્રમાદ અને કુસંપ પળ મહારાજશ્રીના પ્રતાપને સહન નહિ કરી શકવાથી સ્વયમેવ સ્થાનાન્તર કરવાની તૈયારી કરવા લાગ્યા, તેમાં સૌથી પહેલાં કઠોર અને કઢોદની પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય મહારાજ સાહેબના પ્રભાવથી નિર્વિઘ્નપણે પાર પડેલું પોતાની નજરે જોનારા વ્યારાના સંઘના અગ્રેસરોએ મહારાજ સાહેબને વિનતિ કરી કે સાહેબજી કઠોર અને કઢોદમાં જેવી રીતે આપે અટકી પડેલી પ્રતિષ્ઠાઓ કરાવી આપી છે તેવી જ રીતે હવે અમારા ગામની પ્રતિષ્ઠાનું કામ પાર ઉતારી આપો । પરોપકાર-પરાયણ અને જૈનધર્મનાં અટકી પડેલાં સત્કાર્યો શ્રાવકોને સચોટ ધર્મોપદેશ આપીને પહેલી તકે શરૂ કરાવવાની જૈનસાધુની યાસ ફરજ છે એવું માનનારા શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી મહારાજ તરત તેઓની વિનતિ સ્વીકારીને કઢોદથી વિહાર કરી વ્યારે પધાર્યા અને સૌથી પહેલાં ત્યાંના સંઘમાં આઢસે સ્થિર વાસ કર્યો હતો તેને વિહાર કરાવી દીધો એટલે પ્રતિષ્ઠાના કાર્ય માટે ત્યાંના સંઘમાં ઉત્સાહની પથરામણી થઈ તેથી ત્યાંના સંઘે દરેક કાર્યમાં એક યીજાને ઉમંગ-ભેર સાથ આપીને આઠ દિવસના મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર તથા આઠ સંઘજમણ પૂર્વક ઘણા આઢમ્બરથી સં૦ ૧૯૬૪ ના

વૈશાખ માસમાં મહારાજશ્રીના વરદહસ્તે શ્રીઅજિતનાથ પ્રભુની
 પ્રતિષ્ઠા કરાવી તે પ્રસંગે મહારાજશ્રીના ઉપદેશ અને પ્રભાવથી
 ઉપજ ઘણી સારી થઈ હતી । વ્યારામાં પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય પુરું થયું
 ઘટલે ઘાટ જોઈ રહેલા વારઢોલી તાલુકાના સરભોળ ગામના
 શ્રાવકોણ પોતાના ગામમાં પ્રતિષ્ઠા કરાવવા માટે મહારાજશ્રીને
 સરભોળ પધારવાની વિનંતિ કરી તે સ્વીકારીને વ્યારેથી વિહાર
 કરી મહારાજજી સરભોળ પધાર્યા અને ધર્મોપદેશ દ્વારા ત્યાંના
 સંઘમાં ઉત્સાહ પ્રગટાવી આઠ દિવસના મહોત્સવ સંઘજમણ
 અને શાન્તિસ્નાત્ર પૂર્વક સં. ૧૯૬૪ ના જેઠ માસમાં ત્યાંના
 જૈન મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરી । ત્યાર ઘાટ સુરતના શેઠ દલીચન્દ
 વીરચન્દ સરાફે સુરતમાં નવાપુરાને ઉપાશ્રયે પધારવાની વિનંતિ
 કરીને જણાવ્યું કે મારા પિતાશ્રીના શ્રેયાર્થે આઠ દિવસના
 મહોત્સવ પૂર્વક નવાપુરાના જૈન મંદિરના ભોંયરામાં શામળા
 પાર્શ્વનાથ પ્રભુની પ્રતિષ્ઠા આપના હાથે કરાવવાનો મારો ભાવ
 છે માટે મારી ઉપર કૃપા કરીને આપ સુરત પધારો, તેઓની
 વિનંતિ સ્વીકારીને મહારાજ સાહેવ સામૈયા સહિત સુરતમાં પ્રવેશ
 કરી નવાપુરાને ઉપાશ્રયે પધાર્યા, ત્યાર પછી જગત્પૂજ્ય
 શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના પરમ ભક્ત શેઠ દલીચન્દભાઈએ
 આઠ દિવસના મહોત્સવ અને સંઘજમણ પૂર્વક શામળા પાર્શ્વના-
 થની પ્રતિષ્ઠા આપના ચરિત્રનાયક શ્રીઋદ્ધિમુનિજી મહારાજના
 વરદ હસ્તે કરાવી હતી । તે વખતે મહારાજશ્રી જે ઉપાશ્રયમાં
 ઉતર્યા હતા તે ઘણો જૂનો તેમજ અગવડવાળો હતો તેથી મહા-
 રાજ સાહેવે સાધુઓને દરેક પ્રકારની સગવડવાળા ઉપાશ્રયની

જરૂરીયાત જણાવનારો ઉપદેશ દેવા માંડ્યો, તે ઉપદેશની અસરથી નવાપુરાના શેઠ મગનભાઈ દેવચન્દની ધર્મપત્ની શ્રીમતી સૂરજબેને રૂ. ૧૫૦૦૦ સ્વરચી જાહેર રસ્તા ઉપર બે માઢનો નવો ઉપાશ્રય કરાવ્યો, હવે તે ઉપાશ્રય સગવડવાળો થવાથી સાધુઓની સ્થિરતા અવાર નવાર થયા કરે છે । ત્યાર બાદ મહારાજશ્રી વિહાર કરી રાંદેર થઈને ઓલપાઢ પધાર્યા, ત્યાંનું જૈન મન્દિર ઘણું જીર્ણ થઈ ગયું હતું તેથી શ્રાવકોને ઉપદેશ આપી તે મન્દિરનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવ્યો પછી પાછા સુરત પધારી શેઠ ઢલીચન્દ વીરચન્દ તથા શેઠ કૃષ્ણાજી જોધાજી વગેરે નવાપુરાના આગેવાનોના આગ્રહથી મહારાજ સાહેબે સં. ૧૯૬૪ નું સોલમું ચોમાસું સુરતમાં નવાપુરાના ઉપાશ્રયે કર્યું ।

ચોમાસા બાદ પોતાના ગુરુ મહારાજ પં॰ શ્રીયશોમુનિજીની આજ્ઞા આવવાથી સુરતથી વિહાર કરી કઠોર માંગરોઢ ઝગડીયા ઢમોઈ છોટાઉદયપુર આલીરાજપુર કૂરસી રાજગઢ અને ધાર થઈને માંડવગઢ તીર્થની યાત્રાએ પધાર્યા, તે વચ્ચે રતલામ શહેરથી રાવવહાદૂર શેઠ ચાંદમલજી કોટાવાળાએ પં॰ શ્રીયશોમુનિજી મહારાજના ઉપદેશથી કાઢેલા માંડવગઢના સંઘ સાથે પોતાના ગુરુમહારાજ પં॰ શ્રીયશોમુનિજી સાધુ સમુદાય સહિત ત્યાં પધારેલા હોવાથી આપણા ચરિત્રનાયકને એક સાથે સ્થાવર અને જંગમ તીર્થના દર્શનનો લાભ મળવાથી ઘણો જ આનન્દ થયો । ત્યાર પછી તે માંડવગઢ તીર્થમાં જ સારું મુહૂર્ત જોઈને ગુરુ મહારાજે શ્રીકૃષ્ણમુનિજી આદિ ૪ મુનિવરોને ઉત્તરાધ્યયનસૂત્રના યોગોદ્-

हननो प्रारंभ कराव्यो, पछी वधा साधूओनी पवित्र तीर्थ श्रीसमेतशिखरजीनी यात्रा करवानी भावना थवाथी ते दिशाए विहार लम्बावी मांडवगढथी विहार करी अनुक्रमे इन्दोर देवास मकसीतीर्थ सारंगपुर अने व्यावरा थइने गूना-सिटी पधार्या त्यां श्रीगुमानमुनिजी आवी मळ्या तेमने पण त्यां योगोद्वहनमां प्रवेश कराव्यो, पछी त्यांथी विहार करी शिवपुरी थइने ग्वालीयर लश्कर पधार्या अने सींधीयानरेशना खजांची शेठ नथमलजी गुलेच्छाना आग्रहथी पोताना गुरु महाराजनी छत्रछायामां आठ साधुना समुदायमां श्रीऋद्धिमु-निजी महाराजनु सं० १९६५ नुं सत्तरमुं चोमासुं ग्वालीयरमां थयुं । चोमासा वाद पांचे साधुओना योग पूरा थया एटले सं. १९६६ ना मागसर सुदी ३ ना दिवसे पं० श्रीयशोमुनि-जीए श्रीगुमानमुनिजी श्रीऋद्धिमुनिजी अने श्रीकेशरमुनिजीने पंच्यास पदवी तथा श्रीरत्नमुनिजी अने श्रीभावमुनिजीने गणी पदवी अर्पण करी, ते प्रसंगे शेठ नथमलजी गुलेच्छाए आठ दिवसनो महोत्सव घणा ठाठमाठथी कर्यो हतो ।

त्यार पछी श्रीसमेतशिखरजीनी यात्रा माटेना विहारनी तैयारी थइ ते वखते आपणा चरित्रनायक पं० श्रीऋद्धि-मुनिजीनी तवीयत नरम होवाथी गुरु महाराजनी आज्ञा लइने पोते त्यांज रह्या अने पं० श्रीयशोमुनिजी आदिए शिखरजीनी यात्रा माटे विहार कर्यो, रस्तामां आगरा कानपुर इलाहाबाद अने बनारसनी यात्रा करी श्रीसमेतशिखर पहुँच्या, त्यांनी यात्रा करी राणीगंज अने बरदान थइने कलकत्ते पहुँच्या त्यां

સુધીની વધી સગવડ શેઠ નથમલજી ગુલેચ્છાણ ગ્વાલીયરથી કરી આપી હતી ।

ત્યાર પછી પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીની તૃતીયત જ્યારે સુધરી ગઈ ત્યારે ગ્વાલીયરથી વિહાર કરીને મોરેના તથા ધોલપુર થઈને આગરે પધાર્યા, ત્યાં થોડા દિવસ સ્થિરતા કરીને પછી ત્યાંથી જયપુર તરફ વિહાર કર્યો, અનુક્રમે ભરતપુર મહવા વાંઢીકુઈ અને ઢોસા થઈને જયપુર પધારી સં. ૧૯૬૬ નું અઢારમું ચોમાસું ત્યાંના સંઘના આગ્રહ થી જયપુરમાં કર્યું, ત્યાં પંન્યાસજી મહારાજે એકીસાથે ૮૧ આયંત્રીલની તપસ્યા કરી, પર્યુપણ પ્રસંગે આગરાથી શેઠ તેજકરણજી ચાંદમલજી અજમેરથી શેઠ હીરાચન્દજી સંઘેતી અને મુંવડથી શેઠ મણિલાલ ઉત્તમચન્દ શ્વેરી તથા શિવરાજજી શ્વેરી વગેરે ઘણાં માણસો વહારગામથી મહારાજજીનું ચોમાસું જયપુરમાં જાળીને પર્યુપણ પર્વની આરાધના કરવા જયપુર આવ્યાં હતાં તેથી તે સાલમાં પર્યુપણ સંવંધી દરેક ધાર્મિક કાર્યો જયપુરમાં વહુ સારાં થવાથી જૈન શાસનની શોભા વધી હતી, તે અરસામાં દિગમ્બરી જૈનો તરફથી ૧૫ દિવસનો મોટો મહોત્સવ થયો હતો તે પુરો થયા પછી શ્વેતામ્બર સંઘ તરફથી પણ એક મોટો મહોત્સવ થયો હતો, તે મહોત્સવના પ્રસંગે ઉપર ચૂરુશહેરથી મહારાજ સાહેવના યતિપણાના વઢીલ ગુરુભાઈ યતિવર્ય શ્રીકૃદ્ધિકરણજી પધાર્યા હતા, તેઓની સાથે તેરાપંથી થઈ ગયેલા કેટલાએક ઓસવાલ ભાઈયો પણ જયપુર આવ્યા હતા તે શ્રાવકોણ પંન્યાસજીને વહું કે

ગુજરાત વગેરે દેશમાં તો સંવેગી સાધુઓ ઘણા વિચરે છે પણ અમારા સ્થલી પ્રદેશમાં તો કોઈ આવતા જ નથી અને તેરાપંથી સાધુઓનો અમને ઘણો પરિચય થાય છે તેથી અમારા તરફના શ્રાવકોનો ઘણો ભાગ તો તેરાપંથી થઈ ગયો છે માટે આપના જેવા પૂર્વાવસ્થામાં સ્થલીપ્રદેશના અનુભવી સાધુઓએ અમારા દેશમાં જરૂર આવવું જોઈયે, સંવેગી સાધુઓના પરિચય વગર મૂર્તિપૂજક ધર્મની ઉત્તમતા અમારા જેવાને શી રીતે માલૂમ પડે । પંન્યાસજી મહારાજનું યતિપણનું સ્થાન ચૂરુ તે પ્રદેશમાં આવેલું હોવાથી તેરાપંથીયોની કેટલીએક પોલ મહારાજજીના જાણવામાં હતી, વઢી કેટલાએક શ્રાવકોની સાથે મહારાજશ્રીને ઓઝરવાળ તથા સ્નેહ હોવાથી તે તરફ વિચરવાથી જરૂર લાભ થશે અને આ ચૂરુના શ્રાવકો તે તરફ પધારવાનો ઘણો આગ્રહ પણ કરે છે તેથી થલીપ્રદેશના વિહારની કઠિનાઈને અવગણીને પણ મારે જરૂર તે તરફ જવું જોઈયે, એવો નિશ્ચય કરીને જયપુરથી વિહાર કરી શ્રીમાધવપુર પલસાના સીકર અને નવલગઢ થઈને શુંશણું પધાર્યા, ત્યાં જૈન મંદિર તથા મૂર્તિપૂજક સંપ્રદાયના ૫૦ ઘર હોવાથી મહારાજ સાહેબે ત્યાં ૧૫ દિવસની સ્થિરતા કરી ધર્મોપદેશ આપ્યો ત્યાર બાદ ત્યાંથી વિહાર કરીને ચૂરુ પધાર્યા ત્યાંના જૈન તથા જૈનેતરના મોટા સમુદાયે મહારાજ સાહેબને ઘણા સત્કારપૂર્વક નગર પ્રવેશ કરાવ્યો હતો, ચૂરુમાં મહારાજ સાહેબે ૨૦ દિવસની સ્થિરતા કરી તે દર્મ્યાન હમેશાં વ્યાર્યાન ચાલતું હતું તેમાં અનેક પ્રકારના પ્રશ્નો પુછી લોકો સંતોષકારક સુલાસો

મેઝવતા હતા । એક દિવસે મહારાજજી ગોચરીએ પધારતા હતા તે રસ્તામાં શેઠ ઋદ્ધિકરણજી સુરાણાની હવેલી આવી, તે હવેલીમાં તેરાપંથીમતના સાધુઓ ઉતરેલા હતા તેઓની પાસે પંન્યાસજી મહારાજ ગયા ત્યારે તેરાપંથી સાધુઓએ કહ્યુંકે આપ લોક તો રેલગાડીમાં વિહાર કરો છો, મૂર્તિપૂજક સાધુસમુદાયમાંથી બહિષ્કૃત થયેલા શાન્તિવિજયજી જેવા કોઈ કોઈ મુનિ રેલગાડીમાં વિહાર કરતા જાણીને તેરાપંથીસાધુઓએ કહેલું હોવાથી ‘ શઠં પ્રતિ શાઠ્યં ’ એ નીતિને અનુસરી પંન્યાસજીએ તુરતજ તેરાપંથી સાધુઓને જવાબ આપ્યો કે આપ લોક રાતના આહાર કરો છો તથા કાચું પાણી પીઓ છો ને, ત્યારે તેમણે જણાવ્યું કે અમે રાત્રે સ્વાતા નથી અને કાચા પાણીને તો અડકતા પણ નથી તો પછી પીવાની તો વાતજ ક્યાં રહી, ત્યારે પંન્યાસજીએ કહ્યું કે તમારા સાધુ સંઘેલા ગામમાં છે તે રાત્રે સ્વાય છે તથા કાચું પાણી પીએ છે ત્યારે તેરાપંથી સાધુઓ બોલી ઊઠ્યાકે તે સાધુને તો અમે સમુદાય બહાર કરેલો છે, ત્યારે પંન્યાસજીએ તેઓને સમજાવ્યું કે જેવી રીતે રાત્રે સ્નાન તથા કાચું પાણી પીનાર સાધુને તમે સમુદાય બહાર કરેલો છે તેવીજ રીતે રેલગાડીમાં વિહાર કરનાર સાધુને અમે પણ સમુદાયથી બહાર કાઢી મુક્યો છે, ઉત્તમ પુરુષોએ ઉત્તમ પુરુષોનો ટાકલો લેવો જોઈએ વાકી સંસારના દરેક પંથમાં દરેક કાઢમાં કોઈ ને કોઈ એવા ક્ષુદ્ર મનુષ્યો તો મળી જ આવે છે પરંતુ તેનો ટાકલો કોઈ પણ આત્માર્થી જીવે લેવો જોઈએ

नहि । त्यार बाद पंन्यासजी महाराजे तेरापंथी साधुओने पुछयुं के तमारामां तथा स्थानकवासीयोमां शी जूदाई छे ? त्यारे तेमणे जवाब आप्यो के अमे त्रण पात्र राखीये छीये अने स्थानकवासीयो सात पात्र राखे छे, त्यारे पंन्यासजी महाराजे कह्युं के अत्रे हमणां स्थानकवासी साधुओ तो छे नहि तमे छो तो हुं तमने ज पुछुं छुं के त्रण ज पात्र राखवानुं कया सूत्रमां छे, जवाब मळ्यो के आचारांग सूत्रमां, त्यारे पंन्यासजीए कह्युं के आचारांग सूत्रमां मने तो कोई तेवो पाठ जणायो नथी छतां कदाच मारी भूल थती होय तो ते मारे सुधारवी जोइये माटे आचारांगनो ते पाठ मने बतावो, त्यारे तेरापंथी साधुओ आचारांग सूत्रमां पाठ शोधवा लाग्या, शोधतां शोधतां बार वागी गया छतां पाठ मल्यो नहि त्यारे कहेवा लाग्या के हवे आहार पाणीनो टाइम थई गयो छे माटे वपोरे आप पाछा पधारजो त्यारे पाठ बतावीशुं. पंन्यासजीए कह्युं के भले, वपोरे बतावजो एम कहीने पंन्यासजी महाराज पोताने मुकामे आवी आयंवील करवा बेठा हता, उपरोक्त हकीकत आखा चूरु शहरमां फैलाइ गइ होवाथी हवे वपोरे शुं वनाव बने छे ते जोवाने माटे घणा जैनो अने जैने-तरो पंन्यासजी महाराजने मुकामे आवी पहुँच्या, आयंवील कया पछी जरा विश्रान्ति लईने पंन्यासजी महाराज तेरापंथी-योने मुकामे गया तेओनी पाछळ शहरना वसो अढीसो माण-सोनुं टोळें पण गयुं आ वधो मामलो जोईने तेरापंथी साधुओ गभरावा लाग्या के आ तो आपणी इज्जत जाय एवो प्रसंग आवी -

पड्यो छे छतां हिंमत राखीने आखुं आचारांग तपासी बड्या
 तथापि जोइये तेवो पाठ नहि मळी शकवार्थी तेओए विचार
 कर्यो के सुज्येष्ठाने पोतानी राणी बनावानी धूनमांने धूनमां
 श्रेणिकराजाए आ सुज्येष्ठा छे के कोई बीजी छे तेनी तपास
 कर्या वगर चिल्लणानेज सुज्येष्ठा मानीने पोतानी राणी बनावी
 दीधी तेम त्रण पात्रनो पाठ जोवानी धूनमांने धूनमां आ संवेगी
 साधुने त्रण पात्र राखवाना पाठने बदले आपणने मळी आवेलो
 आ त्रण जातना पात्र राखवानो पाठ बताबीये एटले श्रेणि-
 करराजानी माफक विशेष तपास कर्या वगर ए संवेगी साधु
 पण पोताने मन गमतो पाठ मळी आव्यो एम मानीने अहींथी
 रवाना थइ जशे, एवो विचार करीने तेओ बोल्याके “ ल्यो
 जुओ आ पाठ,” एम कहीने काष्ठनां तुम्बहानां अने माटीनां
 ए त्रण जातनां पात्र राखवानो आचारांग सूत्रनो पाठ बताव्यो,
 ते पाठ बांची जोइने पंन्यासजी महाराजे तेरापंथी साधुओने
 कहु के जरा आंखो बराबर खोलीने जुओ अने तेम छतां पण
 बराबर नहि बंचातुं होय तो आंखे चश्मा चढावीने जुओ के आ
 पाठ त्रण पात्र राखवानो अधिकार बतावे छे के त्रण
 जातनां पात्र राखवानो अधिकार बतावे छे एवुं पंन्यासजी
 महाराजे कहुं, ते बखते श्रेणिक महाराजानी धूनमां ने आ
 पंन्यासजी महाराजनी धूनमां तेरापंथी साधुओने महदन्तर
 जणायु अने श्रेणिकराजानी माफक आ संवेगी साधु पण भूल-
 थाप खाइ जशे एम मानो लेवामां पोते मोटी पहाड जेरी गफलत
 खाधेली जणाइ परन्तु हवे शो उपाय ! बननार वस्तु बनी

गइ, हवे कांइ पण जवाव आपी शकाय एम हतुं नहि एटले
 निरुत्तर रहीने तेओ परस्पर एक बीजानुं मोहुं जंवा लाग्या
 एटले त्यां भेगा थयेला गृहस्थो आपस आपसमां कहेवा
 लाग्या के जोइ तेरापंथी साधुओनी मनःकल्पना, सूत्रना
 आधार विना पोताने फावे तेम वर्तन राखवुं अने आपणा जेवा
 अजाण गृहस्थोने सुत्रानुसारिपणानो दंभ देखाडवो, अने आ
 संवेगीसाधु जेवा कोई सूत्रोना जाणकार तेमना मूत्रविरोधि
 वर्तननो जवाव मांगे तो तेमने पण जुहुं बोलीने खोटो पाठ
 बताववो, एथी करीने एमनी तथा साथे एमना भक्तोनी पण
 संसारवृद्धिनुं कारण छे के बीजुं कांइ, त्यार बाद टाइम
 घणो थइ जवाथी अने हमणां तेओ कांइ जवाव आपी
 शकसे नहि एम जणायाथी पंन्यासजी महाराजे कहुं के
 अत्पौर तो हवे हुं जाउं छुं अने काले सवारे पाछो
 आबीश माटे गमे ते सूत्रमांथी आपनी मान्यतानो पाठ
 होय तो शोधी काढीने मने बतावजो, आ प्रमाणे ज्यारे पंन्या-
 सजीए कहुं त्यारे तेओ मुंझावा लाग्या के आ संवेगी तो
 आपणो पीछो छोडे एम लागतु नथी माटे काले बळी शुं जवाव
 देथुं ए प्रमाणे तेओ मांहोमांहे घूसपूस करवा लाग्या, आखरे
 तेमने एक रस्तो जडी आववाथी तेओ बोल्या के अमारे तो
 काले सवारे ज विहार करवानो छे, वस थइ रहुं त्यां हाजर
 रहेला लोको स्वयमेव समजी गया के तेरापंथी साधुओ हारी
 गया, आपणा जेवा जैनसूत्रोथी अजाण गृहस्थोने माथे ज
 तेरापंथी साधुओ पोताना तूतना भूतने मजवृत बळगाडी दे

छे परन्तु आवा सूत्रोना जाणकार कोई मळी जाय तो तेओना तूतना भूतने माथे केवां जूत पढे छे ते आपणे नजरो नजर जायुं, पछी सर्वे पोतपोताने स्थाने चाल्या गया, बीजे दिवसे सवारमां तपास करतां जणायुं जे खरेखर तेरापंथी साधुओ सवारना पहोरमां ज भागी गया हता ।

आगला दिवसना घनावथी अने पोताना साधुओ भागी गया होवथी घणा तेरापंथी श्रावको तथा जैनेतरोंना मनमां तेरापंथी मत जिनाज्ञा विरुद्ध छे एम जणायुं तेथी शेठ रुद्धि-करणजी सुराणा शेठ रायचन्दजी सुराणा शेठ सुगनचन्दजी पारख तथा शेठ तोलारामजी सुराणा वगेरे सो एक तेरापंथी श्रावको पंन्यासजी महाराजना स्थानपर अनेक प्रकारना प्रश्नो पुछवा आव्या, महाराजजीए तेओने कहुं के तमे वधा चर्चा करवा आव्या छे के धर्मजुं यथार्थ स्वरूप जाणवा आव्या छे ? त्यारे ते श्रावकोए जणाव्युं जे साहेब तेरापंथी पूज्यना लश्कर ना सेनापति सरखा तेरापंथी साधुओ आपनी साथे चर्चामां हारी जवथी जवाव आप्या बिना ज अहीथी चाल्या गया तो पछी आप जेवा समर्थ ज्ञानीनी साथे तेरापंथी पूज्यनी सेनाना सिपाई सरखा श्रावकोनी चर्चा करवानी शक्ति तो होय ज क्यांथी, हीनपुण्यवाळा अमे मनुष्यभव आर्यक्षेत्र अने जैनकुल पाम्या छतां एवा धर्महीन देशमां जन्म्या छीए के एक तो अमारी उपर कुदरते रुठीने झाड पान फल फूल अने पाणी प्राप्त करवानी कायमने माटे मुश्किली उभी करी मुश्किली छे अने बीजुं दुनियाभरने पोताना सिद्धान्तोधी अजायबीमां

गरकाव करी दे एवा तेरापंथी मतना साधुओनी राजधानी जेवा आ अमारा स्थलीप्रदेशमां आपना जेवा आगमधर साधुओना दर्शन तो खरं कहिए तो आ घोर कलिकाळमां अमने कल्पवृक्ष समान अत्यन्त दुर्लभ थइ पढेलां छे, तेथी करीने “ उज्जड गाममां एरंडो प्रधान ” ए कहेवत मुजव आ तेरापंथी साधुओ ज आ देशमां तरणतारणहार थइ पढेला छे अने माग्वी जेम करोडीयानी जाळमां सपडाइ जाय तेम अमे ए तेरापंथी साधुओनी वाग्जाळमां सपडाइ गयेला छीए । गइ कालनी चर्चाथी कांडक अमारी आंखो खुली छे अने प्रभु महावीरना धर्मनुं खरं स्वरूप जाणवानी इच्छा थइ छे तेथी अमे वधा आपनी पासे आव्या छीए । त्यारे पंन्यासजी महाराजे तेओने जणाव्युं जे जो एम ज होय तो तमारामांथी जे कोई श्रावक जाणकार होय ते तमारा वधा तरफथी जे जे प्रश्न पुछवा होय ते पुछे अने बाकीना बीजा वधा शान्तिथी सांभळशे तो हुं खुशी थी दरेक प्रश्ननो जवाव शास्त्रीय पाठ सहित आपीश, ते वात तेओए कवूल करीने तेरापंथीमां सारा जाणकार गणाता शेठ रायचन्दजी सुराणाने अग्रेसर करीने पुछ्युं के आप मन्दिर बंधाववामां जिनमूर्तिने काचा पाणीथी न्हवण कराववामां तथा फूल चढाववामां अने जिनमूर्ति आगळ धूप तथा दीपक करवामां धर्म मानो छो ? पंन्यासजीए कहुं के हा, ए वधां कृत्यो जिनेश्वरनी आज्ञा मुजव करवामां धर्म मानीयं छीये, पछी तेमणे पुछ्युं के जिनमूर्तिनी आगळ नाटक करवामां पण धर्म मानो छो ? त्यारे पंन्यासजीए तेओने पुछ्युं के कोई जैनसाधु

નાટક દેખે તો તે વીતરાગની આજ્ઞામાં ગણાય કે આજ્ઞા વહાર ગણાય ? સુરાણાજીએ જવાબ આપ્યો કે આજ્ઞા વહાર ગણાય, ત્યારે પંન્યાસજીએ કહ્યુંકે જો એમજ હોય તો તમારા મત મુજબ તો ગણધર ભગવંતની આગળ સૂર્યાભ દેવતાએ કરેલા નાટકને જોનારા ૧૪૦૦૦ સાધુઓ અને ૩૬૦૦૦ સાધ્વીઓ આજ્ઞા વહાર ઠર્યા, ત્યારે સુરાણાજી બોલ્યા કે એ વાતનો ખુલાસો મારાથી થઈ શકે એમ નથી માટે આપ જ એ વાત અમને ખુલાસાથી સમજાવો, ત્યારે મહારાજ સાહેબે રાયપસેળી (રાજપ્રશ્રીય) સૂત્રનો પાઠ કાઢીને વતાવ્યો અને સમજાવ્યું કે શ્રીમહાવીરપ્રભુપાસે સૂર્યાભ દેવે આવીને પ્રાર્થના કરીકે પ્રભો ? આપ તો સર્વજ્ઞ હોવાથી આપને કાંઈ જાણવાનું વાકી રહ્યું નથી પરંતુ આપના સાધુઓને તથા સાધ્વીઓને નાટક દ્વારા મારી ક્રોધિ દેખાડું ત્યારે ભગવાને સૂર્યાભ દેવને હા કે ના પાઠી નહિ પરંતુ મૌન રહ્યા, ત્યારે “ ન નિપિદ્ધમનુમતં ” એ ન્યાયે સૂર્યાભદેવે આજ્ઞા મળેલી જાણીને સાધુ સાધ્વીઓની સમક્ષ વત્રીસ પ્રકારનું નાટક કર્યું, એ પ્રમાણેનો રાજપ્રશ્રીય સૂત્રનો મૂળ પાઠ તથા તેની ટીકા તે લોકોને વતાવીને તથા પ્રભુપ્રતિમાની પૂજાનો પાઠ વતાવીને જિનપ્રતિમાની સાધીતી કરી આપી ત્યારે તે લોકોએ કહ્યુંકે આપે સૂત્રની સાક્ષીએ જે વાત વતાવી તે અમારે ગળે ઉતરી છે પણ અપના જેવા સંબેગી સાધુઓ અમારા કમ ભાગ્યને લઈને આ તરફ વિચરતા નથી અને આ તેરાપંથી અથવા સ્વરૂં કઢીએ તો મનઃકલ્પિતપંથી અહીંથી ઢગતા નથી એટલે “ નહિ મામાની જગ્યાએ કાળો મામો પણ સારો ”

એ કહેવત મુજબ અહીંના લોકો તેરાપંથી સાધુઓને ગુરુ તરીકે માનવા લાગી જાય છે ।

ત્યાર પછી ચોમાસાને હજી ઘણી વાર હોવાથી ચૂરૂથી વિહાર કરીને રતનગઢ પઢિહારા છાપર સુજાનગઢ લાઢનું અને ઢેગાંવ થઈને મહારાજશ્રી નાગોર પધાર્યા, ત્યાંના શ્રાવકોમાં ઘણા વર્ષથી કુસંપે પોતાનું સામ્રાજ્ય જમાવી મુકેલું હોવાથી કોઈ પણ ધર્મકાર્ય રૂઢી રીતે થઈ શકતું ન હતું, તે કુસંપને મટાઢવા માટે પાર્શ્વચન્દ્રગચ્છીય શ્રીભ્રાતૃચન્દ્રસૂરિજીએ ઘણી કોશિષ કરેલી પરન્તુ હઠાગ્રહી શ્રાવકોની તાળાતાળીથી સંપ થઈ શક્યો ન હતો, પંન્યાસજીએ અન્દરખાનેથી જ્ઞગઢાના મૂઠ્ઠ કારણો જાણી લઈને પહેલાં તો અસર કારક ધર્મોપદેશ આપવા માંઢ્યો તેમાં પ્રસંગોપાત સંપ ઉપર ઉચાઢ્ઢો ભરીને હીજરત કરવા તૈયાર થયેલી રૈયત અને રાજા તથા સાપ અને કીઢી વગેરેનાં દૃષ્ટાન્તો આપીને સંપનું મહત્ત્વ સમજાવતા હતા, થોઢા દિવસ વાદ જ્યારે વધા લોકોનો પોતાની ઉપર ધર્મરાગ વંધાયો છે એમ જણાયું એટલે મહારાજજીએ વિહાર કરવાની વાત કાઢી ત્યારે ત્યાંના સંઘે ભેગા થઈને મહારાજજીને નાગોરમાં જ રોકા-ચાનો ઘણો આગ્રહ કર્યો, એટલે મહારાજજીએ પ્રત્યુત્તર આપ્યો કે તમારા શહેરમાં તો કુસંપ ઘણો છે, તે કુસંપને લઈને તમારા સાંસારિક કાર્યોની વાત તો દૂર રહી પરન્તુ ધાર્મિક કાર્યોમાં એક વીજાને અંતરાયો ઉભા કરો છો માટે એવા કુસંપવાઢ્ઢા શહેરમાં રહેવા કરતાં અમે તો કુસંપ વગરના નાના ગામઢામા રહેવું વધારે પસંદ કરીયે છીયે કારણકે ત્યાં દરેક ધર્મકરણી

વધા એકસંપથી કરે છે, તે સાંભળીને સંઘમાંના આગેવાનો શેઠ મૂલતાનમલજી જૂહારમલજી ગોપીલાલજી સુગનચન્દજી અમોલચન્દજી તથા ઉદયચન્દજી વૉધરા, મોહનલાલજી તથા ગુલાવચન્દજી સમદહીયા, વકીલ સજ્જનમલજી ભૂરટ, મોહનલાલજી વચ્છરાજજી તથા છગનમલજી ચોરહીયા, અમર ચન્દજી લામચન્દજી હીરાચન્દજી અને ગોપીલાલજી સ્વજાંચી, ગુલાવચન્દજી તથા પન્નાલાલજી ચોધરી, શ્રેણીચન્દજી દૂગડ અને મોહનલાલજી મળશાલી વગેરે દરેક તડના આગેવાનોએ કહ્યું કે આપ થોડા દિવસ અત્રે રોકાઈને અમને આપ્યો તેવો વધારે ધર્મોપદેશ આપશો તો અમારી અન્દર ઘર કરી રહેલો કુસંપ આપના ઉપદેશની અસરથી થોડા વસ્ત્રમાં જરૂર દૂર થઈ જશે, સર્વે આગેવાનોનાં મન કૂળાં થયેલા જોઈને તેઓની વિનતિ સ્વીકારી મહારાજજીએ વિહાર કરવાનું વંથ રાખ્યું અને પાછું વ્યાખ્યાન ચાલુ કરી સંપ કરાવવાની કોશિષ કરવા માંડી, ગુરુ મહારાજજીની કૃપાથી થોડા 'જ વસ્ત્રમાં પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીએ નાગોરમાં સંપ કરાવી ટીધો તેની સુશાલીમાં સંઘ તરફથી ઠાઠમાઠથી ઉત્સવ કરવામાં આવ્યો હતો અને ઉત્સવને છેલ્લે દિવસે સંઘજમણ કરવામાં આવ્યું હતું, ઘણે વર્ષે નાગોરના જૈનોનું આવું સંઘજમણ થવાથી વધા જૈનોને તે દિવસે ઘણો જ આનન્દ થયો હતો ।

તે વસ્ત્રમાં એક દીક્ષાધિભિલાષી શ્રાવરુને તેની યોગ્યતાની રાત્રી માટે મહારાજજીએ પોતાની પાસે રાખ્યો હતો તેનામાં યોગ્યતા જણાયાથી પંન્યાસજી મહારાજે તેને દીક્ષા આપવાની

જાહેરાત કરી, તે દીક્ષા પ્રસંગે નાગોરના સંઘે મહોત્સવ કર્યો હતો અને શહેર વહાર શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના યતિપણના ગુરુ શ્રીરૂપચન્દ્રજી મહારાજના વગીચામાં પંન્યાસજીએ દીક્ષા આપી હતી ।

ત્યાર વાદ નાગોરથી વિહાર કરી સ્વજવાના થઈ મેઢતાફલો-ધીમાં શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનની યાત્રા કરી મહારાજજી પાછા નાગોર પધાર્યા, ચોમાસામાટે નાગોરના સંઘે વિનતિ કરી પરન્તુ કુચેરાના શ્રાવકોએ આવીને જણાવ્યું કે સાહેવ નાગોર તો શહેર હોવાથી સાધુ સાધ્વીનાં ચોમાસાં અવાર નવાર થયા કરે છે પરન્તુ અમારા કુચેરા ગામમાં સાધુનું કે સાધ્વીનું ચોમાસું તો થતું નથી તથા શેષકાઢમાં આવાગમન પણ જવલ્લેજ થાય છે તેથી અમારા ગામના ઘણા જૈનો તો ઉપરા ઉપરી ટૂંઢક સાધુઓનાં ચોમાસાં થતાં હોવાથી તેમનો ઉપદેશ સાંભળીને ટૂંઢાયા થઈ ગયા છે માટે આ ચોમાસું આપ કુચેરે કરવાની કૃપા કરો નહિ તો પછી અમારા જેવા થોડા રહ્યા સહ્યા મૂર્તિપૂજકો પણ ટૂંઢાયા થઈ જશે, મહારાજ સાહેવે લાભાલાભનો વિચાર કરી કુચેરાની વિનતિ સ્વીકારી અને નાગોરથી વિહાર કરી મૂંઢેવે આવ્યા તે વચ્ચે જેઠ માહિનાની સચ્ચત ગરમી પડતી હોવાથી મૂંઢેવે આવતાં રસ્તામાંથી જ પંન્યાસજીને તાવ ચઢ્યો, મૂંઢવામાં ઓસવાલો વધા ટૂંઢાયા થઈ ગયા હોવાથી ઉત્તરવાની જગ્યા મળી નહિ, ઓસવાલોને ત્યાં તથા સરાવગીઓ (દિગ-મ્બરીઓ) ને ત્યાં ગરમ પાણીની તપાસ કરી તે પણ મલ્યું નહિ તેથી તેથી સચ્ચત ગરમીમાં પંન્યાસજી મહારાજ પોતાના

શિષ્ય સાથે વિહાર કરી કુચેરાના માર્ગમાં લોઢાગોત્રીય ઓસ-
 ચાલોની કુલદેવીનું મન્દિર આવે છે તેની નજીકમાં એક ગામ
 છે ત્યાં ગયા પળ તે ગામમાં ઓસવાલોનું એક પળ ઘર હતું
 નહિ તેથી ત્યાંથી આગલ વિહાર કર્યો, હજી કુચેરા ત્રણ મૈલ
 દુર હતું તે વચ્ચે વાર પર બે વાગેલા હતા અને મારવાડની
 સરખત લૂ ચાલી રહી હતી તેવામાં એક સમઢીનું જ્ઞાઢ આવ્યું
 તેની છાયામાં બન્ને મુનિઓ વિશ્રાન્તિ લેવા બેઠા, તેવામાં એક
 તો સરખત તાવ ચઢેલો હતો અને બીજું પાણી વિના કંઠ કાંઠા
 પઢતા હતા તેથી પંન્યાસજી મહારાજને મૂર્છા આવી ગઈ, ઇટ-
 લામાં ભાગ્યયોગે એક ઝંટવાલો ત્યાં થઈને કુચેરે ગયો તેણે
 જતાંની સાથે વજારમાં ઓસવાલોને વાત કરીકે રસ્તામાં
 તમારા બે સાધુ પાણી વિના તરફડે છે, તે સાંભળી તરત જ
 કુચેરાના શ્રાવકો પાણી વગેરે લઈને ત્યાં જઈ પહોંચ્યા, તે
 વચ્ચે બન્ને મુનિઓને બેહોશ પડેલા જોઈને શ્રાવકોએ ઉપચાર
 કરીને શુદ્ધિમાં આપ્યા પછી જેમ તેમ કરી સાંજે કુચેરે પહોંચ્યા,
 લોકો બોલવા લાગ્યા કે સંવેગી સાધુઓ ગુજરાત કાઠીયા-
 વાડમાં જ્ઞાતું વિચરે છે ને મારવાડ તરફ આવતા નથી તેનું
 કારણ એક તો મારવાડનો વિહાર કઠણ અને બીજું ગુજ-
 રાતી જેવો આપણામાં વિવેક નહિ ઇટલે કાંઠા કાંકરાવાળા
 આપણા દેશમાં જવલ્લે જ કોઈ કોઈ સાધુ આવી ચઢે છે અને
 એકાદ બે ચોમાસાં કરી પાછા ગુજરાતમાં ચાલ્યા જાય છે,
 પછી પંન્યાસજી મહારાજે વ્યાખ્યાન ચાલુ કરી અસર કારક
 અને જૈન સાધુથી અપરિચિત તથા જૈનસાધુ ઉપર થોડો પ્રેમ

राखनाराओने अत्यंत रोचक थइ पडे एवो धर्मोपदेश आपीने सर्वेने धर्मकरणीमां आदरवाळा वनाव्या, ए रीते पंन्यासजी श्रीकृष्णमुनिजानुं सं० १९६७ नुं ओगणीसमुं चोमासुं कुचेरामां थयुं ।

कुचेरामां चोमासानीं शरुआत थइ छतां वर्षाद पड्यो नहि तेथी कुचेराना अन्यदर्शनीयोए वर्षादने लाववामाटे त्यांना भेरुंजीना मन्दिरमां यज्ञ होम अने शान्तिपाठ करीने धामधूमथी ठाकोरजीनी रयवाडी काढी ठाकोरजीने नवराववा माटे गाम बहार तळाव उपर लइ गया परन्तु वर्षाद पड्यो नहि तेथी लोको कहेवा लाग्या के आ साल तो ठाकोरजी पण पाणीने वटले पत्थरथी न्हाया, ते वखते त्यांना संघना आगे-वानोने पंन्यासजी महाराजे जणाव्युं के हालमां अहीं दरेक धर्मवाळाओ पोतपोताना देवोनो ओच्छव करे छे तो आपणे पण रथयात्रानो वरघोडो काढवो जोइये, ते वात वधाने पसन्द पड-वाथी सारुं मुहूर्त जोइने पंन्यासजी महाराजने अग्रेसर करी कुचेराना श्रावकोए आडम्बर पूर्वक रथयात्रानो वरघोडो काढी आखा गाममां फेरव्यो अने स्नात्रपूजा भणावी ते ज दिवसे मूशळधार वर्षाद पड्यो, ज्यां रेतीना गोटेगोट उडी रह्या हता त्यां पाणीनी रेलमरेल थइ रही, तळावो पाणीथी छलाछल थइ गयां अने लोकोनां दिल ऊंचां थइ गयां हतां ते शान्त थवाथी आखा गाममां आनन्द आनन्द थइ रह्यो, लोको कहेवा लाग्या के जैनोना देव ते खरेखरा देव ज छे, तयार पछी पंन्यासजी महाराज कुचेराथी त्रण मैल पर लूणसर गाममां शिखरबंध

જૈનમંદિર છે તેના દર્શન કરવા કુચેરાના ઘણા શ્રાવકો સાથે પધાર્યા, ત્યાં ઓસવાલોના આઠ દશ ઘરો છે તેમાં ફક્ત ચુન્ની-લાલજીનું એક ઘર મૂર્તિપૂજક રહ્યું છે. વાકી વધાં ઢૂંઢક થઈ ગયાં છે, કુચેરાના સંઘે ત્યાં પૂજા ભણાવી. એટલે ત્યાં પણ સૂઝ વર્પાદ પડ્યો, તઝાવ ભરાઈ ગયું. લીલાલહેર થઈ ગઈ અને જૈનધર્મની અત્યંત પ્રશંસા થઈ ।

તે ચોમાસામાં પંન્યાસજીના ઉપદેશથી કુચેરામાં પહેલો ઉપકાર એ થયો કે ઢૂંઢક થઈ ગયેલા ૩૦ ઘરવાળા પાછા મૂર્તિ-પૂજક થયા, ત્રીજો ઉપકાર એ થયો કે કુચેરાના ઓસવાલોમાં સારા માઠા કોઈ પણ પ્રસંગે જમણવાર થતો તે રાતના જ થતો તેથી જમણ કરનારને આશી રાતનો ઉજાગરો થતો હતો, લાંવા કાઢથી ચાલ્યા આવતા તે દુષ્ટ રીવાજને મહારાજ સાહેબે મહા મુસીબતે બંધ કરાવ્યો । ત્રીજો ઉપકાર એ થયો કે કુચેરામાં કોઈના તરફથી સ્વામિવત્સલનું જમણ હોય ત્યારે કેવલ પુરુષો જ જમણમાં ભાગ લેતા હતા, વૈરાંઓને સ્વામિવત્સલના જમણ-માંથી વાતલ રાખવાનો રીવાજ ચાલ્યો આવતો હતો તેથી મહારાજ સાહેબે શ્રાવકોને સમજાવ્યું કે આપણા ધર્મને માનવા-વાળા દરેક માણસને જમાવવા તેનું નામ સ્વામિવત્સલ કહેવાય, આવો રીવાજ તો કોઈ પણ જગ્યાએ જાણવામાં આવ્યો નથી, તમારા ગામમાં આવો રીવાજ ક્યાંથી ઘુસી ગયો વગેરે ઘણું સમજાવ્યાં વૈરાંઓને પણ સ્વામિવત્સલના જમણમાં જમવા જવાનું શરૂ કરાવ્યું । ચોથો ઉપકાર એ થયો કે કુચેરામાં ઢૂંઢિયા સાધુઓનું આવાગમન વિશેષ થતું હોવાથી અને તેઓ

वैरांओने मासिकधर्म (ऋतुधर्म) पाळवानो निषेध करता होवाथी तथा तेओनी आर्याओ (द्रुढक साध्वीओ) मासिकधर्म नहि पाळती होवाथी तेओना संसर्गने लइने मन्दिरमार्गी वैरांओ पण मासिकधर्म पाळवामां लोचो वाळता हतां तेथी महाराज सांहेवे व्याख्यानमां जणाव्युं जे श्रीस्थानांगसूत्रना दशमां ठाणामां दश प्रकारनी अशुचि टाळवानी कही छे, तथा प्रज्ञापना उपांगमां पण अशुचि टाळवानुं विस्तारथी जणाव्युं छे, माटे स्त्रियोए मासिकधर्म पूरो २४ पहोर पाळवो जोइये, ते दम्यांन रसोइ वगेरे घरनुं कामकाज करवुं नहि, भणवुं नहि के पुस्तक पानाने अडकवुं नहि पण तपस्या करी शकाय, द्रुढिया लोकोनी आर्याओ तथा श्राविकाओ मासिकधर्म पाळती नथी अने धर्मकरणी करे छे भणे छे घरनुं सघळें कामकाज करे छे ते बंधु जिनाज्ञाथी विरुद्ध छे ।

ते सालमां कुचेरामां संस्कृत टीकाने वांची शके एवा जोरावरमलजी नामना द्रुढियाना विद्वान साधु पण चोमासुं रहंला हता, पंन्यासजी महाराजे व्याख्यानमां कहेली वात सांभळीने गाममां ते वातनी चर्चा चाली तेथी द्रुढिया श्रावको तेमना महाराज पासे जइने कहेवा लाग्या के संवेगी महाराज सूत्रनी साक्षी आपीने वैरांओने मासिकधर्म पाळवानी वातरागनी आज्ञा जणावें छे माटे आप ते वावतनो जवाव सूत्रनी साक्षी सहित आपो नहि तो आर्याजीओने तथा श्राविकाओने मासिकधर्म पाळवानो उपदेश करो, ब्राह्मण मेसरी अग्रवाल वगेरे अन्य दर्शनीयो हालमां आ संवेगीनुं व्याख्यान सांभ-

ઢીને આપણા ધર્મની ઘણી નિન્દા કરે છે - અને કોઈ કોઈ તો અમને મોઢામોઢ ભ્રષ્ટાચારી, કહી સ્વીજવે છે, તેઓનું કથન સાંભઢીને તથા સમયને ઓઢઢીને તે જોરાવરમલજી મહારાજ પળ વૈરાંઓને માસિકધર્મ પાઢવાનો ઉપદેશ દેવા લાગ્યા । અને પાંચમો ઉપકાર ઇ થયો કે જેઓ ઇ પોતાની આસી જીંદગીમાં શ્રીશત્રુંજય મહાતીર્થની યાત્રા કરી ન હતી, તેવા કુચેરાના સવાસો દોઢસો માણસ કાર્તિકી પૂનમની યાત્રા કરવા પાલી-તાળે ગયાં અને શત્રુંજય ગિરનાર ધોયળી અમદાવાદ તારંગા તથા આવુ વગેરેની યાત્રા આનન્દ પૂર્વક કરીને ઘેર આવ્યા, પછી તેઓમાંના સાધનસંપન્ન શ્રાવકો ઇ યાત્રા કરી આવ્યાની સુશાલીમાં ઉપરા ઉપરી સ્વામિવત્સલનાં જમળો કર્યાં લઢાળીઓ વઢેંચી જૈન મન્દિરમાં ઠાઠમાઠથી પૂજાઓ ધળાવી ધ્રભાવનાઓ કરી આંગી અને રોશનાઈ કરી ધાવના વેસાઢી તથા વૈરાંઓ ઇ ગરવા ગાયા તેથી વૈરાંઓને જાત જાતના વાસળ વગેરેની લઢાળી કરી । ઇ રીતે કુચેરામાં જૈન શાસનની સુવ શોઢા વધારી ।

ત્યાર વાદ કુચેરાથી વિહાર કરી મહારાજજી સ્વજવાને પધાર્યા, ત્યાંના શ્રાવકોના આગ્રહથી ત્યાં ૧ૢ દિવસ રોકાયા અને ધર્મોપદેશ આપ્યો પછી ત્યાંથી મેઢતાફલોથી પધારી ત્યાંની યાત્રા કરી, તે તીર્થમાં જયપુરથી શેઠ હીરાલાલજી ટાંકે આવીને વહુ આગ્રહ પૂર્વક વિનતિ કરી કે અમારે ત્યાં નવપદ્મજીનું ઉજમળું છે માંઢે કૃપા કરીને આપ જયપુર પધારો, તેઓના અત્યન્ત આગ્રહથી વિનતિ સ્વીકારીને ત્યાંથી વિહાર કરી મેઢતા રીયાં આલળીયાસ પુષ્કરરાજ અજમેર અને

કિસનગઢ થઈને મહારાજશ્રી જયપુર પધાર્યા, ત્યાં શેઠ હીરા-
લાલજી ટાંકે સૂવ ઉત્સાહ અને ઠાઠમાઠથી મહોત્સવ તથા ઉજ-
મણું કર્યું, પછી જયપુરથી વિહાર કરી અજમેર વ્યાવર સોજત
પાલી ગુંદોચ વીજોવા વરકાળા નાંઢોલ તથા નાઢલાઈની યાત્રા
કરીને મહારાજશ્રી દેસૂરી પધાર્યા ત્યાં ચાર વાહ્યોને દીક્ષા
આપી ઉત્તમશ્રીજીની ચેલી તરીકે જાહેર કરી ।

ત્યાર વાદ ત્યાંથી વિહાર કરીને ઘાળેરાવ સાદઢી અને
રાણકપુરની યાત્રા કરીને વાલી શિવગંજ પાલઢી કોલરગઢ
શિરોહી અને અળાદરા થઈને આવૂ તથા અચલગઢની યાત્રા
પધાર્યા, યાત્રા કર્યા વાદ વિહાર કરી આવૂરોઢ પાલનપુર
સિદ્ધપુર ઝંજા મેસાળા કલોલ અમદાવાદ સેઢા માતર
સોજીત્રા સ્વંભાત જમ્બૂસર આમોદ ભરૂચ અંકલેશ્વર અને
સાયળ યહને મહારાજ સાહેવ સુરત પધાર્યા ત્યાં થોઢા દિવસની
સ્થિરતા કર્યા વાદ વિહાર કરીને નવસારી વીઢીમોરા વલસાઢ
વગવાઢા વાપી શ્રીગામ ઘોલવઢ ઢાઢાણું પાલગઢ અગાસી
વોરીવલી મલાઢ અંધેરી માહિમ ઢાદર અને ભાયસલા થઈને
મુંવઈ લાલવાગ જૈન ઉપાશ્રયમાં પધાર્યા અને સં૦ ૧૯૬૮ નું
વોસમું ચોમાસું તથા સં૦ ૧૯૬૯ નું ંકવીસમું ચોમાસું
પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીં મુંવઈમાં કર્યું ।

ત્યાર વાદ મુંવઈથી વિહાર કરી સુરત ભરૂચ સ્વંભાત ઘોલેરા
વઢા અને શિહોર થઈને મહારાજશ્રી પાલીતાળે પધાર્યા અને વાવૂ
પન્નાલાલજીની ધર્મશાઢામાં ત્યાગમૂર્તિ મહારાજ શ્રીદેવમુનિજી
સાથે રઢ્યા, તે જ ધર્મશાઢામાં સન્મિત્ર શ્રીકર્પૂરવિજયજી મહા-

राज पण उतर्या हता, एक दिवसे आपणा चरित्रनायक तथा श्रीदेवमुनिजी श्रीकर्पूरविजयजी महाराज पासे गयेला त्यारे तेमणे श्रीदेवमुनिजीने पुछयुं के पं. श्रीऋद्धिमुनिजी खरतरगच्छनी सामाचारी करे छे ? श्रीदेवमुनिजीए कहु के हा, त्यारे तेमणे पंन्यासजीने पुछयुं के श्रीमहावीर प्रभुना छ कल्याणक संवंधी तमारो शो अभिप्राय छे ? त्यारे पंन्यासजीए कहुं के अमे तो आपने मळवा आव्या छीए त्यारे तेओए कहुं के मळवा आव्या ते बहु सारी बात छे परन्तु प्रसंग पामीने छ कल्याणक बावतनो तमारो अभिप्राय हुं जाणवा इच्छुं छुं, त्यारे पंन्यासजीए जणाव्युं के श्रुतकेवली श्रीभद्रनाहुस्वामीकृत कल्पसूत्रमां स्पष्ट पाठ के “पंच हत्युत्तरे होत्था साईणा परिनिव्वुए भयवं” त्यारे श्रीकर्पूरविजयजी बोल्या के ए पाठमां कल्याणक शब्द क्यां छे ? त्यारे पंन्यासजीए कहुं के एम तो श्रीपार्श्वनाथ प्रभुना अधिकारमां “पंच विसाहे होत्था” तथा श्रीनेमिनाथ प्रभुना अधिकारमां “पंच चित्ताए होत्था” एवो पाठ छे त्यां पण कल्याणक शब्द नथी तेनुं छुं ? त्यारे तेओए कहुं के ए रीते जो महावीरस्वामीना छ कल्याणक मानो तो पछी श्रीआदीश्वर प्रभुना पण छ कल्याणक तमारो मानवां पडशे ? त्यारे पंन्यासजीए जणाव्युं के जेवी रीते श्रीमहावीरस्वामीना श्रीपार्श्वनाथस्वामीना तथा श्रीनेमिनाथस्वामीना कल्याणको जूदा जूदा पाठमां जणाव्या छे ते मुजब जो श्रीआदीश्वर प्रभुना आप बतावो तो अमारे मानवामां कांइ वांधो नथी, कल्पसूत्रना मूल पाठमां तो “चउ आसाढे अभीई पंचमे

હોત્યા” એમ શ્રીભદ્રવાહુસ્વામી જણાવે છે, જો છ કલ્યાણક્રમ હોત તો શ્રીભદ્રવાહુસ્વામી તે જણાવ્યા વગર રહેત નહિ, છેવટે શ્રીકર્પૂરવિજયજી વોલ્યા કે હું કોઈની સાથે ચર્ચા કરતો નથી પણ સ્વાભાવિક જાણવા માટે તમને પછયું છે, વીજે દિવસે શ્રીસિદ્ધગિરિની યાત્રાએ જતાં રસ્તામાં તેઓ મળ્યા ત્યારે તેમણે આપણા ચરિત્રનાયકને વિનયપૂર્વક નિષ્કપટપણે જણાવ્યું કે મેં તમારી નહિ પણ મહાન્ પુરુષોની ગઈ કાલે જે અવજ્ઞા કરી હતી તે વદલ તમારી સાક્ષીએ મિચ્છામિ દુકલ્લે દલું છું ।

પાલીતાણામાં ફાગણ સુદી ૧ થી લગાતાર ૮૧ આયંથીલની તપસ્યા પૂર્વક પંચાસજી મહારાજે શ્રીસિદ્ધગિરિની ૯૯ યાત્રાનો પ્રારંભ કર્યો તેમાં એવો નિયમ કરેલો કે “ધર્મશાળાએથી નીકળ્યા વાદ ઓછામાં ઓછી એક યાત્રા કરીને ૫૦ વાંધી નવકારવાલી ગળ્યા વાદ જ ધર્મશાળામાં પ્રવેશ કરવો ” એવી રીતે ૮૧ આયંથીલની ઉગ્ર તપસ્યા તથા ૯૯ યાત્રા પુરી કર્યા વાદ સં. ૧૯૭૦ નું વાવીસમું ચોમાસું પાલીતાણામાં કર્યું, ચોમાસા વાદ ત્યાં રોકાઈને ચૈત્રી પૂનમ સુધી યાત્રાનો લાભ લીધો ત્યાર પછી ત્યાંથી વિહાર કરીને મોઘઢકા નવાગામ પીપલીયા ચમારઢી વઢા પછેગામ ઇટાલીયા રતનપુર વેલાવદર દેવતપુર ધોલેરા અને આમલીપીપલી થઈને તારકેશ્વરનો આરો ઉતરી પંચાસજી મહારાજ સ્વંભાત પધાર્યા અને શેઠ અમ્બાલાલ પાનાચન્દજી ધર્મશાળામાં ઉતર્યા, પછી ત્યાંના સંઘનો ભક્તિભાવ અને આગ્રહ જોઈને સં. ૧૯૭૧ નું તેવીસમું ચોમાસું શ્રીદેવ-મુનિજી સાથે સ્વંભાતમાં કર્યું, ત્યાંના સંઘે મહારાજ સાહેબના

ઉપદેશથી શ્રીમોહનલાલજી જૈન પાઠશાળા તથા હુન્નરશાળા સ્થાપન કરી તેનો લાભ સ્વંભાતના જૈનોની પાંચે જ્ઞાતિના છોકરા છોકરીયો તથા વૈરાંઓ લેવા લાગ્યાં ।

તે ચોમાસામાં મહારાજ સાહેવના દર્શન કરવા મુંબઈથી વાઘુ રતનલાલ ચુન્નીલાલ આવ્યા હતા તેઓએ મહારાજ સાહેવના ઉપદેશથી સ્વંભાતમાં શ્રીમોહનલાલજી જૈન પાઠશાળા તથા હુન્નરશાળા વગેરેમાં રૂ૦ ૩૦૦૦ આપ્યા હતા ।

ચોમાસા બાદ સ્વંભાતથી વિહાર કરીને સૌથી પહેલાં પંચાસજી મહારાજ સાયમે પધાર્યા ત્યારે સ્વંભાતની પૂજા મળાવનારાઓની ટોળી પોતાનું વાજું નરવાં દોરી ગુંથવાનાં સાધનો અને ઢાંઢીયા લઈને સાથે ગઈ હતી, તે ટોળીમાં સ્વંભાતના નગર-શેઠ વેળીભાઈ દીપચન્દ, માસ્તર દીપચન્દ પાનાચન્દ, સ્વંભાત સ્ટેડના નાજર સાહેબ શેઠ વકોરદાસ, દલપતભાઈ નર્ગનદાસ ફોટાવાળા, મોગીલાલ મગનલાલ નાળાવટી, ગાંઢાભાઈ રતનચન્દ, રતનલાલ રણછોડદાસ, મણિલાલ જીવચન્દ, સાકરચન્દ રાયચન્દ અને પોરવાડની જ્ઞાતિના શેઠ મોગીલાલભાઈ વગેરે સ્વંભાતના ૧૫૦-૧૭૫ માણસો હતા તે વધાને સાયમાના સંધે ઠાઠમાઠતી પ્રવેશ કરાવ્યો, મહારાજ સાહેબે વ્યાખ્યાન વાંચ્યું પછી સાયમાના સંધે ભક્તિપૂર્વક વધા ભાઈયોને જમાડ્યા હતા, ત્યાંથી વિહાર કરી જળસન ગયા ત્યાં ફેનાડવાળા રુશાલદાસ શેઠ તથા રાયચન્દ કાકાએ સાયમાવાળાની માફક સાંમૈયું તથા જમણવાર કર્યો હતાં, ત્યાંથી વિહાર કરી વઢદલા થઈને ધર્મજ ગયા ત્યાંના સંધે ઠાઠમાલથી સાંમૈયું કરી પ્રવેશ

कराव्यो हतो अने सौ भाईयोने जमाळ्या हता, अहीं सुधी खंभातनी मंडली साथे रहेली हती ते पूजा भणाववामां भावना भावनामां डांडीयानी भातभातनी रमतमां दोरी गुंथनमां अने गावा वजावामां कुशल होई उत्साहथी भाग लेती हती तेथी दरेक गाममां उत्सव जेवुं थइ रहेतुं हतुं, धर्मजथी खंभातनी मंडली खंभात गई अने पंन्यासजी महाराज विहार करीने पेटलाद जम्बूसर भरुच अने सायण थईने सुरत पधार्या अने सं. १९७२ नुं चोवीसमुं चोमासुं गोपीपुरामां आवेला श्रीमोहन-लालजी जैन उपाश्रयमां कथुं, चोमासुं पुरुं थवा आव्युं त्यारे नवापुरामां शेठ मगनभाई देवचन्द तरफथी जे नवो उपाश्रय तैयार थयो हतो तेमां शेठ देवचन्दभाईनी सुपुत्री श्रीमती नेम-कुंवरवेन तथा शेठ खुशालभाईनी विनतिथी आसो महिनामां पंन्यासजी महाराजे उपधान कराव्यां हतां ते समाप्त थतां महाराज साहेबना उपदेशथी आठ दिवसनो महोत्सव वरघोडां तथा संव्रजमण वगेरे शासनोन्नतिनां कार्यो थयां हतां, त्यार पछी सुरत जील्लाना गामोमां विहार करता करता दाहाणुं अने पालगढ थईने मुंबई पधार्या त्यां लालबागना जैन उपाश्रयमां पंन्यासजी महाराजनुं सं. १९७३ नुं पच्चीसमुं चोमासुं थयुं, आ वखतना मुंबईना चोमासामां आसो महिनामां शेठ बालू-भाई कल्याणचन्द झवेरी तथा शेठ भगवानदास हीराचन्द झवेरी तरफथी पंन्यासजी महाराजे उपधान वहन कराव्यां हतां ते पूरण थतां लालबागमां महोत्सव करवामां आव्यो हतो, त्यार बाद बालकेश्वर वगेरे परामां फरी आवीने पाछा

लालबाग आवी सं. १९७४ जुं छब्बीससुं चोमासुं पण पंन्या-
सजी महाराजे मुंवरिमां कर्युं, चोमासुं पुरुं, थया पछी श्रेष्ठ भग-
वानदास हीराचन्द झवेरीये महाराज साहेबने कहुं के अमारा
पुण्योदयथी आपना जेवा सगुरुनी अमने प्राप्ति थई छे अने
आपश्रीना ज उपदेशथी अमारा आखा कुटुंबने श्रीसिद्धगिरिनी
९९ यात्रा करवानी भावना थइ छे परन्तु आपना साक्षिध्यमां
रहीने अमे ९९ यात्रा करीये एवी अमारी कामना छे, माटे
साहेबजी अमारी उपर कृपा करीने आप साहेब पालीताणे पधारो
तो अमारी ते कामना जरूर फलीभूत थशे ।

यात्राए जवानो मनमूवो तो घणा वखतथी अमे कर्या
करीये छीये परन्तु यथार्थ नामवाळी आ मोहमयी नगरीमां
कंड ने कंड एवुं निमित्त आवीने खड्ड थइ जाय छे के जेथी
करीने अमारा आखा कुटुंबने एकीसाथे यात्राए जवानो योग
ज आवतो नथी, छतां अमारी एवी धारणा छे के आप जो
पालीताणे पधारशो तो आप साहेबना प्रभावथी अमारा अन्त-
रायो दूर थइ जशे अने कामधंधो वधो छोडीने आपश्रीना
स्नेहाकर्षणथी खेंचाइने अमारुं आसुं कुटुंब आ अलबेली
नगरीनी जंजाळी धमालमांथी निवृत्त थइने ९९ यात्रा करवा
माटे पालीताणे आवी शकशे, धर्मनिष्ठ वयोवृद्ध श्रेष्ठ भगवान-
दासभाईनी एवी हृदयंगम विनतिथी सिद्धगिरिनी यात्रा करी
आब्याने हजी थोडो ज टाइम थयो हतो छतां पोताने यात्रानो
लाभ थवा उपरांत श्रेष्ठ भगवानदासभाईना आखा कुटुंबने
यात्रानो मोटो लाभ थशे एम धारीने पालीताणे जवा माटे

મુંવઈથી વિહાર કરી વલસાડ સુરત મરુચ કાઢી સ્વંભાત ધોલેરા અને વઢા થઈને પંન્યાસજી મહારાજ પાલીતાણે પધાર્યા તે દમ્યાન શેઠ મગવાનદાસ જ્ઞવેરી પોતાના આજ્ઞા કુટુંબને લઈને પાલીતાણે આવી ગયા હતા ત્યાર વાદ પંન્યાસજી મહારાજના સાન્નિધ્યમાં તેમના કુટુંબે શ્રીસિદ્ધગિરિની વિધિપૂર્વક ૯૯ યાત્રા પુરી કરી ।

આ વચ્ચે પંન્યાસજી મહારાજે જ્યાં સુધી પાલીતાણામાં રહ્યા ત્યાં સુધી એકાંતરે ઉપવાસ અને પારણામાં આરંભીલ એવી ઉગ્ર તપસ્યા કરવા પૂર્વક યાત્રાનો લાભ લીધો હતો ।

મારવાડના સ્થાનકવાસી સંપ્રદાયના પૂજ્ય શ્રીજયમલજીના સમુદાયના મુનિ શ્રીસૂર્યમલજીના શિષ્ય પ્રશિષ્ય મુનિશ્રી રૂપચન્દ્રજી ગુલામચન્દ્રજી અને વીજરાજજી નામના ત્રણ સાધુઓને પોતાનો ટૂંકક મત જિનાજ્ઞા વિરુદ્ધ માસવાથી શ્રીમહાવીર પ્રભુના શુદ્ધ સંતેગ ધર્મને અંગીકાર કરવાના તથા તીર્થયાત્રા કરવાના ઇરાદાથી મારવાડ તરફથી આવૃજીની યાત્રા કરીને પાલનપુર મોયળી વિરમગામ વઢવાળ લીમડી વોટાદ અને સોનગઢ થઈને સં. ૧૯૬૦ ની સાલમાં પાલીતાણે આવ્યા હતા, તેઓનો વેપ હજી ટૂંકીયાનો હોવાથી કોઈ ધર્મશાળામાં તેમને સ્થાન મળ્યું નહિ, તે વચ્ચે એક સ્થાનકવાસી માવસારની દુકાન પાલીતાણામાં હતી તે માવસારે તે ત્રણે મુનિઓને પોતાના મકાનમાં ઉતાર્યા, ત્યાર પછી તે સાધુઓ શ્રીશત્રુંજય પર્વત ઉપર ચઢી વહુમાવપૂર્વક નવે દૂકોની યાત્રા કરી, રસ્તામાં જતાં આવતા તે મુનિત્રયને જોઈને કેટલાક સંતેગી સાધુઓ ઘોલતા હતા કે

આ ટુંઢીયાઓને ઉપર નહિ જવા દેવા જોઈયે, એવા એવા નિન્દાત્મક વચનોની પરવા રાખ્યા વગર તે મુનિઓએ પાંચ યાત્રા કરી, તેઓની ભાવના ટુંઢિયાનો વેપ છોડીને સંવેગિપણ સ્વીકારવાની હતી પણ તે વચ્ચે તેમ કરવાથી મંદિરમાર્ગી તથા સ્થાનકવાસી સંપ્રદાયમાં પરસ્પર ક્રેશ થવા જેવું વાતાવરણ જાણીને તેઓ ત્યાંથી વિહાર કરીને પટે-ગામ થઈ વરવાળે ગયા, ત્યાં તે સાધુઓએ ટૂંઢક વેપનો ત્યાગ કરી મંદિરમાર્ગીનો વેપ ધારણ કર્યો અને શ્રીમોદનલાલજી મહારાજના સમુદાયના શ્રીમસન્નમુનિજી પાસે ત્રણ મહિના સુધી રહીને સાધુની દરેક ક્રિયા શિખી લીધી પરંતુ રેલ્વેદ્વારા દૂર દૂરની યાત્રા કરવાની ભાવના હોવાથી સંવેગિપણની દીક્ષા લીધી નહિ અને પાદવિહારથી તથા શ્રાવકો ટીકીટ કઢાવી આપે ત્યારે રેલવિહારથી યાત્રા કરવા લાગ્યા એ રીતે તેઓએ શ્રીસમેતશિખરજી તથા પાવાપુરી રાજગૃહી ચંપાપુરી અર્જીમગંજ અને કલકત્તા વગેરેની યાત્રાઓ કરી અને ચોમાસાં અનુક્રમે સં० ૧૯૬૦ નું ચેરાલ ૧૯૬૧ નું પાલનપુર ૧૯૬૨ નું શિરોહી ૧૯૬૩ નું અર્જીમગંજ ૧૯૬૪ નું માલેગામ ૧૯૬૫ નું સાદહી ૧૯૬૬ નું ચાલી ૧૯૬૭ નું મેઢતા ૧૯૬૮ નું બુચેરા ૧૯૬૯ નું પાચોરા અને ૧૯૭૦ થી ૧૯૭૪ સુધીના નાગોરમાં કર્યો, છેલ્લા પાંચ ચોમાસાં એકીસાથે નાગોરમાં કરવાનું કારણ એ હતું કે શ્રીરૂપચન્દ્રજી મહારાજની તથાપત નરમ રક્ષા કરતી હતી, ધનતા ઉપચારો કરવા છતાં પણ સં० ૧૯૭૪ ના શ્રાવણ સુદી ૧૪ નું પાક્ષિક પ્રતિક્રમણ કરી વૃદ્ધ્વૃત્તિ સાંભળતાં

સાંભળતાં સમાધિપૂર્વક તેઓ નાગોરમાં જ સ્વર્ગવાસ પામ્યા, પોતાના ગુરુ મહારાજની સેવામાં મુનિ શ્રીગુલાવચન્દજી તથા ગિરધરલાલજી પણ નાગોરમાં રોકાઈ રહ્યા હતા તેઓ ઢબે લુટા થયા એટલે ચોમાસા વાદ પાદવિહાર કરી ફલોધી મેઢતા જેતારણ સોજત આઝવા નાંઠોલ વરકાળા સ્ત્રીમેલ શિવગંજ નાળા પિંઢવાઢા સ્વરાઢી પાલનપુર મેસાળા અમદાવાદ સરસ્વેજ વાવઢા ધોઢઢા ધધુંકા વરવાઢા વઢા અને ડમરાઢા થઈને પાલીતાળે આવ્યા તે જ અરસામાં મુંવઈથી વિહાર કરીને આપળા ચરિત્રનાયક પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી મહારાજ સાહે-
 વનું પણ પાલીતાળે પધારવું થયું, તેઓની પાસે સં૦ ૧૯૭૫ ના વૈશાખ સુદી ૬ ના રોજ તે વન્ને મારવાઢી મુનિઓ દીક્ષા લીધી, પંન્યાસજી મહારાજે શ્રીગુલાવચન્દજીને પોતાના શિષ્ય તરીકે જાહેર કરી શ્રીગુલાવમુનિ નામ સ્થાપન કર્યું અને શ્રીગિરધારિલાલજીને શ્રીગુલાવમુનિજીના શિષ્ય તરીકે જાહેર કરી ગિરિવરમુનિ નામ સ્થાપન કર્યું, ત્યાર વાદ પાલીતાળેથી વિહાર કરીને ચમારઢી ડમરાઢા વઢા ધોલેરા અને વોરુ થઈને પંન્યાસજી મહારાજ સંભાત પધાર્યા અને શેઠ અમ્વાલાલ પાનાચન્દની ધર્મશાઢામાં સં૦ ૧૯૭૫ નું સત્તાવીસમું ચોમાસું કર્યું, ચોમાસા પછી સંભાતથી વિહાર કરીને જમ્બૂસર આમોદ સમની મરુચ અંકલેશ્વર સાયળ સુરત નવસારી વલસાઢ ઢાઢાળું પાલગઢ અગાસી અંધેરી અને માયસલા થઈને લાલવાગ જૈન ડપાશ્રયમાં પધારી સં૦ ૧૯૭૬ નું અઢાવીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી મહારાજે મુંવઈમાં કર્યું, ચોમાસા વાદ સંભાતવાઢા શેઠ

ગાંઢાભાઈ રતનચન્દને આઠ દિવસનો મહોત્સવ કરવો હતો. તેથી તેમણે આગ્રહ પૂર્વક વિનંતિ કરી કે આપ સ્વંભાત પધારો તો મારે મહોત્સવ કરવો છે, તેમના અત્યંત આગ્રહથી મુંઝવેથી વિહાર કરી સુરત અને ભરૂચ થઈને પંચ્યાસજી મહારાજ સ્વંભાત પધાર્યા ત્યાં શેઠ ગાંઢાભાઈએ મહારાજ સાહેબની હાજરીમાં ઠાઠ માઠથી આઠ દિવસનો મહોત્સવ કર્યો ત્યાર પછી સ્વંભાતથી વિહાર કરીને ધોરસદ સમની ભરૂચ અને કઠોર થઈને શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનભંડારને સુવ્યવસ્થિત કરવા સુરત પધાર્યા, અહીં પ્રસંગાનુસાર શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનભંડારની હકીકત જાણવા યોગ્ય હોવાથી પાઠકોને જણાવવામાં આવે છે ।

સ્વાસ કરીને મુંઝવે અને સુરતના જૈનોના મહદુપકારી શ્રીસ્વ-
રતરગચ્છ નમોમણિ જગત્પૂજ્ય પરમયોગી વચનસિદ્ધિવાલા
શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ સપરિવાર સં૦ ૧૯૬૩ માં છેલ્લીવાર
સુરત પધાર્યા તે વખતે સુરતની ઔસવાલ જ્ઞાતિમાં અગ્રસર
ગણાતા શેઠ નગીનચન્દ કપૂરચન્દ ક્ષેત્રીને મહારાજ સાહેબે
ઉપદેશ આપ્યો કે તમને તમારા પુણ્યાનુસાર લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ
સારી થયેલી છે તો સ્વેદુતો જેમ પોતાના ક્ષેત્રમાંથી પ્રાપ્ત થયેલા
અનાજનો ભવિષ્યમાં વિશેષ અનાજની પ્રાપ્તિને અર્થે પાછા તેજ
ક્ષેત્રમાં વ્યય કરે છે તેમ તમને પણ પૂર્વે કરેલાં પુણ્યકાર્યોથી
જે લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ થયેલી છે તેથી પણ ભવિષ્યમાં વિશેષ
લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિને અર્થે તમારે તે લક્ષ્મીનો પુણ્યકાર્યોમાં જેમ વને
તેમ વધારે વ્યય કરવો જોઈયે, તમારા જેવા અનેક જૈન
ધનાઢ્યોની વસતિવાળા આ તમારા સુરત જેવા મોટા શહેરમાં

जैननुं कोई पुस्तक चतुर्विध संघने तथा बीजा कोई ज्ञानना रसीया मनुष्यने जोइये तो तरत मळीं शके एवो एक पण जैन ज्ञानभंडार नथी माटे तेवा एक भंडारनी हस्तीनी खास जरूर छे, मारी जींदगीमां मारीं पासे घणां पुस्तकोनो संग्रह थयेलो छे, मारी हवे अन्तिमावस्था होवाथी तमारा जेवा कोई गृहस्थ तरफथी भंडारने माटे सारा मकननी सगवड थाय तो मारुं वधुं पुस्तक संघने अर्पण करी एक सारा भंडारनी जरूरीयात पुरी पाडवानी मारी इच्छा छे । श्रीमोहनलालजी महाराजना परमभक्त गणाता अने श्रीमोहनलालजी महाराजनी कृपाथी ज मारी उपर लक्ष्मी देवीनी कृपा थयेली छे एवुं माननारा शेठ नगीनचन्द कपूरचन्द झवेरीने महाराज साहेबना उपदेशनी एवी तात्कालिक असर थई के ते ज बखते कंड पण लांबो विचार कर्या वगर शेठ साहेब महाराज साहेब आगळ जाहेर कर्युं के आप साहेब आपनुं वधुं पुस्तक ज्ञानभंडारने अर्पण करवा इच्छो छो तो हुं ते पुस्तकोनी रक्षा थइ शके एवुं पत्थरनुं ज्ञानभंडारमाटेनुं सुन्दर मकान बंधावीश अने आपना नामथी ते ज्ञानभंडार जाहेर करीने दरेक माणस तेनो लाभ लइ शके एवी व्यवस्था सुरतनो जैन संघ करशे, ए प्रमाणे मकाननी सगवड थवानुं जाहेर थवाथी महाराज साहेबे पोतानी पासेनो हस्तलिखित तथा मुद्रित ग्रंथोनो मोटो संग्रह सुरतना श्रीसंघने अर्पण कर्यो, तयार बाद श्रीमोहनलालजी महाराज सुरतमां ज थोडा दिवसमां स्वर्गवास पाय्या तयार पछी शेठ नगीनचन्द कपूरचन्द झवेरीये श्रीमोहनलालजी जैन

ઉપાશ્રયની સમીપમાં જ થોડા વચ્ચેમાં શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંદાર માટે સુંદર મકાન બંધાવ્યું તેમાં વધું પુસ્તક સ્થાપન કરી શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનમંદાર જાહેર કર્યો ।

મંદારની સ્થાપના તો થઈ ગઈ પરંતુ તેના નિભાવને માટે કોઈ જાતનું પંડ ન હતું તેથી મંદારની વ્યવસ્થા સારી ન હતી અને કેટલાક સારા હસ્તલિખિત અમૂલ્ય ગ્રંથો તો ચોરાઈ પળ ગયા હતા, કેટલોક ટાઈમ વીતી ગયા બાદ તે વાત ઉપરોક્ત જ્ઞાન મંદારનું મકાન બંધાવી આપનાર શેઠ નગીનચન્દ કપૂર-ચન્દ ઝવેરીના સરલસ્વભાવી સુપુત્ર શેઠ ફર્કારચન્દ નગીનચન્દ ઝવેરીયે તે વચ્ચે મારવાડમાં વિચરતા પંન્યાસજી શ્રીહર્ષમુનિ-જીને જણાવી અને મંદારની સુવ્યવસ્થા કરાવવા માટે સુરત પધારવાની આગ્રહભરી વિનંતિ કરી, તેથી ગુરુભક્તિમાં સાવ-ધાન વિદ્યાપ્રેમી પંન્યાસજી શ્રીહર્ષમુનિજી ઘણો લાંબો વિહાર કરીને પૂજ્ય ગુરુવર્યના જ્ઞાનમંદારની સુવ્યવસ્થા કરાવવા માટે સુરત પધાર્યા, તે વચ્ચે સુરતના સંઘે પંન્યાસજી મહારાજનો પ્રવેશ ઘણા જ ઉત્સાહ અને આદરથી કરાવ્યો હતો, શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનમંદારના કાર્યવાહકોને જ્ઞાનથી થઈ કે પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીહર્ષમુનિજીના ઉપદેશ અને પ્રયત્નથી હવે જરૂર જ્ઞાનમંદારની વ્યવસ્થા સુધરી જશે પરંતુ “ ન જાને જાનનીનાથ ! પ્રભાતે કિં ભવિષ્યતિ ” માણસ ધારે છે શું, અને કુદરત કરે છે શું, જે દિવસે પંન્યાસજી સુરતમાં પ્રવેશ કર્યો તે જ દિવસે તેઓ એકદમ વીમાર થઈ ગયા, માંદગીએ જીતજીતામાં ભયંકર રૂપ પકડ્યું તે વચ્ચે શ્રાવકોએ પ્રસિદ્ધ

પ્રસિદ્ધ વૈદ્યો તથા ડાક્ટરોને લાવીને અનેક ઉપચારો કર્યા પણ કહેવત છે કે “ ટૂટી તેની વૂટી નહિ ” ફક્ત ચાર દિવસમાં જ પંન્યાસજી શ્રીહર્ષમુનિજીનો સુરતમાં સ્વર્ગવાસ થઈ ગયો તેથી સુરતના સંઘમાં હાહાકાર વર્તાઈ ગયો, પંન્યાસજી મહારાજ ઘણે લાંબે વચ્ચે સુરત પધારેલા હોવાથી જૈન ધર્મની અનેક પ્રકારની ઉન્નતિના કાર્યો થવાની લોકોની ધારણા નિષ્ફળ ગઈ, શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનભંડારના કાર્યવાહકોની આશા ઉપર પણ પાણી ફરી વળ્યું, છતાં પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીહર્ષમુનિજીની સતત સેવા કરનાર અને તેઓના પ્રીતિપાત્ર શ્રીયુત ક્ષાન્તિમુનિજીને જોઈને તેઓએ કલ્પના કરી કે કદાચ ભંડારની સુવ્યવસ્થા કરાવવા માટે શ્રીયુત ક્ષાન્તિમુનિજી પ્રયત્ન કરશે પરંતુ તેઓની તે કલ્પના પણ નિષ્ફળ ગઈ, ત્યાર પછી કેટલોક ટાઈમ વીતી ગયા વાદ શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનભંડારની ઉન્નતિને અર્થે ભંડારના કાર્યવાહકોની દૃષ્ટિ દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાઢી અને માવને અનુસરી વર્તનાર ઉગ્રવિહારી તપસ્વી શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની ઘણી સેવા કરનાર આપણા ચરિત્રનાયક પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી ઉપર પડી તેથી તેઓને વિનંતિ કરી સુરત લાવવાનો મનમૂંઝો કર્યો, તે વચ્ચે પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી પંન્યાસજી શ્રીક્ષાન્તિમુનિજી શ્રીસિદ્ધિમુનિજી તથા શ્રીમનોહરમુનિજી સંભાતમાં ચિરાજતા હતા તેઓને વિનંતિ કરવા સુરતથી શેઠ ફકીરચન્દ્ર શ્વેરીયે પોતાના મહેતાજી કપૂરચન્દ્ર સાકરચન્દ્રને સંભાત મોકલ્યા, તેમણે ત્યાં જઈને પંન્યાસજીને જણાવ્યું કે સાહેબ આપ સુરત પધારો અને શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન

ખંઢારને સુવ્યવસ્થિત કરો । તેઓની આગ્રહભરી વિનંતિથી અને પોતાના દાદા ગુરુશ્રીના ખંઢારની હાલત સુધારવી એ મારી પહેલી ફરજ છે એમ વિચારીને સ્વંભાતથી સુરત જવા માટે વિહાર કર્યો, તે વખતે પેટલાદમાં શેઠ છગનભાઈના અઢાઈ મહોત્સવ પ્રસંગે પ્રવર્તક શ્રીકાન્તિમુનિજી મહારાજ શ્રીયુત કલ્યાણમુનિજી તથા શ્રીયુત હીરમુનિજી પધારેલા હતા તેથી પંન્યાસજી મહારાજ પણ પેટલાદ પધાર્યા ત્યાં મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર અને સંઘજમણ વગેરે ધાર્મિક કાર્યોની સમાપ્તિ બાદ પ્રવર્તકજી મહારાજે પંન્યાસજીને જણાવ્યું જે આ સિદ્ધિમુનિ આપણા સમુદાયથી ઘણા વચ્ચતથી સ્વયમેવ અલગ થઈ ભાવનગર જઈ પં० શ્રીગંભીરવિજયના શિષ્ય થઈને ગંગાવિજય તરિકે જાહેર થયેલ પરન્તુ પોતાના સ્વભાવથી ત્યાં એને પાલી શક્યું નહિ એટલે પોતાનું નવીન નામ ગોપવીને અસલ નામને આગલ કરી રહેલ છે માટે એનો સ્વભાવ જોતાં એને પાછો આપણા સમુદાયમાં શામિલ કરવાની મારી પોતાની તો મરજી નથી, તે વચ્ચતે સિદ્ધિમુનિજીએ પ્રવર્તકજી આદિ વહીવટીઓને નમી પહીને પોતાની આગલી ભૂલો તરફ નહિ જોતાં સમુદાયમાં ભેઝવી લેવાની આખીજી કરી તેથી પ્રવર્તકજીએ પંન્યાસજીને જણાવ્યું જે તમારી ઇચ્છા હોય તો મેલે હાલ તમે એને તમારી સાથે રાખો, તમારી આજ્ઞામાં કેવી રીતે રહે છે તે જૂઓ પછી આગલ ઉપર એને માટે વિચાર કરીશું, તે વાત સિદ્ધિમુનિજીએ કબૂલ કરી એટલે પંન્યાસજી શ્રીકલ્પમુનિજી પં० શ્રીશાન્તિમુનિજી શ્રીસિદ્ધિમુનિજી તથા શ્રીમનોહરમુનિજી

પેટલાદર્થી વિહાર કરી વોરસદ ઉમેટા પાદરા અને ભરુચ થઈને સુરત પધાર્યા, થોડા દિવસ બાદ નવસારીવાળા શેઠ અમર-ચન્દભાઈએ સુરત આવીને પંન્યાસજી મહારાજને વિનતિ કરી કે અમારા કુટુંબની એક વેનને નવપદજીનું ઉજમણું તથા મહોત્સવ કરવાનો છે તે વધું કામ મને સોંપ્યું છે તેથી આપ થોડા દિવસ માટે નવસારી પધારવાની કૃપા કરો, તે વિનતિ સ્વીકારીને પંન્યાસજી મહારાજ આદિ ઠાળા ૪ નવસારીમાં સત્કાર પૂર્વક પધાર્યા ત્યાં નવપદજીનું તથા જ્ઞાનપંચમીનું ઉજમણું જલ્યાત્રાનો વરઘોડો આઠ દિવસનો મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર અને સંઘજમણ આદિ ધાર્મિક કાર્યો પંન્યાસજી મહારાજની છત્રછાયામાં ઘણા ઠાઠથી થયાં, નવસારીમાં આવો મહોત્સવ ક્ષતિ જ થતો હોવાથી અને પંન્યાસજી મહારાજનો યોગ હોવાથી વલસાડથી શેઠ ગાંડાભાઈ માગજી, જીવદયાવાળા શેઠ લલ્લુભાઈ ગુલાબચન્દ ઝવેરી તથા શેઠ મગનભાઈ, મુંબઈથી શેઠ કેસરીચન્દ ભાળાભાઈવાળા શ્રીયુત ફકીરભાઈ સુરતથી શેઠ સુરચન્દભાઈ વદામી જજ તથા મહેતાજી કપૂરચન્દ વગેરે વહાર ગામનાં ઘણાં માણસો આવ્યાં હતાં, તે મહોત્સવ પુરો થયા બાદ વલસાડવાળાની વિનતિથી ચારે ઠાળા વલસાડ પધાર્યા, ત્યાં શેઠ નાથાલાલ સૂમચન્દ કોઠારી તરફથી નવો ચંધાયેલ આલીશાન ઉપાશ્રય તેના કાર્યવાહકોએ પાંચ દિવસનો ઉત્સવ કરીને પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીના હસ્તે સૂલો મુકાવ્યો ત્યાર બાદ વલસાડથી વિહાર કરી પંન્યાસજી પાછા સુરત પધાર્યા, અને ગોપીપુરામાં શ્રીમોહનલાલજી જૈન ઉપાશ્રયમાં સં. ૧૯૭૭

નું ઓગળત્રીસમું ચોમાસું રહ્યા, તે વખતે સુરતના ગોપીપુરામાં મોટા રસ્તા ઉપર રહેતા શેઠ તુનીલાલ ગુલાવચન્દ દાલીયા જેઓ સરકારી જંગલખાતામાં રૂ. ૧૧૦૦ ના પગારથી નોકરી કરી રીટાયર થઈને હાલમાં પેન્સન ઉપર છે તેઓને પંન્યાસજી મહારાજે વાત કરીકે તમારા જેવા ડંચી કેલ્લંબળી પામેલા અને નિવૃત્તિ-જીવન ગાળનારા શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંડારની દેખ-રેખ રાખી વ્યવસ્થાસર મંડારનો વહીવટ કરવો જોઈયે, ત્યારે તેમણે જણાવ્યું કે મંડારનો ઉત્તમ પ્રકારે વહીવટ ચલાવવા માટે પૈસાનું સાધન તો છે નહિ ઇટલે શી રીતે સુંદર વ્યવસ્થા કરી શકાય, પંન્યાસજી મહારાજે જવાબ આપ્યો કે તે વાત મારી જાણમાં આવી છે તેથી મંડારના નિભાવ ફંડને સારા પાયા ઉપર લાવવાનો પ્રયત્ન ચાલી રહ્યો છે પરન્તુ સારું ફંડ થયા પછી સારા કાર્યકર્તાની જરૂરત હોવાથી તમને મેં મંડારનું કામ સારી રીતે સંભાળવાની વાત કરી છે, ત્યારે દાલીયાજીએ જણાવ્યું જે જો આપના પ્રયત્નથી નિભાવ ફંડ સારું થઈ જશે તો મંડારના મુવ્યવસ્થિત કામ કાજ માટે હું મારાથી વનતી મદદ જરૂર આપીશ ।

ચોમાસાના પ્રારંભથી જ શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંડારને સારા પાયા ઉપર લાવવાનો પ્રયત્ન પંન્યાસજી મહારાજે કરવા માંડ્યો, પ્રથમ તો મંડારના પુસ્તકો માટે કચાટોની જરૂરત હતી તેથી તે વાવતનો ઉપદેશ આપતાં નવાપુરાવાલા શેઠ કૃષ્ણાજી જોધાજીએ સૌથી પ્રથમ રૂ. ૨૦૦ નોંધાવ્યા ત્યાર પછી પંન્યાસજી મહારાજના સતત પ્રયત્ન અને ઉપદેશના પ્રતાપે

જૂદી જૂદી વ્યક્તિયો તરફથી એક સાદક્ષના કુલ ૪૫ કવા-
 ટોની મદદ મળી, દરેક કવાટ ઉપર ભેટ અપનારનું નામ
 લેવાથી મંદારમાં મુકાવ્યા અને તેમાં પુસ્તકોને વ્યવસ્થિતરીતે
 મોઠવવામાં આવ્યા, ત્યાર પછી પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી
 શેઠ લાલુભાઈ હેમચન્દ મુલ્કહીયા તથા શેઠ હીરાચન્દ જીવણજી
 ઉપધાન વહન કરાવવા તૈયાર થયા, પંન્યાસજી મહારાજ
 શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીએ વિદ્વદ્વ્ય મહારાજ શ્રીમાણેકમુનિજી તથા મંદા-
 રના કાર્યવાહકો સાથે મસલત કરીને એવો વિચાર કર્યો કે
 શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાનમંદારના મકાનમાં આ ઉપધાનની
 ક્રિયાઓ કરાવવી અને માલ વગેરેની ઉપધાન અંગેની ચોટીની
 જે ઉપજ આવે તે મંદારના નિભાવ ફંડમાં લઈ જવી, ત્યાર
 પછી પર્યુષણના દિવસોમાં ગોપીપુરાના ઉપાશ્રયમાં શ્રીસંઘ સમક્ષ
 જાહેર કરવામાં આવ્યું કે આવતી વિજયાદશમીને રોજ ગોપી-
 પુરામાં આવેલા શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંદારના મકાનમાં
 ઉપધાન તપ શરૂ કરાવવામાં આવશે અને તે ઉપધાનમાં માલ-
 વગેરેની જે ઉપજ આવશે તે જ્ઞાનમંદારના નિભાવ ફંડ સ્વાતે
 લઈ જવામાં આવશે, તે વચ્ચે શેઠ લાલુભાઈ હેમચન્દ વરફી-
 ચાલાણ તથા શેઠ હીરાચન્દ જીવણજીએ ઉભા થઈને શ્રીસંઘને
 જણાવ્યું જે ઉપરોક્ત શરતથી ઉપધાન વહેવડાવવાની અમારી
 ઇચ્છા છે માટે સંઘ તરફથી અમને રજા મળવી જોઈયે, તે જ
 વચ્ચે સંઘ તરફથી શ્રીમોહનલાલજી જ્ઞાન મંદારના કાર્યવાહક
 શેઠ ફકીરચન્દ નર્ગીનચન્દ ઝવેરીયે ઉભા થઈને શેઠ લાલુ-
 ભાઈને તથા શેઠ હીરાચન્દભાઈને ચાંદલાં કરી ઉપધાન વહન

કરાવવાનો આદેશ આપ્યો, ત્યાર ઘાદ વિજયાદશમીને દિને શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંદારના મકાનમાં ઉપધાન ક્રિયાનો પ્રારંભ કરાવવામાં આવ્યો તે જ દિવસે ૮૦ માણસોએ ઉપધાન-તપમાં પ્રવેશ કર્યો ।

આ સંસારમાં અનાદિકાલથી ર્જિયાલુઓની હસ્તી ચાલી આવે છે, કોઈ માણસ સારું કામ કરતો અથવા કરાવતો હોય તેના ઉપર ર્જિયા રાખીને તેનાથી વિશેષ સારું કાર્ય કરવા અથવા કરાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે તો તો તે ર્જિયા પળ પ્રશસ્ય ગણાય પરન્તુ એવા પ્રકારની ર્જિયા કરનાર તો કોઈક જ વીરલો હોય છે, ડ્યારે સારું કાર્ય કરનાર કે કરાવનાર ઉપર ર્જિયા કરીને તેના કાર્યમાંથી કાંઈ પળ મારી મચઢીને ભૂલ શોધી કાઢી અગર તો સારું કાર્ય કરનાર કરાવનારમાં કદાચ કોઈ અંગત દૂષણ હોય તો તેને અને નદિ હોય તો ઉપ-જાવી કાઢીને પળ જાદેર કરી તે સત્કાર્ય કરનારને કરાવનારને તથા સાથે સાથે તે સત્કાર્યને પળ વગોવનારા આ દુનિયામાં ઢગલે ને પગલે જોવામાં આવે છે ।

અહીં સુરતમાં પળ શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંદારની ઉન્નતિને અર્થે સતત પ્રયત્ન કરનાર પંન્યાસજી શ્રીઋદ્ધિમુનિજી મહારાજ ઉપર ર્જિયાલુઓની દ્રષ્ટિ પડી, તેઓએ યેન કેન પ્રકારે પંન્યાસજીના સત્કાર્યમાં વિઘ્ન નાંખવાનું નક્કી કર્યું ।

શ્રીજૈન ધર્મના મુરુચ વે સપ્રદાયો છે, એક શ્વેતામ્બર અને વીજો દિગમ્બર, દિગમ્બર સંપ્રદાયના શ્રાવકો તો આ પંચમ કાલ્યાણ પરમ આલમ્બનભૂત શ્રીજિનેશ્વરની વાણીના પઠન પાઠન અને

સ્વાધ્યાયમાં ઠીક ઠીક પ્રયત્ન કરતા જણાય છે, અન્ય સંપ્રદાયના પ્રચર વિદ્વાનો સામે વાદ વિવાદમાં ઉતરી જૈન ધર્મનાં ઉચ્ચ તત્ત્વોને પ્રકાશમાં લાવી જૈનેતરોનાં તત્ત્વોને જ્ઞાંજ્ઞા પાઠી જૈન ધર્મની ઉત્કૃષ્ટતા સાચીત કરી વતાવનારા અનેક દિગમ્બર જૈન શ્રાવક પંડિતો જોવામાં આવે છે, જ્યારે અમારા શ્વેતામ્બર સંપ્રદાયના શ્રાવકોએ તો પ્રાયઃ સંકેદ ૯૯ ટકાએ પોતાને તારવાનો, જૈન ધર્મનો પ્રચાર કરવાનો તથા જૈન ધર્મને ટકાવી રાખવાનો જાણે જૈન સાધુઓને ઠેકો જ આપી દીધો હોય અને પોતે જૈન ધર્મના સિદ્ધાન્તોને જાણવા સમજવા માટે પ્રયત્ન કરવાના જાણે સોગંદ જ લઈ લીધા હોય તેવું જોવામાં આવે છે, જૈન ધર્મના મૂળતત્ત્વોને જાણવા માટેની સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત ભાષાના અભ્યાસની વાત તો દૂર રહી પરન્તુ કર્મગ્રન્થાદિ પ્રકરણો અને તત્ત્વાર્થસૂત્ર આદિ સ્વાસ સ્વાસ ગ્રન્થોનો યથાર્થ અભ્યાસ કરનારા તો જૈનોની વસતિવાળા મોટા શહેરમાં પણ મળવા દુર્લભ થઈ પડ્યા છે અને જૈનેતરોની સાથે ચર્ચામાં ઉતરી જૈન ધર્મનું મંડન તેમ જ અન્ય ધર્મનું સ્તંભન કરી શકે એવા માત્ર બે ચાર જૈન પંડિતો હાલમાં જે જોવામાં આવે છે તે સ્વર્ગસ્થ શાસ્ત્ર વિશારદ જૈનાચાર્ય શ્રીવિજયધર્મસૂરિજીના પ્રયત્નને આભારી છે, આજે જૈન શ્વેતામ્બર સંપ્રદાયની એવી સ્થિતિ છે તેમાં પણ આ સુરત શહેર તો મોજીલા તરીકે પ્રસિદ્ધ જ છે, એવા એ સુરત શહેરમાં પણ સ્નાન પાન અને વસ્ત્રવિભૂષાદિકે કરી મોજ મઝા કરનારા સર્વે પરાઓમાં ગોપીપુરાનો નમ્બર પ્રાયઃ પહેલો ગણાઈ શકે એમ છે એટલે પંન્યાસજી મહારાજના સત્કાર્યમાં જૈનશાસ્ત્રની શાસ્ત્ર

સહિત વિરોધ કરવાનું કામ ગોપીપુરાના શ્રાવકોની શક્તિ
 બહારનું હોઈ તેઓએ કોઈ સાધુને પોતાનું દ્વંધીયાર બનાવવાનો
 વિચાર કર્યો પરંતુ ભાગ્યયોગે તે ટાઈમે સુરતમાં તેવા સાધુનો
 પળ સ્વરૂપ કહિયે તો અભાવ હતો, તે વચ્ચે નેમુભાઈની વાઢીને
 ઉપાશ્રયે તે ઉપાશ્રયના કાર્યવાહકોની વિનિતિથી પંન્યાસજી
 શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીએ પોતાની સાથે રહેલા, શ્રીસિદ્ધિમુનિજીને
 ચોમાસું કરવા મોકલ્યા હતા તેથી તેઓ પોતાના શિષ્યને લઈને
 ત્યાં પધાર્યા હતા પરંતુ ત્યાં જતા ન માલૂમ તેઓને કેવા અપ-
 શુકન થયા કે થોડા દિવસ વાદ તેમના શિષ્યને તેના સર્ગા
 વહાલાં આવીને તકરાર કરીને ઘેર લઈ ગયા, તે સિદ્ધિમુનિ-
 જીને પંન્યાસજી મહારાજના વિરોધીઓએ ગમે તેમ કરીને
 પોતાના હાથમાં લીધા, એ સિદ્ધિમુનિજીએ અગાઉ કેટલા અને
 કેવા રંગ પલટા કરેલા તે તથા એના સ્વભાવ કેવા પ્રકારનો છે
 તે જાણીને જ પેટલાદમાં પ્રવર્તક શ્રીકાન્તિમુનિજીએ તો એને
 સાથે રાખવાની ના જ પાડેલી, પંન્યાસજી પોતે પણ તેના રંગ
 પલટાથી તથા સ્વભાવથી અજાણ ન હતા છતાં તે વચ્ચેની
 તેની નમ્રતા અને આગ્રહભરી વિનિતિ ઉપર લક્ષ્ય રાખીને પંન્યા-
 સજીએ તેને સાથે રાખેલ તે વધું ભૂલી જઈને તેણે તેના અસલી
 સ્વભાવાનુસાર વર્તન કર્યું, હવે પેલા ઈર્વ્યાલ્હિઓરૂપી કુહાડાને
 સિદ્ધિમુનિરૂપી હાથો મઝી આવવાથી તેમણે પંન્યાસજી મહા-
 રાજના સત્કાર્ય ઉપર આક્ષેપ કરનારાં દેંડવીલો કોઈ હાલી
 મવાલીને નામે છપાવીને સૂર્ય સામે ધૂળ ઝરાડવાનો ધંધો શરૂ
 કર્યો, પંન્યાસજી મહારાજશ્રીએ તથા શ્રીમાણેશ્વરમુનિજીએ તેઓના

આક્ષેપોનાં જવાબો શાસ્ત્રના તથા પ્રત્યક્ષ પ્રમાણના દાખલા સહિત આપ્યા હતા છતાં પોદરો પડે તે ધૂલ લીધા વિના સ્વસે નહિ એ દૃષ્ટાન્તે સુરતના સંઘમાં આ વાવત ચર્ચાનો વિષય થઈ પડી તેથી વિચાર કરવાને માટે શ્રીમોહનલાલજી જૈન જ્ઞાન મંદારના કાર્યવાહકો ૧ શેઠ ફકીરચન્દ્ર નગીનચન્દ્ર શ્વેરી ૨ શેઠ કેસરીચન્દ્ર કલ્યાણચન્દ્ર શ્વેરી ૩ શેઠ ચુન્નીલાલ ગુલાવચન્દ્ર દાલીયા ૪ શેઠ દલીચન્દ્ર વોરચન્દ્ર સરાફ ૫ શેઠ લાલુભાઈ હેમચન્દ્ર મુખઢીયા ૬ શેઠ તલકચન્દ્ર કલ્યાણચન્દ્ર જરીવાળા ૭ શેઠ છગનલાલ ચુનીલાલ ચોકસી અને ૮ શેઠ મોહનલાલ ઢાહ્યાભાઈ ભૂતવાળા એ આઠ કાર્યવાહકો તથા વીજા અનેક સદ્ગૃહસ્થો અને વિરુદ્ધ પક્ષવાળાઓની એક સભા ભરવામાં આવી તે વચ્ચે પંન્યાસજી મહારાજે જણાવ્યું કે આ ઉપધાનની ક્રિયા જ્ઞાન મંદારના મકાનમાં કરાવેલી છે તથા આ ઉપધાનને અંગે માઠ વગેરેની શોલીની જે આવક થશે તે વધી જ્ઞાનમંદારના ઉપયોગમાં લેવાની છે એમ ઉપધાનમાં પ્રવેશ કરનારાઓને પહેલેથી ઠરાવ કરીને જણાવી દીધેલું છે તેથી એમાં શાસ્ત્રનો કાંઈ વાંધો આવે એવું નથી તે વાવતનો શાસ્ત્રનો આધાર જોઈને જ આ ઠરાવ કરાવેલો છે, તે સાંભળીને શેઠ ફકીરચન્દ્ર તથા શેઠ કેસરીચન્દ્ર વોલ્યા કે પહેલેથી શાસ્ત્રાનુકુલ આપણે જે ઠરાવ કરેલો છે તે મુજબ જ્ઞાન મંદારમાં જ ઉપધાનની વધી ઉપજ લઈ જવાની છે, પરન્તુ શેઠ નેમુભાઈની વાઢીને ઉપાશ્રયે ચોમાસું રહેલા શ્રીસિદ્ધિમુનિજી આ વાવતમાં લોકોને આહું અવલું સમજાવી રહેલા છે તેથી તે ઉપાશ્ર-

यना आगेवान शैठ नवलचन्द खीमचन्द झवेरी तथा
 शैठ मोतीचन्द गुलाबचन्द झवेरी वगेरे विरुद्धपक्षवाळाओए
 निन्दात्मक हेंडवीलो छपावी चर्चा जगाडी छे छतां आपणे
 तो आपणा अगाउथी करेला शास्त्रानुसारी ठरावने मज-
 बूत वळगी रहेवानुं छे, ते वखते विरुद्धपक्षवाळाओए
 कहुं के बीजी तीजी वात हवे रहेवा दी अने आ वावत उपर
 विचार करीने श्रीमोहनलालजी महाराजना ज्ञान भंडारना
 कार्यवाहको जे कहे ते अमारे कबूल छे, तयारे कार्यवाहकोए
 कहुं के जो एम कबूल होय तो तमे ते वावतनी सही करी आपो,
 तयारे शैठ नवलचन्द खीमचन्द झवेरीये तथा शैठ मोतीचन्द
 गुलाबचन्द झवेरीये सही करी आपी ते कागळ हालमां शैठ
 चुनीलाल गुलाबचन्द दालीयाजी पासे मौजूद छे, तयार बाद
 ते सभामां पाटणमां विराजता वयोवृद्ध अनुभवी प्रवर्तक श्री
 कान्तिविजयजीने अत्रेनी बधी हकीकत जणावीने जबाब मंगा-
 वेलो ते जाहेर करवामां आव्यो, पूज्य प्रवर्तकजीए जबाबमां
 जणावेलुं के तमोए तो पहेलांथी ज ठराव करावेलो छे के आ
 उपधाननी बधी उपज ज्ञान भंडार खाते लइ जवानी छे परन्तु
 ठराव न कर्यो होय तो पण देवद्रव्यने ज्ञानद्रव्यमां लइ जबाब
 एवी शास्त्रनी आज्ञा छे, एटलामां कोई बोल्युं के बीजा आचा-
 र्योनो मृत पण आ वावतमां मंगाववो जोइये, तयारे शैठ केशरी-
 चन्दभाईये कहुं के जेने तेम करवुं होय ते भले तेम करे अने
 कदाच कोई आचार्यनी आ वावतमां विरुद्धता तेमना हस्ता-
 क्षरथी मंगार्वीने जाहेर करशे तो तेनो शास्त्रना पाठथी मुलासो

કરવાનું કામ શ્રીમાણેકમુનિજીએ સ્વીકાર્યું છે એટલે આપણે હવે આપણા કરેલા ઠરાવનો અમલ કરવા સિવાય બીજી તીજી પંચાતમાં પઢવાની જરૂર નથી, વધારામાં તેઓએ જણાવ્યું જે સં. ૧૯૭૭ ની સાલમાં રતલામમાં સ્વરતરગચ્છના વિદ્વાન જૈનાચાર્ય શ્રીજિનકૃપાચન્દ્રસૂરિજીએ ઉપધાન કરાવેલાં તેની ઉપજ સાધારણ સ્વાતામાં લેવડાવી છે, સં. ૧૯૬૩ માં કઠોરમાં શ્રીકલ્યાણ મુનિજીએ ઉપધાન કરાવેલાં તેની ઉપજ સાધારણમાં લેવડાવી છે, પંચાસજી શ્રીહર્ષમુનિજીએ સં. ૧૯૬૯ માં આગરામાં ઉપધાન કરાવેલાં તેની ઉપજ સાધારણમાં લેવડાવેલી છે, તથા જેમનાં પવિત્ર પગલાંથી તથા જેમની ભક્તિ કરવાથી આપણા સુરત શહેરના જૈનો ભાગ્યશાળી અથવા સમૃદ્ધિશાળી થયા એવા આપણા પરમ ઉપગારી જગત્પૂજ્ય શ્રીમોહનલાલજી મહારાજે સં. ૧૯૫૫ માં કતારગામના જૈન મંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરાવેલી ત્યારે વરઘોડાની રથ સિવાયની દરેક વોલીની ઉપજ સાધારણ સ્વાતામાં લેવડાવેલી અને એ જ મહારાજજીના સં. ૧૯૫૮ ના મુંબઈના ચોમાસામાં પર્યુષણમાં લક્ષ્મીદેવીના ચોથા સ્વમાની વોલી વાઘુ સાહેવ પન્નાલાલજી પૂરણચન્દ્રજીના ધર્મપત્ની શ્રીમતી પાર્વતીબેન વોલેલા તેની ઉપજ તથા તે જ પાર્વતીબેને ઉપધાન કરીને, પહેલી માલ પહેરેલી તેની ઉપજ સાધારણમાં લઈ તે રૂપયાથી હાલના મુંબઈના લાલવાગના ઉપાશ્રયની ઉપરની છત જઢાવવામાં આવેલી છે, તે ઉપાશ્રયમાં મોટા પદવીધરો યોગનિષ્ઠો આગમધરો અને પંજાવ કેસરિયો વગેરે ચોમાસું કરી ચુકેલા છે,*

શ્રત્યાર પછી હાલના ચાલુ સમય સુધીમા તો બીજા પણ અનેક આચાર્ય ઉપાધ્યાય પંચાસાદિ પદવીધરો તે ઉપાશ્રયમા ચોમાસું કરી ગયા છે અને કરે છે । લેલક ।

पेथापुरमां पंन्यासजी श्रीकमलविजयजीए उपधान करावेलां तेनी उपज पेथापुरमां जैन शाळा बंधाववामां वपरायेली छे ने तेमां साधुओ पण उत्तरे छे वगैरे अनेक दाखलाओ आपणा ठरावने पुष्टि आपनारा मळी आवे एम छे माटे आपणा करेला ठराव मुजब उपधाननी उपज ज्ञान भंडार खाते लइ जवामां कोई जातनी हरकत नथी एवो निश्चय जाहेर करीने सभा वरखास्त करवामां आवी, त्यार वाद उपधाननी माळनी बोलीने दिवसे सामापक्षवाळानी मोटी हाजरीमां माळना घीनी बोली बोलाववामां आवी ते उपजनो सरवाळो रु० ११००० उपरनो थयो हतो अने पंन्यासजी महाराजना वरदहस्ते माळ पहेराववामां आवी हती तथा ते प्रसंगे महोत्सव करवामां आव्यो हतो ए रीते उपधाननी समाप्ति थइ हती, त्यार पछी थोडा ज दिवसोमां पंन्यासजी श्रीक्षान्तिमुनिजीना शिष्य श्रीयुत कीर्तिमुनिजी सुरत आव्या अने जोर शोरथी लोकोनी आगल ववडाट करवा लाग्याके उपधाननी माळनी उपज ज्ञानभंडारमां लइ जवानी कोनी ताकाद छे, हुं पण श्रीमोहन-लालजी महाराजना समुदायनो साधु छुं माटे ए उपजना रु० ज्ञानभंडारमां कोई काळे नहि लइ जवा दंड, एवी रीते फुंफाडा तो घणा मार्या परन्तु दाढ काढी नांखेला मदारीना सर्पना फुंफाडानी माफक वधाए तेनी अवगणना करी एटलुं ज नहि परन्तु उलटुं लोको तेमनी बातो करवा लाग्या के एमना समुदायना नायकना आ ज्ञानभंडारनी अस्तव्यस्त स्थिति थइ गइ हती त्यारे तो ए साहेब न मान्दूम कइ गुफामां कुंभ-

कर्णनी निन्दमां घोरता हता अने हवे ज्यारे पंन्यासजी महाराज श्रीसिद्धिमुनिजीए लोकोना विरोधनी दरकार कर्या वगर अत्यन्त परिश्रम करी ज्ञानभंडारनी अन्तरंग तथा बहिरंग दशाने खुब उन्नतिपर आणी मुक्ती त्यारे एवण जागी गया परन्तु पंन्यासजी महाराजनी जाहोजलाली अने कर्तव्यपरायणता तथा भंडारनी उन्नत दशाने जोडने सुश्रुत धवाने बदले जवासाना झाडनी पेठे सुकावा लाग्या ए पण समयनी बलिहारी छे ।

त्यार पछी माळनी बोलीनी उघराणी करवामां आवी त्यारे लगभग बधी उघराणी बसूल थवा आवी हती ते बखते मगमांथी जेम कोई गांगडु नीकळी आवे तेम बोली बोलनारामांथी पण एक कालीयावाडीवाळा शैठ लखमाजी मोटाजी नीकळी आव्या खरा, तेमणे बोलेली बोलीना पैसानी उघराणी करवा जनार माणसने तेमणे जणाव्युं के हुं तो माळनी बोलीनुं द्रव्य देवद्रव्य गणाय के ज्ञानद्रव्य गणाय ते वायतनो बधा आचार्यो पासेथी खुलासो मेळव्या पछी योग्य लागशे तो आपीश एवो रोकडो जवाब आप्यो, त्यार पछी शैठ लखमाजी मोटाजीने नवपदजीनुं उजमणुं करवुं हतुं तेनी बधी तैयारी करीने उजमणानी कुंकुमपत्रिका छपाववानो मुसद्दो पण माळनी बोलीना पैसा रोकी राखवानी श्रीसिद्धिमुनिजीनी सलाह गळी मध जेथी लागवाथी तेमनी पासे तैयार कराव्यो पछी पंन्यासजी महाराज पासे आवीने कहुं के अमारे उजमणुं करवुं छे तेनी आ कुंकुमपत्रिका छपाववा माटे तैयार करी छे, त्यारे महाराजजीए जणाव्युं के तेम उपधाननी माळनी बोलीना पैसा

हजी आप्या नथी तेनो बोजो माथे उपाडीने आ उजमणुं करवा तैयार थया छो पण तमे खयाल राखजो के माळनी बोलीना पैसा आप्या विना तमारो छुटको थवानो नथी, हुं तमने चेतवणी आपुं छुं के माळनी बोलीना पैसा आप्या विना तमे सुखशान्तिथी उजमणुं करी शकशो नहि, माळनी बोलीना पैसा घरमां राखीने जो तमे निर्विघ्नपणे उजमणुं करी लो तो हुं पण श्रीमोहनलालजी महाराजनो प्रशिष्य नहि. ए प्रमाणे खुल्ली चेतवणी आपी छतां तेमणे पोतानो दृढवाद छोड्यो नहि, पछी उजमणानी बधी तैयारी थइ गइ अने जे दिवसे शुरुआत करी तेज दिवसे शेठ लखमाजी मोटाजी जाते अचानक विमार पडी गया, त्रण दिवस सख्त विमार रखा तेवामां पंन्यासजी महाराजनी चेतवणी याद आवी गइ एटले माळनी बोलीना पैसा वावत आचार्योंनी सम्पति लेवानुं आकाशमां उडावी दइ तरत ज माळनी बोलीना पैसा मोक-लावी आप्या । अगाउ भंडारमां रु० ३५०० नी सीलक हती पछी शेठ फकीरचन्द नगीनचन्द श्वेरी तरफथी रु० ५००० तथा तेमना भाई श्वेतरचन्द तरफथी रु० १००० नी मदद भंडारने मळी अने उपधाननी बोलीनी उपज आवी ते बधा मळीने कुल रु० ३०००० त्रीस हजार श्रीमोहनलालजी जैन ज्ञान भंडार खाते जमा थया । भंडारमां भोंयतळीये तथा माळ पर आरस जडावबानी तथा भंडारने अन्दर अने बहारथी रंग रोगान करावी सुन्दर देदीप्यमान करानवानी जरूरीयात हती ते वावत पण कार्यवाहकोए पंन्यासजी

મહારાજને જણાવીને કહ્યું કે આપે બંદારનું કામ હાથમાં લીધું છે તો હવે બંદારને સર્વાંગસુન્દર બનાવવામાં કોઈ પણ વાત વાકી નહિ રહેવી જોઈયે, પંન્યાસજીને પણ તે વાત યોગ્ય જણાયાર્થી તે વાવતનો ઉપદેશ કરવા માંડ્યો, પરિણામે જૂદી જૂદી વ્યક્તિયો તરફથી નાની મોટી રકમની મદદ મળવા લાગી તેમાં થી રૂ. ૨૦૦૦ આરસ જઢાવવામાં અને રૂ. ૧૫૦૦ રંગરોગાનમાં સ્વર્ચાયા, કવાટો કરાવવામાં રૂ. ૭૦૦૦ તેા પહેલાં સ્વર્ચાઈ ગયા હતા ઇટલે પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી કુલ રૂ. ૧૧૦૦૦ બંદારમાં સ્વર્ચાયા તેમાં રૂ. ૧૦૦૦ ની મદદ પંન્યાસજી શ્રીક્ષાન્તિમુનિજીના ઉપદેશથી મળી હતી વાકીની વધી મદદ પંન્યાસજીના ઉપદેશથી જૂદી જૂદી વ્યક્તિયો તરફથી મળી હતી અને શ્રીગુલાવમુનિજીના ઉપદેશથી દાહાણુંના સંઘ તરફથી રૂ. ૨૦૦ ની મદદ મળી હતી. ઇ રીતે બંદારની અન્તરંગ સ્થિતિ તથા વહિ રંગ સ્થિતિ સદ્ધર બનાવી ।

ત્યાર પછી સાધુ સાધ્વીઓને બળાવવા માટે પંડિતને તથા ચાલક ચાલિકાઓને ધાર્મિક બળાવવા માટે માસ્તરને રાસીને પંન્યાસજી મહારાજે ઇ જ બંદારમાં શ્રીમોહનલાલજી જૈન પાઠશાળાની સ્થાપના પણ કરાવેલી છે તેનો લાભ ઘળા સાધુ સાધ્વીઓ ચાલક ચાલિકાઓ અને જૈનતરો પણ લઈ રહ્યા છે, તેમ જ બંદારમાંથી વાંચવા માટે પુસ્તકો આપવા લેવાની સગવડ કરાવેલી હોવાથી પુસ્તક વાંચનનો લાભ પણ લોકોને મળ્યા કરે છે ।

श्रीमोहनलालजी जैन ज्ञान भंडारनी स्थापना थया पछी गोपीपुरामां ज श्रीजैनानन्द पुस्तकालयनी स्थापना पण श्रीआनन्दसागरसूरिजीना उपदेशथी थयेली छे, तयार पछी फागण वदमां सुरतथी विहार करीने नवसारी अमलसाड वगेरे सुरत जील्लाना गामोंमां उपदेश करता करता पंन्यासजी महाराज वलसाड पधर्या अने त्यांना संघना आग्रहथी सं० १९७८ नुं त्रीसमुं चोमासुं वलसाडमां कर्णु, चोमासा वाद वलसाडथी विहार करीने बीलीमोरा जलालपुर सुरत भरुच जम्बुसर अने कावी थइने खंभात पधारी पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धिमुनिजीए सं० १९७९ नुं एकत्रीसमुं चोमासुं खंभातमां कर्णु अने चोमासा वाद विहार करी वोरसद वासद वडोदरा मीयागाम क्षणोर झगडीया मांगरोळ तडकेश्वर अने बहुधान थइने पंन्यासजी महाराज कडोद पधर्या अने त्यांना संघनी विनतिथी सं० १९८० नुं वत्रीसमुं चोमासुं कडोदमां कर्णु । आ चोमासामां पंन्यासजीनी साथे श्रीविजयमैमसूरिजीना शिष्य श्रीमनोहरविजयजी पण हता, पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी कडोदना संघ तरफथी आसो मासमां उपधान शरु थयां हतां तेनी समाप्ति वखते आठ दिवसनो उत्सव शान्तिस्नात्र तथा संघजमण करवामां आन्यां हतां ।

कडोदमां लाडवा श्रीमाळी भाईयोनी पण वस्ती छे तेओ संघजमणमां शामिल न होता ते बाबत लक्ष्यमां लइने पंन्यासजी महाराजे दाखला दलीलोथी उपदेश आपना मांड्यो के संघजमणमां जैनधर्मने पाळनारा नवकारमंत्रनुं स्मरण करनारा

કોઈ પળ જૈનને અટકાવી શકાય નહિ છતાં “ પીછેસે ચલી આતી હૈ ” એ કહેવત મુજબ કેટલાકોને એ વાત રુચિ નહિ પરન્તુ પંન્યાસજી મહારાજના અથાગ પ્રયત્ન અને સમજાવટને પરિણામે આખરે ત્યાંના સંઘજમણમાં લાઢવાશ્રીમાઝી ભાઈયોને સાથે જમાડવાનું નક્કી થયું અને તે પ્રમાણે નવકારસીમાં સર્વે જૈન વન્ધુઓ સાથે વેસીને જમ્યા તેથી લાઢવાશ્રીમાઝી ભાઈયો પંન્યાસજી મહારાજનો ઘણો ઉપકાર માનવા લાગ્યા, અને કાયમને માટે સંઘજમણમાં લાઢવાશ્રીમાઝી ભાઈયોને સાથે જમાડવાનો કઢોદના સંઘમાં ઠરાવ થવાથી તે ભાઈયો પણ સંઘના દરેક કાર્યમાં સાથ આપવા લાગ્યા, તેમજ જૈન તથા જૈનંતરોએ આવું ઉત્તમ કાર્ય કરાવવા વદલ પંન્યાસજી મહારાજની સ્તુતિ પ્રશંસા કરી ।

ત્યાર પછી કઢોદથી વિહાર કરી માંડવી વ્યારા બુદ્ધારી કર-ચલીયા સીસોદરા ગણદેવી વલસાડ પારડી અને વગવાડા થઈને પંન્યાસજી મહારાજ દમ્મણ પધાર્યા, દમ્મણની સ્થિરતા દમ્મ્યાન દાહાણું વગવાડા વાપી અને વલસાડના આગેવાન શ્રાવકો પોતપોતાના ગામમાં ચોમાસું કરવા માટેની વિનંતિ કરવા આવ્યા હતા, તે વધાની સ્વામિભક્તિનો લાભ દમ્મણના શ્રવેરી સ્વીમચન્દભાઈએ લીધો હતો । ચારે ગામવાળાઓની વિનંતિ ઉપર વિચાર કરીને વલસાડવાળા શેઠ ગાંડાભાઈ પ્રાગજીભાઈ તથા જીવદયાના કામમાં ઘણો જ પ્રશંસનીય પ્રયાસ કરનાર મુંવર્ડની જીવદયા મંડળીના પ્રમુખ શેઠ લલ્લુભાઈ ગુલાબચન્દ શ્રવેરીનો ઘણો જ આગ્રહ હોવાથી તથા વલસાડમાં

ધાર્મિક કાર્યો વિશેષ ધવાના સંયોગ જોડેને મહારાજશ્રીજી વલસાડની વિનિતિ સ્વીકારી, અને ચોમાસાને ઠજી વાર હોવાથી દાહાણું પ્રગણાના ગામઢાઓમાં વિહાર કરીને ધર્મપ્રચાર કર્યા- પછી પાછા વલ્લતાં વાપી અને પારઢી થડેને પંન્યાસજી મહારાજે વલસાડમાં ધામધૂમથી પ્રવેશ કર્યો અને સં૦ ૧૯૮૧ નું ત્રેત્રીસમું ચોમાસું વલસાડમાં કર્યું । તે ચોમાસામાં પંન્યાસજીજી એક એક પારણાને આંતરે અઢ્ઢપ જેઢી કઠિન તપસ્યા લગાતાર ચાર માસની કરીને આત્મિક આનન્દનો અનુભવ કરી અનેક પ્રકારની આત્મિકશક્તિને સ્વીલવી હતી । પર્યુપણપર્વની આરાધના કરવામાટે વલસાડના સંઘે આજુબાજુના ગામોમાં નિમંત્રણ પત્રિકા મોકલેલી હોવાથી વહારગામનું ઘણું માણસ સ્વાસ પર્યુપણ કરવા વલસાડમાં આવ્યું હતું, તેઓમાં ફળસાવાઢા શેઠ મેઘરાજજીના વેન શ્રીમતી સૂરજવેને ૧૦ ઉપવાસની તપસ્યા કરી હતી અને ૧૫ દિવસ સુધી તેમના તર્ફથી રસોડું ચાલુ રાસી સાઘધીમાઈઓની ભક્તિ કરવામાં આવી હતી, તદુપરાંત પરીયાવાઢા શેઠ છોટાલાલમાઈ, અંઘાચવાઢા શેઠ તારાચન્દ જેતાજી અને દવીયરવાઢા શેઠ ફેસરીમલજી જંઢાજી કાંકરીયા તર્ફથી પળ જુદા જુદા ઘ્રણ રસોઢાં ચાલુ હોઈ દરેક રસોઢે સ્વામિમાઈની ભક્તિ કરવામાં આવતી હતી । આસા હિન્દુ-સ્થાનમાં તયા વહારના ઢીજા દેશોમાં પળ જીવદયા મંઢલી-માર્ફત તન મન અને ધનથી જીવદયાનું અત્યુત્તમ કામ કરનાર શેઠ લલ્લૂમાઈ ગુલાવચન્દ ઢવેરીયે આસા ચોમાસામાં મહારાજ સાંઢવને વાંદવામાટે વહારગામથી આવનાર માવિકોની

ભક્તિનો લાભ લીધો હતો । આસો મહિનામાં શેઠ લલ્લુભાઈ ગુલાવચન્દ્ર ઝવેરી તથા શેઠ નગીનદાસ ઝવેરી તર્ફથી ઉપધાન વહન કરાવાયાં હતાં તેમાં ઘણા ગામના ભાઈ વેનોળ પ્રવેશ કર્યો હતો, ઉપધાનની સમાપ્તિ થતાં પંન્યાસજી મહારાજને ચરદ હસ્તે માલ પહેરાવવાની ક્રિયા થઈ હતી તથા મહોત્સવ કરવામાં આવ્યો હતો તે વખતે જીવદયાલાલે આસરે રૂ. ૩૦૦૦ ની ઉપજ થઈ હતી ।

ચોમાસા વાદ ઝંટડીગામના ધર્મનિષ્ઠ શેઠ જયચન્દ્રભાઈએ પંન્યાસજી મહારાજને વિનંતિ કરી જણાવ્યું જે હવે મારી છેલ્લી અવસ્થા છે તેથી મારે હાથે કરેલી કમાઈમાંથી અઢાઈ મહોત્સવ વગેરે ધર્મકાર્યમાં કેટલુંક દ્રવ્ય વાપરવાની મારી ભાવના થઈ છે માટે કૃપા કરીને આપ અમારે ગામ પધારો તો મારી ભાવનાનો અમલ કરું, તેથી તેમની વિનંતિ સ્વીકારીને મહારાજશ્રી ઝંટડી પધાર્યા તે દર્મ્યાન શેઠ જયચન્દ્રભાઈ વલસાડ વીલીમોરા વગેરે નજીકના ગામોમાં જાતે જઈને પોતાના સ્નેહિતર્ગને આમંત્રણ કરી આવ્યા અને ઘેર આવીને મહોત્સવ તથા સ્વામિવત્સલ ઘણા ઉમંગથી કરીને પોતાની આપ કમાઈના દ્રવ્યનો સદુપયોગ કર્યો, ત્યાંથી ડુંગરીના શ્રાવકો વિનંતિ કરીને મહારાજશ્રીને પોતાને ગામ ડુંગરીમાં લઈ ગયા અને ઠાઠમાઠથી પૂજા ભળાર્વા સ્વામિવત્સલ કર્યું, ત્યાર પછી ત્યાંથી વિદ્યાર કરી વીલીમોરા નવસારી અને મરોલી થઈને પંન્યાસજી મહારાજ સુરત પધાર્યા, તે વખતે શેઠ છોડુભાઈ ભગવાનદાસ ઝવેરીયે મહારાજ સાહેબને જણાવ્યું જે આપ સાહેબ શ્રીસમેતશિખરજીની યાત્રાએ પધારો

તો આપશ્રીને રસ્તામાં જે જે પ્રકારની સહાયતા જોડ્યે તે વધી
 હું પુરી પાડવાની ઇચ્છા રાખું છું, આપ જો શિખરજીની
 યાત્રાએ જવાનો નક્કી વિચાર કરો તો રસ્તામાં થનારા સ્વર્ચપેટ
 રૂ૦ ૫૦૦૦ આજે જ શેઠ નગીનચન્દ્ર કપૂરચન્દ્ર ક્ષત્રીને ત્યાં
 મુકી આવું, આપ સાહેબ શિખરજી પધારશો તો અમારા આજ્ઞા
 કુટુંબને પણ શિખરજીની યાત્રાનો લાભ મળશે, એ મહાન્ તીર્થની
 યાત્રા હજી સુધી હું કરી શક્યો નથી । શેઠ છોડુભાઈના
 આગ્રહથી શ્રીસમેતશિખરજીની યાત્રાએ જવાનું નક્કી કરી
 સુરતથી વિહાર કરી વારઢોલી અને કઢોદ થઈને પંચાસજી
 માંડવી પધાર્યા ત્યાંના શેઠ મોતીચન્દ્રભાઈની અઢાઈ
 મહોત્સવ શાન્તિસ્નાત્ર તથા સંઘજમણ કરવાની ભાવના
 થવાથી પંચાસજી મહારાજ તે ધાર્મિક કાર્યોની સમાપ્તિ
 થયાવાદ વ્યારા સોનગઢ નવાપુરા ચિંચપાટા અને
 સ્વાંડવારા થઈને નન્દરવાર પધાર્યા અને ત્યાં એક જૈન
 શ્રાવકનું જીન છે એમ સ્વર મળવાથી મહારાજ સાહેબ તે
 જીનમાં મુકામ કર્યો, વ્યારાથી નન્દરવાર આવતાં રસ્તાં ઘણો
 કઠણ હોવાથી મહારાજજીને પગે સોજા આવી ગયા અને તે
 સોજાની પીઠાથી તાવની પધરામણી પણ થઈ ચુકી હતી, પછી
 તે જીનના માલિક સુરતવાળા શેઠ ઢાહ્યાભાઈ મંછારામને સ્વર
 પઢી કે સુરત તરફથી વિહાર જરીને કોઈ સાધુ મહારાજ
 આપણા જીનમાં પધાર્યા છે, શેઠે વિચાર કર્યો કે જોડું તો
 સ્વરો કે કયા મહારાજ છે, પછી જઈને જૂએ છે તો પોતાને
 જૈન ધર્મની ઓઢસાણ કરાવી સન્માર્ગે ચઢાવનાર પોતાના પર-

મોપકારી ગુરુ મહારાજ પંન્યાસજી શ્રીઋદ્ધિમુનિજીને જોડને શેઠ સ્વૂવ પ્રસન્ન થયા પછી મહારાજશ્રીને વન્દના કરી તેમની સ્થિતિ જોડને ઔપધાદિનો ઉપયોગ કર્યો, ત્યાર વાદ મહારાજ-શ્રીનો વહુ લાંબો વિહાર કરવાનો વિચાર જાણીને શેઠે કહ્યું કે ધર્મોપદેશ આપતાં, અને સંયમમાર્ગનું પાલન કરતાં આપને તો સદાયે યાત્રા સરસું જ છે છતાં સમેતશિખરજી જેવા મહાન્ તીર્થની યાત્રાએ જવાનો આપનો ભાવ છે તો મળે પણ તવીયત પૂરપૂરી સુધેર નહિ ત્યાં સુધી તો આપને અહીંથી વિહાર કરવા દેશ નહિ. આપને કદાચ એવો વિચાર આવતો હોય કે હાલમાં મદદ કરનાર શ્રાવક મળેલ છે તો જો હું હમણા શિખરજી નહિ જડશ તો પછી પાછું સહાય કરનાર કોણ મળશે, તો તે વાચતની આપ ચિન્તા કરશો નહિ, આપશ્રીની તવીયત સુધરી ગયા પછી આપની શિખરજી જવાની ભાવના હશે તો દરેક પ્રકારની સગવડ હું કરાવી આપીશ કારણકે આપ તો મને જૈન ધર્મમાં સ્થિર કરનારા મારા પરમ ઉપકારી છો, વઢી ગુજરાત થી વહુ દૂર નહિ છતાં પણ અનાર્ય જેવા આ શહેરમાં આપશ્રીના અચાનક દર્શન થયાં છે તો અત્રે તૈયાર થયેલા જૈન મન્દિરની પ્રતિષ્ઠા આપને હાથે કરાવી લેવાની મારી ભાવનાને સફલ્લ કર્યા વગર આપ અહીં થી વિહાર કરવાની વાત જ કાઢશો નહિ, અને કાઢશો તો પણ હું આપને વિહાર કરવા દેશ નહિ, એમ કહીને સુરતથી શ્વેરી છોટુભાઈના મોકલેલા માણસો જે મહારાજશ્રીની સાથે હતા તેઓને સુરત રવાના કરી દીધા, મહારાજજીએ પણ વ્યારાથી નન્દરવાર સુધીના ફક્ત ૬૨ મૈલના

વિહારથી થયેલા અનુભવને ધ્યાનમાં લઈને શ્રીસમેતશિશ્વરતી-
 ર્થને ત્યાંથી જ નમસ્કાર કરી તે વચ્ચે આગળ જવાનો વિચાર
 માંડી વાળ્યો, ત્યાર પછી નન્દરવારમાં ઉપાશ્રય હતો નહિ તેને
 માટે મહારાજ સાહેબે નન્દરવારના જૈન સંઘને ઉપદેશ આપવાથી
 શ્રીસંઘે ૧૫૦૦૦ રૂપીયા સ્વર્ચીને સુન્દર નવીન ઉપાશ્રય
 કરાવ્યો પછી પ્રતિષ્ઠા માટેની દરેક વાવતની તૈયારી કરવા
 માંડી, પ્રતિષ્ઠાનો દિવસ જ્યારે નજીક આવ્યો ત્યારે ત્યાંના
 સંઘ પાસે શેઠ ઢાઢાભાઈએ પ્રતિષ્ઠા સંબંધી કૂલ સ્વર્ચ કરવાની
 તથા તેર દિવસની નવકારસી કરવાની રજા માંગી, ત્યારે
 શ્રીસંઘે જણાવ્યું કે વધો સ્વર્ચ કરવાની તથા વધી નવકારસી
 કરવાની આપને એકલાને રજા આપી શકાય એમ નથી કાર-
 ãકે પોતાને આંગણે આવેલા આવા સર્વોત્તમ પ્રસંગે સંઘના
 દરેક ભાઈને યથાશક્તિ લાભ લેવાની ઇચ્છા થાય એ સ્વાભા-
 વિક છે, છતાં શેઠ ઢાઢાભાઈના ઘણા જ આગ્રહથી સંઘે ત્રણ
 નવકારસીની તેમને રજા આપી અને ઘીંજી દશ નવકારસીયો
 ઘીંજા ભાઈયો તરફથી કરવામાં આવી, એ રીતે પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે
 તેર દિવસનો મહોત્સવ અને તેર સંઘજમણ થયાં હતાં અષ્ટોત્તરી
 સ્નાત્ર પળ મળાવાયું હતું અને સં. ૧૯૮૨ ના જ્યેષ્ઠ સુદી
 ૬ ના દિવસે પંચાસજી મહારાજના વરદહસ્તે પ્રતિષ્ઠા કરવામાં
 આવી હતી, શેઠ ઢાઢાભાઈએ ઘણા જ ઉત્સાહથી દ્રવ્ય પરથી
 મમતા ઉતારીને ઉદાર દિલથી ચઢાવો ઘોલીને મગવાને
 ગાદીએ બેસાડવાનો તથા ધ્વજાર્દદ અને ફલશ ચઢાવવાનો
 આદેશ લીધો હતો, નન્દરવારની પ્રતિષ્ઠાને અંગે શેઠ ઢાઢાભાઈએ

કૂલ રૂ૦ ૫૦૦૦૦ સ્વચ્છ કર્યો હતો, પ્રતિષ્ઠાના પ્રસંગમાં નન્દર-
વારના દરેક જૈન ભાઈનો ઉત્સાહ અપૂર્વ હતો અને પોતાને
આંગળે પધારેલા સ્વામિભાઈયોની ભક્તિ તેઓએ ઘણી સુંદર
કરી હતી એમ પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે વહારગામથી આવનાર ઘણા
ભાઈઓ કહેતા હતા, પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજશ્રીના વ્રહ્મચર્યના
તથા ઉગ્ર તપસ્યાના પ્રતાપે તથા શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની
સેવાભક્તિ કરીને પંન્યાસજીએ પ્રાપ્ત કરેલા આશિર્વાદના પ્રતાપે
અનાર્ય જેવા પ્રદેશમાં આવેલા નન્દરવારમાં જૈનોની ઘણી થોડી
વસ્તી હોવા છતાં પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે કૂલ એક લાખ રૂપીયાનો સ્વચ્છ
થયો અને ઉપજ પણ ઘણી સારી થઈ હતી એ રીતે પ્રતિષ્ઠાનું
કાર્ય નિવિઘ્ને સમાપ્ત થયું હતું, ભાવનાઓ તથા ઉપરા ઉપરી
સંવજમળોથી તે પ્રદેશમાં જૈનધર્મની ઘણી જ શોભા વધી હતી,

ચોમાસા માટે ઘણા ગામોની વિનંતિઓ પંન્યાસજી મહારાજ
પાસે આવવા લાગી તેમાં આજ્ઞા સુરત જીલ્લામાં પ્રસિદ્ધિ
પામેલા લક્ષ્મીપાત્ર વ્યારાવાળા શેઠ ચીમનાજી મેઘાજી વગેરે
વ્યારાના આગેવાનોએ જાતે હાજર થઈને આ ચોમાસું વ્યારામાં
કરવાની આગ્રહપૂર્વક વિનંતિ કરી, તેઓની ભક્તિ અને આગ્રહ
જોઈને તેઓની વિનંતિ સ્વીકારીને નન્દરવારથી વિહાર
કરી પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીઋદ્ધિમુનિજી વ્યારે પધાર્યા ત્યારે
ત્યાંના સંઘે ઘણા જ ઉત્સાહ ભક્તિ અને ઠાઠમાઠથી પંન્યાસ-
જીનો પ્રવેશ કરાવ્યો હતો, ત્યાંના પ્રાચીન જૈન મંદિરમાં
શ્રીઅજિતનાથ પ્રમુખના દર્શન કરી ઉપાશ્રયે પધારી મંગલિક
સંભળાવીને સં. ૧૯૮૨ નું ચોત્રીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી

મહારાજે વ્યારામાં કર્યું, ત્યાંના ઉપાશ્રયમાં કેટલીક અગવહતા હતી તે પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી ત્યાંના શ્રાવકોએ ઉપાશ્રય સુધરાવીને દૂર કરી, વ્યારા જેવા કસ્બામાં સાધુઓનો યોગ જવલ્લે જ મળતો હોવાથી વ્યારાના તથા પર્યુપણ કરવા આવેલા આસપાસના ગામોના શ્રાવકોનો ધર્મકરણીમાં ઘણોજ ઉત્સાહ હતો, પર્યુપણમાં ૧૮ તો અઢાઈ થઈ હતી તે સિવાયની તપસ્યા પળ ઘણી થઈ હતી તે તપસ્યાના નિમિત્તે તપસ્વીયો તરફથી ૩૬ તો સ્વામિવત્સલ થયાં હતાં સાથે આંગી પૂજા ભાવના રોશનાઈ વગેરે પળ થતાં હોવાથી વ્યારામાં સવા મહિના સુધી ઉત્સવ ચાલી રહ્યો હતો, ત્યાર પછી પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી વાલોડવાળા શેઠ મોતીજી રાજાજી તથા બુહારીવાળા શેઠ ઉત્તમચન્દ વીરચન્દ તરફથી આસો સુદી ૧૦ થી ઉપધાન શરૂ થયાં હતાં તેમાં ઘણાં ગામનાં શ્રાવક શ્રાવિકાઓએ પ્રવેશ કર્યો હતો, ઉપધાન સમાપ્ત થયાં ત્યારે અનેક પ્રકારના સાવેલાઓથી સુશોભિત તથા વિવિધ જાતિના વાજિ-ત્રોથી જોવા અને સાંભળવા લાયક માલનો વરઘોડો નીકળ્યો હતો તે દિવસે પટ્ટદ્રવ્ય અને પંચાસ્તિકાય તથા જીવાજીવાદિ તત્ત્વના જાળકાર, વર્તમાનમાં મહાવિદેહક્ષેત્રમાં કેવલજ્ઞાનિપણામાં વિચરી રહેલા અધ્યાત્મયોગી શ્રીમદેવચન્દ્રજી કૃત સ્તવનોને અર્થ સહિત ગુરુગમથી મળનાર, જેના પેસાવથી સુવર્ણ થઈ ગયું હતું એવા સુવર્ણસિદ્ધિની પ્રાપ્તિવાળા પરમયોગી શ્રીઆનન્દઘનજી કૃત સ્તવન અને પટ્ટોના રસીયા અને જેઓ બ્રાહ્મણોના સર્વ-શિરોમણિ તીર્થધામ કાશીમાં વિદ્યાભ્યાસ કરી ન્યાયવિશારદ

थया हता तथा जैन संघे जेमने उपाध्याय पदवीथी अलंकृत
 कर्या हता, वळी जेमणे संस्कृत तथा गुर्जरगिरामां अनेक
 ग्रन्थो रची जैनसिद्धान्तनुं रहस्य उतायुं हतुं एवा श्रीयशो-
 विजयजी महाराज कृत ग्रन्थोनुं निरन्तर अध्ययन करनार शेठ
 केसरीचन्द कल्याणचन्द झवेरी सुरतथी आव्या हता तेमणे
 शहेरना श्रावको जेवो व्याराना श्रावकोनो धर्मोत्साह जोइने
 व्याराना श्रावकोने कहुं के तमे घणा भाग्यवंत छो केमके जग-
 त्पूज्य श्रीमोहनलालजी महाराजनी घणी ज सेवाभक्ति करीने
 तेओना आशिर्वादथी तेओश्रीना अनेक गुणोने प्राप्त करनार
 तेओना प्रशिष्य पंन्यासजी श्रीक्रुद्धिमुनिजी महाराजनुं चोमासुं
 तमारे त्यां थयुं जेथी आजे तमारा गाममां धर्मनो आवो उद्योत
 थद् रह्यो छे एम कहीने तेमणे उपधानवाळाओने श्रीफळ सहित
 एक एक रुपीयानी लाणी करी हती अने व्याराना संघ तरफथी
 महोत्सव शान्तिस्नात्र तथा संघजमण थयुं हतुं, ते चोमासामां
 कूल ४०००० रुपीया आसरे व्याराना संघे धर्ममार्गे वापर्या
 हता, व्यारामां उपधान करवा आवेला गाम टांकेलना श्रीमती
 लाडुबेन तथा श्रीमती सूरजबेन तथा पोताना भाईनी धर्मपत्नीने
 माळ पहेराववा आवेला शेठ काना राजाजी वगेरेए पंन्यासजी
 महाराजश्रीना पुण्यप्रतापे व्यारामां थयेलो धर्मनो उद्योत जोइने
 महाराजश्रीने विनति करीने जणाव्युं के अपारा गाम टांकेलमां
 ३० थी ३५ घर श्रावकोनां होवा छतां आप जेवा कोई
 महात्माना उपदेश विना हजी मुधी जैन मन्दिर तथा उपाश्र-
 यनो पण अभाव छे तेथी त्यांना वधा जैनो लगभग धर्मथी

વંચિત થઈ આ સંસારમાં મોક્ષમાર્ગની પ્રાપ્તિ માટેનો સર્વોત્તમ મનુષ્યભવ હારી જવા જેવી સ્થિતિમાં છે તેથી આપ સાહેબ કૃપા કરીને ત્યાં પધારો અને ઉપદેશ આપી અમને વધાને કંઈ રસ્તે ચઢાવો એવી અમારી અરજ છે, તેઓની વિનંતિને લક્ષ્યમાં રાખીને ચોમાસા વાદ વ્યોરથી વિહાર કરીને માંડવી કઢોદ કઠોર સાયણ સુરત નવસારી અને સીસોદરે થઈને પંન્યાસજી મહારાજે ટાંકેલ પધારી ધર્મોપદેશ આપી ત્યાંના શ્રાવકોને ધર્મને રસ્તે ચઢાવ્યા, મહારાજ સાહેબના ઉપદેશથી ત્યાંની શ્રાવિકા શ્રીમતી લાડુબેને પોતાના દ્રવ્યની વ્યવસ્થા કરનાર શેઠ કાના રાજાજીને હસ્તે પોતાના દ્રવ્યથી જૈન મંદિર તથા જૈન ઉપાશ્રય નવાં તૈયાર કરાવ્યાં, ત્યાર વાદ ટાંકેલથી વિહાર કરી ગણદેવી ચાપરીયા વીણીમોરા અને વલસાડ થઈને પંન્યાસજી મહારાજ પારડી પધાર્યા ત્યારે ગામ અંવાચના શા. તારાચન્દ્ર જેતાજી શા. કસ્તૂરચન્દ્ર પ્રેમચન્દ્ર તથા શા. નેમચન્દ્ર-ભાઈ વગેરે પારડી આવી મહારાજશ્રીને કહ્યું કે આજ સુધી કોઈ પણ સારા સાધુ અમારા વગવાડા પ્રગણાના ગામે ગામ વિચર્યા નથી તેમ સ્થિરતા કરીને અમને ધર્મોપદેશ આપ્યો નથી તેથી અમારા પ્રગણાના જૈનો મોટે ભાગે નામના જ જૈનો છે, જૈનધર્મનું સ્વરૂપ કે ક્રિયાકાંદ કાંઈ જાણતા નથી તેથી આપ શ્રીને અમે વિનંતિ કરીએ છીએ કે કૃપા કરીને અમારા ગામડાઓમાં વિહાર કરીને અમને વધાને ઉપદેશ આપી કાંઈક રસ્તે ચઢાવો, તેઓના આગ્રહથી પંન્યાસજી મહારાજે પારડીથી વિહાર કરી પરીયા અંવાચ કોપરલી દેહગામ અને રાંતા વગેરે નાના નાના ગામોમાં

થોડા થોડા દિવસની સ્થિરતા કરીને ધર્મોપદેશ આપી લોકોને ધર્મને રસ્તે ચઢાવ્યા, તપ જપ વ્રત નિયમ દર્શન પૂજા સામાયિક વગેરે ધર્મકરણીનું સ્વરૂપ સમજાવીને દરેક ક્રિયામાં આદરવાળા કર્યા તે વચ્ચે દરેક ગામે મહારાજજીનો સત્કાર આંગી પૂજા અને જમણવાર થવા લાગ્યા, એ પ્રમાણે ગામે ગામ ફરતા ફરતા મહારાજશ્રી વાપી પધાર્યા, વાપીમાં શ્રાવકના ઘર તો લગભગ એકસો છે પરંતુ કોઈ સદ્ગુણના જોડીયે તેવા ઉપદેશના અભાવે ત્યાંના શ્રાવકો સામાયિક દેવપૂજા અને પ્રતિક્રમણ જેવી રોજની ધર્મકરણીથી દૂર ભાગતા હતા તે જોઈને પંન્યાસજી મહારાજે વિચાર કર્યો કે આવા સો ઘરની વસ્તીવાળા કસ્વામાં જિન મંદિરની સગવડ છતાં તથા મુંબઈના વિહારમાર્ગમાં આ ગામ આવેલું હોવાથી અવાર નવાર સાધુઓનો પરિચય પણ થયા કરે છે છતાં આ ગામને ઘણું સુધારવા જેવું છે, અને “ સર્વે પદં હસ્તિપદે નિમગ્ન ” એ ન્યાયે આ એક ગામ સારી રીતે સુધરીને ધર્મકરણીમાં ઉદ્યમવંત થશે એટલે એની અસર આજ્ઞા વગવાડા પ્રગણામાં દરેક ગામે થયા કરશે તેથી અહીં વધારે રોકાઈને આ ગામને સ્વચ્છ ધર્મ વનાવવું જોઈયે, એવો વિચાર કરીને વગવાડા પ્રગણાના આગેવાન ધર્મચુસ્ત દેહગામવાળા શેઠ મોતી પદમાજીના મકાનમાં ચાર મહિના સુધી સ્થિરતા કરીને સચોટ ધર્મોપદેશ આપી આજ્ઞા ગામને ધર્મમાં જોડીને સમસ્ત વગવાડા પ્રગણામાં ધર્મકાર્યમાં પોતે અગ્રેસર થઈ દરેક ગામને પોતાનું અનુકરણ કરાવે એવું ધર્મી ગામ વનાવ્યું, એ રીતે આજ્ઞા વગવાડા પ્રગણા

उपर उपकार करनार आपणा चरित्रनायक उपर ए प्रदेशना
 वधा श्रावको घणा भक्तिवंत थया, ते वखते व्यवहारदस धर्म-
 श्रद्धालु साधुसेवाभिलाषी अच्छारी गामना शेट रायचन्द
 गुलाबचन्दे आर्वीने पंन्यासजी महाराजने विनति करी के
 अमारे त्यां अमारी बेनना लक्ष प्रसंग छे ते निमित्ते सांसा-
 रिकोत्सवनी साथे साथे धार्मिकोत्सव करवानो पण अमारो
 इरादो छे माटे कृपा करीने आप साहेब अच्छारी पधारो तो
 अमारो इरादो पार पाडवामां अमने घणो ज उत्साह आवे,
 ए प्रमाणे तेओए विनति करवाधी पंन्यासजी महाराज वापी-
 थी अच्छारी जवा माटेनी तैयारी करता हता ते ज वखते
 महाराजश्रीने वांदवा माटे वगवाडा प्रगणानुं ३०० माणस
 आर्वी पहाँच्युं, ते वधां माणसो पण महाराजश्रीनी साथे
 विहार करीने वापीथी अच्छारी गयां त्यां शेट राय-
 चन्दभाईये तेओनी साधर्मिभक्ति घणा प्रेमथी करी हवी,
 त्यार वाद तेओनी बेनना लग्ने टांकणे पांच दिवसनी
 महोत्सव ठाठमाठथी कर्यो हतो, त्यार पछी अच्छारीथी
 विहार करी योरही घोलवड दाहाणुं वगेरे गामोमां उपदेश
 करता करता पंन्यासजी महाराज सामटा वन्दर पधार्या त्यां
 श्रावकोना आसरे २५ घर छे छतां जैन मन्दिर हतुं नहि तेथी
 धर्मनी लागणीवाळा सामटाना आगेवान शेट गुलाबचन्दजी
 साहेबचन्दजी तथा शेट चुन्नीलालजी वगेरे भाईयोए देरासरनी
 समवढ करीने महाराजश्रीने जणाव्युंके आपखरे टांकणे अत्रे
 पधार्या छो तो अर्दीना जैन मन्दिरनी मतिष्ठा करावी आपो तेथी

મહારાજશ્રી ત્યાં રોકાયા અને પ્રતિષ્ઠાના કાર્ય સંબંધી ત્યાંના શ્રાવકોને ઉપદેશ આપી વધી જાતની તૈયારી કરાવીને સં. ૧૯૮૩ ના વૈશાખ મહિનામાં શુભ મુહૂર્તે પંન્યાસજી મહારાજે પોતાના વરદ હસ્તે પ્રતિષ્ઠા કરાવી આપી, આ પ્રતિષ્ઠાના પ્રસંગ ઉપર સામટાના શેઠ કેસરીમલજીની ધર્મપત્ની હુંદકમતની પરમ શ્રાવિકા હતી, જૈનમન્દિરે દર્શન કરવા જવામાં પાપ માનતી હતી, તેને પંન્યાસજી મહારાજે શાસ્ત્રના દાખલા સહિત ધર્મોપદેશ આપી ખૂબ સમજાવીને પરમ શ્રાવિકા બનાવી તેથી તે નૂતન શ્રાવિકા પ્રતિષ્ઠાના દિવસોમાં પ્રતિમાજીને પધરાવવામાં શાન્તિસ્નાત્રમાં અને સંઘજમણ વગેરે કાર્યોમાં રૂ. ૩૦૦૦ આસરે વાપર્યા હતા, પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય રંગે ચંગે સમાપ્ત થયા વાદ પંન્યાસજી મહારાજ સામટેથી વિહાર કરી પાલગઢ થઈને અગાસી પધાર્યા ત્યાંની યાત્રા કરીને ઘોરીવલી, મલાહ, અંધેરી, સાન્ડાકૂણ, દાદર અને ભાયલલામાં મુકામ કરીને મુંબઈમાં લાલવાગના ઉપાશ્રયમાં પધાર્યા અને સં. ૧૯૮૩ તથા સં. ૧૯૮૪ નાં પાંત્રીસમું તથા છત્રીસમું એ બે ચોમાસાં પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીએ મુંબઈમાં કર્યા ત્યાર પછી મુંબઈથી વિહાર કરી દાદર માહીમ વીલાપારલા અંધેરી મલાહ ઘોરીવલી ભાઈંદર થઈને અગાસી પધાર્યા ત્યાંની યાત્રા કરીને પાલગઢ દાહાણું થઈને પંન્યાસજી મહારાજ ઘોલવઢ પધાર્યા તે વખતે તબીયત જરા નરમ થવાથી ત્યાં રોકાવું પડ્યું તે વખતે ઘોલવઢમાં, જૈનમન્દિર તથા, ઉપાશ્રયની જોડેથી, સળવઢ ન હતી તે વાત ત્યાંના આગેવાનોને અસરકારક ઉપદેશ આપીને

વન્ને ધર્મસ્થાનો સગવડવાળાં કરાવ્યાં, પછી ત્યાંથી વિહાર
 કરીને ઘોરદી શ્રીગામ અચ્છારી વાપી વગવાડા અને પારદી થઈને
 પંન્યાસજી મહારાજ વલસાડ પધાર્યા, ત્યાંના સંઘ ઉપર અગાઉ
 ચોમાસાં કરીને મહારાજજીએ ઘણો ઉપકાર કરેલો હોવાથી
 વલસાડના જૈનોનો પંન્યાસજી મહારાજ ઉપર ઘણો ભક્તિભાવ
 હતો, તેઓના આગ્રહથી મહારાજશ્રી વલસાડમાં રોકાયા હતા
 તે અરસામાં સુરતથી વિહાર કરીને મુંબઈ તરફ જતા આચાર્ય
 શ્રીવિજયદાનસૂરિજી આદિ વલસાડ પધાર્યા અને જે ઉપાશ્રયમાં
 પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી ચિરાજતા હતા તે જ ઉપાશ્ર-
 યમાં ઉતર્યા, એક જ ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા હોવાથી આચાર્યશ્રી અને
 પંન્યાસજીનું પરસ્પર સંમિલન થતાં આચાર્યશ્રીએ પંન્યાસજીને
 જણાવ્યું જે તમે દરેક રીતે સમજુ અને સરલ છો છતાં તમારે
 હાથે એક મોટી ભૂલ થઈ ગયેલી છે તે મુધારી લ્યો તો
 બહુ સારી વાત છે, ત્યારે પંન્યાસજીએ જવાબ આપ્યો કે
 એવી કંઈ ભૂલ છે તે બતાવો તો સ્વસ્થ પડે, ત્યારે સૂરિજીએ
 કહ્યું કે તમે સુરતમાં ઉપધાન કરાવ્યાં અને તે ઉપધાન
 સંબંધી માઢની વોલીની ઉપજ થઈ તે વધી શ્રીમોહનલાલજી
 જૈન જ્ઞાન મંદાર સ્વાતે લેવઢાવી તેમાં તમારી મોટી ભૂલ થયેલી
 છે, તેના જવાબમાં પંન્યાસજીએ જણાવ્યું કે સ્વસ્થ મારી ભૂલ
 જ થયેલી છે એમ આપ મને સમજાવી શકશો તો મારી ભૂલ
 મુધારી લેવામાં મને કાંઈ પણ અઢચળ નથી, પરન્તુ એ તો
 જણાવો કે આપ ગુરુપરમ્પરામાં માનો છો કે નહિ, ત્યારે
 સૂરિજીએ જણાવ્યું કે હા, સારી રીતે માનીયે છીયે, ત્યારે

पंन्यासजीए जणाव्युं के जो मानता हो तो आपना वडील श्रीमणिविजयजी दादा तो व्याख्यान बांचती वखते मुहपत्ती बांधता हता तो पछी आप केम बांधता नथी, त्यारे सूरिजीए जणाव्युंके श्रीबुद्धिविजयजी महाराज हुंडक पंथमांथी तपागच्छमां आव्या तेमणे व्याख्यान पूरती पण जो हुंडकोनी पेठे मुखे मुहपत्ती बांधवामां आवे तो हुंडकोने टोणो मारवानो मोको मळे तेथी तेमणे व्याख्यान आपती वखते मुखे मुहपत्ती बांधवानी परम्पराने छोडी दीधी अने त्यार पछी तो श्रीमूलचन्दजी श्रीबुद्धिचन्दजी अने श्रीआत्मारामजी वगेरे घणा साधुओ हुंडक पंथनो त्याग करी करीने तपागच्छमां आव्या तेमणे व्याख्यान वखते मुहपत्ती नहि बांधवानी प्रवृत्ति चालूज राखी तेथी हवे अमे पण बांधता नथी, त्यार पछी पंन्यासजीए कहं के आप तो एकली परम्पराने ज मानीने व्याख्यान वखते मुखे मुहपत्ती बांधता नथी पण अमे तो परम्पराने तथा शास्त्रने मानीने उपधाननी माळानी उपज श्रीमोहनलालजी जैन ज्ञान भंडार खाते लइ जवानो ठराव करावेलो छे, त्यारे सूरिजीए कहं के शास्त्रनो दाखलो नूतन होय ते नहि चाळे २०० वर्ष पहेलानो होय तो बतावो, त्यारे पंन्यासजीए ३२५ वर्षनी जूनी प्रतवतावी त्यारे ते हस्त लिखित प्रतनो दाखलो जोइने सूरिजी बोल्या के में घणां शास्त्रो जायां छे पण आ पाठ मारा जोवामां आव्यो न हतो । पछी पंन्यासजीए कहं के घोली हवे आपनो शुं वचाव छे त्यारे सूरिजीए कहं के मुंबई गया पछी तमने जवाव आपीश एम

કહીને મુંઝઈ ગયા પરન્તુ જે જવાવ આપવાનું તેમણે કહેલું તે જવાવ તો તેઓએ આપ્યો જ નહિ । વઢી કપડવંજની પારી મીઠાભાઈ કલ્યાણચન્દની પેઠી દ્વારા સ્વમાની ઉપજમાર્થી રૂ. ૧૧૭૦ ની મદદ શ્રીઆનન્દસાગરસૂરિજીએ આગમોદય સમિતિને અપાવીને પ્રજ્ઞાપના સૂત્ર પ્રગટ કરાવ્યું છે તે દાખલો પણ અમારા કરાવેલા ઠરાવને પુષ્ટિ કરનારો છે । ત્યાર બાદ નવસારી થઈને સુરત પધારી સં. ૧૯૮૫ નું સાઢત્રીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી મહારાજે સુરતમાં ગોપીપુરામાં કર્યું । ચોમાસા પછી સુરત જિલ્લાના ગામઢાઓમાં ફરતા ફરતા અનુક્રમે કઠોર પધાર્યા, કઠોરના શ્રીસંઘના અત્યાગ્રહથી પંન્યાસજી મહારાજે સં. ૧૯૮૬ નું આઢત્રીસમું ચોમાસું કઠોરમાં કર્યું, કઠોરમાં પર્યુપણ કરવા દરવર્ષે આસપાસના ઘણાં માણસો આવે છે પરન્તુ : આ સાલ પંન્યાસજી મહારાજ વિરાજતા હોવાથી ઢેઢ દાહાણું સુધીના લોકો ર્વાસ પર્યુપણ કરવા આવેલા હતા કઠોરના સંઘે તેઓની સુન્દર ભક્તિ કરી હતી, વહારગામથી પર્યુપણ પ્રસંગે ઘણું માણસ આવેલું હોવાથી દરવર્ષ કરતાં આ સાલનાં પર્યુપણ વહુ સારાં થયાં હતાં અને ઉપજ પણ ઘણી સારી થઈ હતી, પંન્યાસજી મહારાજે આ ચોમાસામાં ંક ંક પારગાને આંતરે અનુક્રમે ચાર અને પાંચ ઉપવાસની કઠિન તપસ્યા લગાતાર ત્રણ મહિના સુધી કરી હતી । ચોમાસા બાદ મહારાજશ્રી કઠોરથી વિહાર કરી સાયણ પધાર્યા તે વચ્ચે સુરતમાં નવેપુરે ચોમાસું કરીને શાસ્ત્ર વિશારદ જૈનાચાર્ય શ્રીત્રિજયધર્મસૂરિજીના શિષ્ય સંસ્કૃત ભાષાનું સુન્દર-

કવિત્વ ધરાવનાર અનેક પ્રકારના પુસ્તકોના લેખક ન્યાય વિશારદ ન્યાયતીર્થ મુનિ શ્રીન્યાયવિજયજી પળ સાયણ પધાર્યા હતા, વધા મુનિઓનું સાયણમાં સાથે જ રહેવાનું થયું હતું, હમેશાં અનેક પ્રકારની ધર્મચર્ચા થતી હતી તેમાં સ્વામિવત્સલ સુપાત્ર કુપાત્ર ઉપધાનપ્રવૃત્તિ પુનર્લગ્ન આસ્તિક અને નાસ્તિક સંબંધી અનેક દૃષ્ટિએ ચર્ચા થતી હોવાથી ૧૦ દિવસ ઘણો જ આનન્દ રહ્યો હતો, એવી જ રીતે જૈન સમાજમાં જેઓને પરસ્પર કોઈ વાવતમાં મતભેદ ઊભો થાય તેઓ પરસ્પર મઝીને તે તે વાવતમાં એક વીજાની દૃષ્ટિએ સમજવાનો ઉદ્યમ કરે તો પ્રાયઃ દરેક વાવતની પીલાપીલી થતી અટકી જાય અને સંતોષ કારક નિવેહો આવી જાય તેને વદલે જૈન સમાજના કમ ભાગ્યે હમણા હમણા મતભેદો વધતા જ જાય છે અને વન્ને પક્ષો ભેગા થવાને વદલે દૂર રહીને જ પોતપોતાના મન્તવ્યોને પુષ્ટિ કારક દૃષ્ટાન્તો સુખે સ્વાંચરેથી શોધી શોધીને સામા પક્ષવાળા ઉપર આક્ષેપપૂર્વક જનતામાં પ્રસિદ્ધ કરી એક વીજાને ઉતારી પાઠવાની પ્રવૃત્તિ કરતા હોવાથી સરવાળે જૈન શાસનની અવ-હેલના તો થાય જ છે તદુપરાંત તે વન્ને પક્ષના અગ્રેસરોની સ્થિતિ પણ ગામની સામ સામી દિશામાં આવી ઉતરેલા અને પરસ્પર એક વીજાની નિન્દા કરનારા પેલા વાવાઓ જેવી થાય છે ।

ત્યાર પછી મહારાજશ્રી સાયણથી સુરત પધાર્યા, તે વખતે જૈન સાધુઓ ઉપર અત્યન્ત ભક્તિ રાખનાર ધર્મચુસ્ત શેઠ ગુલાવચન્દ્ર લલ્લુભાઈ મેસ્તાનવાળા, મહારાજશ્રી પ્રણે

આવીને જણાવ્યું જે અમારા ગામમાં સુરતના શેઠિયાઓએ
 ઉપાશ્રય વંધાવ્યો 'તો' સ્વરો પરન્તુ વંધકામ ઉપર
 દેવરેસ્વંની સ્વામીને લીધે કારીગરોએ કામ કાતું કરેલું હોવાથી
 દીવાલોમાં ફાટ પડી ગઈ છે અને દીવાલો પડું પડું થઈ રહી
 છે માટે જો તેને તાત્કાલિક સુધારવામાં નહિ આવશે તો આ
 ચોમાસામાં જ ઉપાશ્રય વેંસી જશે અને સ્વરચ કરેલો વધો
 પૈસો પાળીમાં જશે તેથી હમણાં જો રૂ. ૧૦૦૦ સ્વર્ચ કરીને
 સુધારી લેવાય તો ઘણું સારું નહિ તો ચોમાસા પછી રૂ. ૫૦૦૦ નું
 કામ ઉભું થશે, એ પ્રમાણે વાત ચાલતી હતી તે વખતે તપ જપ
 અને ધર્મક્રિયામાં હમેશાં તત્પર રહેનાર પોતાની કપાડને સન્માર્ગે
 વાપરનાર ધર્મનિષ્ઠ કઠોરના શ્રાવક શ્રવેરભાઈ નગીનદાસ આવી
 પહોંચ્યા, તેમણે પંન્યાસજી મહારાજને જણાવ્યું જે મારા જેવું
 કાંઈ કામ કાજ હોય તો ફરમાવો, સ્વરે ટાંકણે તેઓનું એવા
 પ્રકારનું વચન સાંભળીને મહારાજશ્રીએ ભેસ્તાનના ઉપાશ્રયની
 હકીકત જણાવી તે સાંભળીને તરત શેઠ શ્રવેરભાઈએ રૂ. ૧૦૦૦
 છોડુભાઈ વકીલને ત્યાં આપ્યા અને તે રૂપીયાર્થી થોડા વખ-
 તમાં ભેસ્તાનનો ઉપાશ્રય સુધારીને મજબૂત કરવામાં આવ્યો,
 ત્યાર પછી દાહાણું વન્દરના આગેવાન શ્રાવકો પંન્યાસજી મહારાજને
 પોતાને ત્યાં ચાતુર્માસ કરવાની વિનંતિ કરવા આવ્યા
 તેઓના આગ્રહથી વિનંતિ સ્વીકારીને સુરતથી વિદાર કરી
 મરોલી નવસારી અમલસાદ ધીલીમોરા ગણદેવી વલસાદ
 પારડી વગવાડા વાપી, શ્રીગામ ઉમ્વરગામ અને ઘોલવડ થઈને
 દાહાણું પધારતાં ત્યાંના સંઘે ઘણાં ઉત્સાહ અને ઠાઠમાઠથી

પંન્યાસજીનો પ્રવેશ કરાવ્યો, તે સાલનું સં. ૧૯૮૭ નું ઓગ-
 નચાલીસમું ચોમાસું પંન્યાસજીએ દાહાણુંમાં કર્યું, દાહાણુંના
 સંઘે પર્યુપણ કરવા પધારવાની કુંકુમપત્રિકા કાઢી આસપાસના
 જૈન ભાઈયોને નિર્મત્રણ કરવાથી વહારગામનું ઘણું માર્ગસં-
 આવ્યું હતું તેઓની સેવાભક્તિ કરવા માટે દાહાણુંના સંઘી-
 તરફથી રસોડું ખોલવામાં આવ્યું હતું તે રસોડે ૧૫
 દિવસ સુધી તો હમેશા ૧૦૦૦ માણસ જમતું હતું, પોતાને
 ઓંગળે આવેલા સાધર્મિ ભાઈવેનોની ભક્તિ કરવામાં દાહાણુંના
 શેઠ ધનરાજજી યેવરચન્દજી વાફળા પૂનમચન્દજી ચુન્નીલાલજી
 કર્ણાવટ છગનમલજી મિશ્રીમલજી ચોરહીયા નગરશેઠ મિશ્રીમ-
 લજી બોથરા ફૌજમલજી મોટાજી શુલાવચન્દજી બોથરા અને
 શેઠ તારાચન્દજી વગેરે આગેવાની ભર્યો ભાગ લીધો હતો,
 પર્યુપણ બાદ ભાદ્રવા સુદી ૫ ના દિવસે સુન્દર સજાવટવાળો
 વરઘોઢો ઠાઠમાઠથી કાઢવામાં આવ્યો હતો તેથી જૈનેતરોમાં
 જૈનધર્મની ઘણી પ્રશંસા થઈ હતી, કાર્તિકી પૂનમે દાહાણું
 શહેરથી વિહાર કરી પંન્યાસજી મહારાજ દાહાણું સ્ટેશને
 પધાર્યા ત્યાં સામટા બન્દરવાળા ધર્મનિષ્ઠ શેઠ હરસચન્દજી
 લક્ષ્મીચન્દજી તરફથી મોટો મંદપ તૈયાર કરાવી તેમાં શત્રુંજય
 તીર્થનો નવીન સુન્દર પટ વાંધવામાં આવ્યો હતો, દાહાણું પ્રગ-
 નામાં કાર્તિકી પૂર્ણિમાએ શત્રુંજયનો પટ વાંધવાની પ્રવૃત્તિ હતી
 નહિ પરંતુ પંન્યાસજી મહારાજે ઉપદેશ આપીને એ પ્રવૃત્તિ શરૂ
 કરાવી અને એ સ્વચ્છ આસપાસના ગામોમાં અગાઉથી આપ-
 વામાં આવેલી હોવાથી તથા એ પ્રસંગે પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ-

જની પધરામણી પણ થવાની હોવાથી પટના દર્શન કરવા ઘણાં
 માણસો આવ્યાં હતાં, વપોરે ઠાઠમાઠથી નવાણું પ્રકારી, પૂજા
 ભણાવવામાં આવી હતી અને સાંજના શેઠ હરશ્વચન્દ્રજી તર-
 ફથી સ્વામિવત્સલના જમણથી પધારેલા મહેમાનોની સુંદર
 ભક્તિ કરવામાં આવી હતી, ત્યાર વાદ ત્યાંથી વિહાર કરી
 મહારાજજી ઘોલવડ પધાર્યા ત્યાંના શેઠ પૃથ્વીરાજજી ફસ્તૂર-
 ચન્દ્રજી તરફથી પૂજા ભણાવી સ્વામિવત્સલ કરવામાં આવ્યું
 હતું, પછી મહારાજજી ઘોરહી પધાર્યા, ત્યાંના ઉપાશ્રયનું
 કામ અટકી પડેલું જોઈને ત્યાંના આગેવાનોને ઉપદેશ કરી
 પંન્યાસજીએ રૂ. ૨૦૦૦ ભેગા કરાવ્યા તેથી તે ઉપાશ્રયનું કામ
 પુરું થયું, પછી ત્યાંથી દવીયર સોલસંવા અને સંજાણ થઈને
 મહારાજશ્રી ફણસા જતા હતા ત્યાં રસ્તામાં જ ફણસાવાળા
 ધર્મનિષ્ઠ શેઠ અમરચન્દ્રજી સુબચન્દ્રજી છાજેઢની વાઢી આવી
 તે વાઢીમાં શેઠે વંગલો વંધાવવા માંડેલો તે તૈયાર થઈ ગયો
 હોવાથી શેઠે આગ્રહ કરીને પંન્યાસજી મહારાજને ત્યાં રોકી
 લીધા અને ગામમાં સ્વર આપી વધા જૈન ભાઈયોને નિમંત્રણ
 કરી શેઠ તરફથી વંગલામાં વપોરે વાર વ્રતની પૂજા ભણાવી
 સાંજના સ્વામિવત્સલ કરવામાં આવ્યું હતું, વીજે દિવસે સવારે
 ફણસાના સંઘ તરફથી સામૈયું કરી શેઠ ગંગારામજી ચોપડાના
 મકાનમાં પંન્યાસજીને ઉતાર્યા, હમેશાં બે ટાઈમ મહારાજજીએ
 વ્યાખ્યાન વાંચવા માંડ્યું તેનો લાભ ત્યાંના લોકો ઘણા
 ઉત્સાહથી લેવા લાગ્યા, ફણસામાં શેઠ ગંભીરમલજી છાજેઢે
 પોતાના મકાનમાં ઘરદેરાસરની જોગવાઈ તો ફેટકાક વર્ષથી

કરી હતી પરન્તુ ઉપાશ્રયની સગવડ હતી નહિ તેથી મહારાજ સાહેબે ઉપદેશ આપીને ઉપાશ્રયની ટીપ શરુ કરાવી તે વચ્ચે શેઠ અમરચન્દ્રજી છાજેડને મહારાજશ્રીના ઉપદેશની ઘણી સારી અસર થવાથી તેમણે શ્રીસંઘને અરજ કરી કે શ્રીસંઘ મને રજા આપે તો મારા તરફથી ઉપાશ્રય બંધાવીને શ્રીસંઘને અર્પણ કરવાની મારી ઇચ્છા છે, શ્રીસંઘે તેમની અરજ સ્વીકારી તેથી તે શેઠે બે માઝનું સુન્દર મકાન તૈયાર કરાવી શ્રીસંઘને અર્પણ કર્યું, તે મકાનનો ભૈંયતઢીયાનો ભાગ ઉપાશ્રય તરીકે રાખી માઝ-પર જૈનમંદિર કરવામાં આવ્યું છે તેમાં શેઠ ગંભીરમલજીના ઘરમંદિરમાં રહેલી પ્રતિમા લાવીને પથરાવવામાં આવી છે, એ પ્રમાણે પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજના દાહાણું તથા વગવાડા પ્રગણાના ગામોમા વિહાર અને ઉપદેશથી ઘણા ગામોમાં ધર્મ-સ્થાનોનાં મંદાણ તથા ધર્મક્રિયાની પ્રવૃત્તિમાં વધારો થયો છે, ત્યાર પછી મહારાજજીએ વાપી તરફ વિહાર કર્યો ત્યારે ફળસાના આગેવાન શ્રાવકો વાપી સુધી પહોંચાડવા ગયા હતા તેમજ વાપીના શ્રાવકો સામે લેવા આવ્યા હતા, વાપીના શેઠ મગનીરામજી રામસુખજીની તવીયત નરમ રહ્યા કરતી હતી, ગયા ચોમાસામાં પંન્યાસજી મહારાજ પાસે દાહાણુંમાં પર્યુપણ કરવા તેઓ ગયેલા ત્યારે તેમણે મહારાજશ્રીને કહેલું કે મને કોઈ એવી તપસ્યા વતાવો કે જેથી મારા તન અને મનની આધિ અને વ્યાધિ ટઢી જાય અને મને શાન્તિનો અનુભવ થાય, જવાવમાં મહારાજશ્રીએ જણાવેલું કે મારા વચન ઉપર તમને શ્રદ્ધા હોય તો તમે જો ઢગાતાર ૮૧ આપંચીલની તપસ્યા

કરો તો તમારી ધારણા સફળ થશે “ પુરુષવિશ્વાસે વચન-
વિશ્વાસઃ” એ ઉક્તિ અનુસાર પંન્યાસજી મહારાજ ઉપર તેઓની
પૂર્ણ શ્રદ્ધા હોવાથી તેમનું વચન તેમને અત્યંત રુચિકર થઈ
પડ્યું તેથી પોતાને ઘેર જઈને તુરત ઉપર કહેલી ઉગ્ર તપસ્યા શરૂ
કરી દીધી હતી અને હમણા જ્યારે પંન્યાસજી મહારાજ વાપીમાં
પધાર્યા ત્યારે તે તપસ્યા પુરી થવા આવી હતી તેથી પોતાની
તપસ્યાનું પારણું થાય ત્યાં સુધી વાપીમાં સ્થિરતા કરવાની
પંન્યાસજી મહારાજને તેમણે ભાવપૂર્વક વિનંતિ કરવાથી મહા-
રાજશ્રી વાપીમાં રોકાયા હતા, તે પ્રસંગે વાપીમાં મને થયેલો
અનુભવ જાણવા યોગ્ય હોવાથી અત્રે જણાવવામાં આવે છે ।

મૂઝ અમદાવાદનો પેળ ધંધાર્થે વાપીમાં આવી રહેલા માસ્તર
હીરાલાલ વાપીની જૈન પાઠશાળામાં મળાવતા હતા તેઓ પોતે
સોસાયટીપક્ષમાં મળેલા હોવાથી સોસાયટીપક્ષમાં મળેલા સાધુ
સિવાય બીજા કોઈ પણ સાધુને સાધુ તરીકે માનવાથી કે
આદર સત્કાર કરવાથી શ્રાવકત્વ ટકી શકતું નથી એવી તેમની
માન્યતા હોય તેમ તેમના આચરણ ઉપરથી સમજાતું હતું ।

તેરાપંથમાં મળેલા શ્રાવકો તેઓના પૂજ્યના ઉપદેશાનુસાર
તે પૂજ્યની આજ્ઞામાં વિચરનાર સાધુ સિવાય કોઈ પણ જૈન
સાધુને આહારાદિ આપવાથી તથા આદર સત્કાર કરવાથી
જેમ સમક્ષિતથી શ્રદ્ધા થવાનું માને છે તેમ આ સોસાયટીપક્ષને
દોરનાર સાધુઓના ઉપદેશથી સોસાયટીમાં મળેલા શ્રાવકો
પણ માનતા હોય એવું તેમના વર્તન ઉપરથી જણાય છે ।

વિચક્ષણ પુરુષો તો સોસાયટીની સ્થાપના થઈ ત્યારથી જ

भविष्यमां ते केवुं स्वरूप लेशे ते समजीने सोसायटीने नव
 गज दूरथी ज नमस्कार ! करता, हता, त्यार बाद सुरतमां
 पूज्य श्रीविजयवल्लभसूरिजीનો अपूर्व आढम्बरथी थયેલો પ્રવેશ
 મહોત્સવ જોડેને શ્રીરામવિજયજીનો સન્દેશો પહોંચાડવા ગયેલા
 શ્રાવકોના શ્રીવિજયવલ્લભસૂરિજી પ્રતિના વર્તનથી, શ્રીવિજયને-
 મિસૂરિજીના સંભાતના છેલ્લા પ્રવેશ વચ્ચે તેઓની જૈનશાળાના
 કાર્યવાહકો શેઠ કસ્તૂરભાઈ વગેરેના શ્રીનેમિસૂરિજી પ્રતિના
 આગલા અને તે વચ્ચેના વર્તનથી, શ્રીવિજયલાવણ્યસૂરિજીની
 સંભાતની હાજરી દર્શાવેલ ઉપસ્થિત થયેલા સાધ્વીપ્રકરણથી
 અને છેલ્લે છેલ્લે તિથિચર્ચાને અંગે પૂનેથી જામનગર કરાયેલા
 તારોમાં શ્રીસાગરાનન્દસૂરિજી પ્રતિની શ્રાવક કેશવલાલની
 શબ્દરચના જોવાથી સોસાયટીપક્ષના દષ્ટિરાગી સિવાયના
 આજના જૈનસમાજને આ સોસાયટીપક્ષ તે એક પ્રકારે
 તેરાપંથનો સગો ભાઈ તો નહિ પરંતુ સાવકો ભાઈ જણાવા
 લાગ્યો હોય એમ મારા પરિચયમાં આવનારા શ્રાવકોના
 કથનથી તથા સં. ૧૯૯૨ ના ચોમાસામાં મુંબઈના લાલવાગ
 સિવાયના જે જે ઉપાશ્રયમાં સોસાયટીપક્ષના સાધુઓ હતા
 તેઓના થયેલા હાલહવાલથી ચોક્કસ જણાઈ આવે છે । સોસા-
 યટીપક્ષના ઘણાંક શ્રાવકો તો હવે પ્રતિક્રમણાદિકમાં જૈન-
 તત્ત્વથી ભરેલાં તથા જૈનધર્મના અભ્યાસકો માટે પરીક્ષામાં
 રચાયેલાં પરમયોગી શ્રીઆનન્દધનજી તથા-દ્રવ્યાનુયોગનિષ્ણાત
 શ્રીમદેવચન્દ્રજીના સ્તવનોનો અનાદર કરી આધુનિક
 નાટકીયા સ્તવનોનો આદર કરવા લાગ્યા છે, પોતાને

ઘેર સોસાયટીપક્ષ સિપાયના કોઈ મૂર્તિપૂજક સંપ્રદાયના જૈન સાધુ ગોચરી આદિ નિમિત્તે આવી ચઢે તો તે સાધુ પ્રતિ અન્ય-દર્શની જેવું આચરણ કરે છે, તદુપરાંત સોસાયટીપક્ષમાં કેટલાક એવા નરરત્નો પણ જોવામાં આવે છે કે જેઓ પોતાના પક્ષના સાધુ સિવાય કોઈ પણ મૂર્તિપૂજક જૈન સંપ્રદાયના સાધુ પાસે કોઈ ભાવુક દીક્ષા લેવા તૈયાર થયો હોય તો તે દીક્ષાના કાર્યમાં પણ વિદ્વઃ ઉમું કરવામાં ધર્મ સમક્ષે છે । એવા સોસાયટી-પક્ષના ઉપરોક્ત માસ્તર હીરાલાલે વાપીના સંઘમાં પોતાની માન્ય-તાનો પ્રચાર કરેલો હતો તેમાં પંન્યાસજી મહારાજની સ્થિરતાથી વિદ્વઃ આવેલું જાણીને તે માસ્તર પંન્યાસજી મહારાજની વાવતમાં મનફાવતી વાત પણ ફેલાવ્યા કરતા હતા ।

ગયા ચોમાસામાં વાપીના શ્રીજૈન યુવક મંડલે પ્રગટ કરેલી પર્યુપણા સાહિત્ય સંગ્રહ નામની એક ચોપડી દાહાણુંમાં પંન્યાસજી મહારાજ ઉપર આવેલી હતી, તે ચોપડીમાં છપાવેલી કેટલીક શાસ્ત્રવિરુદ્ધ વાવતોના સુલાસા માટે વાપીના શ્રીજૈન યુવક મંડલને પણ લખમાં આવેલો પરન્તુ તે મંડલે અમારા પત્રનો સુલાસો કરવાની અશક્તિને લીધે કંદ પણ જવાવ આપ્યો નહિ ।

ત્યાર વાદ શ્રીવિજયદાનમૂરિજી મુંવડના લાલબાગમાં ચોમાસું રહેલા હતા તેઓને નીચે મુજબનો રજીષ્ટર ફવરમાં પણ લખી પંન્યાસજી મહારાજે કેટલાક મશ્ત્રો પુછ્યા હતા ।

દાહાણું તા. ૨-૮-૩૧

દાહાણું વન્દરથી લી. પંન્યાસજી શ્રીઋદ્ધિમુનિજી આદિ

ठाणा—मुंबई बन्दरमध्ये आचार्य श्रीदानविजयसूरिजी सुख-
साता वांचसो । जत लखवानुं के नीचे लखेला प्रश्नोना
उत्तरो आपशो ।

प्रश्न १—आप कया कया शास्त्रोना प्रमाण मानो छो अने
कया कया शास्त्रो नथी मानता तेना नामो
जणावशो । शास्त्रने अनुसारे जे माणस वर्तन
करे ते भगवाननी आज्ञामां गणाय परन्तु शास्त्रमां
चोक्खो पाठ जोया छतां शुद्ध प्ररूपणा नहि
करे तो तेने भगवाननी आज्ञामां कहेवुं के आज्ञा
वाहेर तेनो उधर आपसो ।

प्रश्न २—स्वधर्ममांथी (एटले जतीपणामांथी) नीकळे
ते पुरुषे अवश्य गुरु धारण करवा जोइये के
केम तेनो उत्तर आपशो जो कदाच गुरु नहिं
करे तो तेनो परिवार आज्ञामां कहेवाय के आज्ञा
वाहेर कहेवाय ।

प्रश्न ३—पूर्वना परंपराना आचार्योंनी आज्ञा नहि माने
तो तेने समकीती कहेवो के मिथ्यात्वी कहेवो ।

प्रश्न ४—तमे बलसाढमां सवा त्रणसो वर्षनी लखेली
जूनी प्रतनी अन्दर छती वस्तु जोइने कबूलात
करी हती के हजु मुधी आ प्रत मारा जोवामां
आवी नथी तो तमो जाणी बुझीने तमारी करेली
खोटी प्ररूपणा हजु तमोए जनताने केम जणावी
नथी तेमज लोकोने समजाव्या नथी, तमारा

ભક્તો દેવદ્રવ્ય દેવદ્રવ્ય એમ પોકારો કરે છે
 અને લોકોને ઓટા ભ્રમમાં નાંખે છે, જો તમારી
 શુદ્ધ પ્રરૂપણા શાસ્ત્ર અનુસારે હોય તો તમે
 શુદ્ધ પ્રરૂપણા શાને માટે પ્રગટ કરતા નથી અને
 તમારી ભૂલ હજુ સુધી છાપામાં કેમ વહાર પાડી
 નથી, હજુ પણ તમારી શુદ્ધ પ્રરૂપણા હોય તો
 તમે જલ્દી છાપા દ્વારા વહાર પાડશો, ગૌતમ-
 સ્વામીજી મહારાજ જેવાં પણ આનન્દ શ્રાવકની
 સાથે અવધિજ્ઞાન સંબંધી પોતાની ભૂલ માલૂમ
 પડવાથી આનન્દ શ્રાવક પાસે મિચ્છામિ દુક્કઠં
 કરેલ છે તેમ તમે પણ તમારી ભૂલ કનૂલ કરી
 જનતાનો ભ્રમ દૂર થાય તેમ કરશો અને
 પ્રશ્નોનો જવાબ શાસ્ત્રને આધારે આપશો
 અમારો હેતુ દ્વેષ ભાવથી પુછવાનો નથી, અમારા
 તરફથી તો અમે શાસ્ત્રનો ચોક્કસો પાઠ જૈન
 પત્રદ્વારા જનતાની જાણ માટે વાહેર પાડી દીધો
 છે છતાં તમારા અન્ધભક્તો હજુ સુધી ઓટી વાત
 પકડી બેઠા છે અને લોકોમાં ઓટો ભ્રમ પેદા
 કરે છે તેને લીધે આ વાત તમને લાગી છે માટે
 આ વાતની ચોક્કસ તમારા તરફથી યાચુ એ
 માટે આ પત્ર લખાણો છે એજ । પંચાસત્રી મહા-
 રાજ તરફથી કવર આવેલું જાણીને ચલસાડનો
 અનુભવ યાદ કરી જવાર આપવામાંથી ધન્ય

જવા માટે આ રજીષ્ટર કવર તેઓએ લીધું જ નહિ તેથી તે કવર પંન્યાસજી મહારાજ પાસે પાછું આવ્યું હતું ।

ત્યાર પછી એકયાશી આયંવીલની તપસ્યા કરનાર શેઠ મગનીરામજીએ પોતાના પારણાને દિવસે પંન્યાસજી મહારાજને નિમંત્રણ કરી પોતાને ઘેર વહોરવા લઈ જઈને સાધુને કલ્પતી ચીજો આહાર પાળી કપડાં કાંવલી વગેરે ઉત્કૃષ્ટ ભાવથી પોતાને હાથે વહોરાવીને પોતે પારણું કર્યું તથા જૈનમન્દિરમાં વપોરે તેઓના તરફથી ધારત્રતની પૂજા ઠાઠમાઠથી મળાવવામાં આવી તથા આંગી રચાવવામાં આવી હતી । ત્યાર પછી દેહેગામવાળા શેઠ ગુલાવચન્દજી મફનજી તથા કસ્તૂરચન્દ-ભાઈ વગેરેની વિનતિથી મહારાજજી દેહેગામ પધાર્યા, ત્યાં શેઠ ગુલાવચન્દજી તથા શેઠ કસ્તૂરચન્દભાઈ તરફથી પૂજાઓ મળાવવામાં આવી હતી અને બહારગામથી આવેલા ભાઈયોની ભક્તિ કરવામાં આવી હતી, ત્યાંથી ગામ દાદરાવાળાઓની વિનતિથી મહારાજજીનું દાદરે પધારવું થયું ત્યાંના શેઠ નેમિચન્દજી તથા ફૂલચન્દજી વગેરે તરફથી પૂજાઓ મળાવવામાં આવી હતી અને સ્વામિવત્સલો પળ કરવામાં આવ્યાં હતાં ।

મહારાજજીના વ્યાખ્યાનમાં જૈનો તથા જૈનેતરો પણ આવતા હતા, એક દિવસે ફીરંગી લોકોના ધર્મગુરુ પોતાના સમુદાય સાથે પંન્યાસજી મહારાજ પાસે ધર્મચર્ચા કરવા આવ્યા હતા એક કલાક સુધી જૈન ધર્મ સંબંધી અનેક તરેહનાં પ્રશ્નો પુછી જૈનધર્મની માહિતી મેળવી ખુશ થઈને ગયા હતા, ત્યાર પછી

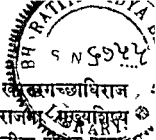
સુરત જીલ્લાના ગામ અંબેડીના શેઠ ચીમનલાલ નાનચન્દ તથા
 શેઠ કૈશવલાલ અને મરોલીવાળા શેઠ ચીમનાજી વગેરે દાદરે
 આવી પંન્યાસજીને જણાવ્યું જે મરોલી સ્ટેશન ઉપર જૈનમંદિર
 તથા ઉપાશ્રય કરાવવાનો અમારા વધાનો વિચાર છે માટે
 આપસાહેબ કૃપા કરીને ત્યાં પધારો તો આપનો ઉપદેશ મળવાથી
 અમારું કાર્ય સરાળે ચઢે, લાભનું કારણ જાણીને દાદરેથી
 વિહાર કરીને વાપી વગવાઢા પારઢી વલસાઢ ડૂંગરી વીઢીમોરા
 ગણદેવી અને નવસારી થઈને પંન્યાસજી મહારાજશ્રી જલ્દી
 મરોલી પધાર્યા અને અસર કારક ધર્મોપદેશ આપીને એક ટીપ
 શરૂ કરાવી દરેકની સ્થિતિ અનુસાર સારી રકમ ભરાવી,
 ઉપાશ્રયમાટે અગાઉ જમીન ખરીદેલી તે નાની પઢે એમ હોવાથી
 મહારાજજીના ઉપદેશથી અંબેડીવાળા શેઠ ચીમનલાલે પોતાના
 જીનની જગ્યામાંથી થોઢી જગ્યા મફત આપી, પછી તે જગ્યા
 ઉપર બે માલ્લનું સુન્દર મકાન તૈયાર કરાવવામાં આવ્યું તેનો
 ભોંયતઢીયાનો ભાગ ઉપાશ્રય તરીકે રાખવામાં આવ્યો છે તેનો
 સ્વર્ચ આસરે રૂ. ૬૦૦૦ થયો હતો તે નઢોદવાળા શેઠ પાનાચન્દ
 સ્વેતાજીએ એકલાએ જ પોતાની ઉદારતાથી આપ્યો છે વાકીનો
 વધો સ્વર્ચ ટીપમાંથી કરવામાં આવ્યો છે, માલ્લપર હાલમાં
 જિનપ્રતિમાને પરોળા તરીકે પધરાવ્યા છે, પંન્યાસજી મહા-
 રાજના ઉપદેશથી મરોલીના શ્રાવજોને ધર્મસ્થાનોની અવગઢતા
 હતી તેમજ સુરતથી મુંબઈના રસ્તામાં મરોલી આવતું હોવા
 થી સાધુ સાધ્વીઓનું આવાગમન વિશેષ થતું હોઈને
 ઉપાશ્રય વિના ઘણી અઢચળ આવ્યા કરતી હતી તે હવે દૂર

થઈ ગઈ છે, જૈનમંદિર અને ઉપાશ્રય થયા પછી વસ્તીમાં
 વંધારો થતાં થતાં હાલમાં મરોલીમાં ૬૦-૬૫ દુકાનો શ્રાવ-
 કોની છે અને તે વધા ભાઈયો ધર્મના પ્રતાપે સુખી છે । ત્યાર
 વાદ પંન્યાસજી મહારાજ મરોલીથી સુરત પધાર્યા તે વખતે
 સંભાતથી શેઠ ભોગીલાલ મગનલાલ નાળાવટી વગેરે ઓસવાલ
 સમુદાયના આગેવાનોએ સુરત આવીને જળાબ્યું જે આપ સાહે-
 વના સદુપદેશથી જૂદા જૂદા શ્રાવકોની તરફથી રૂ૦ ૩૦૦૦૦
 ની મદદ મળવાથી સંભાતની જીર્ણ શીર્ણ થઈ ગયેલી દાદા-
 વાડીનો તથા વઢા દાદા શ્રીજિનકુશલસૂરિજી મણિધારી
 શ્રીજિનચન્દ્રસૂરિજી શ્રીજિનકુશલસૂરિજી તથા શ્રીજિનચન્દ્રસૂ-
 રિજી એ ચારે દાદા સાહેવોની દેરીયોનો જીર્ણોદ્ધાર થઈ ગયો
 છે, હવે આપ સાહેવ પધારો તો પ્રતિષ્ઠાનું કામ વાકી છે તે
 આપના ઉપદેશથી થઈ જાય । તેઓની વિનંતિ સ્વીકારીને
 સુરતથી વિહાર કરી ભરૂચ સમની જમ્બૂસર અને કાવી તીર્થની
 યાત્રા કરી સારોદને આરે થઈ પંન્યાસજી મહારાજ રાલજ
 પધાર્યા, સંભાતની પાંચે જ્ઞાતિનો સમુદાય ત્યાં હાજર થયો હતો
 તેઓમાંથી શેઠ ભોગીલાલ નાળાવટી તરફથી ત્યાં પૂજા બળાવી
 સ્વામિવત્સલ કરવામાં આવ્યું હતું, વીજે દિવસે શકરપુરામાં
 દર્શન કરીને શેઠ ભોગીલાલ નાળાવટી તરફથી આઢમ્બર પૂર્વક
 પંન્યાસજી મહારાજનો નગર પ્રવેશ થયો હતો, સામૈયામાં
 સંભાતની પાંચે જ્ઞાતિના આગેવાનોની હાજરીથી સામૈયું ઘણું
 જ દીપી રહ્યું હતું, વજારમાં સામૈયું પહોંચતાં શ્રીચિન્તામણિ
 પાર્શ્વનાથના દર્શન કરી માળેકચોકના ઉપાશ્રયે પંન્યાસજી મહારા-

राजनी पधरामूर्णी थइ त्यां मांगलिक संभळ्ळाव्या वाद शेट भोगीलाल नाणावटी तरफथी प्रभावना करवामां आवी हती, पछी दररोज पंन्यासजी महाराजनुं व्याख्यान चालतुं हतुं । महाराजश्रीना उपदेशथी शेट । छोटालाल मगनलाल नाणावटी तरफथी सं० १९८८ ना जेठ सुदी १ थी अष्टाइ महोत्सव शुरू करवामां आव्यो जळयात्रा वगेरेना वरघोडा घणा ठाठमाठथी सुन्दर काढवामां आव्या हता, दररोज विविध प्रकारनी भणाती पूजाओमां तथा रात्रे फूलळाइट साथे थती भावनाओमां गुरुगमथी संगीत शिखेला उस्ताद गवैयाओनी हाजरीथी महोत्सवनी शोभा तथा उपज घणी ज सारी थइ हती, महोत्सवने छेछे दिवसे दादावाढीमां जगद्विख्यात कलिकाल कल्पतरु जगतमां जागती ज्योतसमा भक्तजनोने हाजरा-हजूर चारे दादा साहेबोनी चरणपादुकानी प्रतिष्ठा करी नीचे मुजबनो शिलाळेख चोढवामां आव्यो छे ।

श्रीस्तम्भनतीर्थे वन्दे वीरकुशलम् ।

वि० सं० १९८८ ना ज्येष्ठ शुक्लाष्टमीदिने वडा दादाना नामथी प्रसिद्ध चोरासीगच्छ शृंगारहार जंगम युगप्रधान भट्टारक श्रीजिनदत्तसूरीश्वरजी, मणिमंडितभाल क्षेत्रपालसंसेवित श्रीजिनचन्द्रसूरीश्वरजी तथा कलिकालसातिशय श्रीजिनकुशलसूरीश्वरजी वगेरे पूर्वाचार्योनी चरणपादुकाओ कटारीयागोत्रीय गुरुभक्त पारेख शेट छोटालाल मगनलाल नाणावटीए उदारदिलथी पोतानी लक्ष्मीनो सदुपयोग करी नवीन सुन्दर देरी बंधावीने खंभातनी पांचे ज्ञातिना संघ

સમક્ષ ઘણા આદમ્બર અને ઉત્સાહથી સ્વચ્છગચ્છાધિરાજ, જગત્પૂજ્ય મહાત્મા શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના મુખ્યશિષ્ય, વાલ્મીકીચારી ઉગ્રતપસ્વી શ્રીજિનયશઃ સૂરિજીના પદેષક મન્મથ સજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજી મહારાજના ઉપદેશથી વિધિપૂર્વક પ્રતિષ્ઠા કરાવી પોતાનો જન્મ સફલ કર્યો છે ।

મહોત્સવને છેલ્લે દિવસે શેઠ છોટાલાલ તથા ભોગીલાલ એ વન્ને નાળાવટી ભાઈયો તરફથી સંઘજમણ કરવામાં આવ્યું હતું, ત્યાર બાદ શ્રીસંઘના ઘણા આગ્રહથી પંન્યાસજી મહારાજનું સં. ૧૯૮૮ ની સાલનું ચાલીશમું ચોમાસું સ્વંભાતમાં જ માળેકચોકના ઉપાશ્રયમાં થયું ।

ચોમાસા બાદ સેઠા જિલ્લાના માતર ગામમાં સાચા દેવ તરીકેની રૂપાતિ પામેલા શ્રીસુમતિનાથ ભગવાનના વાવન જિનાલયની યાત્રાએ જવાનો પંન્યાસજી મહારાજનો વિચાર થયો તેથી સ્વંભાતથી વિહાર કરી સ્વંભાતના શ્રાવક શ્રાવિકાના વહોળા સમુદાય સહિત માતરની યાત્રા કરી ત્યાંથી પાછા વળતાં મહારાજ સાહેબ સોજિત્રે પધાર્યા અને જે ઉપાશ્રયમાં પોતે ઉતર્યા તે ઉપાશ્રયમાં પૂર્વાચાર્યના હસ્તે વાવન વીરમાં મુખ્ય ગણાતા શાસનરક્ષક શ્રીમાણિભદ્ર વીરની સ્થાપના થયેલી હતી, ત્યાં એક દિવસે પંન્યાસજી મહારાજ કાલસ્સગધ્યાનમાં હતા ત્યારે તેઓએ ગેવી અવાજ સાંભળ્યો કે “તમે વિહાર કરીને સ્વંભાત પધારો અને ત્યાં માળેકચોકના ઉપાશ્રયમાં ઉતરજો તે ઉપાશ્રયમાં ચમત્કારિ શ્રીમાણિભદ્રવીરની દેરી છે તે જીર્ણ થઈ ગયેલી છે તેનો જીર્ણોદ્ધાર તમારા ઉપદેશથી થશે ” એવો

દૈવી અવાજ સંભળાવાથી પંન્યાસજી મહારાજ સોજિત્રેયી વિહાર કરીને પાછા સ્વંભાત પધાર્યા અને માણેકચોકના ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા ।

સ્વંભાતના માણેકચોકનો ઉપાશ્રય કલિકાલંસર્વજ્ઞ શ્રીહેમ-ચન્દ્રાચાર્ય મહારાજના વસ્ત્રમાં વનેલો ઘણો જૂનો કહેવાય છે, ષ્ટ્વપુરુષો કહે છે કે એ ઉપાશ્રયના એક ઓરડામાં ઘોંચરું છે તેનું ચીજું દ્વાર ઠેઠ કાવીગામની વજારમાં પડે છે, એ ઉપાશ્રયમાં પાર્શ્વચન્દ્રગચ્છીય શ્રીભ્રાતૃચન્દ્રસૂરિજીનાં ત્રણ ચાર ચોમાસાં થયાં છે, ઘણી મજબૂત ઘાંધળી હોવા છતાં પણ ઘણો જૂનો થવાથી એ ઉપાશ્રયની હાલત જીર્ણ શીર્ણ થઈ ગયેલી હતી । શ્રીજૈન શ્વેતામ્બર સંઘના રક્ષક, ધર્મનિષ્ઠ શ્રદ્ધાલુ પુરુષોનાં સંકટ હરનાર, શાસનોન્નતિના દરેક કાર્યોમાં સહાયક થનાર અને યાવનવીરમાં શિરોમાણિ વડવીરનું વિરુદ્ધારક શ્રીમાણિભદ્રવીરની આલ્હાદકારક સુંદર દર્શનીય મૂર્તિની સ્થાપના એ ઉપાશ્રયની મધ્યમાં પૂર્વાચાર્યના હાથે થયેલી છે, પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશદ્વારા અનેક શેઠિયાઓ તરફથી મદદ મળવાથી સ્વંભાતના નવાય સાહેબના પ્રેમપાત્ર નગરશેઠ ચન્દુલાલ ઘાપુલાલભાઈ દ્વારા એ ઉપાશ્રયનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવી ઉપાશ્રયને ઘારણે એક ફૂટને આઠ ઇંચના આરસપાપાળના ચોરસામાં જીર્ણોદ્ધાર સંબંધી નીચે મુજબનો લેખ લખવામાં આવ્યો છે,

જગત્પૂજ્ય મહાત્મા શ્રીમાન્ મોહનલાલજી મહારાજના પ્રશિષ્ય પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીના સદુપદેશથી આ ઉપા-

શ્રયનાં જીર્ણોદ્ધારમાં નીચેના ગૃહસ્થોએ ઉદાર દિલથી મદદ આપી છે ।

- ૧—સ્વંભાતના નગરશેઠ શ્રીયુત ચન્દુલાલ વાણુલાલ ।
 - ૨—અચ્છારીના શેઠ શ્રીયુત રાયચન્દ ગુલાવચન્દ ।
 - ૩—સુરતના ક્ષેત્રી શ્રીયુત કુસુમચન્દ લલ્લુભાઈ ।
 - ૪—સ્વજવાના (મારવાડ) ના શેઠ શ્રીયુત કિસનચન્દ પૂનમચન્દ ।
 - ૫—ફળસાના શેઠ શ્રીયુત અમરચન્દ સૂવચન્દ વગેરે ।
- સં. ૧૯૮૯ ના ફાગણ સુદી ૧ ને વાર શનૈશ્વર ।

એ ઉપાશ્રયના જીર્ણોદ્ધારનું કામ ચાર માસ સુધી ચાલેલું તેની દેખરેખ અને હિસાબ રાખવામાટે મદદગારો તરફથી આવેલા દાહાણું પ્રગણના દવીયર ગામના લંકાદગોત્રીય વીસા-ઓસવાલ ધર્મનિષ્ઠ શ્રાવક શ્રીયુત માનમલજીને પંન્યાસજી મહારાજના પરિચય અને ઉપદેશથી ભાગવતી દીક્ષા લેવાની ભાવના થઈ તેથી જીર્ણોદ્ધારના કામની દેખરેખ તથા હિસાબ રાખવાની સાથે સાથે પ્રતિક્રમણના સૂત્રોનો અભ્યાસ કરવા લાગ્યા, પછી તેઓની યોગ્યતા જોઈને પંન્યાસજી મહારાજે સં. ૧૯૮૯ ના કાર્તિક સુદી ૧૫ ના દિવસે સ્વંભાતમાં શ્રીસંઘ સમક્ષ પોતાના વરદ હસ્તે દીક્ષા આપી શ્રીગુલાવ-મુનિજીના શિષ્ય તરીકે શ્રીમહોદયમુનિ નામ સ્થાપન કર્યું, ત્યાર બાદ સ્વંભાતથી વિહાર કરી મહારાજજી સાયમે પધાર્યા ત્યાં મહારાજશ્રીના દર્શન કરવા તથા વાળી સાંભળવા સ્વંભાતની પાંચે જ્ઞાતિના આગેવાનો ઉપરાંત સ્વંભાતના

નવાવ સાહેવના મામા તથા મસીયાઈ भाई પણ પોતપોતાના જનાના સાથે મહારાજશ્રીના દર્શન કરવા આવ્યા હતા, સાય-મામાં સંભાતના શેઠ ભોગીલાલ નાળાવટી તરફથી સ્વામિવ-ત્સલ કરી દરેક આગન્તુકોની સુન્દર ભક્તિ કરવામાં આવી હતી । ત્યાંથી મહારાજશ્રી તારાપુર પધાર્યા ત્યાં શિશ્વરવંધી મોટું જૈનમંદિર મુંવઈવાળા શેઠ મોતીશાનું વંધાવેલું છે હાલમાં ત્યાં શ્રાવકોનાં પાંચેક ઘર સાધારણ સ્થિતિવાળાં છે, ત્યાંથી મહારાજજી સોજીત્રે પધાર્યા ત્યાં વીસેક ઘર શ્રાવકોનાં છે અને ઘણાવર્ષની વાંધળીનું જુનું જૈનમંદિર છે, ગામમાં પાટીદાર તથા હુંમડ દિગમ્બરોની વસ્તી સારી છે, ત્યાંથી મહારાજજી ઢબોડ પધાર્યા ત્યાં શ્રાવકનાં ૧૫ ઘર છે તેમાં એક વે ઘર સુખી છે, જૈનમંદિર તથા ઉપાશ્રય એકઠાં છે તે જીર્ણ થઈ ગયાં હોવાથી તેને સુધરાવવાનો ધર્માનુરાગી શેઠ ચતુરભાઈના ધર્મ-પત્ની શ્રીમતી મળીવેનને ઉપદેશ આપવાથી તેમણે તુરત ઉદાર-દિલથી રૂ. ૫૦૦ સ્વરચીને સુધરાવ્યાં । પછી ત્યાંથી વિહાર કરી સ્વાંધલી થઈને માતર પધાર્યા, માતરમાં સાચાદેવ તરી-કેની પ્રસિદ્ધિ પામેલા શ્રીસુમતિનાથપ્રમુનું પ્રાચીન જૈનમંદિર તીર્થ તરીકે ગણાય છે, તે ઘાવન જિનાલનું ઘણું મોટું મંદિર જુનું થવાથી જીર્ણોદ્ધાર કરાવવા લાયક જોઈને જગત્પૂજ્ય મહાપ્રભાવક શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના વિદ્વાન્ પ્રશિષ્ય માત-રમાં ચોમાસું કરનાર શ્રીકલ્યાણમુનિજી મહારાજ જેઓ ગૃહસ્થાવાસમાં પેથાપુરના રહેવાસી તથા પોરવાઢજ્ઞાતિના હતા તેમણે પોરવાઢજ્ઞાતિના ધર્મચુસ્ત સસ્લાવતીનર અમદાવાદના શેઠ

જમનાભાઈ ભગુમાઈને માતરના મન્દિરનો જીર્ણોદ્ધાર કરાવવા માટે સદુપદેશ આપ્યો, તે ઉપદેશની શેઠ સાહેબને એવી સરસ અસર થઈ કે તેમણે અત્યન્ત ઉદારતાથી રૂ૦ ત્રણ લાખ સ્વરચીને મન્દિરને સર્વોગ સુન્દર કરાવી દીધું છે ।

માતરની યાત્રા કરીને પંચાસજી મહારાજ સ્વેદે પધાર્યા અને ભાવસારજ્ઞાતિના આગેવાન ગૃહસ્થ શ્રીયુત દામોદરદાસ વિઠ્ઠલ-દાસે પોતાના તરફથી રૂ૦ ૩૫૦૦૦ સ્વરચીને પરામાં નદીને કિનારે જૈનમન્દિરની નજીકમાં જ સુન્દર આલિશાન જૈનધર્મ-શાળા તથા ઉપાશ્રય તૈયાર કરાવેલાં છે, તે શેઠની ધર્મપત્ની શ્રીમતી મળીવેનના આગ્રહથી તેમના ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા; તે શ્રાવિકા દેવગુરુની ભક્તિમાં તથા ધર્મક્રિયામાં અનુરક્ત હોઈ ચનતા પ્રયત્ને વિનતિ કરીને પોતાના ઉપાશ્રયમાં સાધુસાધ્વીનું ચોમાસું કરાવી પોતાના જ્ઞાતિભાઈઓને ધર્મમાર્ગે જોડે છે, તેમના આગ્રહથી ત્યાં ૧૫ દિવસ મહારાજજી રોકાયા અને વ્યાખ્યાન સંભળાવ્યું । સ્વેદામાં જૈનોની વસ્તી સારી છે પરન્તુ તેઓમાં કુસંપ ઘણો છે, સ્વેદામાં સુમતિરત્નસૂરિ જૈન લાયબ્રેરી સારા પાયા ઉપર ચાલે છે તેમાં પુસ્તકોનો સંગ્રહ સારો હોવા ઉપરાંત વર્તમાન પત્રો પણ ઘણાં આવે છે, લાયબ્રેરીના સંચાલકોનો લાયબ્રેરીની ઉન્નતિ-મટિનો નિરન્તર સારો પ્રયાસ ચાલુ રહેતો હોવાથી દિન પ્રતિદિન લાયબ્રેરી ઉન્નત અવસ્થાને પ્રાપ્ત કરતી જાય છે તેથી તેના વાંચનનો લાભ લેનારાઓની સંખ્યા પણ ઉત્તરોત્તર વધતી જાય છે । તે અરસામાં પોતાના ઉપદેશ દ્વારા જૈનોના ત્રણે ફિરકાના વૃદ્ધ દુઃખી અનાથ અપંગ અને અશક્ત માણસોને સ્નાનપાન તથા

વસ્ત્રાદિકની મદદ કરી ધર્મને રસ્તે ચઢાવવા માટે વટવા જૈના-
શ્રમના સંસ્થાપક વિદ્વદ્વર્ય મહારાજ શ્રીમાણેકમુનિજી વિહાર
કરીને સ્નેહે પધારી પંન્યાસજી મહારાજ સાથે રહ્યા, ત્યાર વાદ
વધા સાધુઓ સાથે વિહાર કરીને મહેમદાવાદ અને વારેજઢી
થડને વટવા જૈનાશ્રમમાં પધારી બે દિવસ રહ્યા ત્યાર પછી ત્યાંથી
વિહાર કરીને પંન્યાસજી મહારાજ મણિનગર થઈ અમદાવાદમાં
પ્રવેશ કરી રાયપુરમાં આવેલા શ્રીચિન્તામણી પાર્શ્વનાથના દર્શન
કરી ક્ષેત્રીવાડાની કોઠારીપોઢમાં આવેલા વચ્ચતશાહની હવે-
લીના નામથી મશહૂર થયેલા શ્રીચરતરગચ્છીય જૈન ઉપાશ્રયમાં
ઉતર્યા । વ્યાખ્યાન હમેશાં ચાલુ કર્યું તેનો લાભ જનતા સારા
પ્રમાણમાં લેવા લાગી । ઇક દિવસે ક્ષેત્રપાઢની પોઢમાં શ્રીમતી
મણીબેનની દેખરેખમાં ચાલતી જૈન કન્યાશાઢાની પરીક્ષા લેવા
માટે શ્રીમતી મણીબેને પંન્યાસજી મહારાજને વિનતી કરવાથી
પંન્યાસજી મહારાજ પોતાના સમુદાય સાથે કન્યાશાઢામાં
પધાર્યા । તે કન્યાશાઢામાં લગભગ ૭૦૦ જૈન વાઢાઓ ભરત-
ગુંથણ સંગીત તથા ધાર્મિક શિક્ષણ લેતી હતી તેમની પરીક્ષા
પંન્યાસજીની હાજરીમાં શ્રીમાણેકમુનિજીએ લીધી તે વચ્ચતે પંન્યા-
સજી મહારાજના ઉપદેશથી કેટલાક શ્રાવકો તરફથી કન્યા-
શાઢામાં અભ્યાસ કરતી દરેક વાઢાઓને ઇનામ આપવામાં
આવ્યું હતું । થોડા દિવસ વાદ ચંભાતવાઢા શેઠ વાઢીલાલ
છોટાલાલે અમદાવાદ આવી પંન્યાસજી મહારાજને જણાવ્યું કે
અમારા તરફથી ચંભાતના જીર્ણ થઈ ગયેલા શ્રીકંસારી પાર્શ્વ-
નાથના જૈનમન્દિરનો જીર્ણોદ્ધાર થઈ ગયો છે, હવે ફરીથી

પ્રતિષ્ઠા કરવાની છે તે માટે આપને સંભાત પધારવાની વિનંતિ કરવા આવ્યા છીએ, તેઓની આગ્રહભરી વિનંતિ સ્વીકારીને અમદાવાદથી વિહાર કરી વટવા જૈનાશ્રમ સ્વેદા માતર વગેરે ગામોએ થઈને પંન્યાસજી મહારાજ જ્યારે સંભાત નજીક સાયમે પધાર્યા ત્યારે સંભાતની પાંચે જ્ઞાતિનાં ઘણાં માણસો મહારાજશ્રીને વાંદવા આવ્યા હતાં તે વધાની સ્વામિભક્તિ સંભાતના શેઠ વાઢીલાલ છોટાલાલે સ્વામિવત્સલ દ્વારા કરી હતી, વીજે દિવસે તે જ શેઠ તરફથી ધામધૂમથી પંન્યાસજી મહારાજને શહેરમાં પ્રવેશ કરાવી માળેકચોકના ઉપાશ્રયમાં ઉતાર્યા । ત્યાર વાદ મુહૂર્ત જોવઢાર્વાને આંગી પૂજા અને ભાવના પૂર્વક પ્રતિષ્ઠાના કાર્યની શરૂઆત કરવામાં આવી, સંભાતની ઓસવાલજ્ઞાતિના આગેવાન શેઠ વાઢીલાલ છોટાલાલે ભગવાનને ગાદીએ બેસાડવાનો આદેશ મેલ્લથી પ્રતિષ્ઠાને દિવસે પોતે કંસારી પાર્શ્વનાથને ગાદીએ વિરાજમાન કરી શાન્તિસ્નાત્ર ભળાવીને સ્વામિવત્સલ કર્યું હતું । પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય સમાપ્ત થયું પટલે તરત પંન્યાસજીએ સંભાતથી વિહાર કરી પેલો મુકામ સાયમે કર્યો, આ વચ્ચે પળ પંન્યાસજીને વન્દન કરવા આવનાર માણસોની ભક્તિનો લાભ શેઠ વાઢીલાલ છોટાલાલે સ્વામિવત્સલ કરીને લીધો હતો । વીજે દિવસે સાયમેથી વિહાર કરી અનુક્રમે તારાપુર સોજીત્રા ઢમોડ અને સ્વાંધલી થઈને માતર પધાર્યા, ત્યાં મહારાજજીની તબીયત એકદમ નરમ થઈ ગઈ, શરૂઆતમાં તાવ તથા શરદીએ આક્રમણ કર્યું અને પછી ન્યૂમોનીયાનો હુમલો થયો, જોતજોતામાં

માંદગીએ ડગ્ર રૂપ લીધું પરન્તુ માતરના નગરશેઠ શ્રીયુત
 ગોપાલજીભાઈ પોતે વૈષ્ણવ હોવા છતાં પૂજ્ય પંન્યાસજી મહા-
 રાજના સહવાસથી સુસંસ્કારવાળા અને જૈન સાધુના અનુરાગી
 થયેલા તેથી પંન્યાસજી મહારાજની સેવા શુશ્રૂષામાં રાત્રિ દિન
 પ્રયત્ન કરતા હતા તથા સરકારી દવાખાનાના ડૉક્ટર પણ
 સેવાભાવી હોવાથી કોઈ પણ પ્રકારની ફી લીધા વગર હમેશાં
 તબીયત જોડે તપાસીને દવા આપતા હતા તેથી એકવીસ દિવસે
 મહારાજજીની તબીયત સુધરી હતી । તે વખતે માતરના સાચા
 દેવ શ્રીસુમતિનાથપ્રભુની યાત્રાએ નિકળેલો અમદાવાદનો ૫૦૦૦
 માણસનો સંઘ તથા સ્વંભાત નજીક આવેલા વડવા આશ્રમથી
 આવેલો કવિ રાજચન્દ્રના અનુયાયિઓનો ૨૦૦૦ માણસોનો
 સંઘ પણ એક જ દિવસે માતરમાં આવી પહોંચ્યો તેથી માતરની
 વધી ધર્મશાળાઓ ચિકાર ભરાઈ ગઈ । તે સમયે આસરે
 અઢારેક ઠાણા સહિત સોસાયટીપક્ષમાં આગેવાન ગણાતા અને
 “ જૈન સાધુઓ મુંબઈમાં જઈ ચોમાસું કરવું અનુચિત છે ”
 એવા પ્રકારની પોતાના ગુરુની માન્યતા ઉપર તેઓના સ્વર્ગવાસ
 પછી પાણી ફેરવીને મુંબઈ ચોમાસું કરી આવેલા શ્રીવિજય-
 લલ્લિપ્તમૂરિજીનું આગમન પણ માતરમાં થયું, ચેલાઓ સાથે
 મૂરિજી પોતે ધર્મશાળે ધર્મશાળે ફર્યા પરન્તુ “ મસીદ નાની
 અને મુસલ્માનો ઘણા ” એ કહેવત મુજબ જગ્યા ધોડી
 અને યાત્રાલુઓ એકસાથે ઘણાં આવી ચઢ્યા પટલે
 યાત્રાલુઓને પોતાને જ સ્થાન મેલવવાના ફાંફાં મારવા
 પડતાં હોય એવી દશામાં તેઓ મૂરિજીને વ્યાંથી સ્થાન આપી

શકે ? તેથી ફરતા ફરતા થાકીને સૂરિજી પોતાના શિષ્યો સહિત ન હુટકે જ્યાં પંન્યાસજી મહારાજ ઉતર્યા હતા ત્યાં આવ્યા । પંન્યાસજીની તવીયત હજી અશક્તિવાળી હતી છતાં સૂરિજીને માથે આવી પહેલી આફતની વાત પંન્યાસજી મહારાજના જાણવામાં આવતાં તેઓને માટે સ્થાનની સગવડ કરાવવાનો વિચાર કરતા હતા એટલામાં તો શિષ્યો સહિત સૂરિજીને પોતાના સ્થાનપર પધારી હુકેલા જોડેને પંન્યાસજીએ તરત પોતાના સાધુઓને જણાવ્યું કે આપણા મહેમાન તુલ્ય આવેલા આ વધા સાધુઓને આપણા સ્થાનમાં સગવડ કરી આપો, તેપ્રમાણે સગવડ કરી આપતાં વધા સાધુઓ ત્યાં ઉતર્યા । ઘપોરના ટાંમે સૂરિજીએ અને પંન્યાસજીએ એક વીજાનાં દિલે ખોલીને અનેક પ્રકારનો વાર્તાલાપ કરી આનન્દ અનુભવ્યો હતો, તે દિવસે માતરમાં સાધુ સાધ્વીનાં ઠાળાં આસરે પચાસેક એકત્ર થયાં હતાં । પંન્યાસજી મહારાજની તવીયત નરમ હોવાના સમાચાર જાણીને અચ્છારીવાળા ગુરુભક્ત શેઠ રાયચન્દ ગુલાબચન્દ મહારાજશ્રીને વન્દના કરવા તથા જોડતી સહાય આપવા માતર આવ્યા હતા તેઓ માતરની યાત્રા કરીને શ્રીસ્તંભનપાર્શ્વનાથની યાત્રા કરવા સ્વંભાત ગયા હતા । ત્યાર બાદ તવીયત વરોવર સુધરી જવાથી માતરથી વિહાર કરી સેઢા મહેમદાવાદ તથા વટવા જૈનાશ્રમ યદ્દને શાસનનાયક શ્રીમહાવીર પ્રમુના કેવલ-જ્ઞાન કલ્યાણક (વૈશાખ સુદી ૧૦) ના દિવસે પંન્યાસજી મહારાજ અમદાવાદમાં પ્રવેશ કરી શ્વેરીવાડામાં સ્વરતરગચ્છીય ઉપાશ્રયે પધાર્યા અને વ્યાખ્યાન ચાલુ કર્યું ।

અસાડ સુદી ૧૧ ના દિવસે જગતમાં મોટા દાદા તરીકે પ્રસિદ્ધ થયેલા શ્રીજિનદત્તસૂરિજીની જયન્તીનો મેઝાવડો પંન્યાસજી મહારાજ સાહેબના પ્રમુખપણા નીચે કરવામાં આવ્યો હતો તેમાં શરૂઆતમાં ક્ષેત્રપાલની પોઝની જૈન કન્યાશાળાની વાઝા-ઓએ મધુર કંઠે સંગીત સાથે દાદાસાહેબના ગુણોની સ્તુતિઓ તથા ગરવા ગાઈને સભાજનોને દાદાસાહેબના ગુણોથી પરિચિત કર્યા હતા, પછી શ્રીમાણેકમુનિજીએ દાદાસાહેબનો પ્રત્યક્ષ પરચો જોયેલો તે જણાવીને આસ્તિકશબ્દ ઉપર વિવેચન કર્યું હતું, પછી પંન્યાસજી શ્રીરંગવિમલજીએ વિવેચન કર્યું હતું અને ત્યાર પછી વીજા બે વક્તાઓના વિવેચન થઈ ગયા પછી છેલ્લે પ્રમુખશ્રીએ દાદાસાહેબના જીવનના મુખ્ય મુખ્ય મુદ્દાઓ જણાવીને માંગલિક સંભળાવી સભાની સમાપ્તિ કરી હતી, તે વચ્ચે સભાજનોને શ્રીફઝની પ્રભાવના ઉપરાંત જૈનશાળાની વાઝાઓને ધાર્મિક પુસ્તકોની લાણી કરવામાં આવી હતી, આ જયન્તીનો કુલ સ્વર્ચ માતરના નગરશેઠ ગોપાલજીભાઈ વૈષ્ણવ તરફથી કરવામાં આવ્યો હતો, વપોરના ટાઈમે ઠાઠમાઠથી દાદાસાહેબની પૂજા મળાવવામાં આવી હતી તેમાં ઘણાં માણસોએ ઉત્સાહથી ભાગ લીધો હતો, જયન્તીના દરેક કાર્યમાં કોઠારી ચન્દુલાલ મોહનલાલે આગેવાનીભર્યો ભાગ લીધો હતો । આ ચોમાસામાં એક એક પારળાને આંતરે અઢમ અઢમની ઉગ્ર તપસ્યા લગાતાર ચાર મહિના સુધી પંન્યાસજીએ કરી હતી, તપસ્યા ચાલુ હોવા છતાં પોતે વ્યાખ્યાન પણ વાંચતા હતા । દાદાસાહેબની પોઝમાં પ્રાચીન પૂર્વાચાર્ય શ્રીજિનદત્તસૂરિજી

શ્રીજિનકુશલસૂરિજી શ્રીજિનચન્દ્રસૂરિજી તથા શ્રીજિનલાભ-
 સૂરિજી અને અર્વાચીન મહાત્મા મુનિ શ્રીમોહનલાલજી મહા-
 રાજની ચરણપાદુકા તથા મૂર્તિવાળા દાદાસાહેબના મન્દિર
 તરીકે પ્રસિદ્ધ પામેલા જૈન મન્દિરને રંગ રોગાન અને રીપેરીંગ
 કરાવ્યાને ઘણાં વર્ષો વીતિ ગયાં હોવાથી ફરીથી કરાવવાની
 જરૂરત હતી તેથી પંન્યાસજી મહારાજે પોતાના શ્રીમંત ભક્તો
 પાસેથી દ્રવ્યની મદદ અપાવી અને કોઠારી ચન્દુલાલભાઈએ
 પોતાની જાતિ દેખરેખમાં વધું કામ સુન્દર કરાવી દાદાસાહે-
 બના મન્દિરની આસી રોનક ફેરવી નાંચી, અજાણ્યા યાત્રીને
 એમ જ લાગે કે આ મન્દિર હમણા નવું તૈયાર થયું હશે । વટવા
 જૈનાશ્રમને પણ પંન્યાસજી મહારાજે પોતાના ભક્તોને ઉપદેશ
 કરી રૂ. ૪૫૦ રોકડા તથા શેત્રંજીઓ અને કામઝીઓની મદદ
 અપાવી હતી । એ રીતે સં. ૧૯૮૯ નું એકતાલીસમું ચોમાસું
 પંન્યાસજી મહારાજનું અમદાવાદમાં થયું । ચોમાસા વાદ અમદા-
 વાદથી વિહાર કરી વટવા જૈનાશ્રમ અને મહેમદાવાદ થઈને
 સ્થેડે ગયા ત્યાં ભાવસાર દામોદરદાસભાઈએ જે ઉપાશ્રય
 વંધાવ્યો હતો તે નદીને કાંઠે આવેલો હોવાથી તથા ગયા
 ચોમાસામાં પાણીનો મારો ઘણો લાગવાથી દિવાલોમાં ફાટ
 ડાઘ ગઈ હતી તે જલ્દી સુધારવા માટે દામોદરદાસભાઈની
 ઈર્ષપત્ની શ્રીમતી મળીબેનને પંન્યાસજી મહારાજે ઉપદેશ આપ-
 ણથી તેમણે તરત રૂ. ૭૦૦ સ્વરચીને ઉપાશ્રય દુરુસ્ત કરાવ્યો ।
 યહી સ્થેડેથી વિહાર કરી માતર થઈને સ્વાંધલી ગયા, ત્યાં
 ઉપાશ્રય તો હતો પરન્તુ તેમાં કેટલીક અગવડ હતી તે પંન્યા-

સર્જી મહારાજે અમદાવાદેની એક શ્રાવિકાને ઉપદેશ કરી રૂ. ૫૦૦ ની મદદ અપાવી માતરવાળા શેઠ શ્રીયુત સ્વીમચન્દ-ભાઈ માર્ફત ઉપાશ્રય સુધરાવીને સગવડ કરાવી, પછી તારાપુર અને મોરજ થઈને ઈસરવાડે પધાર્યા, ત્યાં સાધુસાધ્વીઓને ઉતરવાની ઘણી તકલીફ પડતી હતી, સ્વંભાત વડોદરા મરુચ સુરત અને મુંબઈ તરફથી પાલીતાણે જતાં એ ગામ રસ્તામાં આવતું હોવાથી સાધુ સાધ્વીનું આવાગમન વિશેષ થતું હોવા છતાં કોઈયે પણ ઉપાશ્રયની સગવડ કરાવવા તરફ લક્ષ્ય આપ્યું ન હતું, પંન્યાસર્જી મહારાજે તે અગવડ દૂર કરાવવા માટે ઉપદેશ આપીને ટીપ શરૂ કરાવી પછી તે રૂપીયાથી ઉપાશ્રય કરાવવામાં આવ્યો છે । ત્યાર બાદ ઈસરવાડેથી વિહાર કરી સ્વંભાત રાલજ સારોદ કાઢી જમ્બૂસર આમોદ સમની મરુચ અંકલેશ્વર અને સાયળ વગેરે ગામોએ થઈને પંન્યાસર્જી મહારાજ સુરત પધાર્યા ત્યાં થોડા દિવસની સ્થિરતા કર્યા બાદ ખેસ્તાન ગયા, ત્યાંના શેઠ ગુલાબચન્દભાઈયે ઘણો જ આગ્રહ કરીને આઠ દિવસ સુધી પંન્યાસર્જીને રોકી રાખ્યા અને ગામના દરેક ધર્મના લોકોને પ્રેમપૂર્વક સમજાવીને મહારાજશ્રી પાસે જેઓ દિવસે નહિ આવી શકે તેઓને રાત્રિએ પણ તેઢી લાવીને તેઓને મહારાજશ્રીનો ઉપદેશ સંભળાવ્યો તેથી આશું ગામ ધર્મના સંસ્કારવાળું થયું પરિણામે ગામના ઘણા લોકોએ રાત્રિભોજન માંસ મદિરા પરસ્ત્રીગમન વગેરેના ત્યાગના યથાશક્તિ નિયમો લીધા । પછી ત્યાંથી મરોલી નવસારી કાલીયાવાડી સીસોદરા અને ગળદેવી

थइने टांकेल पधार्या, त्यां मन्दिर तैयार थइ गयेलुं होवार्थी त्यांना श्रावकोने प्रतिष्ठा करावी लेवा माटेनो उपदेश आपवार्थी त्यांना संघे एकत्र थइने प्रतिष्ठानुं मुहूर्त कढावी, तैयारी करवा मांडी, तेर तो नवकारसी पण नोंधाइ गई, खर्चनी बीजी बधी व्यवस्था थइ गइ परन्तु प्रतिष्ठानि क्रिया सारी रीते करावनारनो योग घणी, महेनत अने तपास करवा छतां पण नहि मळि शकवार्थी ते वर्षे प्रतिष्ठा थइ शकी नहि । पंन्यासजी महाराजे घणो प्रयत्न कर्यो परन्तु त्यांना संघनी पुण्यनी खामीने लीधे कहेवत छे के “अणी चुकयो सो वर्ष जीवे” ते मुजब हजी सुधी त्यांना मन्दिरनी प्रतिष्ठा थइ शकी नथी ।

त्यार पेंछी गाम दवीयरना शेठ पृथ्वीराजजी शेठ छगन-मलजी तथा शेठ नवलमलजीए टांकेल आवीने पंन्यासजी महाराजने जणाव्युं जे अमारा गामना शा० मानमलजीए आपनी पासे दीक्षा लीधी ते अगाड तेमणे पोतालुं घर तथा जमीन जैनमन्दिर अने उपाश्रयना काममां लेवा श्रीसंघने अर्पण कर्यो हतां, ते जमीन उपर अमारा संघे नवीन मन्दिर बंधावी तैयार कराव्युं छे ते मन्दिर माटे श्रीबिमलनाथप्रभुनी प्रतिमा जोडनी हती तेने माटे खंभात अमदावाद शेरीसा कलोल तथा मारवाडना घणा गामोमां तपास करी छतां पेळी मुसाफरीमां जोड्ये तेवी प्रतिमा नहि मळी शकवार्थी हताश नहि थतां बीजीवारनी मुसाफरी शरु करी अमदावाद गया, त्यां शेठ आणंदजी कल्याणजीनी पेढीना कार्यवाहको शेठ भगुभाई, सुतरीया बगेरेए तथा त्यां बिराजता आचार्य श्रीविजयनीति-

सूरिजीने तथा आचार्य श्रीविजयवल्लभसूरिजीने मळीने जणाव्युं जे आ राजनगरमां आटआटली प्रतिमाओ होवा छतां अमारा गामना लोकोने दर्शन पूजा निमित्ते अमारा गामनी राशिने अनुकूल आवे एवी एक प्रतिमा अमने अर्हीथी मळी शक्ती नथी, तेथी आप साहेबो कांडक कृपा करो तो अगरो प्रयत्न सफल थाय एवी आशा छे। अमारी विनतिनी असरथी ते बन्ने सूरिपुंगवोए प्रेरणा अने प्रयत्न करीने शेठ आणंदजी कल्याण-जीनी पेढी हस्तकना श्रीअजितनाथप्रभुना मन्दिरमांथी प्राचीन भव्य प्रतिमा अपावी, तेथी पांच पांच महिनाथी प्रतिमाजी मेळववा माटेनो करातो अगरो प्रयत्न सफल थयो। ते प्रतिमाजीने अमदावादथी दवीयर लइ जइ मन्दिरमां प्रवेश कराववानुं मुहूर्त सं० १९९० ना वैशाख सुदी ६ नुं नीकळयुं हतुं, ते प्रतिमाजीनो प्रवेश आपणा चरित्रनायकना वरदहस्ते ज थाय एवी दवीयरगामना संघनी इच्छा होवाथी त्यांना आगे-वानो टांकेल आव्या अने वधी हकीकत पंन्यासजी महाराजने जणावी दवीयर पधारवानी आग्रहपूर्वक विनति करी। जवा-वमां महाराजजीए जणाव्युं के पंथ लांबो छे अने दिवसो थोडा छे तेथी माराथी पहोंची शकाय एम नथी, परन्तु दवीयरना आगेवानोए तो हठ लइने जाहेर कर्युं के जो आ अवसरे आप नहि ज पधारी शको तो भले अमारुं ए मुहूर्त जाय, ज्यारे आप दवीयर पधारशो त्यारे आपने हस्ते ज अमे विम्वप्रवेश करावी शुं। एवो तेओनो निश्चय जाणीने महाराजजीए दवीयर पहोंचवानी हाम भीढी तरतज विहार करी

વીણીમોરા વલસાડ પારડી વગવાઢા વાપી અને સંજાણ થઈ ઉમ્બરગામને સ્ટેશને પધાર્યા, તે જ દિવસે પ્રતિમાર્જી પળ ત્યાં આવી ગયા હોવાથી ત્યાંના વજારમાં સારે ઠેકાણે પધરાવી ઠાઠમાઠથી નવપદ્મની પૂજા ભળાવી, પૂજામાં જૈનો કરતાં જૈનેતરોની હાજરી વિશેષ હતી તે વધાને પ્રભાવના આપવામાં આવી હતી, તે વચ્ચે જૈનેતરોએ જૈનલોકોની પ્રભુભક્તિની ઘણી પ્રશંસા કરી હતી । વીજે દિવસે દવીયર ઘોલવડ તથા દાહાણુંના આગેવાનો ઉપરાંત અમ્બાચના શેઠ તારાચન્દ્ર જેતાજી શ્રીમહોદયમુનિજીના સંસારી અવસ્થાના મસીયાત ભાઈ અચ્છારીવાલા શેઠ રાયચન્દ્રભાઈ, ફળસાના શેઠ મેઘરાજજી અને સોલસમ્બાના શેઠ ગુલાવચન્દ્રજી સંચેતી તથા કાઠીયાવાડી ભાવિક શેઠ મોહનલાલભાઈ વગેરે ઘણા શ્રાવકો ઉમ્બરગામ સ્ટેશને હાજર થઈ ગયા, પછી શ્રીવિમલનાથ પ્રભુને સુન્દર સજાવટવાળી પાલખીમાં પધરાવી ગાજતે વાજતે દવીયર લઈ જવાનો વરઘોડો કાઢ્યો તેમાં પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ પળ પધાર્યા । શ્રાવકોના જયજયારવ અને શ્રાવિકાઓના સુમધુર કંઠથી ગવાતાં ગીતો સહિત ડ્યારે વરઘોડો દવીયરગામની સમીપ જઈ પહોંચ્યો ત્યારે દવીયરની આમજનતા વરઘોડાની સામે આવી પહોંચી તેમાં દવીયરની દરેક કોમનાં માણસો હતાં તે વચ્ચે દવીયરની દરેક ઉચ્ચકોમની કન્યાઓ તથા સધવા સ્ત્રિયો સુન્દર વસ્ત્ર અને અલંકારોથી સુભૂષિત થઈ મસ્તકપર પાળીના ફલ્લશો લઈ આવી પહોંચી હતી તેમણે ઘણા ઉમંગથી ભગવાનને વધાવ્યા હતા તે વચ્ચે દવીયરનો દેસાવ ઘણો જ

सुन्दर देखातो हतो । आ प्रसंग उपर पंन्यासजी महाराजने पधारेल्ला जोइने लोको घणां ज खुशी थया हता । पछी वरघोडो गाममां पहुँच्यो अने श्रीविमलनाथप्रभुने सं० १९९० ना वैशाख सुदी ६ ना शुभ मुहूर्ते अच्छारीवाळा शेट रायचन्द गुलाबचन्द ४० मण घीनी वॉलीथी आदेश लइने जैनमन्दिरमां प्रवेश कराव्यो ते दिवसे दधीपरना संघ तरफथी संघजमण करवामां आव्युं हतुं । त्यार याद त्यांथी विहार करी वोरही थइने महाराजश्री घोलवड पधार्या, त्यांना शेट पृथ्वीराजजी कस्तुरचन्दजी उमेदमलजी छोगमलजी रतनचन्दजी अने फूलचन्दजी वगेर आगेवानोए घोलवडमां चोमासुं करवानीं विनति करी, त्यारे पंन्यासजीए जणाव्युं के तमारी वधानी भावना छे तो हुं विचार करीश हाल तो आगळ जवानो भाव छे । पछी त्यांथी चीखला थइ दाहाणुं पधारतां त्यांना संघे ठाठमाठथी प्रवेश कराव्यो, पंन्यासजी महाराजे त्यांनीं जनताने एक महिनो धर्मोपदेश संभळाव्यो हतो ते दम्यांन घोलवडना आगेवानो पाछा विनति करवा आव्या हता तेओने आशाजनक उत्तर आपी दाहाणुंथी विहार करी महाराजश्री चीखला पधार्या त्यां घोलवडना घणां माणसो पंन्यासजीने वांदवा तथा विनति करवा आव्यां हतां ते वधानी भक्ति चीखलाना श्रावकोए प्रेमपूर्वक करी हती । बीजे दिवसे घोलवडना संघे पंन्यासजी महाराजनो प्रवेश घणा ठाठमाठथी कराव्यो हतो । ते सालनुं सं० १९९० नुं वेंतालीसमुं चोमासुं पंन्यासजीए घोलवडमां कर्तुं । ते सालमां पर्युपण प्रसंगे १५

दिवस सुधी दाहाणुंना तथा बगवाडा प्रगणानां जैन भाई वेनोए घोळवडमां रहीने दरेक धर्मकार्योमां सुन्दर लाभ लीधो हतो । घोळवडमां जैनोनी वस्ती झाझी नथी छतां वहारनां घणां माणसो पर्युपण करवा आवेलां तेथी पर्युपणमां स्वभां वगेरेनी उपज रुपया २००० उपरांत थड हती । घोळवडना शा. पृथ्वीराजजी जसराजजी चन्दनमलजी तथा ग्विवराजजी आदि चारे भाईयोए पर्युपणमां वहारगामना आवेला लगभग १००० माणसोनी सेवाभक्ति रातदिन खडे पगे रहीने उत्तम प्रकारे वजावी हती, तेओनी सेवाभक्ति करवानी धगश जोइने बीजा जैन भाईयो तेओनी खानदानीनी घणी प्रशंसा करता हता । आ चोमासामां श्रीमद्दोदयमुनिजीए तथा दाहाणुं स्टेशनवाळा शा. तलकचन्दजी भेराजीना मातुश्रीए मासक्षपणनी तपस्या करेली तेमज अट्टाई वगेरे तपस्या पण घणी ज सारी थड हती, भाद्रवा सुदी ५ ना दिवसे पंन्यासजी महाराजना प्रमुखपणामां मळेळी जैनोनी २००० माणसोनी सभामां अच्छारीवाळा धर्मचुस्त शेठ रायचन्दभाईये उभा थडने जणाव्युं जे दाहाणुं प्रगणाना आपणा जैन बाळकोने व्यावहारिक शिक्षणनी साथे धार्मिक शिक्षण पण आवे एवी कोइ संस्था नथी तेथी आपणी परंपरामां धर्मना संस्कारोनी ओछाश थती जाय छे तेथी तेवी कांइ संस्था स्थापवा माटे अत्रे विराजेलो पंन्यासजी महाराज साहेब तरफथी मळेळा उपदेशनी असुर्यी मारी भावना थड छे के आप वधा भाईयो जो पोतपोतानी शक्ति अनुसार ए काममां सुन्दर साथ आपो तो

આપણે એક જૈન ચોર્ડીંગ ચોલીએ અને તે ચોર્ડીંગની સાથે મારા સ્વર્ગસ્થ પૂજ્ય પિતાશ્રીનું નામ જોડવાની શરતે હું રૂ. ૨૧૦૦૦ આપું અને આશ્વા દાહાણું પ્રગણામાંથી આપ વધા ભાઈચોણ મઢીને રૂ. ૪૦૦૦૦ ભેગા કરવા એ પ્રમાણેની શેઠ રાયચન્દભાઈની ઉદારતા ભરેલી વાણી સાંભળીને સર્વે ઘણા સુખી થયા અને ઘોલવડ દાહાણું તથા સામટાના શંઠિયા-ઓમાંથી વારા ફરતી અઢેકજણે ઉભા થઈને શેઠ રાયચન્દભાઈની ઉદારતાને વધારી લઈ તેમના કથનને પોતપોતાની અનુમતિ આપી । પછી તે કાર્યને મૂર્તસ્વરૂપ આપવા માટે ચોર્ડીંગામે કમીટી ભેગી થઈ તે વચ્ચે ત્યાં ચિરાજતા પંન્યાસજી મહારાજે વટવા જૈનાશ્રમના સંસ્થાપક શ્રીમાણેક-મુનિજીએ તથા શ્રીવિજયેન્દ્રસૂરિજીએ પણ તે કમીટીના મેમ્બરોને ઉપદેશ દઈ સ્વંત અને ઉદારતાપૂર્વક આરંભેલા કાર્યને પાર પાડવાને માટે પ્રોત્સાહિત કર્યા હતા, તેથી કમીટીએ તે જ વચ્ચે દાહાણું પ્રગણામાંથી રૂ. ૪૦૦૦૦ ભેગા કરવા માટેની ટીપની શરૂઆત કરી દીધી । ટીપ ભરાવતાં ભરાવતાં કોઈયે પોતાને રૂ. ૦ ભરવા પડશે તે કારણથી, કોઈયે એ સંસ્થા ચોલાવવાનો સાધુનો ધર્મ નથી એવી પોતાની સમજથી અને કોઈયે એ સંસ્થા સ્થાપવી તે ઉત્તમ છે એમ સમજ્યા છતાં તે સંસ્થા સ્થાપવાનો જશ પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીને પણ મળતો હોવાથી સંસ્થાની ટીપમાં વિઘ્નો નાંચવા માંડ્યાં, પરન્તુ પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજે દાહાણું પ્રગણાના નાના મોટા દરેક ગામોએ વિહાર કરી ઘણો પરિશ્રમ વેઠી, અસરકારક ઉપદેશ

આપીને તથા ઘણાં સ્વરા ગામોમાં કમીટીના મેમ્બરોને પોતાની
 હાજરીમાં બોલાવીને તે તે ગામના શ્રાવકો પાસે સારી-સારી
 રકમો ટીપમાં ભરાવીને રૂ. ૪૦૦૦૦ પુરા કરાવી આપ્યા । એ
 ટીપ ભરાવવાના ઉપદેશ માટે પંન્યાસજી મહારાજ જ્યારે વાપીમાં
 હતા ત્યારે મુંબઈથી પાયધુની ઉપર આવેલા શ્રીમદ્દાવીર જૈન-
 મન્દિરના કાર્યવાહક શેઠ મૂલચન્દ હીરાચન્દ ભગત મુંબઈના
 સ્વરતરગચ્છીય સંઘ તરફથી મુંબઈ પધારવાની વિનંતિ કરવા
 આવેલા તેઓની વિનંતિથી અને મોટા મહારાજ શ્રીમોહન-
 લાલજી મહારાજના નામથી અંકિત થયેલી જૈન સેંટ્રલ લાય-
 વેરી અને જૈન સંસ્કૃત પાઠશાળા સંબંધી કેટલુંક કામ હોવાથી
 પંન્યાસજી મહારાજે મુંબઈ તરફ વિહાર કર્યો । અનુક્રમે
 શ્રીગામ ઘોલવડ અને દાહાણું થઈને સામટા પધાર્યા, ત્યાં
 દશ દિવસની સ્થિરતા કરી તે દર્મ્યાન બોર્ડીંગની કમીટીના
 દરેક મેમ્બરો સામટે આવી ગયા, તે દરેક મેમ્બરને યોગ્ય ઉપ-
 દેશ તથા બોર્ડીંગના કાર્ય માટે સૂચનાઓ આપીને જણાવ્યું જે
 ટીપ પુરી ભરાવવામાં મારી જરૂરત હતી તેથી આજ સુધી આ
 પ્રગણામાં જ હું રોકાયો અને તમારું ટીપનું કામ પુરું કરાવી
 આપ્યું, હવે યોગ્ય ધારા ધોરણ કરીને બોર્ડીંગને સારા પાયા
 ઉપર ચલાવવી એ કામમાં મારી કંઈ જરૂરત નથી, ત્યારે
 અચ્છારીવાલા શેઠ રાયચન્દભાઈએ તથા કમીટીના બીજા
 મેમ્બરોએ જણાવ્યું જે મોટામાં મોટું કામ ટીપમાં રૂ. ૪૦૦૦૦
 ભરાવી આપવાનું જે હતું તે આપે પૂર્ણ પરિશ્રમ કરીને પાર
 પાઠી અમારો રસ્તો સરલ કરી આપ્યો છે અર્થાત્ રસોડીની

બધી સામગ્રી આપે મેઝવી આપી છે હવે તો રસોડ કરીને
 જમવા સરખું નાનું કામ કરવાનું બાકી રહ્યું છે તે કામ આપ
 સાહેવની કૃપાદૃષ્ટિથી અમે થોડા જ દિવસોમાં પુરું કરીશું। પછી
 સામંતેથી વિહાર કરી પાલગઢ અને વીરાર થઈ અગાસીમાં
 શ્રીમુનિમુવ્રતસ્વામીની યાત્રા કરી ખાંદર વોરીવલી મલાઢ
 અંધેરી અને દાદર વગેરેમાં મુકામો કરતા કરતા ખાયસ્વલે
 થઈને મીંઢીવજારને નાકે શ્રીશાન્તિનાથ જૈનમન્દિરે પધાર્યા,
 ત્યાંથી મુંબઈના ચરતરગચ્છીય સંઘે સુન્દર સામૈયું કરીને મહા-
 વીર જૈનમન્દિરની પાછળના ઉપાશ્રયે ઉતાર્યા। થોડા દિવસ બાદ
 શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની જયન્તીનો દિવસ આવતો હોવાથી
 તે સાલ મોટા પાયા ઉપર શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની જયન્તી
 ઉજવવાનો પ્રયત્ન પંન્યાસજી મહારાજે કર્યો તેથી સં. ૧૯૯૧ ના
 ચૈત્ર વદ ૧૨ ને રોજ સૂર્ય ધામધુમથી જયન્તી ઉજવવામાં આવી
 હતી। તે જયન્તીનો હેવાલ મુંબઈ સમાચારના તા. ૨-૫-૧૯૩૫ ના
 અંકમાં તથા સાંજવર્તમાનના તા. ૧-૫-૩૫ ના અંકમાં વિસ્તારથી
 છપાયો હતો તેમાંથી સાર ભાગ અત્રે આપવામાં આવે છે। મુમ્મઈના
 જૈનો ઉપર મહાન ઉપકાર કરનાર સ્વર્ગવાસી પ્રસિદ્ધ મુનિ
 શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની જયન્તી નિમિત્તે તા. ૩૦-૪-૩૫
 ને દિને સવારે ૮ વાગે સ્થયાત્રાનો વરઘોઢો કાઢવામાં આવ્યો
 હતો તેમાં જૂદી જૂદી શાળાઓ તથા બોર્ડિંગોનાં ૨૦૦ ચાલક
 ઘાલિકાઓ મુનિશ્રીનાં ગુણગાન કરતાં હતાં, જૈન સ્વયંસંવક
 મંઢલ તથા માંગરોઢ જૈન યુવક મંઢલનાં ઘેન્ડ વાગતાં હતાં,
 વરઘોઢો ફરી આવ્યા બાદ આદીશ્વરજીની ધર્મશાળામાં શ્રી-

વિજયવલ્લભસૂરિજીના પ્રમુખપણામાં મોટો સેઝાત્તડો થયો હતો તેમાં સૂરિજીએ જણાવેલું જે.સં. ૧૯૪૭ માં પહેલ વહેલા શ્રીમોહનલાલજી મહારાજે મુંબઈ પધારી સાધુઓને મોટે મુંબઈના દ્વાર खुला.મુક્યાં તે વચ્ચે લોર્ડ રીપનને મોતીના તોરણથી જેવો આવકાર મળ્યો હતો તેવો જ આવકાર શ્રીમોહનલાલજી મહારાજને જૈનો તરફથી મળ્યો હતો, વીજા કોઈ પણ મુનિને એવો આવકાર મળ્યો નથી । તેઓશ્રીની જયન્તી આજે જેવી ઠાઠથી ઉજવાઈ છે તેવી અગાઉ કદી ઉજવાઈ નથી । પછી માસ્તર માવજી દામજી શાહે સ્વાસ્થ આ જયન્તી નિમિત્તે પોતે રચેલી કવિતા ગાઈ સંભળાવી હતી અને તેઓના ફોટાને ઘણા દુકાનદારો પૂજ્યચુદ્ધિથી પોતાની દુકાનમાં રાખીને હમેશા વન્દન કરે છે એમ જણાવ્યું હતું । ત્યાર બાદ શ્રીચરણ-વિજયજીએ પૂજ્યપાદ શ્રીઆત્મારામજી, મહારાજ તથા આ જયન્તીનાયકને પરસ્પર કેવો પ્રેમભાવ હતો તે દર્શાવનાર પ્રસંગનું વિવેચન કરતાં જણાવ્યું જે વેરીસ્ટર વીરચન્દ્ર રાઘવજી ગાંધી અમેરીકાના ચિકાગો શહેરમાં જૈન ધર્મનો ઢંકો વગાડી મુંબઈ આવ્યા ત્યારે તેઓને સંઘવહાર મુકવાની હિલચાલ મુંબઈમાં થઈ હતી, તે વાવત મુંબઈના સંઘે શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની સલાહ માંગી ત્યારે તેઓએ એ વાવતમાં શ્રીઆત્મા-રામજી મહારાજની સલાહ લેવાનું જણાવ્યું, સંઘે તેઓશ્રીને પંજાવ પત્ર લખી પુછાવતાં તેઓએ એ વાવતમાં શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ કહે તેમ કરવાનું જણાવ્યું, એ પ્રમાણે શ્રીઆત્મારામજી મહારાજ અને શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ પરસ્પર એક વીજાને

મહત્ત્વ આપતા હતા, એવો જ પ્રેમ . દરેક સાધુઓમાં સ્ત્રીલે તો જૈનશાસનની ઘણી ઉન્નતિ થાય, આખરે સંઘવહારની વાત તો ઊઠી જ ગઈ અને સ્નાત્રપૂજા મળાવી શરૂંજયતીર્થની યાત્રા કરી આવવાનું જણાવવામાં આવ્યું હતું । ત્યાર વાદ પં. શ્રીકૃદ્ધિ-મુનિજીએ મુનિશ્રીના જુદા જુદા જીવન પ્રસંગો વર્ણવ્યા હતા । પછી શેઠ જીવતલાલ પ્રતાપશીનો આજની જયન્તી પ્રતિ સદ્-નુભૂતિ જણાવનારો પત્ર વાંચવામાં આવ્યો હતો । અન્તમાં આચાર્યશ્રીએ ઉપસંહાર કરતાં જણાવ્યું જે શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના પ્રયત્નથી આ મુંબઈ જેવા મોટા શહેરમાં વાવૂ પન્નાલાલ જૈન હાયસ્કૂલ સ્થપાઈ છે પરન્તુ પેટલેથી સન્તોષ નહિ માનતાં વાવૂ સાહેબના વારસો જૈન હાયસ્કૂલને જૈન કૉલેજ બનાવી દેવા તરફ લક્ષ્ય આપશે એવી હું આશા રાખું છું, તે વચ્ચે વાવૂ સાહેબના મુપુત્ર શેઠ ભગવાનલાલજીએ સુલાસો કર્યો કે વાવૂ પન્નાલાલ જૈન ચેરીટીફના કાર્યવાહકો એક જૈન કૉલેજ સ્થાપવા માટે વિચાર કરી રહ્યા છે । તે સુલાસો સાંભળી જૈન જનતાને ઘણો આનન્દ થયો હતો । જયન્તીનો મેલાવડો વાર વાગે સમાપ્ત થયા વાદ શ્રીમદ્દાવીરસ્વામીને મન્દિરે પૂજા મળાવી આંગી રચાવી હતી અને રાત્રે ભાવના વેસાડી હતી ।

ત્યાર વાદ પંન્યાસજી શ્રીકેસરમુનિજી આદિ ઠાણા ૩ ને શ્રીમદ્દાવીર જૈનમન્દિરને ઉપાશ્રયે રાખીને પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિ-મુનિજી આદિ ઠાણા ૩ કચ્છી વીસા ઓસવાલ સમુદાયની વિનિતિથી માંડવી ઉપર પાલાગલીમાં આવેલી તેઓની વાઢીમાં પધાર્યા અને સં. ૧૯૯૧ ની સાલનું તૈંતાલીસમું ચોમાસું ત્યાં

કર્યું । તે ચોમાસામાં મહારાજશ્રીના ઉપદેશથી શ્રીવર્ધમાન તપ આયંવીલેલાં શેઠ હંસરાજભાઈ કુંવરજીએ સ્વેચ્છા પોતે એક-લાખ ઉદારતાથી ત્રણ વર્ષ સુધી ચલાવીને રૂ. ૧૦૦૦૦ ની મદદ આપી કચ્છી વીસા ઓસવાલ મહાજનને સોંપી દીધું છે, મહાજન તરફથી હાલમાં ઉત્તમ વ્યવસ્થાપૂર્વક તે સ્વેચ્છા ચાલી રહ્યું છે તેનો લાભ તે લક્ષ્મણ રહેનાર કચ્છીભાઈઓ ઉપરાંત મારવાડી અને ગુજરાતીઓ પણ લઈ રહ્યા છે ।

ત્યાર વાદ કચ્છી વીસા ઓસવાલ જૈન સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓની તથા પુરવાઈ જૈન કન્યાશાળાની વાલિકાઓની ધાર્મિક પરીક્ષા પંચાસજી મહારાજે લીધી હતી અને શેઠિયાઓને ઉપદેશ કરી તેઓને સારાં ધાર્મિક પુસ્તક વગેરેનાં દાન આપ્યાં હતાં । પર્યુષણમાં આઠે દિવસના ૬૪ પહોરી પૌષ્ઠ ઘણા ભાઈઓએ કર્યા હતા, પર્યુષણ પ્રસંગે વહારગામથી આવેલા ભાઈઓની સ્નાનપાનાદિ દરેક પ્રકારની ભક્તિ શા. લધાભાઈ માવજી શા. પુનસી મોળસી તથા તેમના ભાગીદાર શા. જેઠાભાઈ અને થોડા વચ્ચે પર દીક્ષિત થયેલા શા. ગાંગજીભાઈ વગેરે ઉત્તમ પ્રકારે કરી હતા । કચ્છી વીસા ઓસવાલ તથા દસા ઓસવાલનો પર્યુષણ પ્રસંગે રથયાત્રાનો વરઘોડો દરસાલ અલગ અલગ નીકળતો હતો તથા પર્યુષણ વાદ વચ્ચે સમાજના જમણ પણ અલગ અલગ થતાં હતાં તે વચ્ચે પક્ષના આગેવાનોને પંચાસજી મહારાજે ઉપદેશ આપીને વચ્ચે સમાજનો રથયાત્રાનો વરઘોડો ભેગો કાઢવાનું અને જમણ પણ ભેગું કરવાનું શરૂ કરાવ્યું, ત્યારથી હવે દરસાલ તે જ પ્રમાણે એક સાથે વરઘોડો

કાઢવાનું તથા જમણ કરવાનું ચાલુ રહ્યું છે । ત્યાર પછી
 ચોમાસું પુરું થતાં કાર્તિકી પૂર્ણિમાએ કચ્છી-વીસા ઓસવાળની
 ચાઢીએથી શ્રીશત્રુંજય તીર્થનો પટ મોટરમાં પધરાવી અનેક
 સાવેલાઓ તથા વેન્ડવાજા સાથે વરઘોઢો કાઢવામાં આવ્યો
 હતો તે ભાતવજાર માંઢવી શ્વેરી વજાર મારવાઢી વજાર પાય-
 ધુની ગુલાલવાઢી નલ્લવજાર અને સાતરસ્તે થઈને, સ્વરતરગચ્છમાં
 જૈનધર્મની ઉન્નતિના કાર્યો કરનારા અનેક શેઠિયાઓ થઈ ગયા
 છે તેઓમાં જેમણે શત્રુંજય પહાઢ ઉપર મોટો સ્વાઢો હતો તે
 લાસો રૂપીયા સ્વર્ચાને પુરાવી તે જગ્યા ઉપર સંકઢોં મન્દિરો-
 વાઢી એક ટૂંક વંધાવી જે હાલમાં શેઠ મોતીશાની ટૂંક તરીકે
 ઓઢસાય છે, તે મોતીશા શેઠે મુંવર્ડમાં કોટમાં જૈનમન્દિર
 પાયધુની પર ગોઢીજીનું મન્દિર તથા અગાસીમાં પણ જૈનમન્દિર
 વંધાવ્યું છે, પાંજરાપોઢમાં લાલબ્રાગ જૈન ઉપાશ્રયવાઢી વિશાઢ
 જગ્યા સંઘને આપેલી છે, પશુઓને માટે પાંજરાપોઢની વિશાઢ
 જગ્યા પણ ધર્માઢા આપેલી છે અને અનેક જગ્યાએ ધર્મશાઢાઓ
 વંધાવેલી છે, એવા એ અત્યન્ત ઢયાલુ શેઠ મોતીશાની ગાઢી કોઈને
 પાંસીની સજા થઈને પાંસી ઢેવાતી હોય તે રસ્તે આવી પઢે
 તો તેની પાંસીની સજા સરકાર તરફથી રઢ કરવામાં આવતી
 હતી એટલું વધું ગવર્નમેન્ટ સરકારમાં તેમનું માન હતું, તે મોતીશા
 શેઠે આલીશાન ગગનચુમ્બી વિશાઢ વંધાવેલા જૈનમન્દિરના
 ઢર્શન કરવા ભાષ્વલે ગયો હતો, ત્યાં શેઠ મોતીશાના જૈન-
 મન્દિરમાં ઢર્શન કરી વહારના મંઢપમાં વાંધેલા શત્રુંજયના
 પટની યાત્રા કરી પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીઋઢિમુનિજી

તથા પંન્યાસજી શ્રીકેસરમુનિજી આદિ ૭ ઠાળા પ્રાછા કચ્છી વૈસા ઓસવાલની વાઢોણ પધાર્યા હતા ત્યારે મારવાઢી શેઠ જીતાજી સુમાજી તરફથી પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી । પછી કાર્તિક વદી ૨ ને દિવસે પંન્યાસજી મહારાજ પાયધુની ઉપર આવેલા મહાવીર જૈનમન્દિરને ઉપાશ્રયે પધાર્યા હતા અને માગસર સુદી ૩ ના દિવસે પોતાના પરમગુરુ જૈનાચાર્ય શ્રીજિનયશઃસૂરિજીની જયન્તી ઠાઠમાઠથી ઉજવી હતી તેના સમાચાર મુંવઈ સમાચારના તા. ૨૨-૧૨-૧૯૩૬ ના અંકમાં નીચે મુજબ છપાયા હતા ।

શાસન પ્રભાવક જૈનાચાર્ય શ્રીજિનયશઃસૂરીશ્વરજીની મુંવઈમાં ઉજવાયેલી જયન્તી । મુંવઈમાં પાયધુની ઉપર આવેલા શ્રીમહાવીર જૈનમન્દિરની પાછલના ઉપાશ્રયમાં માગસર સુદી ૩ ના રોજ જૈનાચાર્ય શ્રીજિનયશઃસૂરિજીની જયન્તી પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિમુનિજીના પ્રમુખપણામાં ઉજવવામાં આવી હતી તે પ્રસંગે શ્રીયુત બુદ્ધિમુનિજી શ્રીગુલાવમુનિજી તથા શ્રીદર્શનમુનિજી આદિ મુનિવરો તથા જૈનોનો સારો સમુદાય હાજર હતો, શરુઆતમાં પ્રમુખશ્રીએ મંગલાચરણ કરી સૂરિજીના જીવનસંવંધી ટુંક વિવેચન કર્યું હતું ત્યારવાદ શ્રીબુદ્ધિમુનિજીએ જણાવ્યું કે પૂજ્ય આચાર્યશ્રીનો જન્મ સં. ૧૯૧૨ માં જોધપુર શહેરમાં સાંઢ ગોત્રીય ઓસવાલને ઘેર થયો હતો, પિતાનું નામ પૂનમચન્દજી અને માતાનું નામ માંગીવાઈ હતું । શ્રીમોહનલાલજી મહારાજે તેઓને સં. ૧૯૪૦ માં જોધપુરમાં જ દીક્ષા આપી હતી, તેઓએ ટુંક વચ્ચતમાં સારો અભ્યાસ કરી લેવાર્થી ગુરુ મહારાજે તેઓને

દીક્ષા લીધા બાદ ત્રીજા વર્ષથી જ જૂદા જૂદા સ્થળે ચોમાસાં
 કરવાની રજા આપી હતી । અમદાવાદમાં સં. ૧૯૫૬ માં
 પંન્યાસજી શ્રીદયાવિમલજીએ તેઓને યોગોદ્વહન કરાવી પંન્યાસ
 પદવી આપી હતી । તેઓશ્રીના ઉપદેશથી ઉપધાન ઉજમળા
 દીક્ષામહોત્સવો વગેરે ધાર્મિક કાર્યો ઘણાં થયાં હતાં, સં. ૧૯૫૮
 માં શ્રીહર્ષમુનિજીને મુંબઈમાં અને સં. ૧૯૬૬ માં શ્રીગુમાન-
 મુનિજી શ્રીત્રિહિમુનિજી તથા શ્રીકેશરમુનિજીને લક્ષ્મરગ્વાલી-
 ચરમાં પંન્યાસ પદવી આપી હતી અને શ્રીરત્નમુનિજી તથા
 શ્રીભાવમુનિજીને ગળી પદવી આપી હતી । પછી તેઓએ કાન-
 પુર તથા વનારસ થઈને શ્રીસમેતશિખરજીની યાત્રા કરી કલકત્તે
 થઈને મુર્શિદાબાદ પધારી વાલુચર તથા અજીમગંજમાં
 ચોમાસાં કર્યાં હતાં, ત્યાં જગતશેઠ આદિ જૈન સંઘે ઠાઠ-
 માઠથી તેઓને આચાર્ય પદવી આપી હતી । પછી ત્યાંથી
 બિહાર કરી છેલ્લું ચોમાસું તેમણે પાવાપુરીતીર્થમાં કર્યું હતું, ત્યાં
 ૫૩ ઉપવાસની કઠિન તપસ્યા કરી હતી અને સં. ૧૯૭૦ ના
 માગસર સુદી ૩ ની મધ્યરાત્રિએ સમાધિ પૂર્વક સ્વર્ગવાસી
 થયા હતા । તેઓશ્રી વહુ જ વિનીત હતા, ગુરુ મહારાજશ્રીની
 આજ્ઞા તેઓએ અસ્વંહિત પાળી હતી, ગૃહસ્થપણમાં પણ તેઓએ
 ૫૧ ઉપવાસ કર્યા હતા વગેરે તેઓના ઉત્તમ ગુણો પ્રાપ્ત કરવા
 આપણે પણ પ્રયત્ન કરવો જોઈએ । અન્તમાં યતિવર્ય શ્રીરાવત-
 મલજીના ટુંક વિવચન બાદ મેઝાવઢો વિસર્જન થયો હતો ।
 પંન્યાસજી મહારાજ જ્યારે પાયધુની ઉપરના સ્વરતરગચ્છના
 ઉપાશ્રયમાં વિરાજતા હતા ત્યારે સ્થાનિકવાસી સમાજના 'જૈન-

प्रकाश ' नामना पेपरमां संतवाल मुनि श्रीसौभाग्यचन्दजीना श्रीहरिभद्रसुरिजी श्रीहेमचन्द्राचार्यजी आदि समर्थ श्वेताम्बराचार्योनी निन्दा करनारा लेखो आववा लाग्या, ते लेखो लइने शा. रतिलाल भीखाभाई मुंबईमां ते वखते विराजता साधुओने लालबागमां तथा गोडीजीमां जइने वांची संभळाव्या अने संतवालने जवाव आपवानी आपे तस्दी लेवी जोइये एम पण जणाव्युं, त्यारे जवाव मळयो के एवा हठीला हूँढकोनी साथे माथाफोड करवा कोइ नवरो नथी । तेथी निराश थइने एक दिवसे ते रतिलालभाई पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनिजी पासे आवी चढ्या अने संतवालजीना लेखो संवंधी वात करी ते संवंधमां घटतुं करवामाटे करेली विनतिनो लालबाग तथा गोडीजीमां विराजता साधुओए आपेलो जवाव पण कही संभळाव्यो । ते वखते पंन्यासजीनी तवीयत नरम रहेती हती छतां संतवालजी साथे चर्चा करवानी पोते तैयारी वतावी अने नीचे मुजवनी संतवालने चेलेंज आपी ते कार्यनी शरुआत करी ।

श्रीसंतवालजीने सूचना ।

जैन आगमोमां मूर्तिपूजानुं विधान आवे छे ते वावत शास्त्रना पाठो वतलावी मूर्तिपूजा सिद्ध करी आपवा हुं तैयार छुं. माटे आपने जणाववानुं के हालमां आप मुंबई पधारी छो । तो मारी आ चेलेंज स्वीकारीने मूर्तिपूजाना वादविवाद माटे मुंबईना मध्यवर्ती स्थल माधवबागमां आप जे दिवसे जे टाइमे पधारी शको एम हो ते पत्र लखीने जणावशो जेथी ते वावतनी घटती तैयारी करवामां आवे । दा. पं. ऋद्धिमुनि । डि.

પાયધુની મહાવીર જૈન મન્દિરનો ઉપાશ્રય । તા. ૧૩-૧-૧૯૩૬ ।

ઉપરની ચર્ચા મુંવઈ સમાચાર તથા સાંજવર્તમાન પેપર દ્વારા દોઢેક માસ ચાલ્યા બાદ શ્રીસંતવાલજીને તથા તેમના ગુરુ શ્રીનાનચન્દ્રજીને મુંવઈના તેમના સંપ્રદાયના આગેવાનોએ ચર્ચા બંધ કરવાની વિનંતિ કરવાથી તેમજ સ્થાનકવાસી તથા મૂર્તિ-પૂજક સંપ્રદાયના આગેવાનોએ પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીકૃદ્ધિ-મુનિજીને પણ ચર્ચા બંધ કરવાની વિનંતિ કરવાથી ચર્ચા બંધ કરવામાં આવી હતી । ત્યાર બાદ શ્રીયુત રતિલાલ ખીસ્વાભાઈ શાહે ૧૯૩૮ ના જૂન માસમાં સાંજવર્તમાનમાં તથા જૈન પત્રમાં શ્રીમૂર્તિપૂજા પુરાણના હેડિંગ નીચે શ્રીસંતવાલજીને જવાબ આપ્યો હતો તેમાં જાદુઈ મૂર્તિપૂજા અને અસલી મૂર્તિપૂજા સંબંધી સ્પષ્ટ રીતે ઘણું વિવેચન કર્યું હતું ।

. ત્યાર બાદ પાયધુનીથી વિહાર કરી લાલવાહી અને દાદર થઈને પંન્યાસજી મહારાજ કૂરલે પધાર્યા, ત્યાં લાલવાહીના જૈનમન્દિરના મહેતાજીને શેઠ મેઘજીભાઈ સોજપાળે મોકલીને જણાવ્યું જે આવતું ચોમાસું કરવા આપ લાલવાહી પધારશો એવી મારી વિનંતિ છે । મહારાજજીએ જવાબ આપ્યો કે તમારી ભાવનાનો અમે વિચાર કરીશું હાલ તો ઘાટકોપર જડ્યે છીયે, ઘાટકોપર ગયા પછી હમેશા પંન્યાસજીનું વ્યાખ્યાન ચાલતું હતું તેનો લાભ ત્યાંના કચ્છી ગુજરાતી વગેરે જૈન ભાઈઓએ સારા પ્રમાણમાં લીધો હતો । પછી શેઠ મેઘજીભાઈના અત્યંત આગ્રહથી ઘાટકોપરથી વિહાર કરી લાલવાહી પધાર્યા અને સં. ૧૯૯૨ નું ચુમ્માલીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી મહારાજે

લાલવાડી (મુંવડ) માં કર્યું ।

લાલવાડીના ઉપાશ્રયમાં અસાદ સુદી ૧૧ ના દિવસે દાદા સાહેવ શ્રીજિનદત્તમૂરિજીની જયન્તી પંન્યાસજી મહારાજના પ્રમુખપણામાં ઉજવવામાં આવી હતી, તે પ્રસંગે મહારાજજીના વૈષ્ણવભક્ત શેઠ મહાદેવજી પોદાર મારવાડી તરફથી મોદકની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી તથા લાલવાડીના મારવાડી સમાજ તરફથી પૂજા મળાવી આંગી રચાવી ગાયન મંદલી ચોલાવીને રાત્રે ભાવના વેસાડી હતી । આ ચોમાસામાં વે માદ્રવા હોવાથી પંન્યાસજી મહારાજે પોતાના ગચ્છની પરંપરાનુસાર પોતે સ્વરત્તરગચ્છ અને અંચલગચ્છવાળાઓની સાથે પહેલા માદ્રવામાં પર્યુપણપર્વનું આરાધન કર્યું હતું । ત્યારવાદ તપાગચ્છના પર્યુપણની આરાધના કરાવવા માટે દાદરના આગેવાનોએ મહારાજશ્રીને વિનંતિ કરી, તે વખતે મહારાજશ્રીની તવીયત લીવરના દર્દથી નરમ રહેતી હતી તેથી પોતાના શિષ્ય ગુલાવમુનિને દાદર મોકલ્યા. તેમણે દાદરમાં ૧૨ દિવસ સુધી રોકાઈને ત્યાંના જૈન ભાઈઓને શાન્તિપૂર્વક પર્યુપણપર્વની આરાધના કરાવી તેમાં માદ્રીમ માદ્રંગા વગેરે નર્જીકના પરાના વીજા ભાઈઓએ પણ ભાગ લીધો હતો । ગુલાવમુનિના દાદર ગયા પછી લાલવાડીના તપાગચ્છવાળાઓએ પંન્યાસજીને જણાવ્યું જે હવે અમને પર્યુપણપર્વની આરાધના કરાવો, ત્યારે પંન્યાસજીએ જણાવ્યું કે મારી તવીયત નરમ રહે છે તે તો તમે જુઓ છો, તમે પેલાં ચોલ્યા નહિ અને દાદરવાળા આવીને ગુલાવમુનિને લઈ ગયા છતાં તમારો આગ્રહ છે તો હું તમને પર્યુપણનાં વ્યાખ્યાનો

સંભળાવીશ । એમ કહીને પોતાના શરીરમાં અશક્તિ હતી છતાં મારવાડીભાઈયોને આઠે દિવસ વ્યાખ્યાન સંભળાવ્યું હતું ।

આ ચોમાસાના ચારે મહિના પંન્યાસજી મહારાજની તર્કીયત નરમ રહેલી તેથી ત્યાંના ધર્મીષ્ઠ શેઠ મેઘજીભાઈ જેઓ હમેશા ૪ વાગે ઉઠીને શુદ્ધ થઈ પોતાના મકાનમાં ઘરમન્દિર જેવો એક રૂમ કાઢીને તેમાં શ્રીપાર્શ્વનાથ ભગવાનનો સુંદર ફોટો તથા ચિન્તામણિયંત્ર વગેરે હમેશા દર્શન કરવા રાખ્યાં છે, તેની સન્મુખ વેસી આઠ વાગ્યા સુધી નવકારમંત્રનો જાપ કરી હમેશા એકાસણું કરે છે તેમણે ભક્તિપૂર્વક ચારે મહિના ડોક્ટર વૈદ્ય અને દવાઈમાં પોતાનો પુઠ્ઠ પૈસો વાપરી ઘણું પુણ્ય વાંધ્યું હતું । તેઓની ધર્મપ્રવૃત્તિ જોઈને ત્યાંના ઘીજા કચ્છીયાઈયો પણ ધર્મપ્રવૃત્તિમાં જોડાયા છે । ચોમાસું પુરું થવા આવ્યું તેવામાં પોતાના ગુરુભાઈ પંન્યાસજી શ્રીકેશરમુનિજી પોતાના પરિવાર સાથે પાયધુની ઉપર આવેલા શ્રીમહાવીર જૈનમન્દિરની પાછળના ઉપાશ્રયમાં ચોમાસું રહેલા હતા, તેઓ જ્ઞાનપંચમીનો ઉપવાસ કરી સં. ૧૯૯૩ ના કાર્તિક સુદી ૬ ના રોજ પારણું કર્યા વાદ ગોચરી કરીને વાતચિત કરતાં કરતાં એકદમ હાર્ટફૈલ થઈ જવાથી ચપોરના ઘે વાગે સ્વર્ગવાસી થઈ ગયા, તે સમાચાર ટેલીફોનથી લાલવાડી આવ્યા, પંન્યાસજી મહારાજને તે દિવસે ચોવિહારો છઠ્ઠ હતો દિવસ હુંકો હતો અને અધુરામાં પુરું તે ટાઈમે મુંબઈમાં સરુત કોમી હુછ્હ ચાલી રહ્યું હતું, હિન્દૂ અને મુસલમાનો એક ઘીજાની સાથે ઉન્દર ત્રિલાહીની અથવા વાઘ વઠ્ઠીની રમત રમી રહ્યા હતા, તેમાંથી વચીને પાયધુની જવાય એવો

कोई पण रस्तो हतो नहि छतां पोलीसोने साथे राखी तुरत विहार करी जाननुं जोखम वेठीने पण पायधुनी पहुँची गया अने स्वर्गवासी गुरुभाईनी पाछळ करवा योग्य दरेक कार्यो पोते अग्रेसर थइने कराव्यां तथा तेओना शिष्य श्रीबुद्धिमुनिजी चगेरेने खरा टाईमे दिलासो आप्यो । वीजे दिवसे स्वर्गस्थ पंन्यासजीना मृत देहने अग्नि संस्कार करायो त्यारे पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी कवराढावाळा शेट जीताजी खुमाजी तरफथी रु. १००० जीवदया मंडलने आपवामां आव्या तथा शेट मेघजीभाई सोजपाळ अने शेट माणेकलाल मनसुखभाई तरफथी एकावन एकावन रु. ना जीवो छोडाव्या हता । त्यार वाद पंन्यासजी महाराज श्रीबुद्धिमुनिजीना उपदेशथी टीप करीने श्रीमहावीरस्वामीने देरे अट्टाई महोत्सव तथा शान्तिस्नात्र थयां हतां, ते टीपमां पण शेट मेघजीभाई तथा शेट माणेकलालभाई तरफथी एकावन एकावन रु. भरवामां आव्या हता ।

त्यार वाद जयपूर निवासी श्रावक नथमलजी दीक्षाना अभिलाषी होई श्रीबुद्धिमुनिजी पासे अभ्यास करी रह्या हता तेने दीक्षा आपवाने दिवसे, पंन्यासजी महाराजना उपदेशथी शेट मेघजीभाई सोजपाळ तरफथी दीक्षानो कुल खर्च आपवा उपरांत दीक्षा निमित्ते सुन्दर वरघोडो काढवामां आव्यो हतो अने आदीश्वरजीनी धर्मशाळामां पंन्यासजी महाराजना वरद हस्ते ते मुमुक्षुने दीक्षा आपी श्रीबुद्धिमुनिजीना शिष्य तरीके नन्दनमुनि नाम राखवामां आव्युं हतुं । त्यार वाद महामासमां

પાયધુનીથી વિહાર કરી મહારાજ સાહેવ દાદર પધાર્યા, ત્યાં ઉપાશ્રયનું સાધન ન હોવાથી રાવ સાહેવ શેઠ રવજીભાઈ સોજપાઠ જં૦ પં૦ ના આગ્રહથી શેઠ પાલણભાઈ સોજપાઠની ચાલીમાં ઉતર્યા । તે વખતે વ્યાખ્યાનમાં તેમજ દિવસના ઘીજા ટાઈમમાં પણ શેઠ રવજીભાઈના આજ્ઞા કુટુંબને પંન્યાસજી મહારાજના સંસર્ગથી ધર્મનો ઉપદેશ મળવા લાગ્યો, તે વખતે શેઠ રવજીભાઈએ પંન્યાસજી મહારાજને દાદરમાં ચોમાસું કરવાની વિનંતિ કરતાં જણાવ્યું જે આપ જો અત્રે ચોમાસું કરવાની કૃપા કરશો તો અત્રેના જૈન ભાઈઓને અનેક પ્રકારનો લાભ તો મળશે જ પરંતુ અહીંના મારવાડી ભાઈઓએ શિશ્વરવંચ મંદિર તૈયાર કરાવીને શ્રીશાન્તિનાથપ્રભુને ૧૦-૧૧ વર્ષથી પરોળા તરીકે જ વેસાડી રાખ્યા છે, કેટલીક વખત પ્રતિષ્ઠાનાં મુહૂર્તો કઢાવ્યાં સ્વરાં પરંતુ માંહોમાંહેના કાંઈક મતભેદોને લીધે હજી સુધી પ્રતિષ્ઠા કરાવી શક્યા નથી, તેથી તે લોકોને આપશ્રીનો સતત ઉપદેશ મળે અને તે ઉપદેશના પ્રતાપે તેઓનો જે કંઈ મતભેદ હોય તે ટૂંકી જડ પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય થઈ જાય તો તે વધુ મોટો લાભ થશે । પંન્યાસજી શ્રીકૃદ્ધિ-મુનિજીએ શેઠ રવજીભાઈને કહ્યું કે તમારી એ ધી વાત તો સ્વરી પરંતુ અત્રે ઉપાશ્રયનો જ અભાવ હોવાથી અમે અથવા ઘીજા કોઈ પણ સાધુઓ ચોમાસું શી રીતે રહી શકે । ત્યારે શેઠ રવજીભાઈ ઘોલ્યા કે આપને રહેવા લાયક સ્થાન તથા વ્યાખ્યાન માટેના હોલની સગવડ થઈ જશે, ત્યારે પંન્યાસજીએ જણાવ્યું જે જો તેવી સગવડ થઈ જશે તો સ્વાસ્થ્ય કરીને આ પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય

‘त्यार पडाववा माटे अमने अत्रे चोमासुं करवामां कांइ पण
हरकत नथी । त्यार वाद दादरथी विहार करी माहीम थइने
सान्ताकूक्षमां भावनगरवाळा शेठ अमरचन्द जशराजना सुपुत्रो
शेठ क्षान्तिलालभाई तथा भानुचन्द्रभाईना आग्रहथी तेमने
बंगले महाराजश्री पधार्या, त्यां वे दिवस रोकाइ राधनपुरवाळा
शेठ गिरधरलाल त्रिकमलालनी विनतिथी तेमने बंगले पधारी
व्याख्यान चालु कर्युं, तेमां त्यांना आगेवानोने उद्देशीने
महाराजश्रीए जणाव्युं के भाईयो तमारामांना केटलाएक तो
पूर्वे करेला पुण्यना उदयथी द्रव्य प्राप्त करी पोतपोताना वाडी
बंगला बंधावीने अत्रे वसो छो, ए रीते पोताने माटे तथा
‘पोताना कुटुम्बने माटे तो पोते एकलाए वाडी बंगला बंधाव-
वानी उदारता अथवा हिम्मत करी छतां तमे वधा भेगा मळीने
पण जैन भाईयोने माटे धर्मकरणी करवानां एक जैन मन्दिर अने
वीजो जैन उपाश्रय ए वे साधनो हजी सुधी करी शक्या नथी ते
बहु विचारवानी बात छे । महाराजश्रीना एवा मकारना
उपदेशथी त्यांना श्रावकोने तात्कालिक असर थवार्थी उपरोक्त
वन्ने कार्यां माटे अगाउ टीप थइने अटकी पडेली तेनुं काम
उत्साह लावीने आगळ चलाव्युं, तेमां पंन्यासजी श्रीकृद्धिमुनि-
जीना उपदेशथी शेठ गिरधरलालभाईये उदारताथी रु. ५००
भरी आप्या, त्यार पछी महाराजश्री विहार करी गया
तेमनी पाछळ सान्ताकूक्षना श्रावकोए पोताना उत्साहने पण
विहार करावी दीधो होय एम जणाय छे कारण के ए बातने
ज्ञान वर्ष लगभग समय बीति गया छतां ते वन्ने कार्यांनो हजी

સુધી પ્રારંભ થયો જણાતો નથી । સાન્તાકૂળમાં શેઠ શાન્તિ-
 લાલભાઈ તરફથી સત્તરભેદી પૂજા બળાવી શ્રીફલ્ગી પ્રભાવના
 કરવામાં આવી હતી । પછી ત્યાંથી વિહાર કરીને મહારાજશ્રી
 વીલેપારલે પધાર્યા ત્યાં સાગરશાખાના ઉત્તમ ક્રિયાપાત્ર શ્રીરવિ-
 સાગરજીના શિષ્ય શાન્તમૂર્તિ શ્રીમુખસાગરજીના વિદ્વાન પટધર,
 સેંકડો પુસ્તકોના લેખક તથા સ્વરતર ગચ્છીય પરમયોગી
 અધ્યાત્મપ્રેમી શ્રીમદેવચન્દ્રજીના ગુણાનુરાગી, અને તે મહાત્માના
 રચેલા અનેક આધ્યાત્મિક ગ્રંથોને અત્યંત પરિશ્રમ વેઠી
 પ્રગટ કરાવી સસ્તી કિંમતે ફેલાવો કરાવનાર, યોગનિષ્ઠ
 જૈનાચાર્ય શ્રીબુદ્ધિસાગરસૂરિજીના સદુપદેશથી મેસાળાવાળા
 શેઠ ઘેલાભાઈ કરમચન્દ્ર સ્વાંઢવાળાએ વંધાવેલા અને મરુધર
 દેશેદ્ધારક શ્રીવિજયલલિતસૂરિજીને હાથે સુલ્લું મુકાવેલા
 જૈન સેનેટરીયમમાં ઉતર્યા । એ સેનેટરીયમમાં જૈનોને સસ્તે
 ખાદેથી રહેવાને માટે રૂપ તથા દરેક પ્રકારની સગવડ મળે છે
 તથા ત્યાં પુસ્તકાલયની સ્થાપના કરેલી હોવાથી વાંચનનો
 લાભ પણ મળે છે । ભાવનગરવાળા ધર્મપ્રેમી શેઠ ક્ષેત્રચન્દ્ર
 ભાઈચન્દ્રના મુપુત્રો શેઠ અનુપચન્દ્રભાઈ તથા ચીમનલાલભાઈના
 આગ્રહથી મહારાજશ્રી ત્યાં દસ દિવસ રોકાયા અને વ્યાખ્યાન
 સંભળાવ્યું, શેઠ અનુપચન્દ્રભાઈ તરફથી એક દિવસે નવપદ-
 જીની પૂજા બળાવવામાં આવી હતી । ત્યાંથી વિહાર કરી
 મહારાજ સાહેવ અંધેરી પધાર્યા । અંધેરીમાં જૈન મંદિર તથા
 ઉપાશ્રયની સગવડ મુંવડ શહેરના મહોપકારી ગુરુવર્ય શ્રીમોહન-
 લાલજી મહારાજ સાહેવના ઉપદેશથી ઘણાં વર્ષથી થયેલી છે,

ते उपाश्रयमां पंन्यासजीए व्याख्यान शरुं कर्यु तेनो, लाभ सर्वे जैन भाईयो लेवा लाग्या। अंधेरीमां कोई कारणथी कच्छी भाईयोमां घणा वखतथी कुसंप चालतो हतो तेमज मारवाडी साथमां पण बे तड पडेलं हतां, अंधेरीना जैनोनी एवी स्थिति जाणीने पंन्यासजी महाराज व्याख्यानमां खास करीने परस्परना संपथी केवां उत्तम कामो थइ शके छे तेमज कुसंपथी दरेक कामो केवां बगडी जाय छे ते वावत दृष्टान्तो दइ दइने संपनी महत्ता वर्णववा लाग्या। केटलेक दिवसे महाराजजीना व्याख्याननी असर थइ तेथी कच्छीभाईयोमां आगेवान गणाता शेठ लालजीभाई तथा देवराजभाईए पोताना कच्छी समाजने एकत्र करीने जणाव्युं जे आपणा पुण्योदयथी पूज्य पंन्यासजी महाराज अत्रे पधारेल छे, तेओ आपणामां रहेला कुसंपने जाणीने संप कराववा माटे खरी लागणीथी दररोज आपणने उपदेश आपी रह्या छे, माटे अमे वने आपणा कच्छी समाजने जणावीये छीये के आपणामां गमे तेनी गमे ते नानी के मोटी कसूर थयेली होय ते अमे अमारे माथे लइये छीये अने ते बदल आप वधा भाईयो जे कहो ते दंड आपवा तैयार छीये परन्तु हवे गमे तेम करीने आपणा समाजमां संप थवो ज जोईये। एवी रीतनी नम्रता भरेली वाणी सांभळीने वधा भाईयोना दिल साफ थइ गयां अने संप थइ गयो, कच्छी समाजमां संप थइ गयेलो जाणीने मारवाडी साथना मन पण कुणां थयां तेथी तेओमां आगेवान शेठ बनेचन्दजी मुकादम, शेठ सागरमलजी तथा शेठ मूलतान-

मलजीना प्रयासथी मारवाडी समाजमां पण संपन्न साम्राज्य थइ
 गयुं । त्यार बाद महाराज सोढेवे विहार करवानी बात काढी
 एटले अंधेरीना सर्वे भाईयोए जणाव्युं जे हवे चैत्र महिनानी
 शाश्वती आयंवीलनी ओळी नजीक आवी छे माटे कृपा
 करीने अमने ओळीपर्वनी आराधना कराववा माटे आप अत्रे
 ज स्थिरता करो एवी अमारी विनति छे, तेथी महाराजजीए
 रहेवानुं कबूल कर्युं । पछी मारवाडी साथमांथी शेठ सागर-
 मलजी फौजमलजीनी धर्मपत्नी श्रीमती पेयीवाई तरफथी नव-
 पदजीनी ओळी करवा माटेनी आमंत्रण पत्रिका काढवामां
 आवी हती तेथी आसपासना पराना केटलाक भाईयो पण
 ओळी करवा अंधेरी पधार्या हता । ओळी करवावाळाने माटे
 तथा छुटक आयंवील करवावाळाने माटे उत्तम प्रकारनी सग-
 वढ करवामां आवी हती, नवे दिवस जूदा जूदा गृहस्थो तरफथी
 विविध प्रकारनी पूजाओ भणावी प्रभावना कराती हती, चत्र
 सुदी १३ ने रोज आसन्नोपकारी चरम तीर्थकर श्रीमहावीर
 प्रभुनी जयन्ती उजववामां आवी हती, चैत्री पूनमना रोज
 मुंवाईना सोनाचांदी बजारवाळा भाईयोमांथी एक थावके
 मोटरवसमां परानो संघ काढेलो ते संघ अंधेरीमां नवाणुं
 प्रकारी पूजा घणा ठाठथी भणावीने संघजमण कर्युं हतुं तेमां
 लगभग ५००० माणसो जम्यां हतां, संघनी सेवा करवामां
 अंधेरीना मारवाडी साथना मुकादम शेठ वनेचन्दजी वंगरेए
 भाग लइने दरेक प्रकारनी सगवढ करी आपी हती । त्यार बाद
 पंच्यासजी महाराज विहार करीने मलाढ पधार्या त्यां दानपीर

शेठ देवकरण, भूळजीना जमाइ शा० मनसुखलाल ताराचन्द तथा शेठ रणछोडभाई अने मारवाडी साथवाळाए एकत्र थइने सामैयुं करी शेठ देवकरणभाईनी वाढीने उपाश्रये उतार्या, थोडा दिवस बाद मलाढगामना शेठ केसरीमलजी गणेशमलजी विनति करीने पोताने बंगले पंन्यासजी महाराजने लइ गया अने नवपदजीनी पूजा भणावी व्याख्यान वंचाव्युं तथा श्रीफळनी प्रभावना करी, ते वखते गामना मारवाडी संघे तथा गुजराती संघे थोडा दिवस रोकाइने व्याख्याननो लाभ आपवानी महाराजजीने विनति करी, त्यारे महाराजजीए जणाव्युं के आ तमारा मलाढमां ज्यारे मन्दिर के उपाश्रयनुं साधन न हतुं त्यारे जगत्पूज्य श्रीमोहनलालजी महाराजं शेठ देवकरणभाईने उपदेश करीने जैनमन्दिर तथा उपाश्रयनी सगवड करावी आपी छे तेथी तमने सर्वेने धर्मकरणी करवानो लाभ मळे छे, ते उपगारी गुरु महाराजनी स्वर्गारोहण तिथि चैत्र वद १२ नजीक आवे छे ते प्रसंगे गुरुमहाराजनी जयन्ती ठाठमाठथी उजववानो तमारो भाव होय तो अमे रोकावानो विचार करीये, ते सांभळीने ते ज वखते व्याख्यानमां हाजर रहेला मारवाडी संघना आगेवानोए जणाव्युं जे आपनी अत्रे हाजरी हशे तो अमारा परम उपकारी गुरुमहाराजनी जयन्ती घणा ठाठमाठ अने उत्साहथी उजवीशुं । ए प्रमाणेना तेमना आग्रहथी महाराजजी मलाढमां रोकाया अने चैत्र वद १२ ना रोज पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धिमणिजीना प्रमुखपणा नीचे श्रीमोहनलालजी महाराज साहेबनी जयन्ती सारी रीते उजववामां आवी हती,

ते समये घाटकोपरवाळा मास्तर मावजी दामजी शाहे थोडा ज वखतमां लखीने तैयार करेली अने झवेरी मूलचन्द हीराचन्द भगते छपावीने बहार पाढेली “ मुनि श्रीमोहनलालजी ” नामनी चोपडी बहेचवामां आवी हती, जयन्ती प्रसंगनी आमंत्रण पत्रिका बहार पाढेली होवाथी पराना तेमज मुंबईना पण केटलाक भाईयो जयन्ती प्रसंगे मलाढ पधार्या हता, ते दिवसे मलाढना मारवाडी समाज तरफथी पूजा प्रभावना तथा संघजमण थयां हतां । त्यार बाद त्यांथी विहार करी गोरे-गाम थइ पाछा बळतां अंधेरी पारला वगेरे थइने दादर पधारी शेठ पालण सोजपाळनी चालीमां उतर्या, त्यां राव साहेब शेठ रवजीभाई सोजपाळ जे० पी० ना सुपुत्र शेठ रामजीभाईये आवीने पंन्यासजी महाराजने जणाव्युं के बापाजी आवृजीनी यात्राए गया छे त्यांथी आजेज तेमनो पत्र आव्यो छे तेमां लखे छे के पंन्यासजी महाराज दादर पधारे त्यांरे आग्रह करीने चोमामुं करवा रोकजो हुं थोडा दिवसमां आवी पडोंचीश । महाराजजीए जणाव्युं के तमारो भाव सारो छे परन्तु अहीं उपाश्रय नथी तेनुं शुं, पछी ४-५ दिवस रोकाइने मुंबईमां पायधुनी उपर आविला श्रीमहावीर जैन मन्दिरनी पाछळना उपाश्रये पधार्या, ते समये मुंबईना खरतरगच्छीय आगेवानोए आ चोमामुं श्रीमहावीर जैनमन्दिरना उपाश्रयमां करवानी चिन्तती करी, एट्यामां दादरथी शेठ रामजीभाई आव्या अने जणाव्युं जे आवृजीथी अमारा पिताश्री तार द्वारा जणावे छे के उपाश्रय वगेरेनी सगवड करावी पंन्यासजीने चोमामुं करवा रोको हुं

पालीताणानी यात्रा करीने जल्दी आवुं छुं । उपरांत रामजी-
 भाई बोल्या के आ चोमासुं आप दादर करशो तो दादरना
 मारवाडीसाथने आपनो उपदेश मळवाथी तेओमां थोडो कुसंप
 छे ते दूर थइ जशे अने मोडुं काम प्रतिष्ठानुं केटला वर्षथी अटकी
 रहेलुं छे ते पार पही जशे माटे दादरमां चोमासुं करवानी
 कृपा करो । एवो तेमनो आग्रह तथा लाभनुं कारण जाणीने
 असाढ सुदी ११ ना रोज दादा साहेव श्रीजिनदत्त सूरिजीनी
 जयन्ती मुंबईमां उजव्या वाद पोताना शिष्य श्रीगुलाबमुनिने
 मुंबई राखी पोते वे ठाणाथी दादर चोमासुं करवा पधार्या ।
 दादरमां असाढ सुदी १५ ना रोज पंच्यासजी महाराजना
 उपदेशथी दादरना संघ तरफथी श्रीवर्धमान तप आर्यवील
 खातुं खोलवामां आव्युं ते राणीगामवाळा शेठ जेरूपचन्दजी
 तथा शेठ छजमलजी बगेरेना प्रयासथी उत्तरांतर तरकापर
 आवतुं जाय छे । तयार पछी महाराज साहेवना उपदेशथी
 दादर जैन मित्रमंडळनी स्थापना करवामां आवी, हालमां
 दादरमां जैन भाईयोनी वस्ती सारा प्रमाणमां होवा छतां जैन
 बालक बालिकाओने धार्मिक शिक्षण मेळववानुं कांइ पण
 साधन हतुं नहि, तेथी दादर जैन मित्र मंडळे प्रयास
 करीने विजयादशमी जेवा शुभ दिवसे शेठ रवजीभाई
 सोजपाळने शुभ हस्ते जैन पाठशाळा खूळी मुकावी तेमां मूर्ति-
 पूजक संप्रदायना दरेक साधना बालक बालिकाओ हाल सुधी
 जैनधर्मनुं शिक्षण लइ ग्हां छे, जैन मित्र मंडळना येकरे पैकी
 श्रीयुत बेचरभाई बेणीलाल संघवी, दलीचन्दभाई, दीपचन्द-

भाई अने मणिलालभाई वगेरे जैन पाठशाळानी उन्नति माटे
 सारो प्रयत्न करी रह्या छे । राव साहेब शेठ रवजीभाई सोज-
 पाळनो अत्यन्त आग्रह थवाथी दादरमां साधु मुनिराजनुं आ
 प्रथम ज चोमासुं थयुं होवाथी पराना घणा भाईयो पर्युपण
 करवा पधार्या हता, तेमां एक मारवाडीभाईए मासक्षण कर्तुं
 हतुं अने मलाढथी आवेला शेठ देवकरण मूळजीना जमाइ शेठ
 मनसुखलाले अट्टाइनो तपस्या करी हती ते सिवाय नानी
 तपस्या घणी थइ हती । माहीम माडुगा वांदरा सान्टाक्रूझ
 पारला अन्धेरी तथा लालवाडीना घणाभाईयोए दादरमां
 कल्पसूत्रनुं व्याख्यान सांभळ्युं हतुं अने प्रतिक्रमणादि धर्मक्रिया
 करी हती । ए रीते सं० १९९३ नुं पीस्तालीसमुं चोमासुं
 पंन्यासजी महाराजे दादर (मुंबई) मां कर्तुं । आ चोमासामां
 पूज्य पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनिजीना उपदेश अने संसर्गथी हमेशा
 सेंकडो बीडी पीनार अने व्रत पचखाणथी दूर भागनार शेठ
 रवजीभाई बीडीनो सर्वथा त्याग करीने हमेशा पोरसी घीया-
 सणुं करवा लाग्या, शेठनी धर्मप्रवृत्तिनी असर शेठना वडील
 पुत्र श्रीयुत रामजीभाईने थवाथी रात्रिभोजन तथा रुन्दमूलादि
 अभक्ष्य वस्तुनो त्याग करी हमेशा जिनपूजा अने चोंबिहार
 करवा लाग्या, ए रीते शेठजीना आखा कुटुम्बमां देवदर्शन
 पूजा सामायिकादि धर्मक्रिया, नवकारसी पोरसी तिबिहार
 चोंबिहार वगेरे व्रत पचखाणनो आदर तथा रात्रिभोजन अने
 रुन्दमूलादि अभक्ष्य भक्षणनो अनादर थवा लाग्यो छे । वडी
 शेठ रवजीभाई तथा शेठ रामजीभाई दयालुदिलवाळा होइ

પોતાના સહવાસમાં આવી ચઢેલા મદદના અભિલાષીને પોતાને રસોડે જમાડી બનતી મદદ કર્યા વિના રહેતા નથી । કાર્તિકી પૂનમે દાદરના સંઘ સહિત ગાજતે વાજતે પંન્યાસજી મહારાજ માહિમ પધાર્યા, ત્યાં જૈન મંદિરના તથા શ્રીશત્રુંજયતીર્થના પટના દર્શન કરી પાછા દાદર પધારી શ્રીવર્ધમાન તપ આયં-વીલ શ્વાતાના મકાનમાં મુકામ કરીને મંગલિક સંબઢાવ્યું તે વચ્ચે શેઠ નાનકજી રાયચન્દજીની પેઢીના માલિક શેઠ જેરુ-પચન્દજી તરફથી મોદકની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી અને વપોરે પૂજા ધળાવવામાં આવી હતી । પછી દાદરથી વિહાર કરી પંન્યાસજી મહારાજ મુંવઈ પાયધુની ઉપર શ્રીમહાવીર જૈન-મંદિરને ઉપાશ્રયે પધાર્યા અને માગસર સુદી ૩ ના રોજ ગોઢી-જીના ઉપાશ્રયમાં ચાલતી કન્યાશાઢ્ઢાની વાલિકાઓની પરીક્ષા લઈ વાલિકાઓને ઇનામ વહેંચાવ્યું હતું । થોડા દિવસ વાદ દાદરના જૈન મંદિરના કાર્યવાહકોના હુકમથી મંદિરના મહેતાજી મંગલદાસ ત્રિકમદાસ શ્વેરીયે આવીને મહારાજજીને જળાવ્યું કે આગરતઢના આગેવાનો દાદરના જૈનમંદિરની પ્રતિષ્ઠા કરાવવા તૈયાર થયા છે, તે સંવંધી દરેક કાર્યમાં આપ સાહેબની હાજરીની તેમજ સલાહની જરૂરત હોવાથી મને વિનતિ કરવા મોકલ્યો છે માટે કૃપા કરીને આપ દાદર પધારો અને પ્રતિષ્ઠાનું કાર્ય પાર પઢાવી આપો, તેથી મહારાજજી કચ્છી વીસાની વાઢી ધાયલલા અને લાલવાઢી મુકામ કરીને દાદર પધાર્યા, ત્યારે આગરતઢના આગેવાનોએ ભેગા થઈને પ્રતિષ્ઠા કરાવવાનો નિશ્ચય કરી પંન્યાસજી મહારાજને જળાવ્યું કે, પ્રતિષ્ઠા માટેનું

સારામાં સારું મુહૂર્ત કઢાવી આપો, ત્યારે પંન્યાસજીએ સારા જ્યોતિષીને બોલાવીને સં. ૧૯૯૪ ના વૈશાખ સુદી ૬ તું મુહૂર્ત કઢાવી આપ્યું, તે મુહૂર્ત પોતાને દરેક રીતે અનુકૂળ છે એમ શેઠ મેઘજીભાઈ સોજપાઢની હાજરીમાં જાહેર કરી આગરતડના આગેવાનોએ વધાવી લીધું, ત્યાર વાદ આગરતડના આગેવાનોને ખેગા કરી મહારાજશ્રીએ જણાવ્યું જે તમોએ કામ તો મોટું ઉપાડ્યું છે માટે હવે કામમાં ઢીલાશ રાખવી નહિ પાલવે, દરેક કામનો નિકાલ કરવા માંડો, પ્રતિષ્ઠાના દિવસો નજીક આવતા જાય છે માટે સૌથી પહેલાં પ્રતિષ્ઠાને અંગે ધનારા સ્વર્ચને પહોંચી વળવા ટીપની શરૂઆત કરો । ત્યાર પછી આગરતડના આગેવાનોની મીટીંગો મળવા લાગી, દરેક મીટીંગ રાતના મળતી અને ઉજાગરા કરી કરીને કાંઈ પણ સંગીન કામ કર્યા વગર સૌ વિચરાઈ જતા હતા, તે વાત પંન્યાસજીએ જાણ્યા વાદ આગરતડના આગેવાન મુકાદમેને બોલાવીને મહારાજશ્રીએ જણાવ્યું કે તમોએ રાતના ટાઈમે કેટલીક મીટીંગો ભરી સ્વરી પણ હજી સુધી કાંઈ સંગીન કામ થયું નથી માટે હવે દિવસના ટાઈમે મારી હાજરીમાં મીટીંગ ભરી સર્વેને બોલાવો । મુકાદમે મહારાજશ્રીના કહેવા મુજબ મીટીંગ ભરી તે વચ્ચે પંન્યાસજી મહારાજે અસરકારક ઉપદેશ આપીને વધાને સમાજાવ્યા કે આજે તમારે આંગણે એક મોટામાં મોટો સુન્દર અવસર આવ્યો છે તે અવસર તમે વધા સલાહ સંપત્તી પોતપોતાથી વની શકે તે પ્રમાણે એકબીજાને મદદ કરી તન મન અને ધનથી ઉજવશો તો તમારી શોભા વધશે, તેથી આ કાર્યમાં સ્વર્ચ કરવા માટે

સૌથી પહેલાં સારા પાયા ઉપર એક ટીપં ભરવાનું આજે જ શરુ કરો, મહારાજજીના આગ્રહથી તરત જ ટીપની શરુઆત કરી તેમાં પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી એકે તડાકે અઢધા કલાકમાં રૂ. ૬૦૦૦ ભરાઈ ગયા અને છેવટ જતાં તે ટીપમાં રૂ. ૧૩૦૦૦ ભરાયા હતા । પછી પંન્યાસજીએ જનાવ્યું કે ટીપનું કામ ચાલુ રાखी प्रतिष्ठानે અંગેના દરેક કાર્યો માટે જૂદી જૂદી કમીટી નીમી દરેક કાર્ય શરુ કરી દો હું થોડા દિવસ ઘાટકોપર અને ઠાળે ફરી આવું । એમ કહીને વિહાર કરી કુરલા થઈને ચીમોડ આવ્યા, ત્યાં મારવાડી તથા કચ્છી भाई-યોના ૧૫ ઘર ધર્મની લાગણીવાળા છે તેઓના આગ્રહથી ૧૫ દિવસની સ્થિરતા કરી, દરરોજ સવારના અને વપોરના ચ્યાખ્યાન સાંભળવા દરેક भाईयो उत्साहથી આવતા હતા । દેવદર્શન માટે હમેશા કુરલા અથવા ઘાટકોપર જવું પડતું હતું, ચીમોડના હવા પાળી સારાં છે તેમજ સાધુસંત ઉપર ભક્તિ ધરાવનાર વીંદઢાવાળા દેશી ડૉક્ટર શા. રતનશીભાઈ ઘળા અનુભવી હોઈ સાધુ મહારાજની સેવા સારી કરે છે । પંન્યાસજી મહારાજ ચીમોડમાં હતા ત્યારે સ્થાનકવાસી લઘુ શતાવધાની સંતવાલ શ્રીસૌભાગ્યચન્દ્રજી પણ ત્યાં હતા તેઓ મૌનપણું ધારણ કરીને હમેશા પંન્યાસજી મહારાજ પાસે આવતા અને ઘળો વિનય દેખાડતા । પંન્યાસજીએ તેઓને કહેલું કે તમે વિદ્વાન તર્કબુદ્ધિવાળા અને શતાવધાની થઈને મારી ચેલેંજ સ્વીકાર્યા છતાં ચર્ચાના મેદાનમાં તો આવ્યા જ નહિ, તમે ચર્ચામાં ઉતર્યા હોત તો જૈન સૂત્રોમાં મૂર્તિપૂજા છે કે નહિ તે

ઘાવતની માહિતી સારી આલમને મળી શકતે, અમે તો તમને
 ચર્ચામાં ભાગ લેવાડવા ઘણો પ્રયત્ન કર્યો છતાં તમે “ નાચવું
 નહિ તેનું આગળું વાંકું ” એ કહેવત મુજબ કંઈ ને કંઈ વધાનું
 કાઢી ચર્ચામાં ઉતર્યા જ નહિ વગેરે પ્રેમપૂર્વક ઘણી વાતો
 સંભળાવતા તે વધી વાત સંભળતા સ્વરા, પણ કાંઈ જવાબ
 આપતા નહિ । પછી ચીમોડથી વિહાર કરી ઘાટકોપર મહારા-
 જજી પધાર્યા અને વ્યાખ્યાન ચાલુ કર્યું તેમાં દરેક જૈનો ભાગ
 લેવા લાગ્યા, તે અરસામાં કાશીવાળા વિદ્વાન યતિ શ્રીહીરા-
 ચન્દ્રજી ઘાટકોપર આવેલા તેમણે મહારાજજીની આજ્ઞાથી
 વ્યાખ્યાન દમ્પ્યાન અસરકારક એક ભાષણ આપ્યું હતું, ત્યાર
 બાદ ઠાણા તરફથી વિહાર કરીને શ્રીવિજયરામચન્દ્રમૂરિજીના
 શિષ્ય શ્રીધર્મવિજયજી આદિ સાધુઓ ઘાટકોપર પધાર્યા અને
 પંન્યાસજીની આજ્ઞા માર્ગીને તે જ ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા, બીજે દિવસે
 પંન્યાસજીએ શ્રીધર્મવિજયજીને વ્યાખ્યાન વાંચવાનું જણાવતાં
 તેમણે વ્યાખ્યાન વાંચ્યું હતું, ૧૦ દિવસ સુધી સાથે રહેવાનું
 થયું તે દમ્પ્યાન તેઓની સાથે પ્રભુ મહાવીરના ૬ કલ્યાણરૂ,
 વ્યાખ્યાન સમયે મુહપત્તિ વાંધવાની પ્રવૃત્તિ, ઉપધાનની
 માલ્યાની ઉપજ કયા સ્વાતામાં જાય, ચૌદ સ્વપ્નની ઉપજ
 કયા સ્વાતામાં જાય અને સોસાયટીપક્ષના શ્રાવકો સોસાયટીની
 વાહ વાહ કરનારા સાધુઓ સિવાયના બીજા સાધુઓને
 વાદતા નથી તેમજ આહારપાણી વહોરાવવામાં સંકોચવૃત્તિ ધારણ
 કરે છે વગેરે વાવતોની ચર્ચા ચાલતી હતી, પંન્યાસજીએ દરેક
 વાવતના સુલાસા શાસ્ત્રના પાઠ સહિત કરવાનું જણાવેલું પરન્તુ

તે પ્રમાણે खुलासा નહિ કરતાં તેમણે જણાવેલું કે જે શ્રાવકો જે સાધુના રાગી હોય તે સાધુના કહેલા વચનને જ આગમનું વચન માનીને, તે વચન શાસ્ત્રને અનુકૂલ છે કે પ્રતિકૂલ તે વાવતની તપાસ કર્યા વગર તે શ્રાવકો તે વચનને શાસ્ત્રથી વિરુદ્ધ જાહેર કરનાર સાધુના દ્વેષી થઈ જાય છે તેથી પરમ્પરાણે સાધુઓમાં તથા શ્રાવકોમાં છિન્નભિન્નતા વધતી જાય છે । ત્યાર પછી પંન્યાસજી મહારાજ ઘાટકોપરથી વિહાર કરી માંડુપ થઈને મુલ્દંદ પધાર્યા, ત્યાં શેઠ સ્વેરભાઈ રામજી તથા ભાવનગરવાળા શેઠ અમરચન્દ્ર ઘેલાભાઈ ગાંધી તરફથી જૈનમન્દિર બંધાવેલું છે તેની નજીકમાં આવેલા નાનકડા ઉપાશ્રયમાં ઉતર્યા । મુલ્દંદમાં કચ્છી અને કાઠિયાવાડી જૈન ભાઈયોના આસરે ૬૦ ઘર છે, ઉપાશ્રયના કવાડોમાં પુસ્તકોનો સારો સંગ્રહ કરીને રાખેલો છે, ત્યાં રહેતા વૂકસેલર મેઘજી હીરજીની ભાણેજ શ્રીમતી રાણવેને સારો અભ્યાસ કરેલો હોવાથી પોતે મુલ્દંદની બાઈયોને હૃદયની લાગણી અને સ્વંતર્યા ધાર્મિક શિક્ષણ આપે છે તેનો લાભ આસરે ૫૦—૬૦ વેનો લઈ રહી છે । મુલ્દંદના જૈન-મન્દિર તથા ઉપાશ્રયનો વહીવટ શેઠ હરગોવિન્દદાસ રામજી ભાઈના હાથમાં છે, તેઓ સંસ્કૃત પ્રાકૃત ગુજરાતી બંગાલી અને મરાઠી ભાષાના સારા અભ્યાસી, જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં સારા પ્રવીણ અને જ્ઞાનના રસીયા હોઈ દરેક ભાષાના ઉત્તમોત્તમ પુસ્તકોનો સારો સંગ્રહ તેઓ પોતાના ઘરમાં રાખેલો છે, હાલમાં તેઓ મુલ્દંદથી માટ્ટંગે રહેવા ગયા છે । મુલ્દંદમાં ઉપાશ્રયને લગતી ઘણી જમીન खुल्ली પડી રહેલી છે, મુલ્દંદની જૈન

वस्तीना प्रमाणमां उपाश्रय घणो ज नानो पडे छे छतां न.मालूम
 शा कारणथी तेओ उपाश्रयने मोटो सारी सगवडवाळो करावी
 शके एम होवा छतां तेओना ध्यानमां ए वात उतरती नथी ।
 पछी त्यांथी विहार करी महाराज साहेब ठाणे पधारी, ठाणामां
 जैन भाईयोना आसरे १०० घर छे, पूर्वे हृदयना उल्लासथी
 नवपदजीनी सर्व श्रेष्ठ आराधना करवाथी नवमे भवे मोक्ष मेळ-
 वनार श्रीपाल महाराजने पगले पगले सांपडती अनेक प्रका-
 रनी ऋद्धिने जोडने तेवी ऋद्धि प्राप्त करवा माटे तेना जेवुं
 पुण्यकार्य करवाने वदले, श्रीपाल महाराजनी उपर अत्यन्त
 ईर्ष्या धारण करनार धवलशेठे रत्नद्वीपथी पोतानी साथे वहा-
 णमां मुसाफरी करता श्रीपाल महाराजने विश्वासघात करी
 समुद्रमां पाडी नांख्या हता, परन्तु समुद्रमां पडतां ज नवपद-
 जीनुं एकाग्र चित्ते स्मरण करनार श्रीपाल महाराजने
 प्राप्त थयेली जलतरणी औपधीना प्रभावे तेओ मोटा
 मगरमच्छनी पीठ पर वेसी कोंकणदेशमां आवेला आ ठाणा
 नगरनी समीपे समुद्रथी बहार नीकळ्या हता, तेओने लागेला
 थाकथी समुद्रने कांठे आवेला चम्पकवृक्षनी छायामां आराम
 करतां करतां निद्रा आवी गई, घणो टाइम थइ गयो छतां
 पण तेमना पुण्यप्रभावथी वृक्षनी छाया जेमनी तेम तेमना
 उपर स्थिर थइने रही हती । ज्यारे श्रीपाल महाराज
 जाग्या त्यारे ठाणा नगरना वसु नामना राजाए पोताने निमि-
 त्तियाए कहेला वचनानुसार पोताना खास विश्वासु माणसोने
 एक उत्तम अश्वरत्नने लइ समुद्रने कांठे श्रीपाल महाराजनी

પાસે મોકલેલા હતા તેઓને પોતાની નજીકમાં આવીને ઉભેલા જોયા । તે સુખટોણ શ્રીપાલ મહારાજને ઘણી નમ્રતાથી જણાવ્યું જે આ અશ્વરત્ન આપને માટે તૈયાર છે માટે આપ એના ઉપર વેસી શહેરમાં પધારો અહીંના રાજાના હુકમથી અમે આપને તેડવા આવ્યા છીએ, એવું તેમનું કથન સાંભળીને શ્રીપાલ મહારાજે અશ્વારૂઢ થઈને શહેર તરફ પ્રયાણ કર્યું, તે સમાચાર દૂતે જલ્દી જઈને રાજાને આપ્યા એટલે વસુરાજાએ ઘણા ઉત્સાહ અને ઠાઠમાઠથી શ્રીપાલ મહારાજને નગર પ્રવેશ કરાવી સારા મુદ્દર્તે પોતાની મદનમંજરી નામની રાજકન્યા પરણાવીને પોતાના રાજદરવારમાં સ્થગીધર કરીને સ્થાપ્યા । થોડા વરસ પછી પેલો લોભી ધવલશેઠ પણ ઠાણા વન્દરે આવી પહોંચ્યો અને એટલું જાણીને રાજદરવારમાં આવી રાજાની આગલ એટલું ધર્યું, ત્યાં બેઠેલા શ્રીપાલ મહારાજને જોઈને અને તેઓ આ રાજાની સુન્દર કન્યાને પરણ્યા છે તે વાત જાણીને ધવલશેઠની ર્ષ્યાગ્નિમાં ધી હોમાયું એટલે ર્ષ્યાગ્નિએ જોર પકડ્યું । પછી ધવલશેઠે તે ર્ષ્યાગ્નિને શાન્ત કરવા માટે દૂમ્બજાતિના કેટલાક લોકોને લાલચ આપી શ્રીપાલ મહારાજને દૂમ્બપણાનું કલંક અપાવ્યું, પરન્તુ શ્રીપાલ મહારાજાએ પોતાના ધુજવલથી પોતાનું ઉત્તમ કુલ સાચીત કરી વતાવ્યું ત્યારે રાજાએ પેલા દૂમ્બોને તથા તેઓને લાલચ આપી ઉંધે રસ્તે ચઢાવનાર ધવલશેઠને શિક્ષા કરવાનો વિચાર કર્યો, તથાપિ શ્રીપાલ મહારાજે દયા લાવીને તેઓને છોડાવ્યા અને પોતાની ઉપર ધવલશેઠે કરેલા અપકારને ભૂલી જઈ ઉપકારને યાદ કરી ધવલશેઠને

પોતાની પાસે રાખ્યો । શ્રીપાલ મહારાજ તો ધવલશેઠની સાથે પ્રેમપૂર્વક વર્તન કરવા લાગ્યા પરન્તુ નામમાત્રથી ધવલ અને હૃદયથી અત્યન્ત મલિન ધવલશેઠ તો રાત દિન શ્રીપાલ મહારાજનો ઘાટ ઘડવાના વિચારોમાં જ મશ્ગૂલ હતો, તેમાં તેને વીજો કોઈ ઉપાય નહિ જઢવાથી છેવટે મહેલને સાતમે માળે જ્યાં શ્રીપાલ મહારાજ સુતા હતા ત્યાં જાતે જઈને મારી નાંખવાનો વિચાર કર્યો, અને એક દિવસે અઢધી રાતને સમયે હાથમાં કટારી લઈને મહેલને પાછલે ભાગેથી પાટલાઘોના આધારે ધીમે ધીમે મહેલ ઉપર ચઢતો હતો, તે વચ્ચે તેના કરેલાં પાપો પરિપક્વ થઈ ઉદયમાં આવી જવાથી પેલી પાટલાઘો ભીંતેથી છટકી ગઈ, પરિણામે પાટલાઘોની સાથે પોતે નીચે પડતાં પોતાની જ કટારી પોતાને વાગી જવાથી તત્કાલ ધવલશેઠના રામ રમી ગયા અને મરીને સાતમી નરકે પહોંચ્યો, તે જ આ ઠાણા નગર છે ।

આ અતિ પ્રાચીન આ ઠાણા નગરમાં સં. ૧૯૫૨ ની સાલમાં મુંબઈ નગરીના પરમોપકારી પરમપૂજ્ય શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ પધારેલા, ત્યારે ઠાણાના સંઘે ઘણા ઠાઠમાઠથી આઠ દિવસનો મહોત્સવ કરેલો અને તે પરમપુરુષના વરદ હસ્તે ઠાણાના જૈનમન્દિરને પેલે માળે શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરાવી હતી, તેમજ વીજે માળે કેસરીયાનાથજી તરીકે પ્રસિદ્ધ શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા પણ પૂજ્ય શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ સાહેબના વરદ હસ્તે જ સં. ૧૯૬૨ માં ધામધૂમથી ઠાણાના સંઘે કરાવેલી છે, ત્યારથી ઠાણાના જૈન સંઘની દરેક રીતે

उत्तरोत्तर आवादी यती आवेली जणाय छे ।

ए ठाणा नगरमां बीसमी सदीमां स्थानकवासी सम्प्रदाय-
मांथी एकीसाथे १९ साधुना समुदायथी नीकलीने मूर्तिपूजक
सम्प्रदायमां प्रवेश करी स्थानकवासी समाजने सज्जड फटको
लगावनार, बीसमी सदीना महान् जैनाचार्य श्रीविजयानन्द-
सूरि महाराजना रेलविहारी शिष्य न्यायरत्न विद्यासागर
श्रीशान्तिविजयजीए, बार वर्ष सुधी रहीने ठाणाना जैनोने
धर्मोपदेश आपी नवपदजी तथा श्रीपाल महाराजाना प्रसंगोने
उद्देशीने ठाणा नगरने प्राचीन तीर्थ तरीकेनी प्रसिद्धिमां लाववा
माटे, नवपदजीना मंडलवालुं तथा श्रीपाल महाराजाना प्रसंगो
ने दर्शावतुं नवुं जैनमन्दिर कराववा माटे तनतोड प्रयास करीने
जमीन लेवडावी कामनो प्रारंभ कराव्यो हतो । केटलुंक काम
थया पछी ठाणाना जैन भाईयोमां कोइ नजीवी वावतने अंगे
मतभेद उभो थवाथी बार वर्षथी ते काम झोलां खातुं हतुं,
एवामां स. १९९४ ना महा महिनामां पंन्यासजी महाराज
श्रीऋद्धिमुनिजी मुम्बईथी विहार करी नासिक जवा माटे
ठाणामां पधर्या अने व्याख्यान चालु कर्युं ते सांभळवा ठाणाना
जैन भाईयो सारी संख्यामां आववा लाग्या । थोडा दिवस
चाद महाराजजीए नासिक तरफ विहार करवानो विचार
जणाव्यो, त्यारे ठाणाना संघे जणाव्युं के साहेब ! अत्रे अमारा
जैन भाईयोमां तड पडेलं छे तेथी करीने आ नवा मन्दिरनुं
काम बार बार वर्षथी अटकी पढीने हवा खाया करे छे, माटे
आप साहेब अत्रे स्थिरता करीने अमारो कुसंप दूर करावी आ

देरासर पुरुं कराववानो प्रयत्न करो एवी अमारी नम्र विनति
 छे । तेओनी विनति उपरथी लाभनुं कारण जाणीने विहार
 करवानो विचार बन्ध राखी व्याख्यानमां संप संबंधी अनेक
 दृष्टान्तो आपी महाराज साहेब संपनी महत्ता जणाववा लाग्या,
 अने ठाणामां तड पडवानुं खरुं कारण जाणी लइने बन्ने तडना
 अंग्रेसरोने एकवीजाथी अलग पोतानी पासे बोलावीने खूब
 समजाववा लाग्या, परिणामे आगेवानोनां दिल साफ थवा
 लाग्यां अने सुलेह संप करवा माटे बन्ने पक्षो भेगा थइ वाटाघाट
 करवा लाग्या । ए अरसामां दादरना संघना आगेवानो पंन्या-
 सजी श्रीक्राद्धिमुनिजी महाराजने दादरना जैन मन्दिरनी प्रतिष्ठा
 उपर दादर पधारवानी विनति करवा ठाणे आव्या, ते प्रसंगे
 ठाणाना बन्ने तडना आगेवानोए विचार करीने व्याख्यानमां
 जाहेर कर्युं के अमारा ठाणामां पोतानो पगदंडो जमावीने धर्मनां
 कायोंमां अनेक विघ्नो उभां करनार कुसंपने, पूज्य पंन्यासजी
 महाराजना उपदेशथी जेम बने तेम जल्दी हवे अहीथी देशवटो
 देवानो अमारो विचार थयो छे । अमारा बन्ने तडनी हकीकत
 जाणी लइने न्याय करवा माटे कोई ग्रीजा पक्षनी जरूरीयात
 होवथी आ तके आवी चढेला दादरना संघना आगेवानो
 अत्रे मौजूद छे तेओ अमारी तकरारनो अंत लावी संप करावी
 आपे एवी अमारी भावना छे । ठाणाना संघनी ए दरखास्त
 उपर ध्यान देवानुं पंन्यासजी महाराजे सूचन करवाथी दादरना
 पंच तरफथी आवेला शा. फौजमलजी तथा शा. वीरचन्दजी
 चगेरेए बन्ने तडवाळा भाईयोने कहुं के तमे बन्ने पक्षना आगे-

વાનો અમોને લઘી આપો તો અમે આ કામમાં વચમાં પહીને
 નિકાલ લાવીએ । ત્યારે ઠાણાના વન્ને તડના આગેવાનોએ લઘી
 આપ્યું કે અત્રે પધારેલા દાદરના પંચના આગેવાનો લવાદ તરીકે
 જે ચુકાદો આપે તે અમારે વન્ને પક્ષવાળાને કબૂલ મંજૂર છે ।
 એ પ્રમાણે લઘી તો આપ્યું પરન્તુ પાછઢથી વન્ને પક્ષવાળાના
 દિલમાં શંકા આવી કે દાદરના આગેવાનોને આપણે લવાદ
 વનાવ્યા તો સ્વરા પળ તેઓ આપણી ઉપર દંડનો મોટો ઘોજો
 મુક્યા વગર રહેશે નહિ, તેથી કરીને લવાદ તરીકે નીમાયલા
 શા. ફૌજમલજી તથા શા. વીરચન્દજીએ વેડ પક્ષની તકરારો
 સાંભળવા અને ચુકાદો આપવા ઘણો પ્રયાસ કર્યો પરન્તુ વેડ
 તડના આગેવાનોએ સહકાર જ આપ્યો નહિ, તેથી છેવટે
 કંટાળીને દાદરના આગેવાનો પોતાને ઘેર ચાલ્યા ગયા અને
 પંચાસજી મહારાજ પળ પોતાને પાંચ ઉપવાસની તપસ્યાનો
 ત્રીજો ઉપવાસ હતો છતાં વિહાર કરીને મુલ્દંદ ચાલી ગયા ।
 ઉપરની વધી હકીકત ઠાણાના જૈનેતરોમાં પળ પ્રસરી ગયેલી
 હોવાથી ઠાણાના જૈનેતરોમાં જૈનોના કુસંપની વાત ઘણી
 ચર્ચાળી, તેથી ઠાણાના જૈન આગેવાનોને વજનદાર ગણાતા
 કેટલાક જૈનેતરોએ ઘણો ટપકો આપ્યો, તેથી ઠાણાના વેડ
 પક્ષના આગેવાનો તુરત ભેગા થયા અને પરસ્પર સલાહ કરી
 તે જ રાતે ઠાણાના ૭૫ માણસોએ મુલ્દંદ જઈને પંચાસજી મહા-
 રાજને જનાવ્યું જે આપણે તપસ્યા ચાલે છે તેનો ત્રીજો ઉપવાસ
 હતો છતાં આપ વિહાર કરી ચાલ્યા આવ્યા, પરન્તુ અમારી
 નમ્ર અરજ છે કે આપ પાછા ઠાણે પધારો આપણી તપસ્યાનું

पारणुं तो ठाणामां ज थवुं जोइये । महाराज साहेबे ठाणाना वधा भाईयोने दिल खोलीने खुल्लेखुल्लं जणावी दीधुं के ज्यां सुधी तमे ठाणाना वन्ने पक्षो सलाह संप करी एकत्र थाओ नहि त्यां सुधी कोई पण हिसावे ठाणे आव्वानी मारी मरजी नथी । त्यार बाद वधा भाईयो पाछा ठाणे गया अने मोड़ुं थइ गयुं हतुं छतां राते ने राते ठाणानो संघ भेगो थयो अने नन्दी विचार करी सवारमां पाछा ठाणाना घणा भाईयो मुलुंद आन्वा अने महाराज साहेबने जणाव्युं जे आप जेम कहेशो तेम करवाने अमे वधा कबूल करीये छीये माटे आप कृपा करीने जरूर ठाणे पधारो । त्यारे महाराजजीए कथुं के जो तमारो एवो खरेखरो निश्चय होय तो तेनी खातरी माटे तमे वन्ने पक्षना आगेवानो अहीं साथे बेसी भोजन करो तो मने तमारी बात साची लागे, तेथी १०-११ वर्षथी तक रारने लइने जेओ कोइ पण प्रसंगे साथे बेसी जमता न हता तेओ पोतानी हठ छोडीने मुलुंदमां साथे बेसी जम्या अने संपनो पायो नांख्यो । पछी महाराजजी मुलुंदथी विहार करी पाछा ठाणे पधार्या त्यारे त्यांना संघे वाजते गाजते प्रवेश कराव्यो । महाराजश्रीनी देशना सांभळी प्रभावना लइ महाराज साहेबना पुनरागमनथी सर्वे खूश थता थता पोताने घेर गया पछी पांच उपवासजुं पारणुं सुखशान्तिथी महाराजजीए कर्णु । ठाणाना संघमां संप थवाना समाचार ता. ९-३-१९३८ बुधवारना मुंबई समाचारमां नीचे मुजबना छपाया हता ।

वयोवृद्ध तपस्वी पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनिजी

महाराजे ठाणाना जैनसंघमां

वार वर्षे करावेलो संप ।

ते प्रसंगे दादरना आगरतडना आगेवानोए

लवाद तरकिे बजावेली सेवा ।

परिणामे ठाणाना जैन संघमां प्रवर्तेलो आनन्द ।

दादरना जैन मन्दिरनी प्रतिष्ठानुं काम घणा वखतथी अटकी पडेलुं ते माटे अत्यंत प्रयास करी प्रतिष्ठानुं मुहूर्त सं. १९९४ ना वैशाख सुद ६ नुं कढावी आपी प्रतिष्ठाना कार्यनो प्रारंभ करावीने पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धिमुनिजी नासिक जवा माटे विहार करता करता ठाणे पधारी अने त्यांना संघना आग्रहथी ठाणामां रोकाया हता, ते वखते दादरना जैनमन्दिरना वहीवटदारोनुं एक डेप्युटेशन दादरनी प्रतिष्ठा प्रसंगे पंन्यासजी महाराजने दादर पधारवानी विनति करवा ठाणे गयुं हतुं । तेओनी विनति स्वीकारीने महाराज साहेबे तेओने जणाव्युं के तमे दादरना मारवाडीसाथना आगेवानो आज्ञे अहीं आवी चढेला छो तो आजनो दिवस अहीं रोका-इने अहींना संघमां वे तड पडेलं छे ते वन्ने तडना बांधाओ समजी लइने योग्य चुकादो आपी वन्ने पक्षने एकत्र करी आपवानो प्रयत्न करो । ठाणाना वन्ने तडना आगेवानोए पण महाराज साहेबना वचनने शिरोमान्य गणी दादरथी आवेला

શેઠ ફૌજમલજી તથા શેઠ વીરચન્દ્રજીને લવાદ તરીકે સ્વીકારી તેઓ જે ફેંસલો આપે તે સ્વીકારી લેવાનું કચૂલ કરી સહી કરી આપી । તે દિવસે આખી રાતનો ઉજાગરો કરી લવાદ તરીકે નિમાયેલા વન્ને શેઠોએ વન્ને પક્ષની પરસ્પરની ફરીયાદો સાંભળીને સવારના ચાર વાગે ફેંસલો તૈયાર કરી લખીને પંન્યાસજી મહારાજને સોંપીને તેઓ દાદર રવાના થઈ ગયા । આજે વ્યાખ્યાનને ટાઝમે મહારાજશ્રી ફેંસલો સંભળાવવાના હોવાથી ઠાણાના સંઘનાં લગભગ સર્વે માણસો ઠાજર થયાં હતાં, તે વચ્ચે મહારાજશ્રીએ ફેંસલો વાંચી સુણાવ્યો । તે સાંભળીને સકલ સંઘે ખુશી થઈને વન્ને તડના ભાઈયોને યોગ્ય ઇન્સાફ આપનાર લવાદોનો તથા અગાઉ વન્ને તડને એકત્ર કરવાના અનેક પ્રયત્ન થયેલા તે નિષ્ફળ ગયેલા છતાં આ વચ્ચે પ્રભાવશાળી પંન્યાસજી મહારાજે ઘણો પ્રયાસ કરી વન્ને તડને એકત્ર કરાવી આપ્યાં તે વદલ પંન્યાસજી મહારાજનો ઉપકાર માન્યો તથા તે વાવતની ખુશાલીના પ્રદર્શન નિમિત્તે શ્રીફલની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી । એ પંન્યાસજી મહારાજે ગયું ચોમાસું દાદરમાં રહીને ત્યાં જૈન પાઠશાળા, જૈન મિત્ર મંડલ તથા વર્ધમાન તપ આયંવીલ સ્વાતું શરૂ કરાવેલ છે, તે ત્રણે સંસ્થા આજ પર્યન્ત ઉત્તરોત્તર પ્રગતિ કરી રહેલ છે અને દાદરનો શ્રીસંઘ પંન્યાસજી મહારાજે કરેલા ઉપકારને હજી પણ યાદ કર્યા કરે છે ।

ત્યાર બાદ ફાગણ સુદી ૧૧ ને રોજ ઠાળેથી વિહાર કરીને ઘાટકોપર મુકામ કરી બીજે દિવસે દાદરમાં સસત્કાર પ્રવેશ

क्यों ते हकीकत मुंबई समाचारमां ता. १४-३-१९३८ ना अंकमां नीचे मुजब प्रगट थइ हती ।

पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धिमुनिजीनी

दादरमां थयेली पधरामणी ।

दादरना संघे ते प्रसंगे करेलुं सुन्दर स्वागत ।

फागण सुदी १२ ना रोज सवारमां ८॥ वागे पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धिमुनिजी आदि ठाणां ४ पधारवाना समाचार अगाउथी जाहेर थयेली होवाथी, जैन पाठशाळाना वालक वालिकाओ तथा संघना भाई वहेनो देरासरनी आगळ बांधेला व्याख्यान मंडपमां हाजर थइने वधा साथे मळी पंन्यासजी महाराजनी सामे जता हता, त्यारे तिलकव्रीज उपर महाराजजी सामे मळया, त्यां तेओश्रीने वन्दन करीने विविध रंग-रंगित प्रसंगोचित चित्रविचित्र वस्त्रोधी विभूषित तेमज अनेक-विध अलंकारोधी अलंकृत बेनोए सुमधुर कंठथी स्वागत गीत गावानुं शरु कर्युं, त्यार वाद पंन्यासजी महाराज साहेवनी साथे सकळ संघ जैनमन्दिरे पधार्यो त्यां हाजर रहेला श्रावक श्राविकाना समुदाये श्रीशान्तिनाथ प्रभुनी जय बोलावी पंन्यासजी महाराजने वधाव्या, पछी श्रीशान्तिनाथ प्रभुना दर्शन करी व्याख्यान मंडपमां पधारी महाराजश्रीए मंगलिक संभळाव्युं त्यार पछी प्रभावना लइसहुए विदाय लीधी हती ।

त्यार पछी चैत्र सुदी १३ ना रोज दादरना जैन मित्र मंडळ तरफथी पंन्यासजी महाराजनी अध्यक्षतामां श्रीमहा-

ચીર જયન્તી ઉજવવામાં આવી હતી । તે પ્રસંગે પ્રારંભમાં જૈન પાઠશાળાના ઘાલકોઈ અને ઘાલિકાઓઈ માસ્તર માવજી દામજી શાહ તથા માસ્તર વિજયચન્દ મોહનલાલ શાહ રચિત સ્તુતિઓ વાજિંત્રો સહિત ગાઈ સંભળાવી હતી, ત્યાર વાદ દાદરની જૈન પાઠશાળાના માસ્તર વિજયચન્દ મોહનલાલ શાહે પોતે રચેલી શ્રીમહાવીર સ્તુતિ ગાઈ સંભળાવી હતી, તદનન્તર કાશીનિવાસી જૈનશાસ્ત્રજ્ઞ વિદ્વાન સ્વર્ગસ્થ મંડલાચાર્ય શ્રીચાલચન્દ્રાચાર્યજીના વિદ્વાન પ્રશિષ્ય પ્રસિદ્ધવક્તા વિદ્યાલંકાર યતિવર્ય શ્રીદીરાચન્દજીઈ શ્રીમહાવીરપ્રભુના અનેક ગુણો ઉપર વિવેચન કરી તે ગુણો પ્રાપ્ત કરવા માટે પ્રયાસ કરવાનું સમાજનોને જણાવ્યું હતું । ત્યાર પછી જૈનોની અનેક સંસ્થામાં આત્મભોગ આપનાર, અનેક ગદ્યન ગ્રન્થો ઉપર સુંદર વિવેચન લખનાર તેમજ સ્વતંત્ર પુસ્તકો રચનાર સોલીસીટર શ્રીયુત મોતીચન્દભાઈ કાપડીયાઈ શ્રીમહાવીર અને ગૌતમ સંબંધી એક દૃષ્ટાન્ત આપી જૈનોની વિશાલ ભાવના ઉપર વિસ્તૃત વિવેચન કરી, આજના જૈનોની સંકુચિત ભાવનાથી પ્રાપ્ત થયેલી શક્તિહીનતાને લઈને આપણાથી જૈનશાસનનું કોઈપણ મહત્કાર્ય થઈ શકતું નથી તે વાસ્તવ આવેદન વર્ણવી હતી । ત્યાર પછી ધરમપુરરાજ્યના રાજકવિ ભોગીલાલભાઈયે પોતાની શીઘ્રકવિ-સ્વશક્તિના પ્રતાપે ‘મહાવીર’ એ ચાર અક્ષરોને અનુલક્ષીને કરેલા કવિતામય માપણથી આખી સમા મુગ્ધ થઈ ગઈ હતી, શ્રોતા-જનોના આગ્રહથી કવિ ભોગીલાલભાઈના પ્રસંગોચિત કવિતામય વીજા માપણે ટાઈમ વધુ લેવાથી મોઢું થઈ જવાથી છેવટે પ્રમુલ્હ

શ્રીષ્ઠ શ્રીમહાવીર જીવન પર ટૂંક વિવેચન કરી દાદરના શ્રીસંઘને આંગણે આવી પહોંચેલા પ્રતિષ્ઠા જેવા મહત્કાર્યમાં સર્વેને યથાશક્તિ તન મન અને ધનથી સહાયક થવાની સૂચના કરી હતી, તેમજ દાદરના જૈનમન્દિરના મહેતાજી મંગલદાસ ત્રિકમ-દાસ શ્રવેરીયે પ્રતિષ્ઠાની કાર્યવાહી સંબંધી કેટલીક વીના જણાવ્યા બાદ સભાની સમાપ્તિ કરવામાં આવી હતી ।

દાદરના જૈન મન્દિરનો થયેલો ભવ્ય

પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ।

ત્યાર બાદ પંન્યાસજી મહારાજના અત્યન્ત પરિશ્રમ અને સતત ઉપદેશથી દાદરના સંઘે કરવા ધારેલી જૈનમન્દિરની પ્રતિષ્ઠાના દિવસો નજીક આવી પહોંચ્યા । દાદરમાં સ્ટેશનથી પાંચ મિનિટના રસ્તા ઉપર સુન્દર બજાર અને વિશાળ ચોગાનની સન્મુખ આવેલા શિખરવંધ જૈનમન્દિરમાં ચૈત્ર વદી ૧૩ થી પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવની શરૂઆત કરવામાં આવી । ઉચી નીચી જગ્યા હોવાથી પાટીયાં ગોઠવીને સુન્દર વેઠક બનાવી તે ઉપર મોટો મંદપ વાંધી તેને અનેક પ્રકારે શણગારી ચિત્રવિચિત્ર રંગવાળી ફ્લેક્સટીક લાઇટથી મનોહર બનાવ્યો હતો । પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગે જૂદા જૂદા આકર્ષક ચાર વરઘોડા સોના ચાંદીના રથો સહિત કાઢવામાં આવ્યા હતા । આગરતઢના સંઘ તરફથી બે અને લાઠારાવાળા શેઠ ફૂઆજી ખીલાજી છત્રીવાળા તરફથી એક મઠી ત્રણ સંઘજમણ કરવામાં આવ્યાં હતાં । પ્રતિષ્ઠાને છેલ્લે દિવસે આકાશમાંથી વિમાનદ્વારા પુણ્યવૃષ્ટિ કરાવવામાં

आवी हती' अने अष्टोत्तरी स्नात्र भणाववामां 'आव्युं हतुं प्रतिष्ठा प्रसंगे थयेली उपजमां मुख्यं उपज नीचे मुजव थयेली हती ।

२५०१—मूलनायक श्रीशान्तिनाथप्रभुने गादी पर विराजमान करवाना शेट नेनमलजी सरूपजी जूनी परेलवाळाना ।

१६०१—माळ उपरना गभारामां मूलनायक श्रीशान्तिनाथप्रभुने गादीपर विराजमान करवाना शेट रवजीभाई सोजपाळ जे. पी. तथा शेट पालणभाई सोजपाळ दादरवाळाना ।

१५०१—श्रीशान्तिनाथप्रभुना शिखर उपर इंडु चढाववाना शेट गुलाबचन्दजी केसरीमलजी दादरवाळाना ।

२८५१—श्रीशान्तिनाथप्रभुना शिखर उपर धजा चढाववाना शेट भगाजी रामाजी नायगामवाळाना ।

११७५—श्रीशान्तिनाथप्रभुना शिखर उपर दंड चढाववाना शेट फौजमलजी कस्तूरचन्दजी परेलवाळाना ।

१८०१—डावी वाजुना शिखर उपर धजा चढाववाना शेट मोहनलालजी हेमराजजी दादरवाळाना ।

११०१—जमणी वाजुना शिखर उपर धजा चढाववाना शेट जीवराजजी उदेराजजी पोयवावडीवाळाना ।

७७५—मूलगभारामां श्रीशामळा पार्श्वनाथप्रभुने गादी पर विराजमान करवाना शेट मादाजी जीताजी पोय-

વાવઢીવાઢાના ।

૭૫૧—મૂલગભારામાં શ્રીપાર્શ્વનાથપ્રભુને ગાદી પર વિરાજ-
માન કરવાના શેઠ તારાચન્દજી તિલોકચન્દજી
ભોયવાઢીવાઢાના ।

૬૫૧—ઢાઢી વાઝુના શિખર ઉપર દંઢ ચઢાવવાના શેઠ
ભગવાનજી થાનાજી ભોયવાઢીવાઢાના ।

૬૫૧—જમણી વાઝુના શિખર ઉપર દંઢ ચઢાવવાના
શેઠ ચાંદમલજી ધૂલાર્જી પોયવાવઢીવાઢાના ।

૬૫૧—ઢાઢી વાઝુના શિખર ઉપર ઇંઢુ ચઢાવવાના શેઠ
પૂનમચન્દજી હજારીમલજી પોયવાવઢીવાઢાના ।

પંન્યાસજી મહારાજે ગયું ચોમાસું ઢાઢરમાં રહી કરેલા સદુ-
પ્પદેશના પ્રતાપે પ્રતિષ્ઠાના ઢિવસોમાં નિકઢેલા વરઘોઢામાં તથા
સંઘજમણમાં સ્વયંસેવકોં વજાવેલી સેવાર્થી, તેમજ ઢાઢરથી ઢેઠ
લાલવાઢી સુધીના મારવાઢી અને કચ્છીભાઈયોં વરઘોઢાને
ઢિવસે પોતપોતાની ઢુકાનો બંધ રાખી વરઘોઢામાં ભાગ લેવાર્થી
ઢાઢરના સંઘનું સંગઠન તથા સેવાભાવના પ્રત્યક્ષ ઢેસાઈ આવતાં
હતાં । ત્યાર વાઢ વૈશાખ સુઢી ૧૨ ને ઢિવસે ઢાઢરથી વિહાર
કરીને રાવ સાહેબ શેઠ રવર્જીભાઈ સોજપાઢના અત્યાગ્રહથી
માઢુંગામાં કિંમ્સર્કલરોઢ ઉપર આવેલા નવા તૈયાર કરાવેલા
તેમના શાન્તિનિકેતનમાં પંન્યાસજી મહારાજ શ્રીઋઢ્ધિમુનિજી
પઢાર્યા, તે વખતે શેઠ રવર્જીભાઈયે પોતાના શાન્તિનિકેતનની
અગાસીમાં જૈનમન્ઢિર માટે તથા જૈન ઉપાશ્રય માટે બે હોલ
તૈયાર કરાવેલા હતા તેમાંના ંક હોલમાં ઢાતુના પ્રતિમાજીની

पधरामणी करी पूजा भणावी हती । त्यार पछो शैठ रवजी-
 भाईये आ चोमासुं माटूंगामां रहेवानी विनति करी त्यारे
 पंन्यासजी महाराजे जणाव्युं जे ठाणाना संघनो घणा वखतथी
 चोमासुं कराववानो आग्रह छे तेथी हाल कांड नकी कही
 शक्या नहि, त्यारे शैठ रवजीभाईये कहुं के ठाणावाळा
 आपश्रीने विनति करवा अत्रे आवशे त्यारनी बात त्यारे हाल
 तो आप अहीं ज स्थिरता करो, तेथी महाराजजी त्यां रोकाया
 हता । पछी थोडा दिवसमां मलाढथी सुरतवाळा श्रीयुत वाल्ड-
 भाई झवेरी माटूंगे आव्या अने महाराजजीने जणाव्युं के हालमां
 अमे मलाढ रहीये छीये, त्यां अमारो नवो वंगलो तैयार थयो
 छे तेमां गृहमन्दिर तैयार करावेळुं छे तेमां धातुना प्रतिमाजी
 पधराववानां छे, ते प्रसंगे कृपा करीने आप मलाढ पधारो एवी
 मारी विनति छे । तेओए खरा भावयी करेली विनतिने महा-
 राजजीए स्वीकारी तेथी तेओ खुशी थडने पोताने मुकामे गया ।
 पछी बीजे दिवसे माटूंगेथी विहार करी कुरला तथा अंधेरी
 थडने पंन्यासजी महाराज मलाढ पधार्या, शैठ वाल्डभाईये
 वैशाख वदी ६ ने दिवसे सवारे शुभ मुहूर्ते प्रभुप्रतिमाजीनो
 प्रवेश कराव्यो अने वपोरे नवाणुं प्रकारी पूजा भणावी हती ।
 पूजा भणाववा माटे सुप्रसिद्ध गवैया प्राणमुखभाईने वांलावेला
 होवार्थी श्रोताओने खूब आनन्द आव्यो हतो, साजना स्वामि-
 वत्सलसुं जमण करीने शैठ वाल्डभाईये स्वामिभाईयोनी भक्ति
 करी हती । त्यार वाद पंन्यासजी महाराज पुनः माटूंगे पधार्या
 ते वखते शैठ रवजीभाईये पोताना शान्तिनिकेतनमां चोमासु

कराववानी बधी सगवड करी राखी हती । एटलामां तो पंन्यासजी महाराजने ठाणे चोमासुं करवानी विनति करवा ठाणानो संघ आवी पहाँच्यो, तेणे खूब आग्रह करीने पंन्यासजी महाराजने जणाव्युं जे आपे अत्यन्त प्रयत्न करी अमारा संघमां पडेला तडनुं संधाण करीने एक मोडुं काम तो करी आप्युं छे, हवे वार वर्षथी अधुरा पडी रहेला नवपदजी महाराजना मंडल युक्त श्रीपाल महाराजाना प्रसंगोने प्रदर्शित करनारा नूतन जैन मन्दिरने सांगोंपांग तैयार करावी प्रतिष्ठा कराववानुं बीजुं जे मोडुं काम बाकी रह्युं छे ते काम पुरुं कराववा माटे आपने खास ठाणे चोमासुं करवानी आवश्यकता छे, माटे कृपा करीने अमारी विनति स्वीकारी आप ठाणे पधारो । त्यारे पंन्यासजीए जवाव आप्यो के में तो माटूंगामां चोमासुं रहेवानी शेठ स्वजीभाईनी विनति स्वीकारी लीधी छे, एटले हवे ए वात मारा हाथमां रही नथी तेथी तमे तमारी बधी हकीकत शेठ स्वजीभाईने तथा तेमनी धर्मपत्नी श्रीमती कंकुवेनने जणावो, तेओने गळे जो तमारी वात उतरे तो तमारी विनति सफळ थवानो संभव छे । पंन्यासजी महाराजनुं कहेवुं सांभळीने पोतानी आशा अर्धी फलित थयेली होवाथी ठाणेथी आवेला बधा भाईयो उमंगभेर शेठ स्वजीभाई पासे गया अने जणाव्युं जे शेठ साहेव ! आ माटूंगा तो एवुं स्थळ छे के आप ज्यारे धारशो त्यारे जैन साधुनुं चोमासुं करावी शकशो, परन्तु अमारा ठाणाथी आप कांइ अजाण तो नथी ज, अमे तो अमारा वेपार धंधामां ज रच्या पच्या रहे-नारा छीए, छतां अमारा कोई पूर्व पुण्यना उदये अमोए विनति

કર્યા વગર જ પૂજ્ય પંન્યાસજી શ્રીઋદ્ધિમુનિજી ઠાણે પધાર્યા, એમ તો કંઈક વચ્ચે દક્ષિણ તરફ જતા આવતા મુનિરાજોનું આવા-ગમન અમારા ઠાણામાં થયા કરે છે પરંતુ તેઓનો મુકામ વિહારની વિશ્રાંતિ લેવા પૂરતો જ ઠાણામાં થતો હોઈને કોઈ પળ મુનિરાજ અમારું આકર્ષણ કરી શક્યા નથી, અને આ પંન્યાસજી મહારાજે તો અમારે ત્યાં સ્થિરતા કરી સદુપદેશ આપી અમને ધર્મને રસ્તે ચઢાવ્યા, એટલું જ નહિ પણ જેવી રીતે પોતાના વેદનાગ્રસ્ત વાઙ્-કોને જોઈ માવાપના હૃદયને જેવો આઘાત લાગે તેવી જ રીતે અમારા ગામમાં પડેલા તઢને તથા તેને લઈને ૧૦-૧૨ વર્ષથી અધુરા પડી રહેલા મન્દિરને જોઈને પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજને ઘણો જ આઘાત લાગ્યો, તેથી નાસિક જવાનો પોતાનો વિચાર માંડી-વાઢીને અમારા ઠાણામાં જ રોકાયા અને હમેશાં વ્યાખ્યાનમાં મુખ્યતાએ સંપ ઉપર માર મેલી અનેક દૃષ્ટાન્તોથી સમજાવી સમજાવીને અમારા હૃદય ઉપર અદ્ભુત અસર ઉપજાવી । આશ્વરે એઓશ્રીએ અત્યન્ત પરિશ્રમ કરીને દાદરના આગરતઢના આગેવાનોની માર્ફત અમારા ઠાણાના સંઘમાં સંપ કરાવી અમારા ઉપર અનહદ ઉપકાર કર્યો છે, તેથી કરીને અમારા સંઘની સંવેગી સાધુનું ચોમાસું કરાવવાની ભાવના અગાઉ કોઈ વચ્ચે નહિ પણ આ વર્ષે થયેલી છે કે પંન્યાસજી મહારાજનું આ ચોમાસું ઠાણામાં જ કરાવવું, જેથી આપણે ત્યાં અધુરા રહેલા મન્દિરનું કામ એઓશ્રીના સદુપદેશના પ્રતાપે પુરું થઈ જાય । માટે અમારી આ વાત ધ્યાનમાં લેવાની આપણે તથા શેઠાણી કંકુવેનને અમારી આગ્રહમરી અરજ

छे । शेट साहेवे जणाव्युं जे जमवानो टाइम थइ गयो छे, रसोइ पण तैयार थइ गइ छे माटे सौथी पहेलां आप वधा भाईयो जमी ल्यो, पछी तमारी वात उपर आपणे विचार करीथुं । त्यारे ठाणावाळा भाईयोए शेट रवजीभाईने जणाव्युं के जमवानुं तो अमे आपनी पासे मागी ज रह्या छीए, परन्तु जे जमणनी मागणी अमे करीये छीये, जे जमणनी अमने भूख छे, ते जमणने वदले आप बीजा प्रकारना जमणनो आग्रह करो छो, परन्तु ज्यां सुधी अमारा मनने शान्ति नहि थाय त्यां सुधी अमाराथी आपना जमणनो स्वीकार थइ शके एम नथी, माटे पहेलां अमारा मनने शान्ति प्राप्त करावो पछी अमने जमवा वेसवामां जरा य बांधो नथी । ठाणावाळा भाईयोनों एवो निश्चयात्मक जवाब सांभळीने एक बार तो शेट रवजीभाई व्याघ्रतटिनीन्यायग्रसित थइ गया, परन्तु पोते अनुभवी अने लाभालाभनो विचार करनारा होइ तरत ज पंन्यासजी महाराजश्रीने जणावी दीधुं के ठाणावाळा भाईयोनी लागणी जोइने अत्रे करतां ठाणे आप चोमासुं करो तेमां मने वधारे लाभ जणाय छे, तेथी आप साहेव श्रीगुलावमुनिजी आदि वे ठाणाने अत्रे चोमासुं करवानी आज्ञा आपी आप बीजा वे मुनिराजोने साथे लइने ठाणे चोमासुं करवा पधारो एवी मारी पण आप साहेवने विनति छे । शेट रवजीभाईनुं कहेवुं सांभळीने पंन्यासजी महाराज कंड पण बोले ते पहेलां तो अत्यन्त खुश थइ गयेला । ठाणावाळा भाईयोए पंन्यासजी महाराजनी जय बोलावीने ठाणानुं चोमासुं जाहेर करी दीधुं । त्यार पछी शेट

રવજીભાઈએ ઠાણાવાળા વધા માઈયોને પ્રેમ પૂર્વક ભોજન કરાવી વિદાય આપી, પછી શ્રીગુલાવમુનિજી આદિ બે મુનિરાજને માટ્ટંગે ચોમાસું કરવા મુકી પંન્યાસજી મહારાજ આદિ ત્રણ મુનિઓ વિહાર કરીને ઠાણે પધાર્યા, ત્યાંના સંઘે ઠાઠમાઠથી પ્રવેશ કરાવ્યો અને સં. ૧૯૯૪ નું છેંતાલીસમું ચોમાસું પંન્યાસજી મહારાજે ઠાણામાં કર્યું ।

હવે પંન્યાસજી મહારાજના ઉપદેશથી ઠાણામાં શુભકાર્યની શરૂઆત થવા માંડી, તેમાં સૌથી પ્રથમ અસાઢ મુદી ૧૧ ને દિવસે સવારે શ્રીજિનદત્તસૂરિજીની જયન્તી ઉજવવામાં આવી હતી અને વપોરે દાદાસાહેબની પૂજા સ્વરતરગચ્છના પ્રેમી ઘાટકોપરવાળા શેઠ મોળસીભાઈ તરફથી ભળાવી મોદકની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી । ત્યાર બાદ વર્ધમાન તપ આય-વીલ સ્વાતું સ્વોલવામાં આવ્યું તે હાલ સુધી ચાલી રહ્યું છે અને દિન પ્રતિદિન ઉન્નતિ પર આવતું જાય છે । ઠાણામાં ડ્યારે સ્વામિવત્સલ કે સંઘજમણ થતું ત્યારે મારવાડીભાઈયો તથા કચ્છીભાઈયો એકસાથે બેસી જમતા ન હતા, તે વાત મહારાજ-શ્રીના જાણવામાં આવ્યાથી તે વાવતનો ધર્મોપદેશ આપી સૂવ સમજાવી વન્ને પક્ષોને સાથે બેસી જમવાનું કઘૂલ કરાવ્યું, તે વાવતનો અમલ કરવા માટે પાલીવાળા શેઠ વનેચન્દજી સ્વીમાજીઈ પોતાના તરફથી બે સ્વામિવત્સલનાં જમણ કર્યો તેમાં ઠાણાના વધા કચ્છી ગુજરાતી અને મારવાડી ભાઈયો સાથે બેસીને જમ્યા, ત્યારથી ઠાણાના સંઘમાં કચ્છીભાઈયો ધર્મનાં દરેક કાર્યોમાં ઉત્સાહથી ભાગ લેતા થયા ।

રાવસાહેવ શા. રવજીભાઈ સોજપાલ.

જન્મ મંચન ૧૯૩૭ ધ્રાવણ વદ ૪ ને શનીવાર તા ૧૩-૮-૧૮૮૧
કચ્છ લાયજા.

જેમની દેવરેલ હેઠલ ઠાણા નગરમા જૈનાચાર્ય શ્રીજિનમુદ્ધિસરિજી
મહારાજના સદુપદેશથી પ્રાચીન તીર્થોદ્ધાર થયેલ છે.

ત્યાર પછી જૈનમંદિરના અટકી પડેલા કાર્યને ચાલુ કરાવવા મોટે ઠાણાના ઉત્સાહી આગેવાનો શ્રીયુત શેઠ खेंगारजी हीराजी शेट पन्नालालजी नवलाजी शेट नरसिंगजी मनरूपजी शेट चन्दनमलजी मूलचन्दजी शेट रूपचन्दजी हजारीमलजी शेट उमेदमलजी चत्रभुजजी शेट सरदारमलजी मगनाजी शेट मोतीलालजी ताराचन्दजी शेट अनराजजी तपस्वी शेट वनेचन्दजी खीमाजी शेट कपूरचन्दजी भूताजी शेट दलीचन्दजी अनराजजी शेट पूनमचन्दजी धन्नाजी शेट मूलचन्दजी उमाजी शेट ताराचन्दजी वनेचन्दजी शेट दीपचन्दजी सिन्दरूवाळा शेट रावतमलजी शेट जेठाभाई गोवरभाई शेट आणंदजीभाई चांपशीभाई शेट खीमजीभाई पुनशीभाई शेट सवजीभाई तथा शेट मेघजीभाई वगेरे बधा भाईयोने उपदेश आपीने टीप शरू करावी सारी रकम भरावी । टीपमां ठाणाना मारवाडी भाइयोए भरेली कूल रकम आसरे रु. ७००० नी थइ । त्यार वाद ते टीपमां बहारगामथी नीचे मुजवनी रकमो पण भरायेली छे ।

૧૦૦૧ રાવ સાહેબ શેઠ રવજીભાઈ સોજપાલ જી. પી. ।

૧૦૦૧ શેઠ તેજુ કાયા ।

૧૦૦૧ શેઠ કાન્તિલાલ ઈશ્વરલાલ ।

૧૦૦૦ શેઠ માણેકલાલ ચુનીલાલ ।

૫૦૧ શેઠ વાઢીલાલભાઈ ।

૫૦૧ શેઠ ગિરધરલાલ ત્રિરૂમલાલ ।

૧૦૦૧ શ્રીગોડીપાર્શ્વનાથ જૈન મંદિર પાયધુની મુવઈ ।

૧૦૦૧ શ્રીઅનન્તનાથ જૈન મન્દિર શેઠ નરશી નાયા
સ્ટ્રીટ મુંવર્ડ ।

૧૦૦૧ શ્રીઆદીશ્વર જૈન મન્દિર ભાતવજાર-મુંવર્ડ ।

૨૨૫ શ્રીજ્ઞવેરી મંદલ મુમ્બઈ ।

૧૫૦ શ્રીશાન્તિનાથ જૈન મન્દિર કોટ-મુમ્બઈ ।

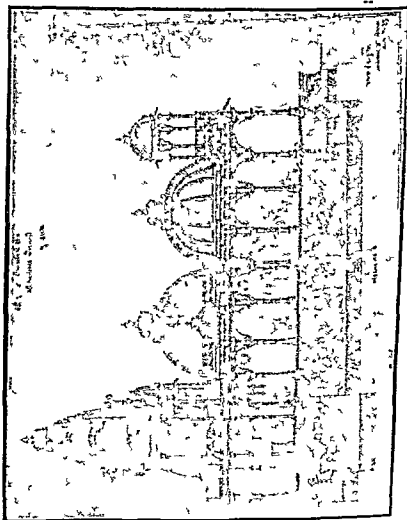
૩૨૫ શેઠ પાલળભાઈ સોજપાલ હા. શિવજીભાઈ ।

૩૨૫ શેઠ મેઘજીભાઈ સોજપાલ ।

ઉપર પ્રમાણે ખાસ ખાસ રકમો ભરાયા પછી વીજી રકમો
પણ ભરાઈ છે અને હજી ભરાતી જાય છે ।

૬ પ્રમાણે પંચાસજી મહારાજના ઉપદેશથી ઈપમાં ભરાયા
પછી ઠાણાના સંઘે કચ્છી વીસા ઓસવાલજ્ઞાતિના અગ્રેસર,
જૈન શ્વેતામ્બર કોન્ફરન્સના માજી પ્રેસીડન્ટ, શ્રીમોહનલાલજી
જૈન સેન્ટ્રલ લાયબ્રેરી અને સંસ્કૃત પાઠશાળાના ટ્રસ્ટી, કચ્છ-
દેશમાં પોતાના ગામ લાયજામાં સાર્વજનિક પ્રી દવાખાનું
જૈન મન્દિર અને જૈન ધર્મશાળાની સગવડ કરી આપનાર,
દરેક ગચ્છના ચારિત્રપાત્ર સાધુઓની સેવાભક્તિના અભિલાષી
ધર્મપ્રેમી રાવ સાહેબ શેઠ રવજીભાઈ સોજપાલ જે. પી. તથા
વીસસ્થાનરૂની અને નવપદજીની ઓઢી પૂર્ણ કરી છન્નુ જિનની
ઓઢીની તપસ્યા શરૂ કરનાર તેમના ધર્મપત્ની શેઠાણી શ્રીમતી
કંકુબેનના શુભ હસ્તે સં. ૧૯૯૪ ના ભાદ્રવા સુદી ૧૫ ને
દિવસે નવા મન્દિરનું સ્વાતમુહૂર્ત કરાવીને દેરાસરનું કામકાજ
ધમધોકાર ચાલુ કરાવી દીધું છે । ઉપરોક્ત સમાચાર તા. ૯-
૧૦-૧૯૩૮ ના જૈન પત્રમાં ૯૬૭ મે પાને છપાયા હતા તેમાંથી

श्रीनवपदमंडल युक्त
श्रीमुनिसुव्रतस्वामी भगवाननुं

जैन श्वेताम्बर नूतन मन्दिर-ठाणा ।

खांस जाणवा लायक अत्रे रज्जू करवामां आवे छे ।

ठाणा नगरमां तैयार थतुं भव्य ऐतिहासिक
जैन मन्दिर ।

ठाणा नगरमां तैयार थता नूतन जैन मन्दिरने केटलाक भाईयो श्रीपालमन्दिर तरीके गणे छे ते हकीकत खरी नथी परन्तु ए मन्दिर श्रीमुनिसुव्रतस्वामिनुं छे, कारण के ए मन्दिरमां मूलनायकजी तरीके वीसमा तीर्थंकर श्रीमुनिसुव्रतस्वामिनी भव्य प्रतिमा विराजमान करवानी छे, तथा ए मन्दिरना रंग मंडपना मध्य भागमां आरसनुं सुन्दर नवपदजीनुं मंडल तैयार करावी पधराववानुं छे अने हजारो वर्ष पहेलाना ठाणाना इतिहासमां जैन धर्मनी गौरवता दर्शावनार श्रीपाल राजाना ऐतिहासिक दृश्योना सुन्दर आरसपटो कोतरावी दिवालोमां उभा करवामां आवशे, ते पटोने सारामां सारा कारीगरो पासे चित्रित करावी अत्यन्त आकर्षक बनाववामां आवशे के जेना दर्शन करवाथी प्रत्येक मनुष्यने तेनी सुन्दर असर थया विना नहि रहे ।

उपरोक्त मन्दिरना कामनी शुरुआत बार वर्ष पहेलां ठाणाना जैनमन्दिरनी बराबर सामे एक मोटी वाढी खरीदी लइने ते वाढीमां करवामां आवी हती । रु० १५००० नो खर्च थतां सुधीमां पायानुं काम मजबूत थइ रह्या पछी केटलाक संयोगोने लइने ते काम आज सुधी अटकी पढेलुं हतुं । तयार वाद ठाणाना जैन संघना सद्भागे पंन्यासजी महाराज श्रीऋद्धि-मुनिजी ठाणे पधार्या, तेमना सदुपदेशथी संघमां ऐक्य थयुं

अने मन्दिरनुं काम पाळुं शरु करवामां आव्युं । हालमां ते काम रावसाहेव शेठ रवजीभाई सोजपाळनी जातीय देखरेख तळे दादर अने लालवाडीना भव्य जिनालयो तैयार करनार सोमपरा नानालाल इच्छाराम द्वारा चाली रहुं छे । मन्दिर एवुं सुन्दर आरुर्पक तैयार कराववामां आवशे के जेथी ठाणा नगर एक सुन्दर तीर्थधाम बनी रहेशे । ते माटेनो प्रयत्न ठाणाना संघमां १२ वर्षे संप करावनार वयोवृद्ध तपस्वी जश-कर्मी महात्मा पंन्यासजी श्रीऋद्धिमुनिजी निरन्तर' करी रहा छे । हालमां पूज्य पंन्यासजी महाराज ठाणामां ज चोमासुं रहेला छे, तेओश्रीना उपदेशथी रु.२०००० तो टीपमां भराई गया छे, हजी तेओश्रीना प्रयत्नथी ए टीपमां सारी रकम भरावानी आशा छे । आ मन्दिर तैयार थतां सुधी पंन्यासजी महाराज ठाणामां ज स्थिरता करी पोताना वरद हस्ते प्रतिष्ठा कराव्या पछी ज तेओश्री अत्रेथी बिहार करे एवी ठाणाना संघनी भावना छे, आशा छे के पंन्यासजी महाराज ठाणाना संघनी भावनाने फळीभूत करशे, ठाणामां तैयार थता आ ऐतिहासिक अने तीर्थरूप जैनमन्दिरने जैनसमाजना दानेश्वरीओ अने समृद्धिशाळी जिनमन्दिरना कार्यवाहको उदारताथी साहाय करशे अने पूज्य मुनिराजो दरेक जग्याए आ मन्दिर संबन्धी उपदेश आपी मदद अपावशे तो आ जैन मन्दिर जल्दी तैयार थइ जशे ।

मुम्बई पायधुनीथी श्रीगोडीपार्श्वनाथ जैन मन्दिरना ट्रस्टियो शेठ मोहनलाल हेमचन्द तथा शेठ नानालाल हरि-

भाई बगैरे ठाणे पधारी नवा बंधाता जैन मन्दिरनुं कामकाज
 जोई तपासीने बहु संतोष पाम्या हता । आ चोमासामां
 ठाणामां दर्शन करवा तथा पूज्य पंन्यासजी महाराजने वन्दन
 करवा आवनार जैन भाईयोनी सेवाभक्ति ठाणाना संघ
 तरफथी सारी रीते करवामां आवी हती । चळी पर्युषणपर्व
 ठाणामां अगाउ कदी नहि उजवायलां एवा ठाठमाठथी उज-
 वायां हतां । पछी चोमासुं पुरं यतां कार्तिकी पूनमे विहार
 करीने पंन्यासजी महाराज मुलुंद पधार्या, महाराजजीनी साथे
 ठाणाना आसरे २०० माणसो पण आव्यां हतां तेओनी सेवा-
 भक्ति मुलुंदना शेठ मणिलाल चतुरभुज तरफथी करवामां
 आवी हती । बीजे दिवसे महाराजश्री भांडुप पधार्या त्यां
 ठाणाना शेठ कपूरचन्दजी तरफथी पूजा भणावी जमण कर-
 वामां आव्युं हतुं । त्यांथी घाटकोपरमां २१ दिवसनी स्थिरता
 करी महाराज साहेवे धर्मोपदेश आप्यो, पछी चीमोड माटुंगा
 दादर अने भायखले थइने पंन्यासजी महाराज पायधुनी उपर
 खरतरगच्छने उपाश्रये पधार्या, त्यां १५ दिवसनी स्थिरता
 करी कच्छी बीसा ओसवालनी वाडीए पधार्या, त्यां ४ दिवस
 रहीने पछी दादर पधार्या । दादरथी ठाणा तरफ विहार कर-
 वाना हता परन्तु दादरमां श्रीमहोदयमुनिजी ओचिंता विमार
 पडी गया, त्यारे दादरमां रहेता डाक्टर दफतरीए डॉ० शान्ति-
 लाल, सीवीलसरज्यन डॉ० मोदी तथा डॉ० महेताने साथे
 राखी त्रण दिवस सुधी अनेक चांपता उपायो करी सेवाभक्ति
 करी अने शेठ बल्लभजीभाई शेठ विठ्ठलभाई अने शेठ कानजी-

भाई वगेरे श्रावकोंए दरेकः प्रकारनी सेवाभक्ति करी हती ।
 श्रीमहोदयमुनिजीनी विमारीना समाचार मळवाथी घाटकोपरथी
 तुरत विहार करीने मुनि श्रीहेमसागरजी तथा मुनि श्रीत्रिलोक-
 चन्दजी दादर आवी पहुँच्या अने विमार मुनिनी सेवा शुश्रुषा
 करी हती परन्तु आयुष्यनो'ज अन्त आवी गयेलो होवाथी कोई
 पण उपाये असर करी नहि अने चोथे दिवसे सं. १९९५ ना
 पोष वदी ४ ने रोज अंतकाळ पर्यन्त शुभ परिणामे रही
 अरिहंत प्रभुनो जाप जपतां जपतां समाधिपूर्वक स्वर्गवासी
 थइ गया । दादरना संघे तुरत सर्वत्र समाचार आपी दीधा
 तेथी मुंबई तेमज पराना घणां माणसो आवी पहुँच्यां, ठाणेथी
 पण ७५ माणसो आव्यां, मुंबईथी आवेला भगत मूलचंद
 हीराचन्दनी देखरेखमां दरेक वावतनी तैयारी करी बराबर
 १ वागे हजारो माणसोनी मेदनी सहित श्रीमहोदयमुनिजीनी
 स्मशान यात्रा शरु थइ हती । ते दिवसे दादरना बजारना
 मारवाडी भाईयो तरफथी ६० रु. ना जीवो छोडाववामां
 आव्या हता अने स्वर्गस्थ मुनिराजना आत्मानी शान्ति निमित्ते
 नवपदजीनी पूजा भणाववामां आवी हती, तेमज केटलांक
 भाई वनोए मळीने ८१ आयंवीलनी तपस्या करवानुं शरु कर्युं
 हतुं । त्यार बाद दादरथी विहार करीने ठाणाना संघना आग्र-
 हथी पंन्यासजी महाराज ठाणे पधार्या त्यारि त्यांना संघे
 ससत्कार प्रवेश कराव्यो हतो । थोडा दिवस बाद सं. १९९५
 ना महा सुदी १२ ने रोज मुम्बईमां मांडवीचन्दर पर शेठ
 नरेशी नाथा स्ट्रीटमां आवेला श्रीअनन्तनाथजी जैन मन्दिरना

દાદરમાં હતા ત્યારે મહારાજશ્રીને વન્દન કરવા હું દાદર ગયો હતો ત્યાં શેઠ રવજીભાઈ મળ્યા હતા, તેઓની આગળ આચાર્ય પદવી સંબંધી વાત નિકળતાં તેઓએ જણાવ્યું જે મહારાજ સાહેવ ભલે ના પાડે પરંતુ તમારા ઠાણાના વધા જૈન ભાઈઓની આચાર્ય પદવી આપવામાં એકમતી હોય તો તમારે જરૂર પદવી આપવી જોઈએ । તે વાત સાંભળીને ઠાણાના સંઘે એકત્ર થઈને એકમતે આચાર્ય પદવી આપવાનો નિર્ણય કર્યો । ત્યાર પછી કોઈ સારા જ્યોતિષી પાસે મુહૂર્ત જોવડાવતાં સં. ૧૯૯૫ ના ફાગણ સુદી ૫ નો દિવસ ઉત્તમ જણાયો, તદનુસાર આચાર્ય પદ સમર્પણની કુંકુમપત્રિકા છપાવીને ગામીગામ રવાના કરી દીધી, દિવસો વધુ થોડા રહ્યા હોવાથી કેટલીક ધાસ ધાસ જગ્યાએ તારથી સ્વર આપ્યા અને આચાર્યપદ સમર્પણ મહોત્સવની તૈયારી કરવા લાગ્યા ।

૧ ઠાણાના તિલક ચોકમાં આવેલા જૈનમંદિરની સામે જ નવા વંધાતા જૈનમંદિરના વિશાળ કમ્પાઉન્ડમાં સુંદર મંડપ બાંધી તે મંડપની ચરોચર મધ્યમાં ત્રિગુંડો મોઢવી, તેમાં ચારે દિશાએ ચાર ધાતુના પ્રતિમાજી પધરાવી સવારે આઠ વાગતાં આચાર્યપદ પ્રદાનની ક્રિયાની શરૂઆત કરવામાં આવી તે લગભગ ૧૧ વાગે સમાપ્ત થતાં શ્રીગુલાવમુનિએ સર્વે સભાજનો સમક્ષ સ્વરતરંગચ્છીય જગત્પૂજ્ય મુનિ શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના પટ્ટધર શ્રીજિનયશઃસૂરિજીના પટ્ટધર પંન્યાસજી મહારાજ શ્રી-ઋદ્ધિમુનિજીને, જૈનાચાર્ય મટારક : શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરિજી તરીકે કર્યા અને આ પ્રસંગે ધાસ હાજર રહેવા મુંઝવેથી વિહાર

મન્દિરના અટકી પહેલા કામનો પ્રારંભ કરાવીને આ ઠાણા ત્રગરને પ્રાચીન તીર્થ તરીકેની જાહોજલાલીમાં લાવવા માટે સતત પ્રયાસ કરી રહ્યા છે । વઢી વાંધકામના અનુભવી ફંદ્રાવટર રાવ સાહેવ શેઠ રવજીભાઈને પ્રેરણા કરી તેઓની તથા તેઓના ચિરંજીવી શ્રીયુત રામજીભાઈની નવા મન્દિરના વાંધકામમાં દરેક પ્રકારની સહાય અપાવી રહ્યા છે । તેઓ વન્ને શેઠ સાહેવો પોતાના અમૂલ્ય ટાઈમનો ભોગ આપી અવાર નવાર અન્ને પધારી સલાહ સૂચના આપતા રહે છે તેથી આપણા નવા મન્દિરનું કામ જ્ઞપાટાવંધ ચાલી રહ્યું છે । એવા આપણા પરમ ઉપકારી પંન્યાસજી મહારાજને આપણા ઠાણાના સંઘ તરફથી આચાર્ય પદવીથી અલંકૃત કરવામાં આવે તો તે ઘણું જ યોગ્ય કાર્ય ગણાય । તે સાંભળીને પંન્યાસજી મહારાજે જણાવ્યું કે ભાઈયો પંચ પરમેષ્ઠિમાં તૃતીય પદે ગણાતા આચાર્યપદની જવાબદારી વહુ મોટી છે અને તે જવાબદારી ઉઠાવવાની મારી યોગ્યતા નથી, મુનિપણાના કર્તવ્ય અનુસાર મેં તો મારી ફરજ વજાવી તમને ધર્મોપદેશ આપ્યો છે તેને અમલમાં મેલી તમોજે જે ધર્મનાં કાર્યો કર્યા છે તેમાં તમે પણ તમારી ફરજ વજાવી છે । ત્યાર વાદ ઠાણાના મારંવાઢી ભાઈયો વિચાર કરવા લાગ્યા કે “ અત્યન્ત પરિશ્રમ વેઠીને આપણા ઉપર મહાન્ ઉપકાર કરનાર પૂજ્ય પંન્યાસજી મહારાજને આપણી ઉપકારજ્ઞતા શી રીતે દર્શાવી શકીએ ” તે સંબંધી ઠાણાના જૈન ભાઈયોમાં ચર્ચા થવા લાગી, ત્યારે શેઠ રૂપચન્દ-ભાઈયે જણાવ્યું કે થોઢા દિવસ પહેલાં જ્યારે મહારાજશ્રી

દાદરમાં હતા ત્યારે મહારાજશ્રીને વન્દન કરવા હું દાદર ગયો હતો ત્યાં શેઠ રવજીભાઈ મળ્યા હતા, તેઓની આગળ આચાર્ય પદવી સંબંધી વાત નિકળતાં તેઓ જણાવ્યું જે મહારાજ સાહેબ ભલે ના પાડે પરન્તુ તમારા ઠાણાના વધા જૈન ભાઈયોની આચાર્ય પદવી આપવામાં એકમતી હોય તો તમારે જરૂર પદવી આપવી જોઈએ । તે વાત સાંભળીને ઠાણાના સંઘે એકત્ર થઈને એકમતે આચાર્ય પદવી આપવાનો નિર્ણય કર્યો । ત્યાર પછી કોઈ સારા જ્યોતિષી પાસે મુહૂર્ત જોવડાવતાં સં૦ ૧૯૯૫ ના ફાગણ સુદી ૫ નો દિવસ ઉત્તમ જણાયો, તદનુસાર આચાર્ય પદ સમર્પણની કુંકુમપત્રિકા છપાવીને ગામોગામ રવાના કરી દીધી, દિવસો વધુ થોડા રહ્યા હોવાથી કેટલીક સ્થાસ સ્થાસ જગ્યાએ તારથી સ્થવર આપ્યા અને આચાર્યપદ સમર્પણ મહોત્સવની તૈયારી કરવા લાગ્યા ।

। ઠાણાના તિલક ચોકમાં આવેલા જૈનમંદિરની સામે જ નવા બંધાતા જૈનમંદિરના વિશાળ કમ્પાઉન્ડમાં સુંદર મંડપ બાંધી તે મંડપની બરોબર મધ્યમાં ત્રિગુણ ગોઠવી, તેમાં ચારે દિશાએ ચાર ધાતુના પ્રતિમાજી પધરાવી સવારે આઠ વાગતાં આચાર્યપદ પ્રદાનની ક્રિયાની શરૂઆત કરવામાં આવી તે લગભગ ૧૧ વાગે સમાપ્ત થતાં શ્રીગુલાવમુનિએ સર્વે સભાજનો સમક્ષ સ્વરતરંગચ્છીય જગત્પૂજ્ય મુનિ શ્રીમોહનલાલજી મહારાજના પટ્ટધર શ્રીજિનયશઃસૂરિજીના પટ્ટધર પંન્યાસજી મહારાજ શ્રી-ઋદ્ધિમુનિજીને, જૈનાચાર્ય મટારક શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરિજી તરીકે જાહેર કર્યા અને આ પ્રસંગે સ્થાસ હાજર રહેવા મુંબઈથી વિહાર

કરીને પધારેલા વયોદ્વદ્ધ મુનિ શ્રીહેમસાગરજીએ મુનિ શ્રીગુલાવ-
મુનિએ અને મુનિ શ્રીત્રિલોકચન્દ્રજીએ અનુક્રમે વાસક્ષેપ નાંખ્યો
હતો । ત્યાર વાદ રૂ૦ ૧૫૧ ની ચોલીથી રાવસાહેબ શેઠ રવજી
ભાઈના મુપુત્ર શેઠ રામજીભાઈએ વાસક્ષેપ નાંખ્યો, ત્યાર પછી
શેઠ ગિરધરલાલ ત્રિકમલાલની ધર્મપત્ની શ્રીમતી ચન્દનબેને
રૂ૦ ૧૫૧ ની ચોલીથી વાસક્ષેપ નાંખ્યો હતો । તદનન્તર
ઠાણાના શેઠ દેવીચન્દ્રજી હેમાજીએ રૂ૦ ૧૪૧ ની ચોલીથી
આચાર્યપદની ચાદર ઓઢાઢી હતી, ત્યાર પછી સકલ સંઘે
નૂતન આચાર્યશ્રીને વન્દન કર્યું હતું । પછી આચાર્ય શ્રીજિન-
ઋદ્ધિસૂરિજીએ દેશના આપતાં જણાવ્યું જે તમોએ મને સુખ
કરવા આચાર્ય પદવી આપી પરન્તુ હું તો ત્યારે જ સુખ થઈશ
કે જ્યારે આપ વધા ભાઈઓ પોતાપોતાની શક્તિ અનુસાર તન
મન અને ધનથી મદદગાર થઈને ઘણા ઉત્સાહથી પ્રારંભ કરેલું
આ સામે દેખાતા નૂતન જૈન મંદિરનું કામ જેમ વને તેમ
જલ્દી પુરું કરી અંજનશલાકા તથા પ્રતિષ્ઠા કરાવશો, તથા
યાત્રાલુઓને ઉતરવા લાયક આલીશાન ધર્મશાળા તથા વાસણ-
કુસળ ગાદલાં ગોદડાં વગેરેની સગવડ કરીને આ ઠાણા નગ-
રને એક પ્રાચીન તીર્થની કક્ષાએ લાવી મુકશો । દેરાસરનું કામ
પંચોને કે મુઠાદમોને સોંપીને ઘીજા ભાઈઓએ નિશ્ચિન્ત થઈ
જવાનું નથી પરન્તુ કાર્ય કરનારાઓને દરેક રીતે સહાય
આપી સૌએ પોતાની ફરજ વજાવવાની છે । વઢી જેઓને પૂર્વ-
કૃત પુણ્યના પ્રતાપે લક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ થયેલી છે તેમણે આ તીર્થ
શુલ્ક નૂતન જૈન મંદિરમાં ઉદાર દિલથી મદદ કરી પ્રાપ્ત

થયેલી ચંચલ લક્ષ્મીને સ્થિર કરી લેવાની છે, જો તેમ નહિ કરશો તો પણ લક્ષ્મીનો સ્વભાવ જ ચંચલ હોવાથી તે ગમે તે માર્ગે ચાલી જવાની તો છે જ માટે બુદ્ધિશાળી પુરુષોએ લક્ષ્મીને તેના મન માન્યા માર્ગે જતાં અટકાવીને આવા ધર્મના ઉત્તમ કામ રૂપી સત્ક્ષેત્રમાં જવાની ફરજ પાડવી જોઈયે, અર્થાત્ આવા સત્કાર્યમાં પોતાની લક્ષ્મીને વાપરીને સદુપયોગ કરી લેવો જોઈયે એવી મારી આ તકે સ્વાસ્થ્ય ભલામણ છે ।

લક્ષ્મીને જેમ પુણ્યકાર્યમાં વાપરશો તેમ તેમ બંધાતા જતા પુણ્યના પ્રતાપે લક્ષ્મીને તમારી પાછલ પાછલ ઘસઘાવું પડશે, તે સંબંધી તાજાં દૃષ્ટાન્તો મુંવર્ડવાળા શેઠ માણેકલાલ ચુનીલાલ તથા કાન્તિલાલ ઈશ્વરલાલનાં હાલમાં તમારી સમક્ષ મોજૂદ છે ।

તે બન્ને શેઠિયાઓ કાંઈ બહુ માલેતુજાર નથી, એનાથી વિશેષ માલદાર તો વીજા કંડૂક શેઠિયાઓ મુંવર્ડના જૈનોમાં છે પરન્તુ ઉપરોક્ત બન્ને શેઠિયાઓએ હમણાં હમણાં થોડા વચ્ચતમાં જ લાચો રૂપીયાની સરખાવત કરી છે અને કરતા જ જાય છે । જેટલી સરખાવત તેઓ કરે છે તેનાથી સવાઈ લક્ષ્મી તેઓના પુણ્ય કાર્યના પ્રતાપથી તેઓની પાસે આવીને હાજર થઈ જાય છે । તેઓ બન્ને જણાણે જાણે લક્ષ્મીની સાથે હરિફાઈ માંડી હોય તેમ જણાય છે, કારણકે લક્ષ્મીને રવાના કરવા માટે તેઓના તરફથી કોઈ પણ મહિનો સરખાવત કર્યા વિનાનો સ્વાસ્થ્ય જતો નથી, જ્યારે લક્ષ્મી પણ સ્વાઈ પીને તેઓની પાછલ પડી હોય તેમ જણાય છે, કારણ કે તે બન્ને શેઠિયાઓ આગલે વારણેથી જેટલી લક્ષ્મી સત્કાર્યોમાં વાપરે છે તેથી સવાઈ લક્ષ્મી પાછલે વારણેથી

તેઓના મકાનમાં પ્રવેશ કરતી હોય તેવું જોવામાં આવે છે। માટે તેઓના પ્રત્યક્ષ દૃષ્ટાન્તથી તમે પણ પ્રાપ્ત થયેલી લક્ષ્મીને ઉદાર દિલથી આવા તીર્થોદ્ધાર જેવા સત્કાર્યમાં વાપરીને પુણ્ય હાંસલ કરશો। વઢી કદાચ આ તીર્થોદ્ધારના કાર્યમાં જેમનાથી કોઈ પણ રીતે મદદગાર નહિ થવાય તેનો વાંધો નથી પરન્તુ આ કાર્યમાં કોઈ પણ જાતનું વિગ્ર તો કોઈ નાંખશો જ નહિ। જગતમાં ઘણા ભાગ્યશાળીઓ પઢ્યા છે, કોઈ ને કોઈ મદદગાર મળ્યા જ કરશે અને આ પ્રાચીન તીર્થનો ઉદ્ધાર જરૂર થઈ જશે। આચાર્ય શ્રીની દેશના પુરી થયા બાદ મુંબઈની યંગ મેન્સ જૈન સોસાયટીના માજી પ્રમુખ સ્વંભાતવાળા શેઠ મૂલચન્દ્ર બુલાચીઠાસ, રાધનપુરવાળા શેઠ ગિરધરલાલ ત્રિકમલાલ અને શેઠ ગણેશમલજી સોભાગમલજીની પેઢી તરફથી અનુક્રમે આચાર્ય મહારાજશ્રીને કામઢી ઓઢાઢવામાં આવી હતી। ત્યાર બાદ આચાર્ય પદવીનું સમર્થન કરનારા વહારગામથી આવેલા તારો અને પત્રોમાંથી નીચે મુજવના મુખ્ય મુખ્ય વાંચી સંભાળ્યા હતા।

૧—પાલીતાણેથી શ્રીસ્ત્નમુનિજી ગળી આદિ ઠાણા દશ તરફથી તાર તથા પત્ર।

૨—વરકાળા તીર્થથી શ્રીવિજયલલિતસૂરિજીનો પત્ર।

૩—વાપીથી શેઠ મગનીરામજી રામમુખજીનો તાર।

૪—નન્દરવારથી શેઠ ઢાહ્યાભાઈ મંછારામનો પત્ર।

૫—અમદાવાદથી શેઠ કાન્તિલાલ મગનલાલ ક્ષવેરીનો પત્ર।

૬—વીઢીમોરેથી શેઠ કેસરીચન્દ્ર માળાભાઈનો પત્ર।

૭—લંભાતના વીસા પોરવાડ, જૈન યુવક મંડલ તરફથી વાઢીલાલ જેઠાભાઈનો પત્ર ।

છેવટે આ પ્રસંગ ઉપર મુંઝવેથી સ્વરતરગચ્છના ટરેક આગેવાનો હાજર થયેલા તેઓમાંથી સુરતવાળા શેઠ શ્રેવેરભાઈ કેસરીચન્દ તરફથી શ્રીફલ્લની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી । વપોરના આઢમ્મર પૂર્વક વર-ઘોઢો કાઢવામાં આવ્યો હતો તે મુખ્ય મુખ્ય વજારોમાં ફરીને જૈનમન્દિરે આવી પહોંચતાં આચાર્યપદવીવાળા મંડપમાં ઠાઠમાઠથી પૂજા મળાવવામાં આવી હતી અને સાંજના સંઘજમણ કરવામાં આવ્યું હતું ।

ત્યાર પછી થોડા દિવસ વાદ આચાર્ય શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરી-શ્વરજી મહારાજ સાહેવને સં૦ ૧૯૯૫ ત્રું આવતું ચોમાસું માટું-ગામાં પોતાના વંગલામાં કરવાની વિનતિ કરવા માટે, માટુંગેથી શેઠ તેજુકાયાપાર્કવાળા શ્રીયુત નેણશીભાઈ મોજરાજ, રાવ સાહેવ શ્રીયુત રવજીભાઈ સોજપાલને તેહીને ઠાળે આવ્યા અને પૂજ્ય આચાર્યશ્રીને જણાવ્યું જે આવતું ચોમાસું માટું-ગામાં કરવાની અમારી વિનતિ સ્વીકારવાની કૃપા કરો । ત્યારે જવાબમાં આચાર્યશ્રીએ જણાવ્યું જે હજી તો ચોમાસાને ઘણી વાર છે, ચોમાસાની વિનતિઓ તો જૂદા જૂદા સંઘોની આવ્યા કરે છે પરન્તુ હજી કોઈની વિનતિ સ્વીકારી નથી । માટુંગામાં ચોમાસું કરાવવાનો તમારો ભાવ છે અને તમે વિનતિ કરવા અત્રે આવ્યા છો, પરન્તુ હમણાં હું તમને ચોક્કસ જવાબ આપી શકતો નથી, સંભળાય છે કે આ સાલ

માટુંગામાં તેરાપંથના સાંધુઓ ચોમાસું^૧ કરવાના છે, તેરાપંથના સાંધુઓનું માટુંગામાં ચોમાસું થવાનું ચોક્કસ જાહેર થશે ત્યાં સુધીમાં જો કોઈ પણ સંઘની વિનંતિ મેં સ્વીકારી નહિ હશે તો માટુંગામાં ચોમાસું કરવાની તમારી વિનંતિ સફળ થવાનો સારો ચાન્સ છે ।

ત્યાર પછી જગત્પૂજ્ય શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની જયન્તીનો દિવસ નજીક આવી પહોંચ્યો । આચાર્યશ્રીના ઉપદેશથી આ સાલની ૩૨ મી જયન્તી ઠાણાના સંઘ તરફથી ઠાણામાં જ ઉજવવાનું નક્કી થવાથી, તે વાવતની આમંત્રણ પત્રિકા વહાર પાઢવામાં આવી હતી અને મુંબઈ સુધી આજુબાજુના પરામાં પહોંચાડવામાં આવેલી હોવાથી વહારગામનાં પણ કેટલાંક માણસો જયન્તી પ્રસંગે પધાર્યા હતાં । સં ૧૯૯૫ ના ચૈત્ર વદી ૧૨ ને દિવસે સવારમાં આઠ વાગે તે દિવસની જયન્તીના નાયક શ્રીમોહનલાલજી મહારાજ સાહેબની પ્રતિકૃતિ (-ફોટા) ને એક શળગારેલી મોટરમાં પધરાવી ઠાણાના સરકારી બેન્ડ સહિત ચરઘોડો કાઢવામાં આવ્યો હતો । તે ઠાણાના મુખ્ય મુખ્ય રસ્તા અને બજારમાં ફરીને જૈન મંદિર પાસે આવી પહોંચતાં તુરતજ જૈન ઉપાશ્રયના વિશાળ હોલમાં આચાર્ય શ્રીજિનકૃદ્ધિ-સૂરીશ્વરજીના અધ્યક્ષપણામાં જયન્તીના કાર્યની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી । સૌથી પહેલાં ઠાણાના એક આગેવાનભાઈએ આમંત્રણ પત્રિકા વાંચી સંમળાવ્યા બાદ શ્રીયુત માવઝી દામજી શાહ માસ્તરે માસ્તર વિજયચન્દ્ર કૃત 'સંસ્કૃત મોહનાટક તથા સ્વરચિત પથમય મોહનચરિત્ર અને સ્તુતિ ગાદ

સંભળાવ્યાં, હતાં, ત્યાર પછી માસ્તર વિજયચન્દ મોહનલાલ શાહે પણ સ્વરચિત મોહનસ્તુતિ ગાઈ સંભળાવી હતી । તદનન્તર માસ્તર લક્ષ્મીચન્દ સુખલાલ શાહે માસ્તર માવજીભાઈએ તથા શ્રીયુત મંગલદાસ ત્રિકમદાસ શ્વેરીયે ગુજરાતી ભાષામાં અને માસ્તર વિજયચન્દે હિન્દી ભાષામાં જયન્તીનાયકના ચરિત્રમાંના એક એક પ્રસંગ ઉપર સુન્દર વિવેચન કર્યા પછી ગુલાબમુનિએ પૂજ્ય ગુરુદેવના આશ્વા ચરિત્રનો સાર શ્રોતાજનોને કહી સંભળાવ્યો હતો । છેવટમાં ટાઈમ ઘણો થઈ જવાથી અને તે પ્રસંગે વાંચું કંઈ સ્વાસ વિશેષ જણાવવાનું ન હોવાથી પ્રમુખપદેથી આચાર્યશ્રીએ ઉપસંહાર કરી મંગલિક સંભળાવી સભાની સમાપ્તિ કરી હતી । તે દિવસે ઠાણાના સંઘ તરફથી મોદકની પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી, વહાર ગામથી આવેલા માણસોને પ્રેમપૂર્વક જમાડવામાં આવ્યાં હતાં તથા જૈન મંદિરમાં પૂજા ધણાવી આંગી રચાવવામાં આવી હતી ।

ત્યાર પછી વૈશાખ સુદીમાં આચાર્ય શ્રીવિજયપ્રેમસૂરિજી પોતાના વિશાલ શિષ્યસમુદાય સાથે મુમ્બઈથી વિહાર કરીને ઠાણે પધાર્યા અને આચાર્ય શ્રીજિનઋદ્ધિસૂરીશ્વરજી ડ્યાં વિરાજતા હતા તે જ સ્થાનમાં ઉતર્યા, તેઓશ્રીએ ઠાણામાં ૧૦ દિવસની સ્થિરતા કરી હતી તે દર્મ્યાન તેઓશ્રીના સમુદાયે ઠાણાના સંઘને વ્યાખ્યાન સંભળાવ્યું હતું અને ઠાણાના શ્રાવકોએ સાધુ-સમુદાયની સેવાભક્તિનો સુન્દર લાભ લીધો હતો । તે સમયે, વન્ને સૂરિપુંગવોએ અનેકવાર સાથે વેસીને વાર્તાલાપ કર્યો હતો । એક દિવસે શેઠ રવજીભાઈ સોજપાલ તથા શેઠ જીવતલાલ પ્રતાપશીની સાથે પોતાના શિષ્યોને લઈને આચાર્ય શ્રીવિજય-

પ્રેમમૂરિજી ઠાણામાં નવા વન્ધાતા જૈનમન્દિરનું નિરીક્ષણ કરવા પધાર્યા હતાં, તેઓશ્રીને શેઠ રવજીભાઈએ દરેક કામકાજની વિગતવાર સમજણ આપી હતી, દેરાસરનું વાંધકામ તથા સ્વરા મોકાની વિશાળ જમ્યા જોઈને તેઓ વધાઈ સન્તોષ પામીને જણાવ્યું જે સ્વરેસ્વર આ મન્દિર એક તીર્થ તરીકેની રૂપાંતરિત પામીને આગળ જતાં સુખ ઉન્નતિ પર આવશે । ત્યાર પછી ઠાણેથી વૈશાખ સુદી ૧૩ ને રોજ સવારમાં વિહાર કરીને આચાર્ય શ્રીજિનકૃદ્ધિમૂરિજી મુલંદ પધાર્યા તે વચ્ચે ઠાણાનો સંઘ ઘણે દૂર સુધી પહોંચાડવા ગયો હતો, મુલંદમાં ૧૦ દિવસની સ્થિરતામાં હમેશાં વપોરના વ્યાખ્યાન ચાલતું હતું જેનો લાભ ઘણાં માણસો લેતાં હતાં । પછી ત્યાંથી વિહાર કરી બાંદુપ ઘાટકોપર અને કુરલા થઈને માટુંગામાં તેજુકાયા-પાર્કમાં આવેલા વિમલવિલામાં પધાર્યા અને શેઠ નેણશીભાઈના અત્યંત આગ્રહથી માટુંગામાં જ ચોમાસું રહેવાનું નક્કી થયું । થોડા દિવસ બાદ દાદરથી શ્રીસિદ્ધચક્ર સેવામંડલના ઘણા મેમ્બરોએ માટુંગે આવીને વિનંતિ કરવાથી આચાર્યશ્રી દાદર પધાર્યા તે પ્રસંગે શ્રીસિદ્ધચક્ર સેવામંડલના એક મેમ્બરે આદિ-શ્વરથી પૂજા મળાવીને સ્વામિવત્સલનું જમણ કર્યું હતું ।

ત્યાર પછી દાદરના શ્રીજૈન મંડલના કાર્યવાહકોની વિનંતિથી આચાર્ય શ્રીજિનકૃદ્ધિમૂરિજી તથા પંન્યાસજી શ્રીમેરુવિજયજીએ એક દિવસે વ્યાખ્યાનને ટાઈમે દાદરની જૈનપાઠશાળાના છોકરા છોકરીઓની પરીક્ષા લીધી હતી, તે સમાચાર મુમ્બઈ સમાચાર તા. ૧-૬-૧૯૩૦. ગુરુવારના અંકમાં નીચે મુજબ છપાયા હતા ।

શા० સ્વીમજી તેજૂ કાયા જે. પી

જન્મ સં० ૧૯૬૮

તા० ૧-૧

કચ્છી વીસા ઓસવાલ સલાવતી
જેન યુવક ।

દાદર જૈન પાઠશાલાનો મેલાવડો ।

તા. ૨૮-૫-૩૯ ના રોજ પંન્યાસજી શ્રીમેરુવિજયજીએ દરની જૈન પાઠશાલાની પરીક્ષા લીધા બાદ આચાર્ય શ્રીજિન-દિસૂરિજીના પ્રમુખપણામાં એક મેલાવડો કરવામાં આવ્યો તો । તે પ્રસંગે આચાર્યશ્રીએ જૈન ધાર્મિક જ્ઞાનથી થતા ફાયદા પર પ્રવચન કર્યું હતું, તે વચ્ચે એક વયોવૃદ્ધ વિધવા વેનની રૂચના ઉપરથી પૂજ્ય આચાર્યશ્રીએ જણાવ્યું હતું કે મુંબઈ જૈન મહિલા સમાજના કેટલાંક સુધરેલાં ગણનારાં વૈરાંઓ અટકાવ પાઠતાં નથી એમ સંભળાય છે, તેમાંની એક અટકવ-શાળી વાઈ દાદરમાં ગોઠવેલો રોડ ઉપર ચાલતી હુન્નર શિક્ષણ શાળામાં આવી હતી અને ત્યાં ઢાઝર રહેલી વેનોની આગળ અટકાવ પાઠવો એ તો એક જાતનો વ્હેમ છે એવું બોલી હતી । તે ઉપરથી આચાર્યશ્રીએ શાસ્ત્રના પ્રમાણથી અટકાવ પાઠવાનું સમ-જાવ્યું હતું તેથી ઘણી વેનોએ અટકાવ પાઠવાના નિયમ લીધા હતા । વિશેષમાં આચાર્યશ્રીએ જણાવ્યું હતું કે એવા સુધારા કરવાથી ધર્મની કે દેશની ઉન્નતિ થવાની નથી, જૈન મહિલા સમાજના સેક્રેટરી આ વાત જાહેર ખુલાશો કરશે તો જૈન મંદિરોમાં થતી આશાતના વન્ધ થશે । આચાર્યશ્રીએ એમ પણ જણાવ્યું હતું કે અનેક ઉપાધિધારક સ્થાનકવાસી પંજાવી ઉપાધ્યાય શ્રીઆત્મારામજીએ દાલમાં જ સંશોધન કરીને શ્રીદશાશ્રુતસ્કન્ધ હિન્દી અનુવાદયુક્ત પ્રગટ કરાવ્યું છે, તે ગ્રન્થમાં તેઓનો ફોટો મુકેલો છે તેની નીચે જણાવ્યું છે કે ‘ ચિત્ર પરિચય માટે છે ’ તો હું તેઓને જણાવું છું કે ભગવાનની મૂર્તિ

ગાંધીજી તેજી દાયા જે. પી.

નવમ સપ્તમી

તા. ૧-૭-૨૦૨૦

कराव्युं नथी । पर्युपणनुं व्याख्यान संभळाववा माटे, हालमां गमे तेवो, साधु, गमे तेवी पदवी लइ शके एवी स्थिति प्रवर्ती रहेली होवानो मोको जोइने, योगोद्वहन कर्या विना ज स्वयमेव पंन्यास बनी बेठेला, मुम्बईमा पायधुनी उपर आवेली श्रीआदीश्वरजीनी धर्मशाळामां विराजता मुनि श्रीभावविजयजीने कच्छी भाईयोए विनति करेली त्यारे तेओए हा पाढेली, अने तेओ कच्छी वीसा ओसवालनी वाडीमां मुहपत्ति पण पढिलेही आव्या हता, हवे ज्यारे पर्युपण नजीक आव्यां त्यारे कच्छी भाईयोए पोताने पर्युपणनुं व्याख्यान संभळाववा माटे कच्छी वीसानी वाडीमां पधारवानुं श्रीभावविजयजीने जणाव्युं, त्यारे तेमणे पोते कबूल करेली वातनो अस्वीकार करवामां पोताना बीजा महाव्रतना भंग थवाना भयने पण भगाडी मुकीने आववानी चोंकखी ना पाढी दीधी । पछी ते महाजनवाडीमां आयंचील खातामां खंतथी काम करनार शेट नरशीभाई तथा शेट पुनशी मोणशी माट्टंग आव्या अने शेट रवजी सोजपाळ जे. पी. शेट तेजु कायावाळा शेट खीमजीभाई जे. पी. तथा शेट नेणशीभाई भोजराज आगळ नम्रपणे जणाव्युं जे, शेट साहेवो ! आपने तो आठे दिवस पर्युपणपर्वनां व्याख्यानां सांभळवानो सारो लाभ मळशे, परन्तु आपनी ज ज्ञातिना मुम्बईमांना पांच हजार भाई वहेनो पर्युपणनां व्याख्यानां सांभळवाना लाभथी जो वंचित रहेशे तो तेमां आप साहेवोनी शोभा गणाशे नहि, माटे मुम्बईवासी आपना जातिभाईयोने पण पर्युपणनां व्याख्यानां सांभळवानो

તથા આગમો પળ પરિચયને માટે જ છે । તમારો ફોટો જોઈને તમારા ભક્તો તમને ઓઢાલીને જેવી રીતે તમારો વિનય સાચવે છે તેવી જ રીતે ભગવાનના ફોટાનો મૂર્તિનો તથા આગમોનો ભવ્ય જીવો વિવેકપૂર્વક વિનય પૂજન સત્કાર વગેરે કરે છે અને પોતાનું કલ્યાણ કરે છે । ૬ દશાશ્રુતસ્કન્ધના અનુવાદમાં વીજા મૂત્રોના પાઠ સહિત દરેક પ્રકારની અશુચિ ટાળીને ભળવા ભળાવવાનું પણ જણાવેલું છે, તે પાઠ આચાર્યશ્રી ૬ ત્યાં ઠાજર રહેલી સ્થાનરુવાસી વેનોને વતાવ્યો હતો તેથી આચાર્યશ્રીનો અટકાવ પાઢવા વાવતનો ઉપદેશ તે વેનોને ઘણો જ રુચ્યો હતો । ત્યાર વાદ મંગલિક સંભળાવીને મેઢાવઢો સમાપ્ત કર્યો હતો ।

ત્યાર પછી ચોમાસા માટે આચાર્યશ્રી પાછા માટુંગે પધાર્યા હતા । માટુંગામાં રાવ સાહેવ શેઠ રવજી સોજપાઢના શાન્તિનિકેતનમાં હમેશાં વ્યાસ્યાન વંચાય છે, તેમાં પ્રથમ વ્યાસ્યાનમાં ઉત્તરાધ્યયનમૂત્ર લક્ષ્મીવલ્લભી ટીકાવાલું અને ભાવનાધિકારે ધર્મકલ્પદ્રુમ મહાકાવ્ય વંચાય છે તે સાંભળવાનો લાભ ઘણા માઈ વેનો લે છે ।

શ્રીકચ્છી વીસા ઓસવાલ જૈનો ૬ મુમ્બઈમાં માતવજારમા આવેલા શ્રીઆદીશ્વર ભગવાનના મન્દિરને તોઢી નંચાવી નવું ઘન્ધાવવા માંઢેલું હોવાથી, ચ્વઢકપર પાલાગલીમાં આવેલી તેઓની મહાજનવાઢીમાં ઢેરાસરનો સર સામાન ભરવાથી તથા ભગવાનને વિરાજમાન કરવાથી જગ્યાની સંકઢાશને લઈને આ સાલ કોઈ સાધુનું ચોમાસું તે વાઢીમાં તેઓ ૬

કરાવ્યું નથી । પર્યુષણનું વ્યાખ્યાન સંભળાવવા માટે, હાલમાં ગમે તેવો સાધુ ગમે તેવી પદવી લઈ શકે એવી સ્થિતિ પ્રવર્તી રહેલી હોવાનો મોકો જોડેને, યોગોદ્વહન કર્યા વિના જ સ્વયમેવ પંન્યાસ બની બેઠેલા, મુમ્બઈમાં પાયધુની ઉપર આવેલી શ્રીઆદીશ્વરજીની ધર્મશાળામાં વિરાજતા મુનિ શ્રીભાવવિજયજીને કચ્છી ભાઈયોએ વિનંતિ કરેલી ત્યારે તેઓએ હા પાડેલી, અને તેઓ કચ્છી વીસા ઓસવાલની વાડીમાં મુહપત્તિ પણ પડિલેલી આવ્યા હતા, હવે જ્યારે પર્યુષણ નજીક આવ્યાં ત્યારે કચ્છી ભાઈયોએ પોતાને પર્યુષણનું વ્યાખ્યાન સંભળાવવા માટે કચ્છી વીસાની વાડીમાં પધારવાનું શ્રીભાવવિજયજીને જણાવ્યું, ત્યારે તેમણે પોતે કબૂલ કરેલી વાતનો અસ્વીકાર કરવામાં પોતાના વીજા મહાવ્રતના મંગ થવાના ભયને પણ ભગાડી મુકીને આવવાની ચોક્કસી ના પાડી દીધી । પછી તે મહાજનવાડીમાં આયંચીલ સ્વાતામાં સ્વંતથી કામ કરનાર શેઠ નરશીભાઈ તથા શેઠ પુનશી મોળશી માટ્ટંગે આવ્યા અને શેઠ રવજી સોજપાલ જે. પી. શેઠ તેજુ કાયાવાલા શેઠ સ્વીમજીભાઈ જે. પી. તથા શેઠ નેળશીભાઈ મોજરાજ આગલ નમ્રપણે જણાવ્યું જે, શેઠ સાહેવો ! આપને તો આઠે દિવસ પર્યુષણપર્વનાં વ્યાખ્યાનો સાંભળવાનો સારો લાભ મળશે, પરંતુ આપનો જ જ્ઞાતિના મુમ્બઈમાંના પાંચ હજાર ભાઈ રહેનો પર્યુષણનાં વ્યાખ્યાનાં સાંભળવાના લાભથી જો વંચિત રહેશે તો તેમાં આપ સાહેવોની શોભા ગણાશે નહિ, માટે મુમ્બઈવાસી આપના જાતિભાઈયોને પણ પર્યુષણનાં વ્યાખ્યાનો સાંભળવાનો

लाभ मळे एवी जातनो 'कोई प्रबन्ध करवानी आपने खास विनति करवा अमे आव्या छीए । जो के अमोए आपणी महाजन वाडीमां पर्युपणनां व्याख्यानों संभळाववा माटे श्रीभावविजयजीने विनति करेली हती अने तेओए व्याख्यान वांची संभळाववानी हा पण पाडेली, परन्तु लालबागना उपाश्रये ठराव थयो छे के तपागच्छनो जे कोई साधु तपागच्छ सिवायना बीजा कोई पण पर्युपण करनाराने पर्युपणनां व्याख्यानों संभळावे तेने संघ बहार करवो, लालबागवाळाओना एवी जातना ठरावथी श्रीभावविजयजी डरी गया अने पोतानी कबूलात उपर पाणी फेरवीने हवे अमने पर्युपणनां व्याख्यानों संभळाववानी साफ ना पाडी दीधी । एवा प्रकारनी तेओनी बात सांभळीने तेओने साथे लइने उपरोक्त माटूंगाना शेठियाओ आचार्य श्रीजिनऋद्धिसूरिजी पासे आव्या अने वधी हकीकत निवेदन करी, विशेषमां जणाव्युं के मुम्बईवासी अंचलगच्छवाळाओने पण पर्युपणनां व्याख्यानों सांभळवानो लाभ मळे एवो कांइ रस्तो काढवानी आप साहेबने अमारी नम्र विनति छे । आचार्यश्रीए जणाव्युं के जो के मारी तबीयत हालमां जेवी जोईये तेवी सारी नथी छतां पण तमे वधा आशाभर्या मारी पासे आव्या छे तो तमने निराश नहि करतां मुम्बई जइने तमारी वाडीमां पर्युपणनां व्याख्यानों संभळाववा हुं तैयार छुं, परन्तु मारी साथे बीजा एक साधुनी जरूरत होवार्थी घाटकोपरमां तमारी वाडीमां त्रण 'साधुओ चोमासुं रहेला छे तेमांथी एक साधुने अहीं तेडावो पछी अमे

વન્ને સાથે મુમ્બઈ જઈશું અને પર્યુષણપર્વનું આરાધન કરાવી શું । ત્યાર પછી ઘાટકોપરથી તેઓ મુનિ શ્રીત્રિલોકચન્દ્રજીને તેઢાવ્યા એટલે તેઓ માટુંગે આવ્યા પછી આચાર્યશ્રી આદિ ઠાણા વે માટુંગથી વિદ્યાર કરી મુમ્બઈ મીંઢીવજારમાં આવેલા શ્રીશાન્તિનાથ જૈન મન્દિરે પધાર્યા, ત્યાંથી મુમ્બઈના કચ્છી વીસા ઓસવાલ મહાજન તરફથી કરાયલા સામૈયા સહિત પાયધુની શ્વેરીવજાર વડગાદી સ્વારેકવજાર અને માતવજારને રસ્તે પાલાગલીમાં કચ્છી વીસા ઓસવાલ મહાજનવાઢીમાં પધાર્યા ।

ત્યાર પછી તે વાઢીમાં અંચલગચ્છવાઢાઓને આચાર્યશ્રીએ આઠે દિવસનાં વ્યાખ્યાનો સમઢાવી ઉત્તમ પ્રકારે પર્યુષણપર્વનું આરાધન કરાવ્યું હતું । પર્યુષણમાં કચ્છી વીસા ઓસવાલ તથા દસા ઓસવાલનો કલ્પસૂત્રનો વરઘોઢો ઘણા ઢાઢમાઢથી મેગો નીકળ્યો હતો । ચૌદ સ્વમાં તથા પારણા વમેરેના ઘીની વોલીની ઉપજ પળ સારી થઈ હતી । અને અઢ્ઢાઈની તપસ્યા કરનારાઓને રાત્ર સાહેવ શેઢ રવજીભાઈ સોજપાઢના ધર્મપત્ની શ્રીમતી કંકુવેન તરફથી શ્રીફલ્લ સહિત ંક ંક રૂપીયાની લાળી કરવામાં આવી હતી । વીજા શ્રાવણ સુદી ૬ ને રોજ પાયધુની ઉપર આવેલા શ્રીમહાવીર જૈન મન્દિરેથી રથયાત્રાનો વરઘોઢો નિકળવાનો હતો તેથી પાલાગલીમાંની મહાજનવાઢી-થી સામૈયા સહિત આચાર્યશ્રી પાયધુની પધાર્યા હતા અને વરઘોઢામાં સામેલ થયા હતા । વરઘોઢામાં પંચરંગી માનવ મેઢનીનો જમાવ સારો થયો હતો । વરઘોઢામાં આચાર્ય શ્રીજિ-નરુદ્ધિમૂરિજી ઉપાધ્યાય શ્રીસુલ્લસાગરજી પંન્યાસજી શ્રીમીતિ

विजयजी तथा श्रीभावविजयजी पोतपोताना 'समुदाय-सहित पधारेला होवार्था, पृष्ठ ९३ मां जणाव्या मुजव तेरापंथना सावकाभाई जेवा सोसायटी पक्षना लालवागना साधुओनी गरहाजरी होवा छतां वरघोडानी शोभा घणी सारी देखाती हती । लोको पण शासननी, शोभाना दरेक कार्यमां दरेक गच्छना साधुओ आवी रीते परस्पर सहकार आपे तो शासननी घणी ज शोभा वधे एम मांहोमांहे वातो करता हता । थोडा दिवस पहेलां आदीश्वरजीनी धर्मशाळाएथी तपस्या निमित्ते नाकळनारा वरघोडामां पधारवानी विनति करवा, श्रावको लालवागमाना साधुओ पासे गयेला त्यारे श्रीकनकविजयजी आदिष्ट वरघोडामां पधारवानी हा पाडेली, परन्तु पाछळथी सोसायटीना आगेवान श्रावकोनी आज्ञाने आधीन थइ तेओ वरघोडामां पधार्या नहि, तें समाचार ता. २०-८-३९ ना जैन पत्रमां छपाया हता । सोसायटीना श्रावको तथा साधुओ बीजा साधुओ उपर एवो आरोप करे छे के “ तेओ तो श्रावकोनी आज्ञा प्रमाणे वर्तन करे छे ” तो पछी, उपरनी हकीकतमां लालवागमां रहेला सोसायटीपक्षना साधुओए श्रावकोनी आज्ञा मानीने वरघोडामां नहि पधारी “ आपणी ते लापसी ने पारकी ते कुसकी ” अथवा “ मीठा मीठा हडप हडप अने कडवा कडवा धू धू ” जेवी पोतानी नीति जाहेर करी के बीजुं काई ? ते वावत तेओ काई गुलाशो करे तो समजी शकाय । त्यार पछी बीजे दिवसे आचार्यश्री पाछा माटूंगे पधार्या हता । माटूंगामां आचार्यश्रीनी आज्ञायी गुलाबमुनिए अंचलगच्छवाळाने-तथा खरतरगच्छ-

જાળને અઢાઈ વ્યાખ્યાન તથા કલ્પસૂત્રનાં વ્યાખ્યાનો શેઠ તેજુ કાયાના મોજમહાલના વિશાળ હાલમાં સંભળાવ્યાં હતાં, છેલ્લે દિવસે ચૈત્યમવાડી હોવાથી સંઘ સમુદાય સહિત દાદરના શ્રીશાન્તિનાથ જૈન મંદિરના દર્શન કરવા ગયા હતા । શેઠ રવજી સોજપાલ તથા શેઠ નેળશી મોજરાજ વગેરે તરફથી પર્યુપણના દિવસોમાં હમેશાં પ્રભાવના કરવામાં આવતી હતી । આ જી૦ આઈ૦ પી૦ રેલ્વેનું માટુંગા પહું હાલમાં જ નવું વસેલું હોવા છતાં વી૦ વી૦ સી આઈ૦ ના સ્વાર સાન્ઢા-કૂણ વીલાપારલા તથા અન્ધેરી વગેરે વધા પરાથી ચઢીયાતું થઈ ગયું છે, પેલાં વધાં પરા કરતાં એક તો આ પરાની જમીન ઘણી ડુંચી આવેલી છે તેથી તે પરાઓના જિવો અહીં મચ્છરોનો ત્રાસ નથી, વઢી આ પરામાં દરેક વંગલાની ચારે તરફ છુટી જગ્યા વિશેષ મુકાતી હોવાથી, મ્યુનીસીપાલીટીએ દરેક રસ્તા પહોળા અને ઢામરના બનાવેલા હોવાથી તથા અહીંયાની વસ્તીને ફરવા ફરવા માટે ઠેર ઠેર સ્કૂલી જગ્યા રાખી રમત ગમતના સાધનોવાળા ઘણા જ વગીચાઓ કરેલા હોવાથી આ પરાને હિન્દુસ્થાનનું પારીસ ગણી શકાય તેવું છે । લક્ષ્મીવન્તોએ પોતાના વંગલાઓ પણ અહીં જાત જાતની વાંધળીના એક એકથી ચઢીયાતા વન્ધાવેલા હોવાથી માટુંગાની શોભા ઘણી જ વધી ગઈ છે । વઢી સર કીઠાભાઈ પ્રેમચન્દ તરફથી જૈન ભાઈ-યોને મસ્તે ભાડેથી રહેવા માટે ગૃહમંદિરની સગવડવાલી બે ચાલીયો તો તૈયાર થઈ જવા આવી છે, તથા તેઓના જ તરફથી વીજી પણ એવી ચાલીયો વન્ધાવાનું સંભળાય છે, અને

શેઠ દેવકરણ મૂલજીના ટ્રસ્ટીયો તરફથી પળ જૈન ભાઈયોને સસ્તે ભાડેથી રહેવા માટેની ચાલીયો વાન્ધવા જમીન લેવાડ ગડ છે તથા તૈયાર મકાન પળ લેવાયેલ છે । વઢી મુમ્બઈના શ્રીઅનન્તનાથજી જૈન મન્દિરના પેટા મન્દિર તરીકેનું એક મોટું જૈન મન્દિર વાંધવા માટે તે મન્દિરના ટ્રસ્ટીયોએ માટુંગામાં જગ્યા લીધી છે એટલે થોડા વચ્ચતમાં અત્રે સારું જૈન મન્દિર પળ થઈ જશે । આચાર્ય શ્રીજિનકૃદ્ધિસૂરિજીના ઉપદેશથી થોડા જ વચ્ચતમાં અત્રે એક સારી પાઠશાળાની સ્થાપના કરવા માટે અત્રેના શ્રાવકો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હોવાથી હજી પળ માટુંગાની શોભા ઘણી જ વધશે । વઢી અત્રે રહેનારાને ટ્રામગાડીનું સાધન પળ મળતું હોવાથી વધા પરાઓ કરતાં અહીં વસ્તીમાં ઘણો જ વધારો થતો જાય છે । પર્યુપળ પ્રસંગે એકલા અંચલ-ગચ્છના જ આસરે ત્રણસો માણસોની હાજરી વ્યાખ્યાનોમાં જળાતી હતી ।

હવે વીજા શ્રાવણ વદ ૧૨ થી તપાગચ્છના પર્યુપળ શરૂ થતાં હોવાથી માટુંગાના તપાગચ્છવાળાઓએ તથા દાદરના તપાગચ્છવાળાઓએ પોતાને પર્યુપળ પર્વની આરાધના કરાવવાની વિનંતિ આચાર્ય મહારાજને કરી, તેથી ધર્મવૃદ્ધિનું કારણ જાણીને ગુલાવમુનિને માટુંગામાંના તપાગચ્છવાળાઓને પર્યુપળનાં વ્યાખ્યાનો સંભળાવવાનું સોંપીને આચાર્યશ્રી દાદરના તપાગચ્છીયોને પર્યુપળનાં વ્યાખ્યાનો સંભળાવવા માટે ઘાટકોપરથી આવેલા મુનિ શ્રીમતિસાગરજીને સાથે લઈને દાદર પધાર્યા હતા । માટુંગાના તપાગચ્છીયોએ પર્યુપળના વ્યાખ્યાનો સંભળાવવા માટે

માંડારકરોડ ઉપર આવેલા આસ્તિક સમાજના હોલમાં ગોઠવણ કરેલી હોવાથી પર્યુપણના આઠે દિવસ ત્યાં જઈને ગુલાવમુનિએ તપાગચ્છીય શ્રાવકોને વ્યાખ્યાન સંભળાવ્યું હતું । દરેક ફિરકાના જૈનોનો આચાર્યશ્રી ઉપર ઘણો જ ભક્તિભાવ હોવાથી, તપાગચ્છીય પર્યુપણમાં પણ માટુંગામાં પોતાના પર્યુપણ વીતિ-ગયેલા હોવા છતાં ઘણાં અંચલગચ્છવાળાઓ તથા સ્થાનક-વાસીયો વ્યાખ્યાનો સાંભળવા આવતા હતા । પૌષધવાળા भाई વહેનોને શેઠ રવજીભાઈ સોજપાલ તરફથી શ્રીફલ સહિત એક એક રૂપીયાની લાણી કરવામાં આવી હતી । તપાગચ્છના પર્યુપણની હજવણીમાં પોરબન્દરવાળા શેઠ હીરજીભાઈ મળશાલી તથા શેઠ છોગાલાલજી લલવાણીએ આગેવાનીભર્યો ભાગ લીધો હતો, તેમના ઉત્સાહ અને પ્રયત્નથી હમેશાં શ્રીફલ વગેરેની જાતજાતની પ્રભાવનાઓ કરવામાં આવતી હતી । માદ્રવા સુદી ૧ ને દિવસે વૈરાંઓનો રાત્રિજગો રાત્રી લોટાની લાણી કરવામાં આવી હતી । શેઠ પ્રેમજીભાઈ કચ્છીએ વાજતે ગાજતે શ્રીકલ્પ-સૂત્રની પધરામણી પોતાને ઘેર કરાવીને શ્રીફલની પ્રભાવના કરી હતી । છેલ્લે દિવસે વારસાસૂત્ર સાંભળ્યા બાદ ચૈત્યપ્રવાહીનો ઘરઘોડો કાઢી સકલ સંઘ દાદરના જૈન મંદિરે દર્શન કરવા ગયો હતો, ત્યાંથી પાછા માટુંગે આવીને સાંજના સકલ સંઘે વાર્ષિક પ્રતિક્રમણ કરી પર્યુપણપર્વની આરાધનાની સમાપ્તિ કરી હતી । દાદરમાં પણ આચાર્યશ્રીની છત્રછાયામાં દાદરના સંઘે ઉત્સાહથી પર્યુપણપર્વની આરાધના કરી હતી । દાદરમાં સ્વમાની તથા પારણા વગેરેની ઉપજ તથા અઢાઈ વગેરે તપસ્યા

સારી થઈ હતી । દાદરના સંઘને પર્યુષણપર્વની આરાધના ઉત્તમ પ્રકારે કરાવીને આચાર્યશ્રી આદિ ઠાણાં વે પુનઃ માટ્ટંગે પધાર્યા હતા ।

સ્થાનકવાસી તથા તેરાપંથી સાધુઓનો મને ઘણાં વર્ષોથી પરિચય હોવાથી તેઓના ઉપદેશમાં અને આચરણમાં હાથીના ચાવવાના અને દેસ્વાડવાના જૂદા જૂદા દાંતની પેઠે કેટલું વધું અન્તર છે તે મારી જાણ વહાર નથી, તથાપિ “ ભેંસના શિંગડાં ભેંસને ભારે ” એ કહેવત અનુસાર તેઓના વિપરીત આચરણ ઉપર ટીકા ટીપ્પણ કરતો ન હતો પરન્તુ કલકત્તાની શ્રીજૈન શ્વેતામ્બર તેરાપંથી સભાએ વહાર પાડેલી કે ચોપડીયો હમણાં મારા જોવામાં આવી, તે ચોપડીયો વાંચવાથી તે ચોપડીયો સમ્બન્ધી કંડૂક બિના જાહેર કરવાની જરૂરીયાત જણાયાથી આ લેખાણનો પ્રારમ્ભ કરવો પડ્યો છે ।

તે વચ્ચે ચોપડીયોમાં માપાની અશુદ્ધિયો તો ઘણીજ છે પરન્તુ તે તરફ લક્ષ્ય નહિ આપતાં મુદ્દાની વાત પર જ લેખ્યુ યોગ્ય ધાર્યું છે । તે ચોપડીયોમાં સ્વર્ગસ્થ મહાન્ જૈનાચાર્ય (આત્મારામજી) શ્રીવિજયનન્દસૂરિજી ઉપર તથા પરોપકાર પરાયણ વર્તમાન જૈનાચાર્ય શ્રીજિનકૃદ્ધિસૂરિજી ઉપર અનેક પ્રકારે દોષારોપણ કરી જનતામાં ભ્રમ ફેલાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે । થોડા વચ્ચત પહેલાં તો સ્થાનકવાસી સાધુઓ પુસ્તકો લેખાવવામાં તથા છપાવવામાં પાપ સમજતા હતા પરન્તુ હવે તો ધમધોકાર લેખાવે છે અને છપાવે પણ છે । તથા આ પાંચમા આરામાં પણ પોતે જાણે ચોથા આરાના સાધુ

હોય તેમ પોતાના ચારિત્રની ઉત્કૃષ્ટતા જણાવનાર તેરાપંથી-
 સાધુઓ લોકોની આગલ વારંવાર જાહેર કરે છે કે, અમે તો
 ૨૨ સૂત્રોને જ માનીને તે મુજબ વર્તન કરીએ છીએ, તો હું
 તેઓને પુછું છું કે તમોએ તમારા ભક્તો પાસે 'સૂરિજીના
 વચનામૃત' તથા 'જૈન સાધુ' નામની ચોપડીઓ છપાવી તે
 કયા સૂત્રના આદેશ પ્રમાણે છપાવી છે ? વળી તમે કહો છો
 કે અમે કોઈને પુસ્તક છપાવવાનું કહેતા નથી તો પછી સાંજ-
 વર્તમાન જૈનપ્રવચન સિદ્ધચક્ર પ્રબુદ્ધજૈન અને વીરશાસન વગેરે
 વર્તમાન પત્રોના, તથા જૈનજ્યોતિ જૈન અને જૈનપ્રકાશપત્રોની
 ખેટના પુસ્તકોના લખાણોમાંથી, તમારા મનગમતા ઉતારા
 ઉતારીને તમારા ભક્તોદ્વારા પ્રગટ કરાવ્યા છતાં લોકોની
 આગલ "નાઽહં કલિઙ્ગાન્ જગામ" જેવો અપલાપ કરો છો
 અને પોતાના આત્માને ઠગો છો, પરન્તુ એ તમારી ઠગાઈને
 મુર્ખા લોકો ભલે સોલ ચાલને એક રત્તી ઉપર પણ સાચી માની
 લે વાકી સમજી માણસો તો સોલેસોલ આના એ કામ તમારી
 પ્રેરણાથી જ થવાનું માની રહ્યા છે । વળી તેરાપંથી સાધુઓ
 કહે છે કે જે મકાનમાં ગૃહસ્થોનો વાસ હોય તે મકાનમાં
 અમે ઉતરતા નથી, પરન્તુ હાલમાં તેઓના સમુદાયના ઘાસી-
 રામજી વગેરે સાધુઓ માટુંગામાં જે મકાનમાં ચોમાસું રહેલા
 છે તે મકાનના ઉપરના ભાગમાં કેટલાક ગૃહસ્થ પુરુષો પોતાના
 ચાલવચાં અને સ્ત્રિયોસહિત રહે છે તે તો જગત જોઈ રહું છે ।
 કપડાં ધોવાનું તેરાપંથી સાધુઓ સ્વીકારતા નથી છતાં માટું-
 ગામાં રહેલા તેઓના સાધુઓ તો 'કપડાં ધોતાં દેશાય છે,

વઢી તેઓ સાંજે ગોચરી જતા નથી એમ જાહેર કરે છે છતાં સુરતવાલા શેઠ-જીવણચન્દ્ર ભગુભાઈને ત્યાં તથા મારવાંઢી છોગાલાલજી લલવાણીને ત્યાં ઘણી-વચત સાંજના ગોચરી જાય છે । જૈનસાધુ નામની ચોપડીને ૨૬ મે પાને સ્વયમેવ પ્રશ્ન કરે છે કે જૈનસાધુ એકલી, સાધ્વી અગર એકલી સ્ત્રી સાથે વાત કરે કે નહિ ? અને પછી તેના જવાબમાં જણાવે છે કે વાત કરી શકે નહિ પરન્તુ તેરાપંથી સાધ્વીઓમાં જે વઢિલ સાધ્વી હોય છે તે એકલી જ તેમના પૂજ્યની સાથે પઢદામાં રહીને એકાકી પૂજ્યને પાસે રહીને આદાર કરાવે છે તે વાચતમાં લોકોએ શું સમજવું ? વઢી તે જ ચોપડીના ૨૧ મા પાનામાં જણાવ્યું છે કે તેરાપંથી સાધુ-ઓના બ્રહ્મચર્યની રક્ષા થવા માટે ખીચમજી તથા જીતમલજી આદિ પોતાના સાધુઓ માટે ખાવા પીવાની વાચતમાં મર્યાદા વાંધેલી છે, પરન્તુ જૈન સાધુઓને માટે ખાવા પીવાની વાચતમાં વાંધેલી મર્યાદાનું વર્ણન ઘણાં સૂત્રોમાં આવે છે, તથા ચૌદપૂર્વધર શ્રુતકેવલી શ્રીભદ્રવાહુસ્વામીએ સાધુસામાચારીમાં પણ તે મર્યાદા વિસ્તારથી સમજાવી છે, તેમાં ઉત્સર્ગ અને અપવાદ એ બન્ને રસ્તા જણાવ્યા છે । તેમાં ઉત્સર્ગ રસ્તો છે તે ધોરી રસ્તો છે અને અપવાદ રસ્તો છે તે કોઈ ખાસ કારણસર ન છુટકે લેવાનો રસ્તો છે । હાલના મૂર્તિપૂજક સમ્પ્રદાયના સાધુઓ ઉપર કહેલા બન્ને માર્ગનું અવલમ્બન કરીને પોતાનો નિર્વાહ કરે છે, એમાં તેરાપંથી પૂજ્યોએ નવી શું મર્યાદા વાંધી ।

સ્વર્ગ કદિયે તો મારવાડમાં એક ગામ છે બગડી,

ત્યાં જિનાજ્ઞા ઉત્થાપક ખીસ્મજીની બુદ્ધિ ગઈ વગડી,
 તેથી ત્યાં પોતાના ગુરુજીની સાથે પહ્યા ફગડી,
 પછી ખીસ્મજીએ ફેરવી વાંધી પોતાની પગડી,
 ત્યારવાદ ખીસ્મજીએ પોતાનાં હાથમાં એક પકડી,
 તેરાપંથના નામની ખૂબ જગરદસ્ત લકડી,
 અને ધર્મમાંથી દયા તથા દાનને મુક્યાં તગડી,
 પછી નાનાં મોટાં દરેક ગામોએ ખૂબ રવડી,
 કહેવા લાગ્યા કે તેરાપંથ તો છે સોનાની લગડી,
 એ રીતે તેઓની જાઝમાં મોઝા જીવો જે ગયા પડી,
 પોતાના ફાંદામાં તેઓને ધીમે ધીમે લીધાં જકડી,
 અને ઘણા જીવોને વીતરાગના ધર્મથી ઇંધે રસ્તે ચઢાવી
 દુર્ગતિના ભાગી બનાવ્યા છે । તેરાપંથના સાધુસાધ્વીયો કેવી
 રીતે શુદ્ધ ગોચરી લાવે છે તેનો એક દાખલો મારી જાણમાં
 આવેલો છે, તેઓની એક સાધ્વી લાઢનું ગામમાં પોતાની
 એક ભક્તાણી ને ઘેર ગોચરી गई અને કહ્યું કે
 વાઈ અમુક વસ્તુનો સંજોગ છે ? ત્યારે તે ભક્તાણી
 વોલી કે હાલ તુરત તો સંજોગ નથી પણ થોડી વારમાં થઈ
 જશે । એટલે પેલી સાધ્વી વીજે ૮-૧૦ ઘેર ફરીને પાછી
 પેલી ભક્તાણીને ઘેર આવી પહોંચી, એટલામાં તો પેલી
 રાગી ભક્તાણીએ સાધ્વીએ માંગેલી વસ્તુ જટપટ તૈયાર કરી
 દીધી અને વહોરાવી પણ સ્વરી, તેથી ખૂબ સુશ થયેલી તે
 સાધ્વીએ પેલી ભક્તાણી ની ખૂબ પ્રશંસા કરીને જણાવ્યું
 કે તમે તો સ્વરેસ્વરાં ધર્મની માતા છો, તમારા જેવી ઉત્તમ

શ્રાવિકાઓની સાહાય્યથી જ અમારા જેવા સાધુ સાધ્વીઓ સારી રીતે સંયમ પાછી શકે છે । પછી તે આહાર લઈને તે સાધ્વીએ પોતાની વઢિલ સાધ્વીને તથા તેરાપંથી પૂજ્યને વતાવ્યો, તે જોઈને પોતાને મનગમતો આહાર ગમે ત્યાંથી ગમે તે રીતે પણ લાવીને હાજર કરી આપવા વદલ તેની ગુરુણીએ અને પૂજ્યજીએ તે સાધ્વીની ભક્તિની ખૂબ તારીફ કરી હતી ।

મીસ્ત્રમજીએ તેરાપંથી શ્રાવકોને માટે તેરાપંથી સાધુઓને દાન દેવા સિવાય દાન દેવાનાં વધાં દ્વાર વન્ધ કરી દઈને તેરાપંથી શ્રાવકોને માટે ફક્ત પોતાના સાધુઓને દાન દેવાનું એક જ દ્વાર ખુલ્લું રાખેલું હોવાથી, તેરાપંથી શ્રાવકો પોતાના સાધુઓને વદામ આદિ પૌષ્ટિક પદાર્થો અત્યંત મિશ્રિત કરીને તૈયાર કરેલો આહાર વહોરાવતા હોવાથી તથા ' વાવો બેઠો જપે અને જે આવે તે રૂપે ' એ વ્રતિ અનુસાર કાંદા વટાટા લસણ રતાલુ માલખણ અને મધ વગેરે અમૃત વિકારોત્પાદક વસ્તુઓનું પણ તેરાપંથી સાધુઓ ભક્ષણ કરતા હોવાથી તેઓ વ્રહ્મચર્યનું પાલન કેવી રીતે કરતા હશે તે તો તેઓ જ જાણતા હશે તથા તેઓનો સુદા જાણતો હશે । તેરાપંથી સાધુઓ વારંવાર જાહેર કરે છે કે જેમાં હિંસા થાય એવું કોઈ પણ કાર્ય અમે કરતા નથી પરંતુ તેઓ ગોચરીએ જાય ત્યાં ગૃહસ્થો ગરમ રસોઈનાં વાસણ ઉઘાડે છે ત્યારે વાફરી ઘણા વાયુકાયના જીવો દહાય છે, તેઓના ભક્તો તેઓને દૂર દૂર અનેક પ્રકારના વાહનો દ્વારા વાંદવા જાય છે ત્યારે, તથા તેરાપંથનો કોઈ પૂજ્ય કાલ કરે ત્યારે તેની માંદગી કરી વાલે છે અને ચારે દિશાએ દીવા કરે છે ત્યારે પણ

અનેક પ્રકારે જીવો હણાય છે છતાં તે કાર્યોનો તેઓ નિપેધ નહિ કરતાં અનુષોદન આપતા રહે છે તેમાં તેઓને હિંસા દેખાતી નથી એ પણ એક જાતનું આશ્ચર્ય છે ।

જ્યારે પોતાના ભક્તોને તેઓ સમક્ષિત ઉચરાવે છે ત્યારે ધ્યાન કરીને જિનમૂર્તિની પૂજા તથા દર્શન કરવાનો જ આત્યન્તિક નિપેધ કરે છે, પરન્તુ મિથ્યાત્વિ દેવોની વાવતમાં તેવા પ્રકારનો નિપેધ નહિ કરતા હોવાથી, તેરાપંથીઓમાં મેરૂંજી ઇલાહી મોપામાતા શીતલામાતા શંકર હનૂમાન પીર પેગમ્બર અને ઉકરડા ઉકરડીની પૂજા માનતા જોર શોરથી પ્રસરી રહેલી છે, અને તેઓના માની લીધેલા સમક્ષિતને મલિન કરે છે છતાં તે વાવત તેરાપંથી સાધુઓ આંખ આઢા કાન કરીને ‘ હાંક સુલેમાન ગાલી ’ ની માફક પોતાનો પંથ ચલાવ્યા જાય છે । કદાચ કોઈ શ્રાવક મિથ્યાત્વિ દેવોની પૂજા માનતા કર્યા વિના પોતાને ચાહે એમ નથી એવું જણાવે, તો તેરાપંથી સાધુઓ ઉલટું તેને સમજાવે છે કે ભાઈજી ! તમે તો સંસારી છો તમારે વધું કરવું પડે છે, તેથી કાંઈ તમારા સમક્ષિતને ડની આંચ આવે એમ નથી કે વાંકો વાલ પણ થાય એમ નથી, કારણ કે તે વાવતના આગારો રાખીને જ અમે તમને સમક્ષિત ઉચરાવીએ છીએ । એટલે પેલા શ્રાવકો પણ નિહર થઈને મિથ્યાત્વિ દેવોની પૂજા માનતા વેધઢક કર્યા જ જાય છે । પરન્તુ જો કદાચ કોઈ શ્રાવક એમ પુછી જુએ કે સાહેબજી ! ગામમાં નહિ પણ શરૂંજય ગિરનાર સમેત-શિખર આબૂ તારંગા ક્ષત્રિયકુંડ અને પાવાપુરી વગેરે તીર્થોની

યાત્રાએ જઈએ અને ત્યાં દર્શન પૂજા કરીએ તો કાંઈ વાંધો આવે સ્વરો ? તે વચ્ચે તેરાપંથી સાધુઓના મગજનો પારો તથા કેટલાક ટૂંઢક સાધુઓના મગજનો પારો ૧૦૫ ઢીંગ્રી પર ચઢી જાય છે અને પેલા વિચારા પુછનારને સંભળાવે છે કે “ ભાઠો રે ભાઠો દેખણવાલારો સમાકિત નાઠો ” વગેરે કહીને ચોક્કસ મનાડ ફરમાવે છે, છતાં તેઓમાંના કેટલાક તો ગુરુજીના ઉપદેશને ગુરુજીની પાસે જ પધરાવીને શત્રુંજય વગેરે તીર્થોની યાત્રા કરે છે અને દર્શન પૂજા પણ ઘણા ભાવથી કરે છે ।

ઉપરોક્ત વચ્ચે સમ્પ્રદાયના સાધુઓ દીક્ષા લેતી વચ્ચે કરેમિ ભંતેનો પાઠ ઉચરી જીવન પર્યન્ત જીવહિંસા નહિ કરવાનો નિયમ લઈ પછી જીવહિંસાના અનેક કામો કરતા દેખાય છે । જેવી રીતે કાઉસ્સમ્ગ કરતી વચ્ચે કાઉસ્સમ્ગનો ભંગ ન થાય તે માટે અન્નત્ય ઉસસિણં વગેરે વાર આગારો મગવાને વતાવ્યા છે તેવા કોઈ આગારો કરેમિ ભંતેના પાઠમાં વતાવ્યા નથી, છતાં તેઓ જીવહિંસાના કામો મનસ્વીપણે જ કરતા હોવાથી તેઓનું સાધુપણું ટકતું નથી, માટે એવા અસંયતિ અવિરતિને આહારાદિ આપવામાં તથા આદર સત્કાર કરવામાં એકાન્ત પાપ છે ।

બહી પોતાને ઉત્કૃષ્ટ સાધુ તરીકે ગણાવનારા તેરાપંથી સાધુઓ કાચા પાણીના ભરેલા ઘડામાં રાત્ર નેલાવીને તે પાણી વહોરી લાવે છે, તથા કેટલાક ટૂંઢક સાધુઓ કન્દોઈની ટુકાનેથી તેઓની મીઠાઈના વાસણોનું ધોવણ કઢાઈમાં પઢી

રહેલું હોય તે પાણીને, કુતરાં વીલાહાં અને ગધેડાં વોટી ગયાં હોય તથા સેંકડો કીઢી મકોડા માચી મચ્છર અને ઢાંસોણ જેમાં પોતાની આહુતિ આપી હોય, અને જે પાણીમાં અનેક સમ્પૂર્ણિમ જીવો ઉત્પન્ન થયા હોય તેવા અત્યન્ત મલિન ગન્દા પાણીને લઈ જઈને પીતા હોવાથી તેઓની બુદ્ધિ પણ એવી મલિન જ થઈ રહે છે । તેઓના એવા વર્તનથી તેઓ અન્ય મતા-વલમ્બિયોમાં તેમની પોતાની તો નિન્દા કરાવે જ છે પરન્તુ સાથે સાથે વીતરાગ દેવના પરમ પવિત્ર જૈનધર્મની પણ કેટલી વધી અપભ્રાજના કરાવે છે તે તેઓ સમજી શકતા જ નથી । ટૂંઢકપંથી તથા તેરાપંથી સાધુઓ મલિનતામાં જ માનતા હોવાથી રાતના ટાઈમે સંવેગી સાધુઓની માફક ચૂનો નાંચીને પાણી રાખતા નથી, તેથી કદાચિત્ તેઓના કોઈ સાધુને કે સાધ્વીને રાત્રિને ટાઈમે જંગલ જવાની જરૂર પડે ત્યારે તેઓ કેવું નિન્દનીય આચરણ કરે છે તે હું લચી જણાવું તેના કરતાં, વાંચકોજ પોતાની બુદ્ધિથી સ્વયં સમજી લે તે વધુ યોગ્ય છે એવું માનીને છેવટે કઠ્ઠર તેરાપંથી તથા કઠ્ઠર ટૂંઢકને તો લાભ થવો મુશ્કેલ છે પરન્તુ વાંજા ટૂંઢકોને તથા તેરાપંથીયોને તો જરૂર થોડો ઘણો લાભ થશે જ, એમ ધારી તેઓની માન્યતા મુજબના ૩૨ સૂત્રોની સાક્ષી આપીને સિદ્ધ કરનાર મૂર્તિપૂજા સમ્યન્થી પૂર્વાચાર્યોણ ઉપકાર બુદ્ધિથી રચેલાં વે સ્તવનો અત્રે દાખલ કરવામાં આવે છે ।

૧

ભવિકા શ્રીજિનવિમ્વ જુહારો ।

આતમ પરમ આધારો રે । ભવિકા શ્રીજિન૦ ।

जिन प्रतिमा जिन सरस्वी जाणो,
न करो शंका काई ।

आगमवाणीने अनुसारे,
राखो प्रीति सवाई रे । भविका० ॥ १ ॥

जे जिन विम्व स्वरूप न जाणे,
ते कहिये किम जाणे ।

भूल्या तेह अज्ञाने भरिया,
नहि काई तत्त्व पिछाणे रे । भविका० ॥ २ ॥

अम्वढ श्रावक श्रेणिक राजा,
रावण प्रमुख अनेक ।

विविध परे जिन भक्ति करतां,
पाय्या धर्म विवेक रे । भविका० ॥ ३ ॥

जिन प्रतिमा बहु भक्ति जोगतां,
होय निश्चय उपकार ।

परमारथ गुण प्रगटे पूरण,
जो जो आर्द्रकुमार रे । भविका० ॥ ४ ॥

जिनप्रतिमा आकारे जलचर,
छे बहु जलधि मझार ।

ते देखी बहुला मत्स्यादिक,
पाय्या विरति प्रकार रे । भविका० ॥ ५ ॥

पांचमे अंगे जिनप्रतिमानो,
प्रगटवणे अधिकार ।

सूर्याभसुरे जिनवर पूज्या,
रायपसेणी मझार रे । भविका० ॥ ६ ॥

दशमे अंगे अहिंसा दाखी,
 जिनपूजा जिनराज ।
 एवा आगम अरथ मरोडी,
 करिये केम अकाज रे । भविका० ॥ ७ ॥
 समकितधारी सती द्रौपदीए,
 जिन पूज्या मनरंगे ।
 जो जो एहनो अरथ विचारी,
 छट्टे ज्ञाता अंगे रे । भविका० ॥ ८ ॥
 विजयसुरे जिम जिनवर पूजा,
 कीधी थिर चित्त राखी ।
 द्रव्य भाव बेहु भेदे करीने,
 जीवाभिगम छे साखी रे । भविका० ॥ ९ ॥
 इत्यादिक बहु आगम साखे,
 शंका कोई मत करजो ।
 जितप्रतिमा देखी नित नवल्लो,
 प्रेम घणो चित्त धरजो रे । भविका० ॥ १० ॥
 चिन्तामणि प्रभु पास पसाये,
 श्रद्धा होजो सवाई ।
 श्रीजिनलाभ सुगुरु उपदेशे,
 श्रीजिनचन्द सवाई रे । भविका० ॥ ११ ॥

२

धरो तुम जिनप्रतिमाका ध्यान,
 प्रतिमा जिनवर आप समान । धरो तुम० ॥ १ ॥

समकित्तधारी सती द्रौपदी,

पूजे श्रीभगवान ।

नारद नहि चाँद्या दृढ समकित्त,

ज्ञाता सूत्र पिछान । धरो तुम० ॥ २ ॥

सूर्याभि जिनप्रतिमा पूजी,

मोक्ष अर्थ परिमाण ।

सायक समकित्त वीर वखाणे,

रायपसेणी जान । धरो तुम० ॥ ३ ॥

विजयपोलिये सत्तर भेदे,

पूजा करी प्रमाण ।

जिनप्रतिमा जिनवर सम भाखी,

जीवाभिगमे जान । धरो तुम० ॥ ४ ॥

आनन्दादिक दश ही श्रावक,

पूजे प्रतिमा थान ।

कुमति अर्थ करत है जूठा,

पाया नहि गुरु ज्ञान । धरो तुम० ॥ ५ ॥

जंघा विद्याचारण मुनिवर,

वन्दे प्रतिमा मान ।

भगवती सूत्रमाँहे लिखा है,

परगट अर्थ पिछान । धरो तुम० ॥ ६ ॥

अम्बड संन्यासी जिनप्रतिमा,

जाने प्रभु समान ।

वन्दे पूजे भक्ति करे ते,

उववाइ सूत्र वखान । धरो तुम० ॥ ७ ॥

सिद्धार्थ राजाने जिन पूजे,
 कर भक्ति पहिचान ।
 पार्श्वनाथका श्रावक सच्चा,
 आचारंगमें ब्यान । धरो तुम० ॥ ८ ॥
 श्रावक जिनमन्दिर करावे,
 स्वर्ग वारमा जान ।
 महानिशीथ सूत्रमें भाख्या,
 देखो तच्च पिछान । धरो तुम० ॥ ९ ॥
 शरणा तीन कहा है परगट,
 भगवती सूत्र निशान ।
 जिनप्रतिमाकी शरण लेनेसे,
 हो न कभी नुकशान । धरो तुम० ॥ १० ॥
 साधु भावपूजा करते हैं,
 श्रावक द्रव्य भाव जान ।
 महानिशीथ सूत्रमें देखो,
 कुमति तज तोफान । धरो तुम० ॥ ११ ॥
 दूर देशसे आय आयकर,
 बहुत करे घमसान ।
 कुमति करे आरम्भ मोटका,
 छाय रहा अज्ञान । धरो तुम० ॥ १२ ॥
 जिनपूजामें दया वखानी,
 प्रश्नव्याकरण छान ।
 उसमें पाप बतावे पापी,
 प्रत्यक्ष नरक निशान । धरो तुम० ॥ १३ ॥

जिनआज्ञा प्रतिमा पूजनकी,
 श्रावकको हित आन ।
 आज्ञा बिना जो दया पुकारे,
 है नहि दया निशान । धरो तुम० ॥ १४ ॥
 जिनप्रतिमाके सन्मुख-साधु,
 ले आलोचन जान ।
 पाठ प्रगट व्यवहार सूत्रमें,
 क्यों छोपे जिन आन । धरो तुम० ॥ १५ ॥
 दया दान जिनपूजा छोडी,
 लिया कुगतिका थान ।
 तेरे काठिया पंथ बीचमें,
 भये कंडक हैरान । धरो तुम० ॥ १६ ॥
 नगुरा पंथ निकाला तेरा,
 चूका कहे भगवान ।
 उनके नामसे मांगके खावे,
 ऐसे ये बेइमान । धरो तुम० ॥ १७ ॥
 इनकी संगत मत कर भविजन,
 संगत दुःखकी खान ।
 निहव जिनवर वचन उत्थापरु,
 ले हवा जजमान । धरो तुम० ॥ १८ ॥
 ब्राह्मण जीमायां नरक बतावे,
 ऐसे भूरख अज्ञान ।
 जलती गौएं नहि ज बचावे,
 कर्मचंडाल समान । धरो तुम० ॥ १९ ॥

आधाकर्मी आहार बहोरे,

करे राख जल पान ।

साधुपनेके लक्षण है नहि,

कुशल राम निर्वाण ।

धरो तुम जिनप्रतिमाका ध्यान,

प्रतिमा जिनवर आप समान, धरो तुम० ॥२०॥

* * * *

जिनप्रतिमा पूजी नहि, धरा उस पर द्वेष ।

सो नर मर कुत्ता हुआ, झालर बेला देख ॥ १ ॥

* * * *

दर्शन कीजे देवके, आदि मध्य अवसान ।

सुरगणके सुख भुंजकर, पावे मुक्ति निदान ॥ २ ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ।

माहंगा (मुम्बई)

भाद्रपद शुक्लाष्टमी

सं० १९९५

}

सन्तचरणोपासक

गुलाबमुनि ।

* * * *

संसारना जीवो उपर उपकार करती जेम आ,

देखाय छे सौथी हमेशां प्रसरती सूरजप्रभा ।

उपकार करशे भव्यजीवोने हमेशां तेम आ,

आचार्य श्रीजिनऋद्धिसूरीश्वरतणी जीवनप्रभा ॥ १ ॥

* * * *

मास्तर विजयचन्द ।

आचार्यश्रीना थयेलां चातुर्मासोनो

सं. १९४९ थी सं० १९९५ सुधीनो अनुक्रम ।

१ पालीताणा ।	१७ ग्वालीयर ।	३३ बलसाड ।
२ सुरत ।	१८ जयपुर ।	३४ व्यारा ।
३ मुम्बई ।	१९ कुचेरा ।	३५ मुम्बई ।
४ मुम्बई ।	२० मुम्बई ।	३६ मुम्बई ।
५ अमदावाद ।	२१ मुम्बई ।	३७ सुरत ।
६ पाटण ।	२२ पालीताणा ।	३८ कठोर ।
७ सुरत ।	२३ खंभात ।	३९ दाहाणुं ।
८ सुरत ।	२४ सुरत ।	४० खंभात ।
९ सुरत ।	२५ मुंबई ।	४१ अमदावाद ।
१० मुम्बई ।	२६ मुम्बई ।	४२ घोलवड ।
११ जोधपुर ।	२७ खंभात ।	४३ मुम्बई ।
१२ मुम्बई ।	२८ मुम्बई ।	४४ लालवाडी ।
१३ सुरत ।	२९ सुरत ।	४५ दादर ।
१४ सुरत ।	३० बलसाड ।	४६ ठाणा ।
१५ कठोर ।	३१ खंभात ।	४७ माटंगा ।
१६ सुरत ।	३२ कडोद ।	

शुद्धिपत्रक ।

पातुं ।	लीटी ।	अशुद्ध ।	शुद्ध ।
६	२३	स्यारे	त्यारे
१६	१०	वारमुं	तेरमुं
१६	१०	तेरमुं	चौदमुं
१९	१०	कहुं	कहुं
२४	१४	डमोई	डभोई
३४	२०	अपना	आपना
४१	१३	बंधु	बंधुं
४३	१३	यइने	थइने
४४	२३	अभीई पंचमे	पंचमे अभीचीए
४५	४	पछुं	पुछुं
४६	२०	जण	जल
४६	२३	मालथी	माठथी
४७	३	भावना	भावना
४८	४	सगदुरु	सद्गुरु
५१	७	धधुंका	धंधुका
५५	१८	मनमूवो	मनसूवो
५९	२	अपनार	आपनार
६०	१३	दूपण	दूपण
६१	३	तेरोनां	तरोनां
७४	२०	जरीने	करांने
७७	१	खच	खर्च

७७	११	निविघ्ने	निर्विघ्ने
११६	६	दवीपर	दवीयर
१३४	१	शान्ति	खान्ति
१३६	१४	चत्र	चैत्र
१६३	५	तरकि	तरीके
१७४	१२	पोतापोता	पोतपोता

धी ललवाणी प्रिन्टींग प्रेस.

प्रिन्टर्स, होलसेल स्टेशनर्स एन्ड पेपर मरचंट्स.

३५, भीरझा स्ट्रीट, पारसी गल्ली, मुंबई नं. ३

हमारे छापखानेमें एक्झरसाईज बुक, नोट बुक, लेटर बुक,

फुलीसकेप बुक और नया सालकी

फसली तारीखके साथ रोजमेल डायरी बुको

छुटक और जथाबंध कीफायत भावसे मिलती है.

एक वखत खरेदी करके आपकी खात्री करना.

वहार गामके ऑर्डरपर खास ध्यान दिया जाता है.

मालक:-शा.चंपकलाल ललवाणी